$A_2 S_1$
28

བསྟན་འགྱུར་
མདོ་ཉོ་
ཉ།

༄།དཔལ། རྒྱལ་བ་ཀརྨ། པ།།

157

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱརྱ་ཨཀྵ་ཡ་མ་ཏི་ནིརྡེ་ཤ་ཊཱི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྟོན་པའི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་དང་། །བསྟན་པ་འཛུག་འབྱུང་དམ་པའི་ཆོས་མཆོག་དང་། །འཆད་དུ་འཛུག་དང་འཆད་པ་འཁོར་གྱི་གཙོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་དང་། །གཞན་ཡང་མཚན་སྨོས་འདི་དག་གིས་མཚོན་པའི། །འགྲོ་བ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་མ་ལུས་ལ། །སྤྱི་བོས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །སྤྱོད་པ་བཟང་གིས་འཕགས་རྣམས་ངེས་འབྱུང་ཚུལ། །ཐབས་མཁས་ཐབས་འདུས་པ་ཆེན་པོ་ངེས་པ་འདི། །བདག་པས་བློ་ཞན་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་ཕྱིར། །བླ་མའི་ལུང་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཚིག་ཙམ་དབྱེ། །འདི་ལ་དགོས་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་རྣམས་པ་འདི་ལྷུས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །

༄། །[illegible] །[illegible]

༄། །[illegible] །[illegible]

༄༅། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་འདི་དགོས་པ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་ཐབས་འདིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུའོ། དེ་ལ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྟོན་པ་བཞི་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། གཟུངས་དང་། སྤོབས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །འབྲེལ་པ་ནི་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཐབས་དང་ཐབས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། གླེང་གཞི་དང་། གླེང་བསླང་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་མཐུ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་མཐུ་འཕེལ་བ་དང་། དེའི་ཐབས་ཤེས་

པ་དང་། །ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་དང་། དེར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རང་བྱུང་རྒྱུ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་སྟེ། དེ་ལ་བསྡུས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་བདེ་བར་ཟིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཚད་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་པ་ཐབས་ཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གླེང་གཞི་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འདུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གླེང་བསླང་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདི་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་གསུམ་གྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྔོན་གྱི་སྨྲངས་པ་བཏུས་པ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་བ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་

༄༅། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་མཐུ་འཐོབ་པ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྟོན་པ་བཞི་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེའི་ཐབས་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོ་བས་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལམ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེར་སྦྱོར་བར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐབས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་བསྟན་ཏོ། །ཚིག་གི་དོན་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གླེང་གཞི་ནི་མདོ་སྡེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྡུད་པར་མཛད་པ་

རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུབས་སོ། །དེ་འདས་ནས་དང་སྟོན་པ་དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། གནས་གང་ནག་དེ་ཞིག །སུ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་ཅེས་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན། སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན། འཁོར་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འཕགས་པ་ལ་སྡུད་པ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་འདོད་ལས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་འཁོལ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བྱའོ། །བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལས་ཉིད་གཏམ་དུ་ཐོས་པ་ཞིག་མིན་གྱི་སྡུད་པ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མངོན་སུམ་དུ་རྣ་བའི་དབང་པོས་ཐོས་པ་ལ་བྱའོ། །དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དོན་ལ།. དུས་གཞན་དག་ཏུ་ནི་མདོ་སྡེ་འཆད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་མཛད་པས་མདོ་སྡེ་འདི་དུས་གཅིག་གཅིག་ཏུ་བཤད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྡུད་པར་མཛད་པ་ཉིད་དུས་གཞན་དག་ཏུ་ཆོས་གཞན་མ་ཉན་ནས། དུས་གཅིག་གཅིག་ཏུ་མདོ་སྡེ་འདི་ལན་ཅིག་མཉན་པ་ལ་འདང་བྱུང་སྟེ། དུས་གཅིག་ལན་ཅིག་མཉན་པ་དེས་སྡུད་པར་མཛད་པ་ཉིད་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་ལ་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བགེགས་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། བགེགས་ཀྱང་འདིར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་བདུད་རྣམ་བཞི་ལ་བྱའོ། །བདུད་རྣམ་བཞི་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། ཕུང་པོའི་བདུད་དང་། །འཆི་བདག་གི་བདུད་དོ། །དེ་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཅོམ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ཚེ་བཅོམ། ཕུང་པོའི་བདུད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ཚེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཡོངས

7

༦༡ ༄༅། །སུ་ཀྲུ་ར་པས་བཙོམ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱང་གྲོལ་བྱེར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕྱུང་ནས་ལས་འདང་བ་ལས་མི་འདའ་བར་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་སླར་བསྡུར་ཏེ། ཚེ་ལ་དབང་བརྙེས་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱང་དེར་བཅོམ་མོ། །ཡང་ན་འདི་ལ་ལེགས་པ་མངའ་བས། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཞེས་བྱའོ། ལེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་ཕྱུག་དང་། གཟུགས་བཟང་བ་དང་། གྲགས་པ་དང་། དཔལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་ལ་བྱའོ། དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་ལྡན་ཡོད་པ་དང་། ལྡན་མེད་པ་དང་

ལྡན་པ་ལ་བྱའོ། །གཟུགས་བཟང་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྡན་པའོ། །གྲགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་པ་ལ་བྱའོ། །དཔལ་ནི

ཀྱཱི༧ བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་ཏེ། རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པར

མཁྱེན་པ་ལ་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱའོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཞུགས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གནས

157

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱའོ། །ཁབ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞུགས་པའི་གནས་ལ་བྱའོ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་བཞུགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་བྱའོ། །ཁབ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཟབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཟབ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་འདྲ་བར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུམ་ཚང་བས་ཟབ་པོ། །རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྲེམས་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས་ཤིང་བརྒྱན་པའམ། ཡང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ་སྤྲས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། གནས་དེ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་རྒྱན་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཐོབ་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཟླས་བསྟན་ཏེ། ཚོགས་དེ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེ་བ་ཡང་གཞི་དང་། སྐྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་སོ། །སྐྱེད་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་སོ། །རང་བཞིན་ནི་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་ཏེ། སྐུ་དང་ཐུགས་དང་གསུང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བྱ་བའམ། ཡང་ན་

༄༅། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པ་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། གནས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཞུགས་ཏེ། བརྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཐའ་ཡས་པར་ཁྱབ་ཞེས་བྱ་བས་རྫུ་འཕྲུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་ཀྱི་མཐུས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་བྱིན་གྱི་བརླབས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་དགུར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་ཏེ། དགུ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་དང་བསྒྱུར་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞིའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། འོད་གསལ་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཀུན་དུ་མཛེས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཏེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཞེས་བྱ་བས་སྤྲུལ་པ་དང་བསྒྱུར་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲུལ་པ་ནི་མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་སྤྲུལ་པའོ། །སྒྱུར་བ་ནི་རྡོ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ངན་པ་ལས་གསེར་དང་དངུལ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་བསྒྱུར་བའོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞིའི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་མ་ཆགས་མ་གོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟའ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་འོད་གསལ་ཡབ་རི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། འོད་གསལ་བའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དྲན་པ་དང་བློ་གྲོས་དང་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། དྲན་པས་དམིགས་པ་ལ་མ་བརྗེད་ལས། བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ས། རྟོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་དབང་དུ་འགྱུར་པས་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཀུན་ནས་མ་བསླད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཀུན་རྫུ་མ་ཐོས་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པས་གཞན་གྱིས་སྣང་ཅིང་འཕྲུལ་བ་གཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གར་རིགས་རིགས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བྱའོ། །མ་ཆགས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བས་ཉི་གོ་དང་སྨྲས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བྱའོ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་ལ་པར་མངོན་པར་བསྐྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། སྒྱུ་འཕྲུལ་དེ་དག་ནམ་དུ་ཡང་མི་འབྲལ་བས་རྟག་ཏུ་ལྡན་པར་བསྒྲུབས་ཤིང་བཤད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་ནས་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞུགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ལམ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའམ། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ཚུལ་

11

༡༢

ཕྱི

157

༄༅། །དུ་བ་ཞུགས་པ་ལ་བྱོར། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཉེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ནས་དེ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སྣང་མེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཉེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བས་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་ཏེ།
འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་བསྐོར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །སྐབས་ཉིད་དུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚོགས་
མི་དང་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཅེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱབས་ཉིད་དུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚོགས་མ་ངེས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་[illegible]་པ་རབ་བྱོན། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་རབ་བཤད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོ་ནི་ལྟེ་བ་དང་། རྩིབས་དང་མུ་ཁྱུད་གསུམ་གྱིས་འཁོར་ལོར་
གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོར་རྟོགས་ཏེ། ལྟེ་བ་དང་འདྲའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་
པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོར་རྟོགས་ཏེ། རྩིབས་དང་འདྲའོ། །ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པས་མུ་ཁྱུད་དང་འདྲའོ། །རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་ན་ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཕྱོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་

བར་བྱེད། ཕྱུལ་བ་རྣམས་སུ་གནས་ཀྱང་འཆར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ཡུམ་གྱི་ཆོས་འདི་ཡངས་གོ་ངམ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྒྱལ་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད། སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་ནས་གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་འདི་གནས་སོ། །རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོ་དེ་མཆོག་གསུམ་དུ་འཁོར་ཞིང་། ཐུ་ཚོག་ཀུན་ཏུ་དགྲ་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ཡུམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་འདི་ཡང་ཤེས་རབ་བསྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་སྣམ་ཐེག་ཕྱུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ། འོག་ཏུ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བས་ན་འཁོར་ལོ་དང་འདྲའོ། །རྣམ་པ་བཞི་ར་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ། འདི་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་ནི་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱས་ཟིན་པས། ཡང་ཤེས་པར་བྱ་མི་དགོས། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་ཟིན་པས་ཡང་སྤང་མི་དགོས། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཟིན་པས་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་མི་དགོས། ལམ་བསྒོམས་ཟིན་པས་ཡང་བསྒོམ་མི་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་བཤད་ཅིང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོབས་མ་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་བས་མཐའ་ཡས་པ་བའི་ཚོགས་ནི་མདའ་ཞེས་ཐུབ་འདི་ལྷ་དང་མི་འཛིན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་བསྟན་མི་བསྒྲུབ་པ་མེད་པས་ན་ལྷ་དང་མི་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་མང་བས་ན་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསྟན་བསླབས་ཏེ། ལམ་ལོག་པ་ལས་བཟློག་ཅིང་ལ་དགའ་བ་པའི་ལམ་ལ་·· ཞུགས་པར་འགྱུར་བར་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ནི་བརྙེས་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བསྟན་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དུས་རིང་པོས་ཆོད་པ་དང་། ཐག་རིང་པོས་ཆོད

༄༅། །པ་ཡུལ་དམ་དོན་དུ་སྤྱོར་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཅི་སྐྱོང་བ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་བས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཁྱེན
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ལྷུག་མ་བཞིན་བླ་ན་མེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་ཏེ། ཚིག་དེ་བཞིན་ལས་ཀྱང་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བླ་ན་མེད་པ་སྟོན་པས་བླ་ན་མེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ
བྱད་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཁྱེན་ཞེས་བྱ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས
ཀྱི་ཁམས་དང་། རང་བཞིན་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་རྣམས་ཅི་འདྲ་བར་མཁྱེན་ནས། དེ་དང་མཐུན་མཐུན་དུ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དབང་པོ་དམ་པའི་མཆོག་ནི་བརྙེས། །ཞེས་བྱ་བས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ
རྣམས་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣོན་ལ་འབེབས་པའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་གྱི་དབང་པོ་དང་མི་འདྲ་བར་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་ནུས་པས་དབང་པོའི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོས་ལྟ་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་དུ
ཉན་པ་དང་སྣོམ་པ་དང་རོ་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་དམ་པ་དེ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བརྙེས་པ་ལ་ཚོགས་བརྙེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སེལ་བ་རབ་འཇོམས་པ་ལ་ཉེ་མཁས་ཞེས་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་གནས་བཞི་རྣམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས

ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བསྒོམས་ཤིང་བསགས་པ། ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལེགས་པར་རྩད་ནས་འབྱིན་ཅིང་མ་ལུས་པ་སྤོང་བ་ལ་སྐྱོ་བ་མི་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་མ་ཆད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བས། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྟན་པ་འདི་ལ་གཟུད་པ་དང་། བཙུད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་དང་། སྨིན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ལ་འབད་ཅིང་རྩོལ་མི་དགོས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཀུ་རུ་ཙེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་སྲིད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་མཛད་པ་དེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ནི་ཚིག་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་འཆད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་མི་ཉམས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མིང་དང་མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པས་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པས་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར། སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚོགས་ནི་མང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ་ཉེ་བ་བརྙེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བཞིས་མཐུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །གཞུ་ཡང་ན་སྐབས་འདིར་མངོན་པར

༄༅། །ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་མིག་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བརྙེས་པས་
རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྟན་ཏེ། ལྷའི་མིག་གིས་ཀྱང་ཐག་རིང་པོ་ན་འདུག་པའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཉིད་དུ་བསྟོད། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པའི་ཚུལ་མཁྱེན་པས་
གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །དབང་པོ་དམ་པ་འི་མཆོག་བརྙེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྟན་
ཏེ། ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་ཟད་པ་ཡང་གཉེན་པོ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཉེན་པོ་ནི་དབང་པོའི་མཆོག་གོ། །སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྒྱུན་མ་ཆད་ཅེས་བྱ་བས་བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་མི་ཉམས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན།
བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འདོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།
སྐྱེས་བུའི་མཐུའི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། མདོ་འདི་ཚིག་བརྒྱད་དང་ངག་རིམས་བཞིན་སྦྱར་རོ། །དགེ་སློང་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་དེ། །འཁོར

དེའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་རོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དགེ་སློང་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྲག་ཏུ་ཞེས་གྲངས་ངེས་པ་བསྟན་པ་ཡང་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལས་ཕྱུང་བ་པོས་མདོ་སྡེ་འདི་ཐོས་པའི་ཚོ་ལྔ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་ཚེ་རིང་པོ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་དེ་ན་འཁོད་འཁོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་འདི་སྟོང་པའི་ཚེ་ན་ཡང་འཁོད་དེ། གྲངས་ངེས་པ་འདི་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་བའི་དོན་རྟགས་སུ་རུང་བའི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོས་སོ། །དགེ་སློང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་བས་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པ་ལ་བྱའོ། །དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པས་ལྟ་བ་གཞན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། །གཉིས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅང་ཤེས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟ་ཅང་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དོ་དུལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེས་ཤིང་གཡུང་བ་རྣ་ཆེ་བ་དང་། མི་སྣུན་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་གྲོགས་ལ་ཟ་འཕྲ་ལ་སོགས་པས་མི་འཚེ་བ་དང་། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་རྟ་ཡི་རིགས་དང་ཡུལ་ས་བཟང་པོ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགྲོ་བའི་གནས་སུ་མ་ཕྱིན་པར་བར་ངམ་རྡོར་ཟམ་ལ་སེམས་མི་འབྱུང་དཀྲུ་ལ་མཉན་བསྟུན་ཅིང་མི་ཟ་བ་དང་། མགྱོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འགྲོ་བའི་གནས་སུ་མྱུར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷུགས་བྱང་བ་ཞིང་བོང་ཆེ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩ་དང་ཆས་ལ་ངན་ངམ་མི་ཕྱེད་ཅིང་རྡོག་པས་མི་འཆགས་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཡོན་ཏན་ངམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ལམ་བདེ་བ་མཐོང་ཞིང་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཅང་ཤེས་པ་ཡང་དུལ་བའི་ཡོན་ཏན་དབང་པོ་མི་རྟོག་ཅིང་ཐུབ་པ་དང་། མི་སྣུན་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྲོགས་ལ་མི་འཚེ་ཞིང་བརྒྱན་མི་ངན་པ་དང་། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བརྒྱུད

༄༅། །པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་དང་མལ་སྟན་ངན་ངོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་གནས་པས་མཐའ་འདུ་གཉིས་ཏེ་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་མགུ་བ་དང་། མགྲོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སོ་ང་མ་མཐོབ་པ་ཐམས་སྒྱུར་དང་བསྐྱུར་ཏེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཚེ་དེ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་ཅང་བ་རྟུན་པ་དང་ལེ་ལོ་འི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་མ་གྲུབ་བར་ཚང་ཀ་ཅིག་ཏུ་མི་ཉམས་པར་རྒྱུན་དུ་སྐྱོང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དད་པས་བྱིན་པའི་ཟས་དང་། གོས་བསོད་ནམས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དགའ་ནས་མ་ཡིན་པར་རྒྱུར་མི་གསོན་པ་དང་། ལྟ་བ་རི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཞིང་ལོག་པའི་ལམ་སྤངས་ཏེ། དམ་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཅང་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་འཇོམས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱུང་བ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་འཇོམས་པ་ལ་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྲས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་གནས་པར་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཟབ་པ་བདག་མེད་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དམིགས་པའི་ཆོས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད

ལམ་བཞི་ཅར་བ་ཟང་ཞིང་མཛེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྦྱིན་པའི་གནས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཕུལ་ན་ཉུང་ཉུ་བ་ར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཤ་སྐུ་ག་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལས་ཧྲུལ་ཙམ་འགལ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཟང་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་སེམས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་འདུན་ནི་སྡུམ་པ་ཞིག་གོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་དང་། སེམས་དང་། མོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཚོགས་དང་། དུས་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་ཆེན་པོ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ཆེན་པོ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་ནས་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བས་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཐག་རིང་པོ་ནས་འདུན་བདག་ཅག་ཐག་ཉེ་བར་འདུག་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས

༄༅། །དཔ་ནི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚོགས་ཀུན་ཏུ་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་སྤྲུལ་བས་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་བས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་མཐུ་རྩལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཚོགས་རྒྱུར་དུས་སངས་རྒྱས་མངོན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་སྟོང་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྩལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་ལ་མཁས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསོད་ནམས་སྤྲུལ་བས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོས་ཉན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཆོས་ཉན་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་རབ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་བྱུང་བའི་དེ་ལྟ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དང་གཉིད་དང་སྤྱོད་པ་ལ་བྱའོ། །ཆོས་ཉན་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་མི་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་བས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། མཉན་པ་དང་ཚོལ་བས་ཚོགས་མི་ཉམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་སྲིད་པ་ཀྱིས་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་མི་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དུ་ཚིག་གཅིག་པོ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཚིག་ལྷག་མ་བཞིན་ནི་རྗེ་བྲག་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་།

ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་མང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་བླ་ན་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། ཐབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟབ་པ་ལ་མཁས་པ་
འདི་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་གཞན་ལ་མེད་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དོན་ཡོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་…
བཅས་པ་ལ་གནས་པས་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅིས་ཀྱང་མ་བསྒྲིབས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅིས་ཀྱང་མ་བསྒྲིབས་པ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡེ་
ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་མང་བ་བསྟན་ཏེ། རྟོག་པ་ནི་སྤྱིར་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཞིབ་མོར་རྟོག་པ་སྟེ། རྟོག
པ་དེ་ཉིད་སེམས་ན་ཞི་བའི་མཚན་མ་མ་ཡིན་པས་སྤྲོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་སྤངས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ཅེས་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་འོད་ཐོབ་པ་ཏུ་ཉེ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འདིས་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀློག་གི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཀློག་ནི་འཕྱུར་ཞིང་མི་རྟོག་པའི་དོན་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོལ་བ་འམ་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏེ། མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ལ་ཡོལ་བ་འམ། སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོད་འཕྲོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྙིང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་གནས་ལ'

༄༅། །གྲོང་། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་ཙམ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩལ་གྱིས་དཔའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་གོང་མ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་ཅིང་གནོན་པའི་
རྩལ་དང་ལྡན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིད་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་འཇོམས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་རྣམ་པར་བསྒྲགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེའི་སྒྲ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྒྲོགས་པའོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་རབ་ཏུ་ལྟ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མུན་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ། །བརྩམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ
ཉམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་པོའི་སྤྱན་སྔར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྩིབས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་སྲས་དྲང་སྲོང་པོའི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེས། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་ན་གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དཔལ་ལྡན་རབ་དང་མཆོག་གི་བློ་གྲོས་བཟང་ཞིག་པ་གྲུབ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་རབ་མཆོག་བཟུང་བས་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་འཇམ་དཔལ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་འདིར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཉུང་ཟད་ཅིག་སྨོས་སུ་ཟད་ཀྱི། གཞན་རྣམས་སོགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །འཁོར་དེ་ལྟ་བུ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་སྔར་སྨོས་ལའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིས་སྨོས་པ་ཡང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་བརྟེན་པས་རྟག་ཏུ་ཞབས་འབྲིང་ནས་པར་འཁོད་པའི

ཁྲིར་ཕྱུར་སྨོན་ལམ་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་རག་ལ་མི་བརྟེན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཏེམ་ངེས་པས་ཕྱིན་སྨོན་ལམ་སོ། །ཀློང་བསླང་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བསྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། བསྟན་
པར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འོད་ཟེར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། བསྟན་པའི་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། ངེས་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་གཏམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། ཞུས་པ་ལ་ལན་སླད་པས་འདི་ཉིད་བཞུགས་པ་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏ་ནན་བསྔགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། མཐུ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང༌། ངེས་པར་འབྱུང་བ་གཞིས་བྱ་བ་ནས་གསལ་བར་མཛད་དོ་ཡང་དག་པར་རབ་
ཏུ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་བུ་ཞི་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དོན་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་ཚིམ་པར་གྱུར་ཅིང་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་སྙམ་དུ་ཤེས་པའི་བར་གྱིས
བཤད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འོད་ཟེར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ནས་ཕྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འོངས་ཏེ་དེ་དག་འོང་བའི་སྟ་ལྷུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་དེ་ནས་དེའི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་པདྨའི་སྙིང་པོ་དེ་དག་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཚེ་དང་ལྡན་
པ་ཤཱ་རིའི་བུ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མེད་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ངེས་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་གཏམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུ་སྒྲོགས་མི་ཟད་པ་ལ

༄༅། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ཡོད་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དྲིས་པ་ལ་ལན་བསྟན་པ་ལ་འདི་ན་བཞུགས་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་བསྔགས་
པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཚད་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འོངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མཐུ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་མདོ་སྡེའི་ལུས་དང་ཡོན་ཏན་དྲན་བསྔགས་ཏེ། །སྔར་སྨོས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་དེ་ལྟ་བུ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་སོ། །རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚིག་འོག་མ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་འདིའི་ལུས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟག་པ་
དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བསྒྲུབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདིའི་བར་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ། འཇུག་བཞི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་རྫོགས་པའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་བཞུགས་པའི་
དགོས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བྱའོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་འཇུག་ཅིང་འབྱུང་བ་ལ་སློབ་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དགོས་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་བསྟན་པས་ན་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིད་ལ་བཀོད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་མདོ་སྡེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིད་ལ་བཀོད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་ལ་བྱའོ། །ཡང་དག་
གི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཀོད་པ་ལ་བར་སྣང་བ་ལ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་འདི་ངེས་དོན་ལ་དམིགས་པ་སྟོན་པས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཅེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གིས

157

སྨོས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོ་སྡེ་འདི་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉིད་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དབང་ངེ་ནི་དོན་དང་ཚིག་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། གཟུངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོ་ཕྱེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སྟོན་པས་ན་སྒོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་གཟུད་པའི་སྒོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སྟོན་པས་ན་གཟུད་པའི་སྒོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུད་པའི་སྒོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སྟོན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཆེན་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཐབས་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྐྱེ་ཞིང་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་གི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་མ་ཉིད་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། གོང་དུ་བགྲོད་པ་གཅིག་ཅེས་སྨོས་པ་སྟེ། བགྲོད་པ་གང་དང་གང་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུམ་ཆར་མཚུངས་པར་སྟོན

༄༅། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཚུལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱུ་གཅིག་སྟེ། སྣ་ཚོགས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་དབང་པོ་ལ་
གཟུད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་གཏང་ལ་ཕུད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་ལ་མ་ཁྲེལ་བ་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་པོའི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་བཅོམས
ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་ན་ཆོས་ཐོག་མས་མཚོན་ཏེ། བདུད་ཀྱི་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཚུལ་བཞིན་ཆོས་ལ་གཟུད་པའི་སྒོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་དཀའ་བས
འདས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། མཐར
འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཐབས་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་དང་ཐག་རིང་པོས་ཆོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་བསྒྲིབས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས
རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །མཐའ་ཡས་པ་ཤིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་བསྡུད་དེ་ཅིག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཐབས་མཐར་ཡས་ཤིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས

འབྱུང་བ་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇུག་པ་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་བསྟན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིན་གྱི་བརླབས་ཀྱི་སྒོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་ཞིང་འབད་མི་དགོས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཡེ་[illegible]ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱིན་གྱི་བརླབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་འདི་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་པ་ལས་འདས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་མདོ་སྡེ་འདི་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ཕྱིར་ཟབ་སྟེ། །མདོ་སྡེ་འདི་བཤད་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་བཤད་པའམ། བསྟན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གསུམ་ཆར་ཡང་དོན་དམ་པར་རོ་གཅིག་སྟེ། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཟབ་པས་ན་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་འདི་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་པ་དང་བློ་གྲོས་དང་རྟོགས་པ་དང་སྤོབས་པ་དང་། ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་མདོ

༄༅། ། །པར་སྐྱབ་པ་བཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་མི་དགེ་བ་གིས་སྐྱོབ་པ་ཡི་ཕྱི་ནམ་མ་ལ་འབོར་བའི་ཨ་ཐུབ་ཀྱི་རང་དབང་བ་རྒྱུ་ཟླ་ཤི་ཞེས་པ་ར་འགྱུར་བ་མདོ་སྡེ་འདི་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན། དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐུར་བ་ཞེད་ཅེས། མོས་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བཞིའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལས་སྟོན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་དབེན་པར་ཞེས་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལ་རང་དབང་བསྒྱུར་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་དབང་བསྒྱུར་བ་ཡང་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་རྟོགས་ས་ཞིང་རྟོགས་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་འདི་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་གསུང་དེ་སྟོན་ཏོ། །རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པའི་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་གསུང་དེ་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་པའོ། །འོག་མ་རྣམས་ནི་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་པ་ནི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་འབྲུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའོ། །རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་སྟོན་པའོ། །སོ་སོར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ལྔ་ཕྲག་མ་རྣམས་ནི་ཡང་འགྲེལ་དུ

1157

པོ་ལུང་གི་སྟོབས་ཅན་དང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། མདོར་བསྟན་པས་གོ་བ་དང་། སྤྲོས་ཏེ་བསྟན་པས་གོ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་། ལོག་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལུང་གི་སྟོབས་ཅན་ནི་སྐྱེ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ལུང་ཚིག
ལ་བརྟེན་ཅིང་ཀློག་པ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་ནི་མོས་པར་མཛོད། འཛིན་དུ་འཇུག་སྟེ། མདོར་བཤད་པའི་ཚེ་དང་པོ་མོས་པར་མཛོད་པ་དང་། དེའི་ཚིག་ཏུ་དོན་དང་ཚིག་མཚོན་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིས་ཀྱང་མི་བརྗེད་པར་ཁ་དོན་དུ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་མཛོད། རྣམ་པར་རིག་པར་མཛོད། རབ་ཏུ་ཤེས་པར་མཛོད་དེ། དེ་ཡང་ཆོས་གསུམ་ཐོས་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། འཕགས་པའི་
ལམ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་མཛོད་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བྱའོ། །མདོར་བསྟན་པས་གོ་བའི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་ནི་འཇུག་པར་མཛད་དོ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མིང་ཙམ་བསྟན་པས་འཇུག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་ཏེ་བསྟན་པས་གོ་བའི་གང་
ཟག་གི་ཆེད་དུ་ནི་འགྲེལ་ཏེ་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་དེ་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རིགས་ཅད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དང་བཅས་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །
མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་ནི། །གསལ་བར་མཛད་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟོན་ཏོ། །ལོག་པར་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་ནི། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ཞིང་བྱ་བའི་ཐབས་ཚིག་གོ། །བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོད་ཞེར་ཞུགས་སུ་མཆོག་པ་བསྟན་པའི
སྐབས་སུ་བབ་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་འདི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན

༄༅། །པའི་འོད་ཟེར་ཡང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། འོད་ཟེར་གཞན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་མི་ག་ཡལ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྟོན་ཁ་གསལ་བ་དེ་ཀ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚོང་དུས་མ་ལ་ཕྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་འདི་ལྟར་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་དཔང་ཆེ་གཞིས་སྙོམས་པའི་བར་སྣང་ལ་རྒྱུ་བ་དང་། འདམ་རྫབ་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་སྐམས་པ་ཞིང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གླིང་ཁམས་གང་དུ་ཚ་བ་ཞིང་ཆུང་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་ར་ཚ་བ་ཞིང་ཆུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་འོད་དེ་ལ་རྩྭ་དང་ཤིང་གེ་ལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ནས་ཡང་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཀ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་ཉིད་དང་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་སྨད་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་པའི་གཞི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་སྨོས་སོ། །ཚད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སྟོང་ཆེན་ཤིང་དུ་ཉི་འབབ་པའི་ཡོ་ཅམ་འདས་པ་ལ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་ཕྱུར་ཞེས་སྨོས་སོ། །དྲི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་དྲི་ཞིམ་པ་ཞེས་སྨོས་སོ། །དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཁྲི་བཞི་པ་ཕྲག་སྟུག་པ་ཞེས་སྨོས་པའོ། །བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞེས་སྨོས་པའོ། །ལགས་ཡོ་བ་དང་འོད་ཟེར་གཏོང་བ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབ་པ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཚོགས་ལ་སྐུ་པ་སྐྱོང་བར་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཚུད་པ་དང་མ་རིག་པའི་མུན་པ་བསལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་དགུས་བསྟན་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཇིགས

པ་བདུན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནམ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོགས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟོད་དོ། །དེ་ལ། རྡུལ་མེད་རྡུལ་དང་བྲལ་བ་དཔའ་བོ་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྟོད་དོ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཕ་མ་ཉེ་དུ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱུགས་ལ་བརྩེ་བ་དང་། རབ་ཏུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཟབ་པ་རྣམ་པ་བཞིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པས་ཐུགས་རྗེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དོ། །དེ་ལ་ཕ་མ་ཉེ་དུ་བུ་ཚ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལེགས་པར་མི་ལྟ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཉམས་པ་དང་། དམན་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྙིང་བརྩེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འང་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། བདག་གིར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ཆོལ་བར་རྟོག་པ་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་ན་ཡིད་མི་བདེ་བའི་[illegible]་དང་ལྡན་ན་དགའ་བས་ཡིད་བདེ་བའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞིས་ན་ཉེ་ཉོན་ཅན་ཉོན་དང་པའི་སྙིང་རྗེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་སྐྱོན་རྣམ་པ་དེ་བཞི་ཀ་མི་མངའ་བས་ན། རྡུལ་མེད་རྡུལ་དང་བྲལ་བ་དཔའ་བོ་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཞེས་བྱུང་བའི་[illegible]་ཚིག་བཞི་གསུངས་སོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའོ། །ལེགས་པར་མི་ལྟ་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མ་རྟོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་སྐྱོན་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མི་མངའ་བས་ན། ཡེ་ཤེས་རབ་རིབ་མི་མངའ་སྒྲིབ་གསུམ་རྣམ་པར་སྤྱངས། །ཞེས་བྱུང་བའི་[illegible]་ཚིག་གཉིས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། །ཞེས

༄༅། ། རབ་ཀྱི་སྒྲོན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། ། དེ་ལ་རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི་བུ་ཚ་ལ་སོགས་པས་ཡིད་དང་འགལ་བ་ཞིག་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་འབྱུང་བས་དེའི་ཚེ་ཕ་མ་དང་ཉེ་དུའི་སྙིང་རྗེ་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་མངའ་བས། །སྐྱོན་རྣམས་བསལ་བས་དྲི་མ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེ་སྡང་གི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་སྤངས་པས་འགལ་བ་ཅིས་ཀྱང་ཕྱིས་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱོན་རྣམས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་དྲི་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་གི་ཞིང་དུ་མ་ཧྲུ་ར་པ་ལས་ཐ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་གསུམ་གྱི་ཐག་ལ་ཉལ་སྤྱངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམན་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི་གནོད་པར་བྱས་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པའི་ངོར་ལྟ་བ་སྟེ། འདིས་ངའི་བུ་ལ་གནོད་པ་འདི་བྱས་སོ། །ཕན་པ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་བདག་དང་བདག་གི་རྟོག་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མི་མངའ་བས། །རྡུལ་བྲལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཡང་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་མ་བཅོམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཤེས་པ་རབ་རིབ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་འོག་མ་ལ་རགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་རྟོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཤས་ཀྱིས་སྤངས་ཀྱང་བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཅོམ་ནུས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་རྟོག་པའི་རབ་རིབ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ལས་མི་མངའ་བས། །རྡུལ་མེད་རྡུལ་བྲལ་དཔའ་བོ་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཡེ་ཤེས་རབ་རིབ་མི་མངའ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཅོམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ན་དཔའ་བོ་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་ནི་ཚིག་རེ་རེ་དང་སྦྱར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ

རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་ལྷུན་གསུམ་རྣམ་པར་སྦྱངས་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་། མི་དམིགས་
པའི་སྙིང་རྗེ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་ཟབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་སྟོང་པ་དང་། ཡིད་ལ་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཟབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། ཐག་ལ་ཞུགས་བསྐྱུར་བ་པས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་བཀལ་ལ་བདེ་དྲིས་
གསུམ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པས་བསྟན་ཏོ། ། ཡིད་ལ་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པས་སོ། ། དེ་ནི་རྟོག་བྲལ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། ། རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་ན་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་
ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཁྱད་འཕགས་པར་བསྟན་ཏོ། ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཇོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པར་འཚེ་བའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྡེ་དགྲིག་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་དུ་བ
འཚམས་པ་དང་། དེའི་བག་ལ་ཉལ་བ་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྐྱོང་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལྷ་བུའི་བདུད་དང་། བདུད་དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཏེ། དེ་དག་བཅོམ་པས་སྤངས་པས་སོ། ། རྟོལ་མེད་རྟོལ་དང་བྲལ་བ་བདེ་ཡང་པོ་འདོད་ཆགས་བྲལ། ། ཞེས་
བྱའོ། ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་དེ། གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ། ། གཟིགས་པ་ནི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཕྱོགས་སུ་ཆུད་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ན། ཡེ་ཤེས་རབ་རིབ་མི་མངའ་ལྷུན་གསུམ་རྣམ་པར་སྦྱངས། ། ཞེས་བྱའོ། ། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དྲང་སྲོང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ལམ་གཉེན་པོ་ལ་ཡང་དག་ཤེས་མ་དང་གོང་མ་ལ་

༄༅། །ཁགས་པ་དང་ཞི་བར་འཛིན་པའི་ལམ་དྲི་མ་ཅན་ཡོད་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་རིམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཡང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མི་མངའ་བས་དྲི་མ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་སྤངས་པ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་རྩ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྒོང་བ་ཕྱུང་ཞུགས་ཏེ། དེ་བས་ན་སྐྱོན་རྣམས་བག་ལ་ཕ་དང་རྩ་ལ་བྲལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་འདི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་བར་གཟིགས་ཀྱང་རང་ཉིད་དེ་འཇིགས་པའི་སྐབས་མེད་དམ་ཞེ་ན། འཇིགས་དང་བྲལ་ཞིང་དག་ཏེ་ཕྱུག་དྲ་བཅུམ་པར་བསལ་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་འཇིགས་པ་བདུན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏེ། འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཞི་ཡན་ལག་གོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉེ་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། གཏི་མུག་དྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་ལ་ཞེས་ཕྱུ་བ་ཞི་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བས་རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ། །སྟོབས་བཅུ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་བཅུ་ཀུན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པས་འཚོབ་མེད་པས་འཇིགས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པས་འཇིགས་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ། འཚོ་བའི་ཅོ་གཞི་ལྷ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཚོབ་ཞིང་མཚོ་ཀོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀོལ་བའི་ཚིགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་བར་དཀའ་བ་དང་། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་པ་རོལ་ཚོགས་སྐྲག་མཛད། །ཅེས་བྱ་བས་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ་ནང་དུ་བགས་ཚབས་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བས་མི་ཐུབ་པ་དང་། བདུད་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་སྐྲག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཇིགས་ལྷ་སེང་གེ་བཞིན་གང་ཞེས་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་རུང་། འགྲོག་ཀྱུ་ད་ཏུ་སྡེ་ས་ཀྱི

157

སྐྱེང་ནུ་བག་ཚ་བ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་འཇིགས་པ་བདུན་སྤངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་བསྐྱེངས་པ་མི་མངའ་བར་གཤེགས་པ། །སེང་གེ་ལྟ་བུར་བསྐྱེངས་པ་མི་མངའ་བ་ལ་གཤེགས། །ཞེས་བྱའོ། -།དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་བསྐྱེངས་པ་དང་བྲལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་མཐུ་མི་མངའ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལྷ་ཡུལ་ལས་སྤྲུལ་ནས་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་ཀུན་དང་བྲལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་སྤྱོད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འོད་ཅན་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འོད་དེ་ཡང་ཁྱབ་པ་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། གནས་དང་། རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་འདས་པས་བསྟན་ཏེ། འོད་དེ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་གྱི་ལྷའི་ཡུལ་དང་། མཐར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཡན་ཆད་ཁྱབ་པས་ན་ལྷ་ཡུལ་ལས་སྤྲངས་ན་ཡང་ཞེས་སྨྲས་སོ། །འོད་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་དང་བྲལ་བས་ན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྐྱོན་རྣམས་དང་བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ན་ཀུན་ཞེས་སྨྲས་སོ། །འོད་དེ་སྐུ་ལ་གནས་པས་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲི་མི་མངའ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །འོད་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་གསལ་བས་ན་ཡམ་སེར་བཞུགས་ཞེས་སྨྲས་སོ། །མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་མི་ཤེས་པ་གསུམ་བསལ་བས་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུན་དང་རབ་རིབ་མ་རིག་ལོགས་པར་རབ་བསལ་ལ་ནས། །སྤྲིན་གྱི་དྲ་བ་ལས་གྲོལ་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྡན། །ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ལྡན་ཞིང་འཆར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་ཞིང་བསྐྱེངས་པ་དང་བྲལ་ལ། སེམས་ཅན

༄༅། །ཀྱེ་དོན་མཛད་པའི་མཐུ་མང་འདན་ཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པ་རབ་སྡུང་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་མགོན་སྐྱབས་མེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ཕྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཛད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྨན་པ་དང་འདྲ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་བསལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་མ་མཆིས་པས་མགོན་སྐྱབས་མེད་པ་དང་། ན་བ་དང་འཆི་བས་མནར་བས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་ཚེ་ན་ཐུགས་རྗེ་དང་། འབྲས་བུའི་ཚེ་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྨན་པ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གྲོལ་བར་མཛད་ཅིང་། གཤེགས་ཏེ་སྨན་པས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྨན་བསྟེན་ཞིང་ཚིག་བཟུང་ནས་ནད་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་བསལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལས་ནད་པ་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་གདེས་བཀའ་ལུང་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ། གཞན་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་གཞན་ལྟར་འཁོར་བར་གནས་ཤིང་མ་གྲོལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་བདག་ཉིད་མ་གྲོལ་བས་གཞན་དགྲོལ་བར་ཡང་མི་སྤྱོད། ཅི་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་ནས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་དགྲོལ་བར་མཛད་ཅེ་ན། མ་རིག་པ་དང་གཏི་མུག་སྲིད་མཚོ་བརྒལ་ལ་དཀར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པར་སྟོན་ཏོ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྒྱུར་གྱུར་པ་གཉིས་མི་ཤེས་པའོ། །གཏི་མུག་ནི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་ཁམས་གསུམ་བརྒལ་བར་དཀའ་བའི་སྲིད་པའི་མཚོ་རྒྱ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཆུ་སྲིན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དང་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་མང་ཆུ་སྐྱོང་མང་བ་དང་ལྡན་པ་ལས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལས་མ་གསན་ཏེ། ལུང་དང་མན་ངག་ཁྲ

མཚོན་པར་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་ཉལ་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་ནས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་དེར་སྤྱོར་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཀྱང་མཛད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་པདྨ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཆུའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་མི་གོས་པས། པདྨ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་མི་མངའ་འཚམ་པར་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོན་ཞེ་ན། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བདག་མ་མཆིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་བདག་མེད་པ་སྟོན་པར་བསྟོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་ཅིང་དབང་ཕྱུག་གིས་མ་བྱས་ལ། ཐག་ཙ་དང་འདྲ་བ་དང་། །བདག་མེད་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ན་དང་། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་པ་དང་། ནང་ན་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པར། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་བྱ་བས་བསྟོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅིང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱས་ཤིང་ནང་ན་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་ཆོས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་རང་ཡི་རྒྱུ་བཞིན་གཡོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་དེ། ཇི་ལྟར་རི་གཟར་པོའི་ཆུ་གཡོ་ཞིང་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་མ་ཤེས་ཏེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྙེན་ཅིང་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་སྙིང་པོ་གང་ཡང་མེད་དེ་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ནི་སྲིད་པ་ལས་བརྒལ་བར་གྱུར་ཅིང་། སྟོན་པ

༄༅། །མེད་པ་རི་རྗེ་དང་དེའི་རྫོང་གྱིས་ནི། ཕྱིས་ཀྱང་ངམ་ཚོན་པ་རང་དགའ་འབབ་མེད་པ་ར་གྲི་དག་པ་ཀུན་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་སྟོན་ཏོ། །བདུད་དཀར་པོ་ལྔ་དང་མ་ཆུས་འདྲ་བ་ཡི་སྨན་མང་འབབ། །ཞེས་ཐུབ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་སྤྲུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། བསྟོད་ཅིང་བསྡུགས

ལ་བསྐྱོད་དགོས་པ། །ཞེས་བྱ་བས་དེ་དུས་གསུམ་དང་སྦྱར་རོ། །གདུལ་བ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་སྐལ་བ་བཞིན་དུ་འདུལ་བར་མཛད་པས་མི་འདུལ་ཞེས་སྦྱོར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བསྐལ་པའི་མཐའི་བར་དུ་བསྒྲང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་པས། མི་ཡི་ཁྱུ་མཆོག་མཐའ་ཡས་པ་ཡི

ཕ་རོལ་གཤེགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟོད་དེ། ཧེ་ལུ་ར་ཁྱུ་མཆོག་ནི་གཞན་གྱི་དང་པོ་ར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདྲེན་པ་ཁྱུ་མཆོག་དང་འདྲ་བ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས

རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བའི་ཕ་རོལ་དུ་གཤེགས་ལ། ཉེ་སྨལ་དུ་ཕྱུང་ཞིང་། སྤོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྨོས

པ་འདི་དང་འདྲ་བར་གཞན་ཡང་སྔོས་དཔག་པར་དཀའ་ན། ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བས་འགྲོ་བ་བསོད་ནམས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་དང་། འབྲས་བུ་དང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་ས་ལ་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཞིང་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས

སྦྱར་རོ། །ཡན་བདུན་བསྐོར་བ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་རྣམ་བདུན་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་གྲོལ་མི་ཐད་པ་འདི་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའི་དྲིས་པ་འདིའི་ལན་གནང་པས

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། སྤོབས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུ་ཡང་དང་ཡང་འཁོར་བ་དང་འགྲོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱུང་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།

།སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་སྲིད་པའི་རིགས་ན། ཁྱོད་ལ་དང་པོར་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདུ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སྨྲས་སོ། །འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་བློ་མི་འདུག་མཉེས་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་ཀུན་སྤངས་པའི་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་འོང་བ་དང་འགྲོ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བའི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིག་གོ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འདུ་བ་དང་འབྲལ་བ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟན་ཏོ། །འོང་བ་ནི་འདུ་བའོ། །འགྲོ་བ་ནི་འབྲལ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ནི་འགྲོ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་ན་སྲིད་ཀྱི། མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་དེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་ཆུད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལས་དང་ལས་མེད་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟན་ཏེ། ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ན་ཡོད་ཀྱི། བྱེད་པ་པོ་མེད་ན་ལས་ཀྱང་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་སེལ་བས་ལས་བྱས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་འོང་བའོ། །བྱེད་པ་པོ་ལས་མ་བྱས་ན་ལས་ཀྱི་ནང་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་འཕགས་པ་ལ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་གཉིས་མེད་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྨོན་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟན་ཏོ། །ལས་ཞིག་བྱས་སམ་སྨོན་ལམ་ཞིག་བཏབ་པ་ལས་དངོས་པོ་འགའ་འབྱུང་བ་ལ་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྨོན་ལམ་ཀྱང་མ་བཏབ་ལས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་ལས་དངོས་པོ་འགག་ལམ་ཐུབ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྨོན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྲིད་ཀྱི། འཕགས་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་མི་སྲིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི

༄༅། །སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟན་ཏེ། དངོས་པོ་འགའ་འཇོམ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ཞི་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་རྣམས་འགགས་པ་ཞིག་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་ཡོད་ཟུང་དེ་པ་གཉིས་སྲིད་ཀྱི། དེ་གཉིས་མེད་པར་ཕྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་འཐབས་པ་ལ་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྐྱོ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཡང་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་། སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། སྤྱོད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དུས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གྲངས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཕ་སྐད་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལུས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ། ལུས་ཅན་ནི་བདག་སྐྱོང་བ་ཡང་བདག་ཉིད་དོ། །སྤྱད་པར་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས། སྤྱོད་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས། དུས་ནི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས། ཡུལ་ནི་ལྷོ་བྱང་ཤར་ནུབ་ལ་སོགས་པའོ། །གྲངས་ནི་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། །ཕ་སྐད་ནི་འདི་ཡི་རྟེ་ཙ་གྱི་ཚིག་དང་མི་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བདེ་འགྲོ་ནི་ལྷ་དང་མི་ངན་འགྲོ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་མོ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྲིད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་མེད་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟན་ཏེ། འོང་བས་ཡུལ་མཐོང་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། འགྲོ་བས་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པ་ལ་སྲིད་ཀྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འདི་དེ་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མེད་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟན་ཏེ། འོང་བ་ཉིད་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོང་བ

157

ཞེས་བྱའོ། །འགྲོ་བའི་གནས་སུམ་སོང་དང་། ཕྱིར་མ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྐྱེན་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་འོང་བ་དང་། རྐྱེན་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྲིད་དེ། རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྲིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བརྩོན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏཱིའི་བུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟན་ཏེ། འོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འོང་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྲིད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྲིད་དེ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བརྩོན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏཱིའི་བུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །རྐྱེན་ནི་སྤྱིའི་རྐྱེན་ཏེ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ལྟ་བུའོ། །འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འོང་བའི་རྒྱུས་འོང་བར་བྱེད་པས་ན། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འོང་བའི་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཟད་པའོ། །འོང་ཞིང་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ས་བོན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྲིད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྲིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བརྩོན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏཱིའི་བུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཡི་གེ་དང་བརྡའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐ་སྙད་དང་ཐ་སྙད་མེད་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། སྒྲ་དང་། ཡི་གེ་དང་བརྡ་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་སྙད་དང་ཡི་གེ་དང་། སྒྲ་དང་བརྡ་སྤྲོ་ཚོགས་ཤེས་པའམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྲིད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། སྒྲ་དང་ཡི་གེ་དང་བརྡ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྲིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་འདི་ཚིག་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིས་པས་ཀུན་ཕུབ་རྟགས་པའི་འོང་བ་དང་འགྲོ

༄༅། །བཞི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྟག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གང་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་ལ་བསྡུ་བའི་ཚིག་མེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤོབས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྲིན་ཕྲེང་མི་ཟད་པ་གཞལ་ལས་འདོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཤེས་པ་དང་སྤོབས་པ་བགོམ་ཞིང་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་དག་འདྲི་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་གྱི། མི་འཛད་མས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྟོན་མ་ཐོས་པ་རྣམས་མཉན་པའི་ཕྱིར་འདྲི་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། དེ་བས་ན་ཅི་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་གནས་རྣམས་མཉན་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་འདྲི་བོ་ཞེས་དགོངས་སུ་ ཞུས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་འདྲི་བ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་བཙན་དང་ཤོ་གམ་གཅོད་པ་ཡང་གཡས་འདོང་། གར་འགྲོ་ཅི་ཁྱེར་ཞེས་དྲིས་ན་སོ་ཅི་ཁྱེར་བའི་རྫས་ལས་ནང་ཤས་ཤིག་ཤོ་གམ་བཅད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐུག་པ་ཆེན་པོའི་ཚེ་གཤེར་ཤོ་ཞུ་ནར་ཁྲིའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡུལ་བཙན་ནི་གྲོང་གི་གྲོང་མི་ཉིད། ཤོ་གམ་གཅོད་པའོ། །ཤོ་གམ་ནི་རྒྱལ་པོ་པའི་ཤོ་གམ་གཅོད་པས་ཤོ་གམ་བཅད་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་བ་པའོ། །བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གཞན་གྱི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ལས་སོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་བདག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་རྣམས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པས་ཚིག་གིས་བསྟན་ཅིང་བཤད་པའི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཚོལ་བ་པས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་གི་སེམས་ཀྱི

ཀྱུལ་སྣང་བ་ནི་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀ་ལ་ཡ་ཞིང་དག་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་ནོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱུད་རྣམ་པ་རྣམ་དག་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཁྱོད་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་རྣམས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནོར་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་འདྲི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གང་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གང་ལས་ཉན་ཐོས་མང་པོ་དང་རང་སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཞུས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་ཡང་བླ་མ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། མཆོད་པ་སྟོབས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་ཆ་འཆའ་ཚལ་བར་འགྱུར་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་བཤད་དུ་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་། ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་དྲིས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་དེ་བཤད་ན་གལ་ཏེ་ལེགས་པར་ཉན་རབ་ཏུ་ཉན་ཡིད་ལ་འཛིན་ན་ངས་བཤད་ཀྱིས། གཞན་དུ་ན་ཆོས་བཤད་པ་ནི་ཆར་པ་བབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་མི་བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལེགས་པར་ཉོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གཡེངས་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།། །རབ་ཏུ་ཉོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཟུང་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་བརྗེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། སྣོད་ཁ་སྦུབ་པ་དང་། མི་གཙང་བས་གང་བ་དང་། ཞབས་རྡོལ་པ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་ལན་བླན་པ་འདི་ནི་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བཞིན

༄༅། །གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྡུགས་པ་ཡང་མདོར་ན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། གཙུས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་བསྟན་ཏོ། །གནས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྔས་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་ཏེ་སྟོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་ཡོངས་པ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་མི་སླུ་བ་པར་བྱའོ། །ཕྱི་ཆོས་ན་བར་མི་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འཛུམས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བཤད་པ་ཐོས་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དོ་སྙམ་དུ་སྐྲག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མཐོང་ཅིང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པས་ན། ཆགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ན། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཞེས་བྱ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནས་ཇི་སྲིད་ཅིག་ན་མཆིས་ཞེས་ཞུས་པ་ལ་ལན་དུ་བཤད་པ་སྟེ། མི་མཇེད་ཀྱི་ཞིང་ནས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒཱའི་ཀླུང་བའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་འདས་པ་ན་རེ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེའི་མིང་ཅི་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན་ལ་ལན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཛུམས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཅི་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ད་ལྟར་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐུ་ད་ལྟར་བཞེས་བཞུགས་སོ། །འཚོ་ཞིང་བཞེས་ནི་འཚོ་བའི་དེ་ན་དེ་མ་པ་ཏུ་ང་སྐྱེ། སྐུ་ཚེ་ལས་མ་འདས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ས

དཔལ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་གང་ནས་མཆིས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དེ་ནས་འོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡང་མི་གྲགས་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་ལུ་དག་གནས་རྣམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་འཁོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །སྔོན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གནས་བརྟན་པར་དག་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་ཏོ། །སྔོན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཏེ། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གནས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་དུལ་བ་དང་། ལེགས་པར་སྡོམ་པ་དང་། ངེས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལྷུག་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱས་པས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པས་ན་དུལ་བ་དང་། སྡུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ལེགས་པར་སྡོམ་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སླར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་འབད་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། །གྲོང་ན་མི་གནས་ཀྱི་དགོན་པ་ན་གནས་པས་བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས

༦༣ ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ལ་སོགས་པ་བརྟག་པར་མི་ཚོལ་བས་ན། ཡོ་བྱད་བསྡུ་ངལ་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའོ། །བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་འཁྲུག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་བྱས་ཀྱང་སླར་གནོད་པར་མི་བྱེད་པས་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཟོད་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ན་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཡང་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་བརྩོན་འགྲུས་མི་འགྱུར་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་དེས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ན་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་བརྒྱད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་བྱའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ལྔ་ལ་བྱའོ། །ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་དང་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་དང་སྣང་བ་དེས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀ་ཤེས་པས་ན་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བརྩམས་ནས། བྱམས་པའི་སེམས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཚུངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་པ་དེ་བྱམས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་གྱུར་ཅེས། སེམས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་ཡང་མཛད་དོ། །བྱམས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་རབ་འབྱོར་གྱི་ཀུན—

པ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ན། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཚུངས་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་འགྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་སྟེ། དེའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་ནི་བསམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན་ཅིའི
ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཆོག་ཤེས་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། སེམས་ཅན་བསྟན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་གཞུག་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དགའ་བས
ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ནི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དགའ་བ་ཚད་མེད་པས་དེ་རྣམས་ལ་དགའ་བར་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་གཉིས་དང་བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་
ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བས་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་དང་། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་འདྲིས་ཉིད་ལ་བྱམས་སོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྙོམས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན
མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཚུལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བྱས་སོ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ
སོགས་པ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བསྒོམས་པའི་རྒྱུས་གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཟུང་

ཤ ༥༧

༄༅། །ཞེས་བསྒོམས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ས་དང་ཆུ་དང་། མེ་དང་རླུང་དང་། ཀླུབ་དང་ཞིང་དང་། རི་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་། དགོན་པ་དང་སྡེགས་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་
མ་རྣམ་སོ་སོར་སྣང་བར་འགྱུར་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྣང་ངོ། དེའི་ཚེ་ན་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་མཚན་མ་མེད་པའི་སྒོར་གནས་པ་དེ་ལ།
ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཁམས་ལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་ནས་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལ་འདོད་པ་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་སྨོན་པ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཟུང་སྟེ་བསྒོམས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་
ཏེ། གཙོ་བོ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་རྗེས་མ་ཉེས་པ་དང་། འཐབ་མོའི་རྣོག་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ནི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་བདུད་དེའི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དོན་དུ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་།
ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་ན་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཐབ་མོ་ནི་ཉོན་ཀུན་འཁྲུག་པའོ། །དེ་ཉིད་སེམས་ནས་མཉམ་དུ་ལ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་རྟོག་པ་ཞེས་པ་འགྱུར་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ཞིང་སྤྱོད་ལ་ཕྱེད། །ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྣམ་
པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་ཞི་ཡིད་པ་ཏེ་ལས་བྱེ་བའི་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་སྤྱོད་པ་དང་། གཏི་མུག་སྤྱོད་པ་དང་། ཆ་མཉམ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་

157

ཀྱི་ཐབས་ལམ་པའོ། །དབང་པོ་མི་ཆེ་ག་དང་མཚོགས་ཡིན་པ་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྫོགས་ལ་ལྟ་སྟེ། ཐ་མ་པ་དང་བར་པ་དང་དང་པོ་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཞི་ཞོ་ཅི་རིགས་པ་ཆེས་དང་། ཏིང་ངེ
ཤེས་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་ཞེས་སྦྱར་བས་བསྟན་ཏོ། །གང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་བསམ་པ་དང་དབང་པོ་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་སྤོ་ཚོ་ཅི་རིགས་པར་མེད་དང་ཚིག་གིས་འཁྲུལ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་གོམས་པ་དང་། སོ་སོར་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །
ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྨོམས་པར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་འབྱུར་པས་བསྟན་ཏོ། སེམས་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ལས་རྫུངས་པ་ཞེས་སྦྱར་སོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྐྱམས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱང་སྐྱམས
པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པའི་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ།། །སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཚར་གཅོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་དང་། ལོག་པའི་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བས
བསྟན་ཏོ། །ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་ནི་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་ལོག་པའི་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཏེ། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་དག་ཚར་གཅོད་པ་ལ་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ
སྟོབས་ཉིད་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ཉིད་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་བསྒྲེང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱུངས
ཟིན་པའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དགར་དུ་མི་འགྱུར་བས་མི་ཟློག་པར་དཔའ་བ་ཡིན་ནོ།། །བཟླས་པ་གཉིས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐབས་ཅི་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉེས་ལ་སྐྱེ་ཆུ་ལ་སྟེ་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི

༄༅། །འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ལེན་མི་ཐེབས་པར་དོགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་མི་སྐྲ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། རྗེའུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་དང་། ལྷ་དང་ཚངས་པའི་འཁོར་དང་། དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། བདུད་ཀྱི་འཁོར་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་དཔུ་མ་འཁོར་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དཔོན་དང་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་དཔོན་དུ་རྒྱུད་ཅེ་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཞིང་རང་གིས་མ་སྐྱེས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ཏེ། གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནང་ན་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་ཅིང་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བས་རྟོགས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་དུ་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའོ། །བདག་གི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གིར་ལྟ་བའོ། །སེམས་ལ་བདག་ཡིན་པར་འཛིན་ཅིང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བའོ། །ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་འཚོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྲོག་ཅེས་བྱ་བའི་བདག་དེ་ལུས་ལ་གནས་པར་འཛིན་པ་ནི་སྲོག་ཏུ་ལྟ་བའོ། །བདག་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་པོར་ལྟ་བའོ། །ལུས་དང་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་བདག་གིས་གསོས་ཤིང་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པར་བྱས་པར་འཛིན་པ་ནི

གསོ་བར་ལྟ་བའོ། །ཞིང་ནས་སྐྱེས་བུ་རྩལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག །ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེས་བུར་ལྟ་བའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྲོ་བ་དག་རྒྱུ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་རྒྱུ་ལྟ་བའོ། །སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ཤེད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ནི་ཤེད་བུ་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་སུ་ལྟ་བའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བདག་རྟག་པས་བྱས་པར་འཛིན་པ་ནི་བྱེད་པ་པོར་ལྟ་བའོ། ∴ །ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་བདག་དེས་མྱོང་བར་འཛིན་པ་ནི་ཚོར་བ་པོར་ལྟ་བའོ། །བདག་དེ་ཉམས་ཡང་མི་འཇིག་པར་འཛིན་པ་རྟག་པར་ལྟ་བའོ། །ལན་ཅིག་ཞིག་ནས་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་མི་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པའི་འགྱུར་བ་དང་འཛིན་པར་ལྟ་བའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུངས་ཐོབ་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་ནི། གཟུངས་དང་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། དོན་དང་ཚིག་མི་ཟད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པས་མདོ་སྡེའི་དོན་ཐམས་ཅད་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་གང་དུ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འདུས་པ་ལ་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་འཆད་པས་ན་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པས་ཐུག་པ་མེད་ཅིང་སྤོབས་པ་ཐུག་པ་མེད་པ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསྟན་ཀྱང་སྤོབས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་ཀྱང་སྤོབས་པ་ཐུག་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འཕྲུལ་སྤྲུལ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་འཇུག་པས་བསྟན་ཏོ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟོད་པའོ། །

༄༅། །དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཉི་རྣམ་པར་གནོན་པ་སྟེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྡེ་དག་ལ་མཁས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ༎ །ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་བཅད་···
པས་བསྟན་ཏེ། འཇིགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་དང་དྲེགས་པ་ཀུན་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེ་སྡང་བའི་ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་ཤུམ་དུ་སེམས་པ་པའི་རྒྱལ་བ་བཅུ་ཕྲག། བདག་གི་ཞེས་པ་བདག
བྱད་གཟུགས་ཀྱིས་རློམ་པའི་རྒྱགས་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་རློམ་པའི་དྲེགས་པ་ཀུན་ཆད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ༎ །སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་པས་བསྟན་ཏེ། སེང་གེའི་སྒྲ་མངོན་པར་བསྒྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
སྨོས་ཏེ། སེང་གེའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རི་དྭགས་མང་པོ་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་བདག་མེད་པའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛའ་བཤེས་བསྟན
པ་ཡིན་ཏེ། མཛའ་བཤེས་བསྟན་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་རིགས་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལ་སྐལ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་སྒྲ་བསྒྲགས་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མ་བཀོད་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་མི་འདོར་བར་དགེ
བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ༎ །བསྐལ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་འབྲུག་གི་སྒྲ་འབྱུང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ···
སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་བསྒྲགས་ཤིང་བསྟན་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་འབྲུག་གི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲགས་པ་ལས་རིགས་པ་གསུམ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གླུ་གར་དང་རྔ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས

ཀྲི

157

སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་བདུད་རྩི་འི་ཆར་རབ་ཏུ་འབེབས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བདུད་རྩིས་མི་འཆི་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ན་བདུད་རྩི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆར་འབེབས་པའི་སྤྲིན་ཆེར་སྒྲོགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་ལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ནི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་གཏོར་བས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དཀོན་པ་དང་། རིན་ཆེ་བ་དང་། དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རབ་ཏུ་གཏོར་བའི་ཕྱོགས་བཅུར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ཤིང་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་བཤད་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་ཐབས་པ་དག་ཅིང་ཕྱི་ནང་དུ་སྒྲོ་རབ་ཏུ་སྣང་བས་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱི་ནང་དག་ཅིང་སྣང་བ་ལ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་མཚན་མ་དང་མངོན་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ནང་གི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་བློ་རབ་ཏུ་སྣང་བས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བསམ་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བར་གནས་པ་ནི། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཤིན་ཏུ་བརྒྱན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རང་གིས་ནི་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སྙིད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཐབས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་

53

༦༧ ཤེར། ཕྱིན།

157

༄༅། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་དག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་པར་ཉེ་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པས་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་ཕྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བས་
བསྟན་ཏོ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་ཕྱུར་པ་ལྟ་བུ་ར་ཀ་སྨ་གཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པས་བསྟན་ཏོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གང་ལ་མོས་པ་དང་། ཐེག་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི། །གདུལ་བ་འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
ལ་འཇུག་པར་མཁས་པའི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སའི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་རིགས་དྭགས་གནོན་པ་དང་། རྣམ་པར་གནོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ར་འགྱུར་བའི་ས་ནི་སྙིང་པོ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་རིགས་དྭགས་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ར་བདག་ཉིད་
འཐོབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུད་ཅིང་དགོད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པས་མཛད་པ་དང་རྣམ་པར་མཛད་ཀྱང་ལ་མི་འཇིགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བདེ་ལེ་འགྲུས་པ་རྣམས་ཚར་གཅོད་པ་སྟེ། དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས་འཕོས་པ་དང་། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔའ་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ཀ་སྐུ་གལ་ཕོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བསྡུགས་པ་ནི་བསྟན་པའོ། །ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་ཉི་བ་ཤད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཉམས་སོང་དང་སྦྱོངས་པ་རྣམས་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་ཕན་ཡོན་ཞེས་བྱའོ། ། ཆོམ་ཞིང་མ་གྲུ་ལ་ཡི་རངས་པ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་འོ། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཆགས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་དགའ་བ་བསྐྱེས་པའི་ཚིག་ཕྱིན་པ་ལ་བྱའོ། །གཅིག་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤར་དུ་ཧྲི་ཏི་འི་སྦུ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཇོམས་པ་དེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །ངན་སོང་དེ་འོག་ཏུ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་སོ། །མི་ཁོམ་པ་ནི་མཐོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཀླ་ཀློར་སྐྱེས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་དང་། ལོང་བ་དང་། འོན་པ་དང་། ལྐུགས་པ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མེད་པའི་བསྐལ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་བརྒྱད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པས་ཕོངས་པ་དང་། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ངན་སོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཡང་མེད་ན་དངོས་སུ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་བཅུ་གཅིག་སྤངས་པས་གནས་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། བསྐལ་པ་ཕྲ་མོ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ལྟུང་བའི་འབྲུལ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། བསྐལ་པ་འདི་སྐུ་བ་བཞི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བསྐལ་པའི་གཞི་གཞན་ལས་ཉམས་པ་ནི་ལྟུང་བའི་རང་འབྲུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་རྒྱུ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། གང་ཟག་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལྟུང་བའི་འབྲུལ་པ་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡང་གྲགས་པའི་དོན་ཏོ། །བསྐལ་པ་སྟ་བ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ལོག་པར

༄༅། །བསླབ་པ་ལ་ཤ་ཀ་ར་ཉེས་པའི་སྐྲ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་བསླབ་པ་ལས་འདས་ཏེ། དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བས་བསླབ་པ་ལས་འདས་ཞེས་བྱའོ། །སྒོ་གསུམ་ངེས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཐུང་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྲ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཀུན་ཀྱང་དབྱལ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྲ་མེད་པས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྲ་མེད་པས་བསྟན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། རྒོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་ཉིད་གཅོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱོང་བའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བོན་སེམས་ལ་གནས་པ་ནི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་ཐ་མ་འདི་སྐྲ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་ཀྱང་སྐྱོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞ་ལྷག་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞིང་དང་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་། ཐེག་པ་དང་ཞིང་ཐ་དད་པའི་སྐྲ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་དང་། རིགས་ཐ་དད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། མི་མཇེད་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པའི་སྐྲ་མི་བསྐྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དཀོན་མཆོག་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་སྐྲ་མེད་པས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐ་དད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཐ་དད་པའི་སྐྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་དབང་དུ་བསྟན་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ

ཉིབ་ཟར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་པས་བསྟན་ཏེ་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ངར་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་དཀར་བ་དང་ང་བདེ་ཐས་ལུས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ང་རར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་པས་བསྟན་ཏེ། བདག་གོ་སྙམ་དུ་ངར་འཛིན་པ་དང་། བདག་གི་འོ་སྙམ་དུ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། བདག་གི་བུ་དང་ཆུང་མ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲ་ཡང་མེད་དོ། །ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། བདུད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་པས་བསྟན་ཏེ། ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་དགེ་བ་ལ་བག་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་བདུད་དོ། །དེའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་མེད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བདག་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་བློ་ནས་མངའ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་གཏོགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་ལྷ་དང་མིའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་དང་བརྡའི་ཚིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་དང་བརྡའི་ཚིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཆོས་མི་སྟོན་ཏོ། །འོན་ཇི་ལྟར་ཆོས་སྟོན་ཅེ་ན། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་མིག་མི་འཛུམས་པར་བལྟས་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་བོ། །མིག་ནི་སྣང་བ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཀྱི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས

༄༅། ། ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །ཐད་ག་ཏོ་རྣམ་པར་དག་པར་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྐྱོན་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ཡང་དམིགས་པ་སྤངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡི་ཐབས་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་བསྟན་ཏོ། ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། གང་ག་ཀླུང་གི་མཚན་ཉིད་རབ་འབྱམས་ཕྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཤིང་བསྒོམ་པས་བསགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བྱ་བར་འདོད་ལ། དེ་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་གང་གི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་མ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཚེ་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་སྟོན་པར་ཡང་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཀ་དང་པའི་ཚུལ་འདིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་འདོགས་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བསྒྲེ་བར་བྱའོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རིགས་དང་རུས་དང་ཚེ་རིགས་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། རིགས་ནི་ཤཱཀྱའི་རིགས་ལ་སོགས་པའོ། །རུས་ནི་གོ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚེ་རིགས་ནི་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་རེ་དཀར་པོའི་སྤྱོད་པས་བཅུམ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དཀར་པོའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕ

ཇོ་ལ་ཧུ་ཨཱི་པ་ཟླ་མས་ཏེ། དེ་དག་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལས་སངས་རྒྱས་གྲུབ་པ་པོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་བསྐྱེད་པས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།། ཁྱིའི་སྒྲས་ནུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡིན་པའི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཤེས་པ་ལ་སེམས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དཀར་པོའི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་མཐར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མ་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། དཔྱར་བསྔུར་བ་ལ་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡིན་པ་ནི་དཔྱར་བྱུང་བ་ལ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དཔྱར་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་པས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚན་མར་བཟུང་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྐྱོན་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྤངས་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ལས་འདས་པ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། མཐོང་བ་ནི་མིག་གིས་སོ། །ཐོས་པ་ནི་རྣ་བས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པས་མཐོང་ཐོས་པ་རང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསམས་པ་ཞིང་བཅལ་ལ་ཉེ་བར་བརྟགས་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ནང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དང་རྟོགས་པ་ཡང་རིག་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་པས་ན་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མི་ཞི་བའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས

༄༅། །འདས་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། སྤྲོས་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པའོ། །རྒྱུ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལ་རྒྱུ་བའོ། །མི་སྐྱེ་མི་འགག་པས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་མཚན་མ་ལས་འདས་པའོ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུད་ལ་ནུས་པ་བྱུང་བ་ལས་དང་པོར་ཆོས་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕྱིན་ཆད་མི་གནས་པ་ནི་འཇིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནོད་པ་དང་ལྡན་པ་མེད་པས་གནོད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་ལས་འདས་པའི་བཟུང་བ་དང་ཚེ་དཔ་དང་བཏང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། བཟུང་བ་ནི་སེམས་ནང་དུ་འདུ་བའོ། །བཏང་བ་ནི་སེམས་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བའོ། །དམིགས་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་མཚན་མ་ལས་འདས་པའི་རྟེན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། རྟེན་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་བརྗེད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་གཏོད་པའོ། །རྟོག་གེའི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་འདས་པའི། རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། རྟོག་གེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ལུང་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་སྟེ། གཞུང་གི་ཚིག་གསུམ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྟོག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འདི་ན་བསྒྲེང་ཅེས་སྦྱར་རོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ནི་སའི་མཚན་ཉིད་སྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དུས་མི་རྟག་པའི་མཚན་མ་ལས་འདས་པའི། གཅིག་དང་

ཐ་དད་པ་དང་སོ་སོ་བས་རབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། སྤྱི་མདོན་སྤྱི་མ་དུ་སྣང་བ་དང་། སྤྱི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐ་དད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་འདས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་བགྲང་བས་རབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དབུགས་ཕྱིན་དང་རྔུབ་བ་གཅིག་ནས་བཅུ་དང་། བཅུ་ནས་བཅུ་སྟོང་གི་བར་དུ་བགྲང་བ་ལས་ཀྱང་མ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་མཚན་མ་ལས་འདས་པ་ནི། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡོ་བས་རབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་རི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་ཉིད་དང་ངང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡོ་བའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བླང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་མཚན་མ་ལས་འདས་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་དང་བླང་བ་དང་དོར་བས་རབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཟང་ངན་དུ་འབྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བ་བླང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདོར་བར་རྟོག་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་འདས་པ་ནི། །ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རྟགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། །ཁ་དོག་ནི་ག་སེར་དང་པི་ཏུ་ཏྲ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གོ། །དབྱིབས་ནི་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཀྱི་མཚན་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་ལམ་གྱི་མཚན་མ་ལས་འདས་པ་ནི། །སྤྱོད་ལམ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ནི་འཁྲུལ་ཀྱི་བྱ་བའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་འགྲོ་བ་དང་འདུག་ཅིང་བསོད་སྙོམས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་འདས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གིས་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལ། དེ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འདི་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།

༄༅། །འབྲས་བུའི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པ་ལས་འདས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འཇིགས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས་རབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱོར་བ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འཛིན་ན་དེ་ཉིད་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྐྱེས་པ་ལ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡོན་ཏན་ནི་མཚན་ཉིད་དང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། བསམ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས་འདས་པས་རྟོག་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱི་ཚིག་གོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་མེད་པས་ན་རྒྱུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཚེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་ན་གཞན་ལ་བསྟན་པར་ག་ལ་ནུས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཕྱིའི་ཆ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད། མ་རིག་པ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་། སྲེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དམིགས་པའི་ཡུལ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་དམིགས་ཤིང་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་དེའི་དུས་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དེའི་བ་མེད་པའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ

བསམ་བརྟན་ནོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མི་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་གནས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་དྲན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་སྙོམས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་བསྡུ
གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་སྤྲོས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། ཆོས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རིང་དུ་སོང
བཞི་ཕྱོགས་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེ་ཡུལ་དང་དུས་གང་ལ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །སྤངས་མེད་པ་ཉིད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། སྐྱོན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས
ཀླན་ཀ་འདི་སྤངས་ཡོད་པ་ནི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །སྦྱོར་ཚུལ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་རྟོག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ནི། མི
གཟུགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། ཤེས་རབ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པར་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ལ་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་རབ་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། གཟུང་པ་དང་འཛིན་
པར་རྟོག་པ་དུ་མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མི་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཡང་དམིགས་པར་མི་བྱེད

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་སུ་ཕྱི་རོལ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལ་དཀར་
པོ་དང་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་ཐུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་སུ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དམིགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འམ། ཡང་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པས་ན་གནས་མ་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་སྤངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་དང༌། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་དང༌། ངག་དང་སེམས་དང་ལུས་ཀྱིས་བསྒྲོད་པའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང༌། ཐ་སྙད་མེད་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མ་ལྷུང་བ་དང༌། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང༌། རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདས་པ་དང༌། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་
རྟོགས་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུར་མེད་པ་དང༌། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང༌། གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་མྱང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་[illegible]སེམ་བ་དང༌། ལུས་བདེ་བ་ལས་འདས་པ་དང༌། རང་
བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང༌། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་འདས་པ་དང༌། ཕུང་པོ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་དང༌། བསྟན་པ་དང༌། དོར་བ་མེད་པ་དང༌། ཀུན་གཞི་མེད་པ་དང༌། ཆོས་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་པས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་
པ་དང༌། མ་སྐྱེས་པ་དང༌། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང༌། ཟླ་མེད་པ་དང༌། ཕུང་པོ་གཞན་ལ་ལེན་པ་དང་བྲལ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པ་དང༌། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་བྲལ་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པ་དང༌། དབང་པོ་དང་

།ཡུལ་གྱིས་ནི་བསྐྱེད་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞོར་དུ་སྨོས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་བྱའོ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་བསྟན་ཏེ། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་པ་ལ་སོགས།
ཡང་ན་ཞི་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ། དེའི་དོན་ཡོད་པར་ཡང་མི་དམིགས། མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་པས་ན་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །མཚན་མ་ནི་[illegible] འདོད་ཆགས
པ་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འབྱུང་བས་ན་མི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཡོ་བ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ངག་དང་སེམས་དང་ལུས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་
སྒྲུབ་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། ཚིག་ཏུ་འབྱིན་པ་ནི་གཡོ་བའོ། །སེམས་ལ་རྟོག་པ་ནི་སེམས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཅར་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པའོ། །མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པར་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བས་ཐ་སྙད་མེད་པར་བསྟན་
ཏོ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ན། མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མ་ལྷུང་བ་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་ནི་དད་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྔ། གང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། །གང་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འདི། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མ་ལྷུང་བས་ན། རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་རྣམས་རྒྱུན་དུ་ཆགས་པ་ནི་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི

༄༅། །མ་འདྲེས་པ་མེད་པས་ན་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བས་རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །དད་པ་
དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཧྲུལ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེས་པ་དང་། རྟེན་སྐྱེ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་
སྐྱོན་ཡིན་པས་ན་ཉེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། ལག་མཐིལ་དང་ནམ་མཁའ་མཉམ་ཞིང་། སྐྱེ་བུ་དང་རྩེ་རྡོ་ཁ་ཕྱུ་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་མེད་པས་ན་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མེད་
པར་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤངས་པས་ན། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་དང་དབུས་དང་མཐའ་ལ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་
འདས་པའི་དུས་སུ་རྟོག་པ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་མཐར་འཛིན་པའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་རྟོག་པ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐར་འཛིན་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་རྟོག་པ་ནི་དབུས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་ན་མཐར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་པ་སྣ་འདོད་གནས་ལ་བཞེས་བྱ་བས་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་བསྟན་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡོད་པ་མི་རྟོག་པས་ན་འདོད་གནས་ལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་མྱང་བའི་དྲི་མ་ཡིད་སེམས་པ་དང་། ལུས་བདེ་བ་ལ་དགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཡིད་སེམས་པ་མེད

དེའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྐྱང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མྱོང་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷུགས་པ་དེ་བ་མེད་པའོ། །གཟོད་མ་ནས་ཞི་བས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏེ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འབད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་ཕྱུང་བས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་མེད་པས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིན་ནོ་ངེ། པ་དང་། བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་འབྲས་བུ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འབད་རྩོལ་བ་མེད་ངེས་འབད་པ་རྩོལ་བ་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པས་ལུས་མེད་པའོ། །ཚོར་བ་མེད་པས་ཚོར་བར་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པས་འདུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་པའོ། །འདུ་མི་བྱེད་པས་འདུ་རྒྱུ་མི་ཐུབ་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་ཕུང་པོ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་མེད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལུས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་མེད་པས་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚོར་བར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མདུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་མེད་པས་ན་མདུད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་མདུད་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ཚོགས་པ་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་སྟེ། །དེ་བས་ན་རྟོགས་པར་མི་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མི་འཛིན་པས་ལེན་པ་མེད་པའོ། །མི་གཏོང་བས་ན་དོར་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པ་དང་དོར་བ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ན། ཡིད་ལ

༄༅། །མི་འཛིན་པས་ན། ལེན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་ཡོན་བསྔོམ་པ་མི་གཏོང་བས་ན་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་མེད་པས་མི་གནས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཀུན་གཞི་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། གནས་ཉེས་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེའི་ཚེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པས་ན་གནས་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བ་དང་བྲལ་བས་མི་འདུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཚོར་བ་གསུམ་མེད་པས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་མི་འདུག་པ་སྟེ། ཅི་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་འབྱུང་བས་ན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་མ་སྐྱེས་པ་བསྟན་ཏེ། མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་ལ་མི་རྟེན་པ་བསྟན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི་དྲན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཡང་དག་ཡང་དག་ཏུ་སེམས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེ་རྣ་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ངར་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་གང་ལ་ཡང་མི་རྟེན་པས་ན་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་རློམ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགྲན་པའི་འགྲན་ཟླ་མེད་པས་ན་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལེན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཕུང་པོ་གཞན་ལེན་པ་དང་བྲལ་བ་བསྟན་ཏེ། ལེན་པ་ནི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཕུང་པོ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པས་ན་ལེན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འབར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། འབར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ན་འབར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཕུང་པོ་ལྷག་དང་བྲལ་བ་བསྟན་ཏེ། ཕུང་པོ་

ལྷུ་སྦྱངས་པས་ན་རབ་ཏུ་ཞི་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཞོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་བསྟན་ཏོ། གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དང་མ་འོངས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་མི་སྐྱེ་བ་ལས་འགྱུར་བས་ན་མི་སྐྱེ་བས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་དོ། ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་མཉམ་པ་ཞིང་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཤིང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་དག་པར་འདུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གཉིས་མཚན་ཉིད་···· གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྙམ་པ་ལ། མཉམ་པ་ཞིང་མི་མཉམ་པར་གྱུར་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གཉིས་མཉམ་སྟེ། འདྲ་ཞིང་མ་འདྲ་བ་མེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའོ། །དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་སྙམ་པ་ལ། ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཤིང་མཉམ་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་དང་ཉེ་བའི་ནམ་མཁའ་དང་། རྩིག་པ་དང་ཉེ་བའི་ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། འདུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གཉིས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་མེད་དེ། མཚུངས་པའི་···· ཕྱིར་རོ། །མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལམ་ལས་འདས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྒྲ་དང་། སྣ་དང་དྲི་དང་། ལྕེ་དང་རོ་དང་། ལུས་དང་རེག་བྱ་དང་། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་ན་ལམ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཅི་དེ་འདྲ་ན་དེའི་རྒྱུས་བུ་ཐོབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་གིས་རབ་ཏུ་འཐོབ་པ་སྟེ་ཉིད་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐར་རང་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་····

༄༅། །ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེ་ཐོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་ཚིག་རྣམས་འཛིན་ཅིང་མི་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། བརྗེད་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །དྲན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སྒྲ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་ནམ་ཡང་ན་ཉེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་པའི་ཞིང་འདི་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་སྒྲའི་རྐྱེན་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིང་ན་དེ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་ལྟ་བ་མི་སྟོན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་ཚིག་འཆད་པ་ནི་མེད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་གྲོགས་བསྟན་ཏོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་ངེས་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྒྱུ་ཐབས་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཇི་ལྟར་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་འདི་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྔར་སྨོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད

ཀུ་འདུད་ཅེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་གཏོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆུ་ཟླ་ཙམ་ཚོར་བ་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སྡུད་པ་དང་བ་མི་ལེན་ཅིང་རྒྱུན་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྨྲས་པ་ལ་རྒྱུན་གཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཟོད་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟད་པ་དང༌། མེད་ཅིང་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དབེན་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དབེན་པར་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་ལ་མི་གཞོག་བ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྲོས་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རང་དང༌། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དབེན་པར་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ནི་བྱ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་བྱ་བའི་དོན་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་ལ་མི་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ལ། བསམ་གཏན་ནི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་སེམས་ལ་མི་འཛིན་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྲོས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་གི་

༄༅། །རྒྱལ་ཞིང་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་མཚན་མ་སྤྲོས་པ་རབ་ཞད་པ་ཐམས་ཅད་ཞམས་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུ་ཆེན་བསྟན་པ་ལས་བཅུ་མ་གནས་སྒྲུབ་པ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དང་དང་པའི་
ཞོར་འདི་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཞོར་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོས་པས་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤཱ་རིའི་བུ་སྤྱན་པ་རྗེས་སུ་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཀླུང་བསྡུང་བ་ཤཱ
རིའི་ཏོ། །ཞེས་པ་ཆེན་པོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་རབ་ཤད་དེ། གོ་འཕང་ལ་གནས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཅན་པ་དང་། མཐོང་ནས་མཚུངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མཚོ
པ་དང་། འདོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་། བསྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སོ་སོར་རྟེན་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ལུང་ཕྱིར་བླུབ་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དབང་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། གོ་འཕང་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །གོ་འཕང་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་པ་དང་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བསམ་པ་ཞུགས་པ་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསམ་པ་ཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་པ་དང་། ཆོས་དང་དགེ་
འདུན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་ཞུགས་པ་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྟུན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ
དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལས་འཕགས་པ་ཉིད་མཁྱེན་པར་ཡོད་པར་ཤེས་པའོ། །རྙིང་པའི་སྟོན་པ་པ་ལས་ཞེན་པའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོན་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའོ། །རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན

ཤྲཱི

པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ཏོ། ཐམས་ཅད་པ་མི་ཟད་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཚོགས་ནས་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བཏགས་ཞེས་དྲིས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཕྲེང་བ་བསྟན་ཏོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དྲིས་པ་ལ་ལན་བཏབ་པ་ལས་མི་ཟད་པ་རྣམས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་པའི་རྒྱུ་མཚན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་པས་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པས་མི་ཟད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཟད་པ་ལ་དམིགས་པ་པའི་རྒྱུ་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བློ་གྲོས་བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཡང་ངེས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཀ་རྒྱུ་དང་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་དམིགས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། དེ་བས་ན་དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྤོབས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཞུ་བའི་ཆོས་མི་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་ཞུ་བའི་ཕྲ་ཚིག་གོ། །སྤོབས་པ་མི་ཟད་པས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་བསྟན་ཏོ། ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་མི་ཟད་པར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་གསུམ་གྱིས་མི་ཟད་པ་ཤེས

༄༅། །པར་ཕྱིན་ནོ། །གང་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གང་གིས་མི་ཟད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་ཟད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །གང་ཞེ་ན། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། ས་གསུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། ས་བཞི་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། ས་དགུ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། ས་བཅུ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པའོ། །རྒྱུ་གང་གིས་མི་ཟད་པ་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །གང་ཞེ་ན། རྟག་པར་དགེ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་བ་དང་། རང་བཞིན་མི་གཏོང་བ་དང་། རང་གིས་བྱེད་པ་དང་། རྟག་པར་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མི་ཟད་པ་དང་། དོན་དམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་མི་ཟད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་མི་ཟད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་མི་ཟད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་ལས། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཟད་ཅེ་ན། རྒྱུ་རྣམ་པ་བདུན་ལས་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཡན་ཆད་རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞིས་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་སེམས་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་རྟག་པར་དགེ་བ་བསྟན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གློ་བུར་གྱི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་ན་ནི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲ་བར་ཕྱིས་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར་ན་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ནས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་ལ་ཏེ། དགེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁྱད་པར་གཞན་ལ་འདོད་པ་མེད་པས་སེམས་ངེས་འབྱུང་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་བ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་གཞན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་མེད་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པས། སེམས་དེ་ནི་སྲ་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་རང་བཞིན་མི་གཏོང་བ་ངང་བསྟན་ཏེ། ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་ནི་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པ་རྒོལ་བ་རྣམས་སོ། །མི་འཕྲོགས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་མི་ཚུགས་པ་ཞིང་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། སྲ་སྙོགས་ལ་སོགས་པ་བས་ཀྱི་རྡོ་ལེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ཞིང་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་སྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་འདི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། གཡེང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འཁོར་བ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་འཚོལ་བས་མི་ངོམས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་དེ་ནི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསྟན་ཏེ། བདུད་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྲང་ན་ཡང་དབྱེར་མི་ནུས་པས་ན་མི་ཕྱེད་པར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་དེ་ནི་བརྟན་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་གཡེང་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་རྒྱུ་ལས་འདོད་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་མི་སྡང་བ་དང་། གཏི་མི་མུག་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ན་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་ཤིན་ཏུ་རིག་པས། སེམས་དེ་ནི་རྟག་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཉོན·········མོངས་པ་མེད་པར་འཁོར་བ་ཁས་ལེན་པ་བསྟན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མི་རྟག་པར་རིག་པས་ན་སེམས་དེ་ནི་རྟག་པར་སྐྱེས་ཏེ། འཁོར་བར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར

༄༅། །སྟོང་པས་སེམས་མི་གཡོ་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བརྩལ་བས་མི་དམིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྡུ་བར་འགྱུར་བའི་གཞི་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལོག་པར་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སེམས་དེ་ནི་མི་བཟད་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །ལོག་པར་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པ་འདི་ལྟ་བ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་རྣམས་སྤྱོད་པ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལྷུགས་པ་ཤིང་མི་དགེ་བ་བདག་གི་ཕྱོགས་སུ་མཐུར་པས་ན་མི་བཟི་བ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཡང་གིས་སེམས་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་གམ་ཧྲག་རྣམས་མི་ནང་པར་ནོར་བར་འགྱུར། །དེ་ལས་དང་པོ་བ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རང་གི་ལས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གང་ཞེ་ན། རྟག་པར་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ཐྲིལ་གྱིས་གཅོད་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྨོན་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་དང་། ཚེ་རབས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་མི་སྒྱུད་པས་ན་སེམས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་རྟག་པར་མཉམ་པར་གཞག་པ་བསྟེ། ལོག་པའི་ཕྱོགས་དང་བཞི་ཡོད་བགང་མི་འཁར་ཡང་མི་ལས་ཏེ། མི་གཡོ་ཞིང་བརྟན་པར་འདུག་པས་ན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉེན་པོ་མེད་པས་ན་སེམས་དེ་ནི་དཔེ་མེད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ཐྲིལ་གྱིས་གཅོད་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉེན་པོ་མི་སྲིད་པས་འདི་རི་བླ་ལ་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་འདི་དཔེ་རར་རུང་བའམ། བླ་རར་རུང་བ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་དཔེ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་འཇེགས་པས་ན་སེམས་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཐུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་

འཇོམས་པའམ། ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་པར་རྟོགས་པ་ལ། ངེས་པར་འབིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ཞིང་དྲག་པའམ། རྣོ་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་བསགས་པས་ན་སེམས་དེ་ཉིད་མུ་མེད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ན་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་བསྐུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་མུ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ན་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ལས་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་འབྱུང་བས་ན་སེམས་དེ་ཉིད་མུ་མེད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམས་ལ་སེམས་དེ་ཉིད་མཉམ་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ན་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྣང་བ་བསྟན་ཏེ། །ལེགས་པར་
སེམས་པ་དང་ཉེ་བ་པར་ཞེ་མས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་ཡོང་ཁྱབ་མེད་པས་ན་མཉམ་པར་སྐྱེས་སོ། །ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ན་སེམས་དེ་ཉིད་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་སྣང་བ་བསྟན་ཏེ། བཟང་ངན་དང་མཆོག་དམན་ལ་ལྟོས་པས
པའི་འདུ་ཤེས་སྤངས་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ན་སེམས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏེ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་རྣམ་པར་
དག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ས་གཉིས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་མ་ཁ་ཤ་དོ། །ས་གསུམ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཡང་རང་གི་ལས་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་ལོག་པའི་གཉེན་པོ་སེལ་བ་དང་། ཐབས་མཁན་ཐོབ་པ་མཉམས་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པ་མཉམས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་མཉམས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་

༄༅། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བསམ་གཏན་ལས་རྣམ་པར་ལོག་སྟེ་སེམས་འགོག་མ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དེ་ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྔགས་པ་དགས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་དུ་ཉེར་སྤྱོད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ནི་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་ཡོག་པའི་གཉེན་པོ་སེལ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་བྱ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་ཅེས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་བོར་བ་བཞིན་ཞེས་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ནི་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་མ་ཉམས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བའི་ལས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་མ་ཐོར་ཏེ། བསམ་པ་དེ་དང་བཅས་པའི་གཞན་དུ་མ་ཀ་ལ་ལེ་ལོ་མ་འཁྲུལ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་མཉིད་མཚུངས་པས་བསྒྲགས་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་སོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་བ་མཉམ་པ་བསྟན་ཏོ། །ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་བའི་བྱམས་པས་ཁྱབ་པར་དམིགས་པས་ན་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་ན་སེམས་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡན་པས་མཉམ་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་རང་བཞིན་བགེགས་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པས་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ན་སེམས་དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས

1.

དེ་ཆགས་པ་དང་། ཆོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་ནས། སེམས་དེས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་དེ་ཉིད་གྲིབ་པ་མེད་པར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མ་བཅད་པས་ན་སེམས་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་བསམ་པ་གཏན་ལས་རྣམ་པར་ལོག་ཅིང་ཐོག་མར་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏེ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པས་བསམ་གཏན་ཐོབ་ཀྱང་སླར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཚིག་ཤེས་པས་ན་སེམས་དེའི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དེ་ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་བར་བསྟན་ཏེ། །དགེ་བ་སྤྱོད་དེ་ཙག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དང་འཁོར་བའི་མཐའ་ཇི་སྲིད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པས་ན་སེམས་དེ་ཉིད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་པར་འགྲོ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྔགས་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔོད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་དང་མི་ཐམས་ཅད་འདུད་ཅིང་བསྙེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་ལྟུགས་པས་སེམས་དེ་ཉི་ལྟ་བུར་འོངས་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེ་ན་དུ་ཕྱུར་བ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རབ་ཏུ་འཕགས་པར་མཐོང་བས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡ་རབ་ལྟ་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བལྟར་མི་མཐོང་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉི་སེམས་ཅན་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ས་བཞི་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕོན་

༄༅། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཡོ་བ་དང་། རློམ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་གྱོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་གྱོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལ་སེམས་དེ་ཉི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟེན་[illegible]སོ་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་ས་བོན་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པར་སྨྲས་སོ་ཞེས་པས་གཡོ་བ་དང་རློམ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་ཕྱིར་གཡེང་བ་དང་། ནང་གི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པས་ན་མི་ཤིགས་པར་སྨྲས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་སྨྲས་སོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལྡན་ན་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་བར་ལྷ་དང་མིའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པས་ན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་སྨྲས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་གྱོན་པར་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བས་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྒྱན་ཀྱང་དེ་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་སྤྱོད་སོ་ཞེས་བྱ་བས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་གྱོན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱེས་སོ

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སེམས་དེ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསགས་ཏེ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པས་ནི་སེམས་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་
པོ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། སེམས་དེ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསགས་ཏེ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསགས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སེམས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱིས་འཕགས་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་ནི་སྨོན་ཅིང་བསམས་སོ་ཅོག་འགྲུབ་བ་ལ་སེམས་དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྐྱེས་པས་སྨོན་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སེམས་དེ་ནི་བཟོད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡ་བསྙེན་དཀའ་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོད་པ་
དང་ལྡན་པ་རིག་ཟིབ་ཧི་ད་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ལ་བསྙེན་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ན་སེམས་དེ་ཡང་བསྙེན་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་དཀའ་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་བགོས་
པ་ལ་སུས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གཡེང་བ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་
མེད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསགས་པས་སེམས་དེ་ནི་གནོད་པ་མེད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་སེམས་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསགས་པས་སེམས་དེ་ནི་རྩ་བ་བརྟེན་

༄༅། །བརྟན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྩ་བ་བརྟན་ཞིང་བརྟན་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དེའི་རྩ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་སྙིང་རྗེ་དེ་ཡུན་རིང་པོར་
བསྟུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པས་རྩ་བ་བརྟན་ཞིང་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དེ་ཉིད་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་བསྟུགས་པ་སྟེ། མཐུ་བ་དང་མོས་པ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་བསྟུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པས་མཐུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ཞེས་བྱའོ། །འདས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བ་མཐོང་ནས་སེམས་དགའ་བ་བསྐྱེ་བའི་མཐུ་བའོ། །ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བ་མཐོང་ནས་སེམས་དགའ་བ་བསྐྱེ་བའི་མོས་པའོ། །མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བ་མཐོང་ནས་སེམས་དགའ་བ་བསྐྱེ་བའི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས
བྱའོ། །སེམས་དེ་ཉིད་བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་བསྟུགས་པ་སྟེ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་སྨྱུལ་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལྟ་བ་དང་། ས་བསྒྲག་པ་དང་། ས་བརྟན
པ་རྣམས་ལ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། མི་གནས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བསྔོ་བའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཆ་བ་ཤད་དོ། །ས་བཅུ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཅིག་པོ་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་བཞིན་ཟབ་མོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བས་ན་ལྡན་ནོ། དེ་ཡང་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བརླབས་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལས་ངེས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུ་དང་
ལྡན་པ་ཞེའམ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །བྱིན་གྱི་རླབས་ནི་མཐུ་དང་། དགོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའོ། །ས་དགུ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཅིག་པོ

སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་མཐར་ཀྲོ་བས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་བཅད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཅི་ཙམ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་
ཟའི་ཐབས་ལ་དྲུལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དེའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཅིག་པོ་དང་འབྲེལ་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་དེ
ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲགས་པར་སྒྲོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས
ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པར་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་ལས་བརྩམས་ནས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྟག་པར་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན
ཏེ། གང་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡན་ལག་ཁྱད་ཞུགས་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་གནས་དང་གནས་པ་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བར་ཡོངས་སུ་རིག་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་མདོར་དང་རྒྱས་པར་བསྟན
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྣམས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་མདོར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡན་ལག་ཁྱད་ཞུགས་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་གནས་དང་གནས་པ་འབྲེལ་པ་ནི། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན
པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བས་ན། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་མི་ཟད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་རྩ་བར་སྐྱོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་འདི་འདྲ་བ་ལ་ཟད་པ་གང་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ

༄༅། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་དོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སེམས་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཅི་ཟད་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་ཤཱ་རིའི་བུས་དྲིས་པའོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་ཟད་པར་འདོད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟད་པར་འདོད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུས་གོང་དུ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སྨྲས་པའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་ཟད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་ཡང་ཟད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་མི་ཟད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱུ་བར་སྐྱེས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཟད་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དེའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་
ན་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡང་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་
རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པས་ཟད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མིང་གིས་སྨོས་པ་
དེ་དག་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་ཟད་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་བསྟན་ཏོ། །རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ལྟའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དང་བཤད་པར

ཕྱིའོ། །བསྟན་བ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་སྦྱིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཏང་སྙོམས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡིན་པས་ན་མི་ཟད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱམས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མི་ཟད་པར་བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྣམས་སྡུད་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་མདོར་བསྟན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཟད་པར་བསྟན་པའོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་ཟད་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མི་ཟད་པ་ལ་ལས་བརྩམས་ནས་སྨྲས་པ། དཀོན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མི་ཟད་པ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་ཚད་མེད་པར་བརྒྱུད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། རིགས་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་དང་། རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་ན། མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་མཐའ་ཟད་ཅིང་མེད་པར་མ

༄༅། །འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མི་ཟད་པས་ན་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བསྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དེ་རྒྱུ་ནི་མི་འཆད་པར་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་མཐའ་ཡས་ཟད་མི་ཤེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དམིགས་པ་པའི་སེམས་དེ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་བཏང་བས་ན་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མི་ཟད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་
བཏང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་མི་ཟད་པས་ན་དེའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པ་ནི་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ཡང་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུ་བས་པ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་ཤེས་ན
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པས་ན་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་གཅོད་པས་ན་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ཡང་དུས་ཚད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྔུང་ངསྐོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྨོན་གྱི་སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱུ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་འབྱུང་ངོ། །སྨོན་གྱི་མཐའ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བ་བཤད་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་སུ་བསྔོས་པ་ནི་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་
བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་བསྔོས་པས་ན་མི་ཟད་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་ན་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་རིགས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟད་མི་
ཤེས་པའི་འདུས་མ་བྱས་པར་བགོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན་མི་ཟད་པའོ། །ཟད་པར་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མི་ཟད་པས་ན་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན་མི་ཟད་པའོ།།

དོན་དམ་པར་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དང་དམིགས་པའི་རིགས་པའོ། །རང་བཞིན་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་པས་ན་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
དམིགས་པའི་རིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་དག་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་[illegible]སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ན་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་རྒྱུན་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པར་སྦྱོར། །བདུན་པས་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མི་ཟད་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བདུན་ཡང་མདོར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་
དག་པར་བླང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ། ཐོག་མའི་གཅིག་དང་། ལྷག་མའི་རྣམ་པ་དང་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ངེས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་
འདོར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལ་ངེས་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡོངས་སྨིན་པ་ལ་དད་པ་དང་། མོས་པ་བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏཱིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི
བསམ་པ་ཡང་མི་ཟད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་གསུམ་ནི་འཕྲུལ་པའི་དོན་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་གསུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ
མི་ཟད་པ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་འཁྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་སྤོང་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བརྗོད་མི་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དམིགས

༄༅། ། །པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྔས་བསྟན་ཏེ། ཕན་བཏགས་པ་ལ་མི་རེ་བ་དང་། གཞན་དུ་མི་ལྟ་བ་དང་། མ་རྨོངས་པ་དང་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་མི་སྨོན་པ་དང་། བག་ཆགས་འཇོམས་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་དེ་ཡང་ངམ་ཀྱུལ་བས་ན་འཚོལ་མམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་མི་རེ་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་བཏགས་ཤིང་སྨིན་པ་ཏེ་ལན་སླར་ཡང་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་སྨིན་པ་བྱེད་པའི་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཡི་བྱེད་པ་ལ་མ་བྱས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་བཙེ་ལ་མམ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཆུ་བ་ཆེན་པོ་རབ་ཟད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞི་རྒྱུ་དང་། རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་ཟད་པར་རིག་པར་འགྱུར། །གཡོ་མེད་པས་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་དུ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། གཡོ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྲིད་ཅིང་སླུ་བར་སེམས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་མེད་པས་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ན་གཡོ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་མ་རྨོངས་པ་བསྟན་ཏེ། གཡོ་དང་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་གི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་མེད་པས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་མི་སྨོན་པ་བསྟན་ཏེ། གཞན་དུ་སྨོན་ཞིང་གཞན་དུ་སེམས་པ་ནི་སྒྱུ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པ་མེད་པས་ན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགའ་བས་ན་སྒྱུ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་བག་ཆགས་འཇོམས་པ་བསྟན་ཏེ། གཡོ་དང་སྒྱུའི་བག་ཆགས་ཀྱང་དག་པས་ན་སྒྱུ་དང་བཅས་པ་མེད་དོ། །འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་བྱས་ནས་ཕྲུང་ཞིང་འཇུག་པ་དང་། མཐུས་ཀྱང་འཇུག་པ་དང་ངེས་སུ་འཇུག་པ་དང་མི་སློབ་པར་འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་དྲང་བས་ན་དགའ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་བྱས་ནས་ཕྲུང་ཞིང་འཇུག་པ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ་ནི་དྲང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དགའ་བའོ། །ཁྲོ་བྱུ་མེད་པས་ན་དྲང་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་མ

བྱས་ཀྱང་འཇུག་པ་བསྟན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ་ཞི་བའི་ལྷ་ཕྱུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་ན་རྡུལ་བའོ། །ཐ་མལ་པ་བས་ན་ཞི་ཁྲུ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་དེས་སུ་འཇུག་པ་བསྟན་ཏེ། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པས་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་པའོ། །མི་མཉམ་པ་མེད་པས་ན་གསལ་བ་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་མི་སྐྱེ་བར་འཇུག་པ་བསྟན་ཏེ། མི་མཉམ་པ་ནི་ལྷ་ཕྱི་མི་མཐུན་ཞིང་གཡལ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་མེད་པས་ན་གཡལ་བའོ། །སྤྲ་བས་ནི་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། སྤྲ་བ་ནི་བརྟན་ཞིང་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མི་མཐུན་པ་དང་འགལ་བ་འཇིག་ཅི་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་ལྡོག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་སྟེ། གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་འཇུག་པ་དང་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བ་དང་ཚར་ཞིག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་། དེས་བརྗོད་པ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་པའོ། །དེ་ལ་མི་བྱེད་པས་ན་ལྷ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་འཇུག་པ་བསྟན་ཏེ། བྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ན། ཞེ་སྡང་གིས་ཕྱིར་གནོད་པར་བྱེད་པར་བསམས་པ་སྟེ། དེ་མེད་པས་ན་ལྷ་བའོ། །མཐུན་བས་ན་མི་ཕྱེད་པའོ། །མི་གཡོ་བས་ན་མཐུན་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསྒྱུར་བས་ན་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་མི་ཕྱེད་པའོ། །རྫི་ལྟར་བས་བརླབས་པ་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་མཐུན་པའོ། །མི་གནས་པ་ཉིད་མི་གཡོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་བཟང་ངན་གང་གིས་མི་འཕྲོག་བར་བསྟན་ཏེ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པའི་བཟང་ངན་ལ་ཡིད་བསྒྱུར་བས་མི་གནས་པ་སྟེ་བཟང་ངན་ལ་མ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མི་བརྟེན་པས་ན་མི་རྟག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་མ་ཆགས་པས་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ངེས་པར་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཟང་ཟིང་དེ་དག་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཁྲུད་ལུགས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཁོན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་མཐོང་བར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ···

༄༅། །ང་ཕྱག་ས་པ་ས་ན་དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕྱིང་ཕྱུགས་པ་བའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཕྱི་ཕྲག་ཏུ་འཕགས་པ་བཞི་འཛིན་རྗེས་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འཛིན་རྗེས་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འཛིན་རྗེས་ཀྱི་ཆ་ཞེ་ཀ་ལ་མ་ཆགས
པའོ། །འཕྲལ་པ་ས་ཤྲེས་ཕྲན་ཏུ་འཕགས་པ་པོའི་ཞེས་བྱ་བས། ཁམ་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་བཞི་སྟོང་པའོ། །ཕྲིག་པ་ཁ་ཞེན་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་བ་ཁྲགས་འཕགས་ཏོ། །འཛིན་རྗེས་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའོ། །ཡིན་པས་པ་རྣམ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་སྟོང་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བབ་ལས་པ་མཐོང་བར་འདུ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་ཞི་བས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་སྟོང་པའོ། །ཐབ་ཤུགས་པ་སན་ལེགས་པ་ར་གྲུབ་པའི་ལས་སོ་ཞེས་པས་རྟག་པ་བསྟན་ཏོ། །བསོད་བཟང་དུ་རྒྱུ
ཞུགས་འདས་པའི་ལམ་པ་འདུག་པ་བས། ཆེད་ཡང་དག་པ་སྒྲོད་པ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱི་དགེ་བ་སྐྱོད་པ་བཞིན་ཤུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བ་ཤུགས་པའི་ལམ་མི་བྱེད་པས་ན་ལེགས་པ་ར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇུག་པ་མེད་པ་ནམ་པ་ཤུགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་བསྟན་ཏོ།
འགྱུར་བ་དེ་ནི་དགེ་བ་ཐུབ་ནས་ཕྱིས་སེམས་ལ་གཏོང་བ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་ནམ་པ་ཤུགས་པ་སྟེ། རྟག་ཏུ་གོ་བ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་རང་དོན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་དང་། ལྷུང་གི་འབྱུང་བ་དང་། དགོ་བཅས་པ
ལས་འབྱུང་བ་དང་། དགེ་བ་དང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གཏང་བ་མེད་པས་ནི་འགྱོད་པ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །གཏོང་བ་མེད་པ་རྟག་ཏུ་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། །དེ་མི་དགས་ནས་འགྱོད་པ་མི་མེད་པའོ། །བདེ་བར་བསྐྱུར་བས་ནམ་མི་གཏོང་བའོ། །ལྷུབ
མེད་པས་ནི་བདེ་བར་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ལྷུང་གི་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །ཐུབ་པ་དོན་གྲུབ་ཐོབ་ཞེས་ལྷར་ལྷགས་ལ། །ཕྱིས་མ་གྲུབ་ན་གྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཏོང་བ་སྐྱེའོ། །སྔར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་ནམ་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། །སྔར

157

བསྒྲུབས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཀྱང་ངར་སྒྲུབ་བསྟེ། ཕྱིས་སྨྲ་བ་མེད་པ་ཞན་པ་དེ་ཉན་པ་བསྒྱུར་པའོ། །རྡོ་རྗེ་སྒྲགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་མི་སྤྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་དམ་བཅས་པ་ལ་བརྟན་པ་བསྟན་ཏེ། །རྡོ་རྗེ་དཔའ་བ་བྲན་ནས་ཞི་ངང་དམ་བཅས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་འབྱེད་པས་མི་སྤྲུལ་བའོ། །ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ་འདི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་པ་དེ་ཡི་ཉེ་བར་པའི་ཞེས་བྱ་བས་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ། ཧ་ཅང་དགེ་བ་ར་བ་རབ་ཞེས་བྱ་བས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་ཡང་བས་སྒྲ་ཁྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཀྱང་བར་བསྒྱུར་བ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སྐུ་སྤྲུལ་བ་མེད་པས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡོད་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་པ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་ཏེ། །སྤྱོད་ཀྱིས་འདི་སྙམ་དུ་བྱས་པ་ནི་ས་སོ་ཞེས་འཇུག་པ་དང་བས་པ་ལ་རྟེན་སུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་ལེགས་པར་བྱས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་མི་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །ཕ་རྡེ་མི་དམ་པ་ཉིད་དང་བདག་ཡོད་པ་དང་ལྟུང་བ་མེད་པ་དང་བདག་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་བསྟུལ་བ་མེད་པས་ན་རྗེས་སུ་སྤྱོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་འཇིག་ནི་ངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་ན་རྗེ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བའི་ཆོས་མི་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོར་བ་མེད་པ་སྟེ་ནི་ས་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལེགས་པར་གནས་པ་ས་ནས་བསྟུལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བག་ཡོད་པ་བསྟན་ཏོ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བག་བྱས་པ་ནམ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པས་ན་བསྟུལ་བ་མེད་པའོ། །ཕྱི་ཡི་ཏོག་པ་ཞན་ལེགས་པར་གནས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ལྟུང་བ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། སྤྱོས་ཀྱང་བརྟན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་མི་ཟློགས་ཤིང་བར་གཏེར་ཀྱང་ཐོབ་པ་མེད་པས་ན་ལེགས་པར་གནས་པ་སྟེ། །འཁྱུར་བ་མེད་པར་བཞག་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བས་ཕྱིར་མི་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་བདག་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་སེམས་ཤིང་ཕན་པས་ན་བརྟན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བས་ཕྱིར་མི་ཟློགས་པའོ། །རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་མི་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སེམས་

91

༧༧ ༄༅། །ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་བདེ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་དང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེ་བ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཀུན་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི

ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བ་བསྟན་ཏེ། ཡོངས་

ཕྱི བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཚིག་ཤེས་པས་ན་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱོར་བ་བསླབ་པ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། ཐར་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཤེས་པས་ན

ཚིག་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ། །བདག་བདེ་བ་མེད་པས་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཚིག་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་མི་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ

157 བའོ། །ཕན་མི་རེ་བས་ན་བདག་ལ་བདེ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་ལ་བདེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏེ། ཕན་བཏགས་པའི་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པས་ན་བདག་གི་བདེ་བ་མེད་པ་སྟེ། ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བའོ། །ཟང་ཟིང་མེད་པས་ན་ལན་རེ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་བདེ་བའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏེ། །ཁེ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཟང་ཟིང་ལ་མ་ཆགས་པས་ན་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་རེ་བ་མེད་པའོ། །དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཆོས་ལ་སོ་སོར་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་ཐུན་མོང

མ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དེའི་གཞི་གཉེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ལ་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ན་ཟང་ཟིང་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ལ་སོ་སོར་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་དོན་དུ་
གཉེར་གྱི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ན་ཟང་ཟིང་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བུ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་ཏོ། །འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྡུག་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བར་ལྟ་ཞིང་སེམས་
པས་ན་ཆོས་ལ་སྟོན་པར་གྱུར་པའོ། །དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བུ་ཆུང་དུ་ལྟ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སེམས་ཅན་ཐར་པར་བྱེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཐམས་ཅད་བུ་ཆུང་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
སྐྱབས་སུ་གྱུར་པས་ན་དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་དེའི་གཉེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་གནས་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ལ་བགོད་ཅིང་བཞུད་པའི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་གཉིས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས
བྱའོ། །མགོན་དུ་གྱུར་པས་ན་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའོ། །སྔོན་མི་སྨྲ་ངས་པས་ན་མགོན་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་ཅན་ཐར་བར་བྱེད་པའི་མགོན་དུ་གྱུར་པས་ན་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཉམས་པས་མགོན་བྱེད་པས་ན་སྔོན་མི་སྨྲ་ངས་པའི་མགོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་བལམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མགོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དང་། རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་ཕྱིན་བརྟགས་པ་ལས་སྔོན་མི་སྨྲ་ངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རྟོག

༄༅། །ཡང་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བས་ཉོན་མི་མོངས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྙོག་པ་མེད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་བསྣན་ཏེ། བཅས་པ་བཞི་མཚང་འགྲུབ་ཀྱི་སྐྱོན་གདགས་པ་ལ་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྙེད་ཅིང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་དགེ་བས་ན་རྙོག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྣན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། སྐྱོན་མེད་པས་ན་རྙོག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་བསམ་པ་དགེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་བསྣན་ཏེ། ཅི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་མེད་པས་ན་བསམ་པ་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྣན་ཏེ། །སེམས་ལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྤངས་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པས་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་འཁོར་བ་མི་གཏོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་འདི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ་བསྣན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ནས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་དཀར་བས་ན་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནང་དྲི་མ་མེད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་བསྣན་ཏེ། སེམས་ལ་མཚན་མར་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་དྲི་མ་མེད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་རོལ་དག་པས་ན་དྲི་མ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་འཁོར་བ་མི་གཏོང་བ་བསྣན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ན་ཕྱི་རོལ་ནས་དག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ནང་དང་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཕྱི་རོལ་དག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་གཉིས་ཀ་འདི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བསྣན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པས་ན་ཕྱི་རོལ་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས

པས་ཡང་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་སྟོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ནི་སེར་སྣ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེར་སྣ་ཡོད་པ་སྤོང་བར་སེམས་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་ལྟའོ། །སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བར་སེམས་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་བྱའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བསམ་པ་མི་ཟད་པ་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་སེམས་པས་ན་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་ལྟའོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་གཞག་པར་སེམས་པས་ན་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ཤད་ཟིན་ཏོ།། །།ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གུས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ལས་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གོང་དུ་ཤད་པའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཡིན། །སྦྱོར་བ་གཉིས་སུ་དགོད་དེ་ཤད་པ་ལྟར་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ནི། བསམ་པ་མི་ཟད་པ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྦྱོང་བ་ཉམས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤད་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བསམ་པ་མི་ཟད་པས་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་འདྲི་བའོ། །སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། གང་གིས་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། གང་ལ་གནས་ནས་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གང་ལ་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ

༄༅། །ཡང་རྣམ་པར་དག་སྟེ། ཕན་འདོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ལས་རྣམ་པ་གསུམ་སྦྱོང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་འབྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འཛིལ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ཕན་འདོགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསམ་པ་དེ་ལས་གང་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་སྣང་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པར་ལྟོས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་གསུམ་སྦྱོང་བའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསམ་པ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསམ་པ་དེའི་རྒྱུས་གང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། བཟོད་པ་ལ་གནས་པར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསམ་པ་དེའི་རྒྱུ་ལས་སེམས་ཅན་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་མེད་པའི་སེམས་སུ་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་མཐར་འབྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་པར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསམ་པ་དེའི་རྒྱུ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་དབྱུང་བའི་སྟོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་འགྲོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ཉོན་མོངས་པ་འཛིལ་བའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། བསམ་གཏན་ལ་གནས་པར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་བསམ་པ་དེའི་རྒྱུས་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་སྒྲོར་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོར་བ་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པར་སེམས་པ་ནི་བསམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བ་མི་ཟད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསམ་པ་དེའི་རྒྱུས་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོར་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་སྒྲོར་བ་མི་ཟད་པ་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་བསམ་པ་ཡིས་བསྟན་ཏེ། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་བསམ་པ་ལ་སྒྲོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱམས་པའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་བའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤོང་བའ སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་ན་ལས་འདས་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་མཐར་ཐོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕན་པར་བྱེད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བདེ་བར་བྱེད་པའོ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་འཇོག་པའོ། །བྱམས་པ་དང་གནོད་པར་སེམས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་མེད་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་གནས་ནས་སྒྲོར་བ་མི་ཟད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་སྒྲོར་བས་བསྟན་ཏོ། །ལུས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསམ་པ་དེའི་རྒྱུ་ལས་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར

༄༅། །ཀྱཻ། །ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤངས་པའོ། །ངག་གི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ་དང་ངག་རྩུབ་མོ་དང་། ཚིག་ཀྱལ་པ་སྟེ། དེ་དག་སྤངས་པའོ། །
ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ནི་ཆོས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོབ་པ་རིབས་མ་པ་བཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་སྐྱོལ་ཐོགས་པ་བཀགས་པ་བརྣམ་པ་རང་དག་ཅི་ཟད་ཟེར་མི་དཔེ་ཅི་ཐོབ་ཚོལ་པ་ཚོལ་བའི་ཐབས་མ་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཐོབ་པ་རིབས་མ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་ནག་ཞན་ལ་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའི་སྨོན་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པའི་ཐབས་མ་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དེ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །
སྦྱིན་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མ་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཀུན་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་ཕྱུས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། མཆོག་གི་གནས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སླམ་རིས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་
སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། ཁྲིམས་ཐོབ་པ་ལྷག་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱོར་
བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་འཇོར་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། བསྟན་པ་བརྒྱུང་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། དམ་པ་དག་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། ཁྲོ་ཁྲུ་ཕྱུས་གཟུམ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། གོ་ཆའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྱོར་

བདེ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་ཚད་དུ་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འཛུད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་ཅི་རིགས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། སེམས་
ཅན་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་མཆོག་གི་གནས་ལ་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འགོད་པར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲེན་
ཆགས་པ་དང༌། ཞེ་མི་སྡང་བ་དང༌། གཏི་མི་མུག་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཛུད་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་བླ་མ་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་
གཞན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ལ་འགོད་པར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ལས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་ཕྱིར་བསྔོ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་མཆོག་
ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ལས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་སེམས་པའི་བསམ་པ་དེ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་འཛིན་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར

༄༅། །ཀོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་ཡང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ཀུན་འཆགས་ཤིང་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པ་བཤགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས། །ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོགས་བཤགས་པར་སེམས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལ་ཞིང་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་ངོ་། །སྡིག་པ་མཐོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པ་བཤགས་པར་སེམས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སེམས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པར་བསགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པར་བསགས་ན་ཡང་སེམས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ

འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་སྣུར་འཛིན་པ་ཞེས་སྨྲ་བ་བསྟན་པ་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་འཛིན་པ་ཁྱབ་པས་ཆེ་གྲག་ཡོད་དོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་པ་དཀར་ཆ་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ཞིན་ལས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་རབ་མཛད་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ལས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བཀོད་ཀྱང་ཡུལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། །སྐྱེ་བ་སུ་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བྱུང་བར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ལས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་ཆ་ཉིད་མི་འདོར་བ་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གོ་ཆ་བསམ་པ་བརྟན་ཞིང་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། །ཕྱིར་བཟློག་ལས་བསྒྲིལ་བའི་བསམ་པ་ལས་གོ་ཆ་ཞིང་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་ཆ་ཉིད་མི་འདོར་བའི་བསམ་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་ཞིང་མི་འདོར་བའི་བསམ་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡོགས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ། །གཟུང་ལེན་སླ་ཞིང་གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཞི་ཚོམས་སུ་བསྡུ་བ་བཤད་པ་དེ་ནས་ཡང་[illegible]པའོ། །ཡང་སྦྱོར་བ་བཞི་སྟེ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། །འཁོར་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། །ཐབས་དང

༄༅། །ཐ་དད་པ་ཞིས་ཚོན་བརྟུས་པ་ཞིས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐ་དད་པ་ཞིས་ཚོན་བརྟུས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་འཁོར་བ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་སྦྱིན་པ་ལས། ཆོས་སྦྱིན་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བས་ན། ཆོས་སྦྱིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཐབས་དང་པ་ཞིས་ཚོན་བརྟུས་པ་ཞིས་ལ་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་ཐ་དད་པ་ཞིས་ཚོན་བརྟུས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་འདོད་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་འདོད་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཚན་དེས་དོན་རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་ཏེ་མི་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་མེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། བསོད་ནམས་མེད་པའི་གཉེན་པོའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ནི་སྙིང་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པར་འགྱུར། ཆོས་སྦྱིན་པས་ནི་སྙིང་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་བསླབ་པའི་ཐབས་ཤེས་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི

157

ཤེ

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པར་འགྱུར། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པའི་སྒྱུར་བས་ནི་སེམས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བས་དབུལ་བ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བསྔོ་བ་མི་ཟད་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྱུར་བ་མི་ཟད་པ་རྣམ་གྲངས་བཞིས་སྟོན་ཏེ། ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྱུར་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་པ་ལ་གནས་ཤིང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྔུངས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྒྱུར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་གང་ན་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། གང་གིས་ཆགས་པ་མེད་པས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཚོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ར་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྒྱུར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཡང་ན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་གསུམ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཚོགས་དེ་གཉིས་བསགས་པ་ལ་ཚོགས་མི་ཤེས་པར་སྒྱུར་བའི་མི་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ། །ཐོས་པ་བཙལ་བ་ལ་མི་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྒྱུར་བ་བསྟན་ཏོ། །ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རྒྱུ་ཡི་དོན་ཏོ། །དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལ་ཚོག་ཚི་ཤེས་པར་སྒྱུར་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཤེས་པས་མི་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྱུར་བ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྔོས་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུ་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་བརྩོན

༄༅། །འཕྲུལ་མི་ཟད་པའི་སྐབས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་འི་ཐིགས་པ་ལྟུང་བའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡི་གེ་དང་རྩིས་དང་ལག་རྩིས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་བགྲང་བ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ། །ཁྲེ་དང་སྲང་ལ་སོགས་པས་གཞལ་བ་ཤེས་པ་ཉིད་གཞལ་བ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ། །གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བརྟག་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དཔྱད་པ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ། །མི་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཤ་མཚན་དང་དཔྱད་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། །འཆིང་བ་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་འགོག་པ་དང་ལམ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བར་བསྟན་ཏོ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ

ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕན་ཡོན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྒྱ་ནོམ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕན་ཡོན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་སྤོང་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བས་ཏེ། མདོ་འདི་ཚིག་བཞི་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། ཕུང་པོ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྲོང་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྦྲུལ་གདུག་པའི་དུག་བཞིན་དུ་མཐུངས་པར་བྱེད་པར་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི་བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་ཏེ་གྲོང་སྟོང་པ་དང་འདྲ། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྲེག་པ་དང་འདྲ་བས་སྡུངས་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྦྲུལ་གདུག་པ་ལྟ་བུའི་དུག་དང་འདྲ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་རྟག་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་སྟོན་ཏེ། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཇི་ཙམ་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཐམས

༄༅། །ཅད་ཤེས་མི་རྟག་པ་ཡི་ནུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྔོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རང་དབང་དུ་བྱེད་མི་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་དུ་བྱེད་ཞག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་སྟེ། དེ་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་བསྔོས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་མདོར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གོང་དུ་སྨོས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའི་གཏན
ཚིགས་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལ་གཏོགས་ཤིང་དེར་བབ་པས་མི་ཟད་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་རྩོམ་པ་དང་། བར་དུ་སྒོམ་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི
ཕྱི་ཐུག་གི་ཚིག་གསུམ་སྨོས་སོ། །སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ། །ཕྱིན་པར་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་ཕྱིན་པར་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོག་གི་གནས་མངོན་པར་ཚོལ་བའི་རྒྱུ་དང་། ཐབས་ལ་མང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ཡང་། རང་བཞིན་མི་ཟད་པ་དང་། ལས་མི་ཟད་པ་དང་། རྒྱུ་མི་ཟད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ
གིས་རིམ་བཞིན་དུ་མི་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་ཟད་པ་དང་། གང་དག་གིས་མི་ཟད་པ་བསྟན་ཏོ། །རང་བཞིན་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མོས་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། སྤྱོད་པ
འབྱེད་པ་དང་དད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ན་བཅོ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། མཆོག་གི་བསམ་པ་དང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་བསམ་པ་དང་། མཐུའི་བསམ་པ་དང་། ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་། བདེ་བའི་བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། བརྟན་པའི་བསམ་པ་དང་། མི་སླུ་བའི་བསམ་པ་དང་། མ་དག་པའི་བསམ་པ་དང་།
དག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཆ་རག་ཅད་པའི་བསམ་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་པོ། །དེ་ལས་ངེས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆོག་གི་བསམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལྷག་པའི་……
བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་གྱི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་……
པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐུའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཕན་པར་འདོད་པ་ནི་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་དང་། སྡུག་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་
འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སེམས་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་བརྟན་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཐབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐབས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐོས་པ་ནི་མི་སླུ……
བའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པས་སྨོད་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་དག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་པ་དག་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པ་ན། སྤྱོད་པ་ངེས་པའི་ས་ཡི་ཕར་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེ……

༄༅། །དག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཐར་ཕྱུག་པར་གྱུར་པ་ཞེས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་དག་པའི་བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཚར་བཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྟག་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉི་མ་དེར་བསྒྲུབ་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བདེ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གིས་གྲུབ་བ་བསྡུ་བྱེད་དོ། །བསྡུག་པ་ཞེས། མཆོག་གི་བསམ་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་བསྒྲིམ་གྱི་ཕྱིར་བསམས་པ་བཞིན་ཉེས་པར་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ། ཉེས་པར་བྱུང་ན་ཡང་མྱུར་བ་མྱུར་བར་སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་དོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསམ་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྒོམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པས་བག་ཡོད་པར་གནས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་བག་ཡོད་པར་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཚོན་ཤི་དོན་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བར་ཡང་བྱེད་ལ། སྐྱེ་ཞིང་ལས་རྣམས་ཉེས་པ་ལྷག་པའི་ཞེ་ཚམས་པ་མི་གཏོང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །མཐུའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ནི་བསྟན་པ་ལ་སྙིང་ཚགས་བཞིན་དང་ཅི་ཞིང་སྡོན་པར་ཡང་བྱེད་ལ། བསྒོམ་པ་ལ་ཡང་གཅེས་པར་འཛིན་ཏེ། འདོད་པ་སྐྱེ་ལ་བས་ཤས་ཆེར་གནས་ལ། ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་ཏོ། །ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་། བདེ་བའི་བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ། །བརྟན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་འབར་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྩོམ་པར་གནས་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར

༄༅། །མི་སློབ་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བར་འགྱུར་ཏེ། །ཕྱིད་པར་སྤོབ་པ་དམའ་བ་དང་། །ཆུང་ངུ་ཚོམ་དང་། ངན་དོན་ཅན་མ་གྱིས་ཀྱང་ཚོག་པར་མི་འདོད་དོ། །ཚར་བ་ཅད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་པར་འདྲེན་ཏོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ནི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་སྦྱར་དུ་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་དང་། མདོ་འདི་ལས་གསུངས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་སྙམ་ནས་དྲི་བའི་ཕྱིར་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་བསམ་པ་བས་ཀྱང་། དམིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལྟ་བུར་འཕགས་པ་འམ། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་པས་ན་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་ལྷག་པར་དམིགས་པ་ནི་ཐབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཅི་སེམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བས་བཤད་དེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཇི་ཙམ་དུ་སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་། རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པར་བྱེད་ཀྱི། མི་དགེ་བ་ལ་མ་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་འཕར་ཞིང་དེ་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་སེམས་པ་ནི། །འདོ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ལས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་འཕགས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་འཕགས་པ

༄༅། །ཡི་ན་ལ༔ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕགས་པས་ན། གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་འམ་དམ་པར་གྱུར་པས་སྟེ་མོར་ལྷག་པའི་བསམ་པའོ། །ས་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཡོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། ས་རེ་རེ་ཞིང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་ལྷག་པར་ཕྱུར་བ་ལ། བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་ཀུན་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བས་བརྒྱད་པ་ལ་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པ་མ་མངོན་སུམ་
དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིག་ལོ་ཀྱེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྫུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆེ་བ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷག་པར་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅ་ཉིད་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བའོ། །ཉམས་ལེན་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་ས་དེ་ཉིད་ལས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ
ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕག་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ཞིང་འདྲི་བས་མི་སྐྱོ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉན་བཤད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བས་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །
རྒྱན་དང་སྒྲ་ག་ར་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་སྦྱངས་ཏེ། སྣང་དང་པ་སྤྱད་ཐོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ཆུང་བའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་ཚེ་ཆེ་བར་རྒྱ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། བརྟུལ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་ལ་མཁས་པས་ཚུལ་ལུགས་མཐོང་ངེས་པ་ལྷུན་ཀྱིས

སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བླན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གྲོགས་བདག་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་གྲོགས་བྱས་ཤིང་བཏང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གོ་སླ་བས་མེད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའོ། །དམུ་རྒོད་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་བཏུབ
པས་གཞན་ལ་དམུ་རྒོད་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་ཏུ་མི་བཏུབ་པས་འཇུག་པ་ལ་དམུ་རྒོད་དང་། སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་བཞིན་དུ་དང་པས་ཕྱིན་པ་ཆུང་གསོན་པར་བྱེད་པས་སྤྱོད་པ་དམུ་རྒོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅང་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པར
འགྲོགས་པ་དམུ་རྒོད་དོ། རྟ་རྒོད་དང་འདྲ་བའི་སྐྱོན་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། དམུ་རྒོད་མ་ཡིན་པས་ན་ཅང་ཤེས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟ་ཅང་ཤེས་བཞིན་ནོ། །བསླབ་པ་གསུམ་ལ་གནས་ཏེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་འདས་པས་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། བསྐལ་བ་གསུམ་གྱིས་དབང་པོའི
སྒོ་བསྡམས་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་དུལ་བར་གྱུར་པས་ན་ཐུལ་བའི་སའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའོ། །སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་མཐོང་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་མི་མཐུན་པ་དང་མ་འདྲེས་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དང་མ་འདྲེས་པས་ན་མ་འདྲེས་པའི་ལྷག་པའི
བསམ་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་ལྟ་བུ་དཀའ་ཐབས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་བྱ་དཀའ་བའོ། །ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་ལྷག་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྨིན་པ་ནི
དངོས་སུ་ཟད་དེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆད་པ་བཅད་པར་འོས་པ་བདག་གི་དཔུང་གཉེན་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐུ་ཆུང་བ་གཡོལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྲས
བུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ཁ་མཐིལ་དུ་འོང་སྟེ། ཐོབ་ཟིན་པ་ཡང་བོར་ནས་བླན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བཙལ་དཀའ་བཅོལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་ཚུལ

༄༅། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་མ་ཟིན་ན་ལ་ཏོ་རབ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྣང་བའི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མི་སྨོད་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཐུབ་དགའ་བའི་ཕྱུག་པའི་ཐབས་མ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བ་དང་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བརྟགས་པས་ན་ཆོས་ལ་རྣམ་པ་བདེན་མེད་པའི་ལྷུག་པའི་ཐབས་པའོ། །ཡན་ནི་བཞི་ཕྱིན་པའི་གནས་བཟང་པོ་ག་ནས་རྟག་ཏུ་ཡོང་བར་བྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་ལན་རེ་བ་མེད་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེ་བར་སྨིན་པའི་གནས་སུ་སེམས་པའོ། །ཁ་དང་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ནི་ཀུན་གྱིས་འཇུག་པར་དཀའ་བ་ལ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་ངོ་། །མི་སྣང་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཕྱིན་གྱི་ ལྷས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་རྣམས་ཡོད་དུ་འགོས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སར་འགྲོ་ར་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱག་པའི་ཐབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁུར་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕུང་པོའི་ཁུར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཁུར་དང་། དམ་བཅས་པའི་ཁུར་དང་། བརྩོན་པའི་ཁུར་རྣམས་ཏེ། ཁུར་དེ་ཁུར་བ་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ནི་ཕུང་པོའི་ཁུར་བོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕུང་པོ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་བོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཁུར་བོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་བོ། །ལམ་བསྒོམས་པས་ནི་དམ་བཅས་པའི་ཁུར་བོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་བོ། །འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁུར་བོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་བོ། །དེ་བས་ན་ཁུར་རྣམས་བོར་བ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་ཐོར་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་ཁུར་བོར་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་བྱེད་པས་ན

སྒྲོལ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པ་ཡི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པས་ན་བརྩོན་པ་ཡི་ཟད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་
བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འབྱུང་པོ་ཉི་ཡིས་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པས་ནི། དེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཉི་འགྲོ་བ་རྟག་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་པོ་བཞིན་དུ་བྱམས་པའོ། །
འཕགས་པ་ནི་གང་ཟག་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འགྱུར་པར་ཤེས་ནས་དེ་དག་ལ་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་དང་ཡུན་ཀྱི་རྐྱེན་སྨན་གྱི་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པས་ཕན་པར་བྱེད་དོ། །འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལས
དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་བའོ། །བླ་མ་ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པས་ན་གུས་པའོ། །དཔུང་གཉེན་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱེ་བ
ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པས་ན་དཔུང་གཉེན་ནོ། །སྐྱབས་མེད་པས་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལྷག་མཐོང་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སྐྱབས་སོ། །གླིང་མེད་པ་ནི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིས་བདས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཆུ་བོ་བཞི་ལས་ཐོན་པར་བྱེད་པས་ན་གླིང་
ངོ། །མགོན་མེད་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཞི་གནས་སྟོན་པས་ན་མགོན་ནོ། །གྲོགས་མེད་པ་ནི་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཞིང་བླས་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ་གྲོགས་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་ཕྱུར་པའི་གྲོགས་ཅི་རིགས་པར་བྱེད་པས་ན་གྲོགས་སོ། ||
ཀྱ་ཀྱུ་ཅན་ནི་བསམ་པ་མི་དྲང་བའོ། །དཀྲུ་ཆོ་ནི་སྨྲ་བའི་དོན་གསལ་བར་མི་སྟོན་པའོ། གཡོ་ཅན་ནི་བདག་གི་ཉེས་པ་ཁ་བཅབ་པའི་ཐབས་བཟུང་སྟེ། གཏམ་སྙུང་ལ་བསྒྱུར་བའོ། །ཐིབས་པོ་སྤྱོད་པ་ནི་གཞན་ལ་སླུ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་གཞན་དུ་གནས་ལ་གཞན་དུ་སྟོན་པའོ། །

༄༅། །ཁྲུས་པ་མི་གཙོ་བའི་ཕན་ཡོན་ཕྱགས་པ་མི་དྲན་པའོ། །འཕྲུལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་ཆོལ་བ་སྟེ། དེ་ཀྲོ་ལ་ངེས་བ་དགོ་ལ་ཕན་པ་ཏགས་སོ་སྐམ་དུ་བྱས་པ་ཚོང་བའོ། །གཉེན་པ་བརྒྱད་པ་ནི་ཚེ་ཕྱི་མའི་དོན་གྱི་བགེགས་བྱེད་པའོ། །ལོག་པར
སྒྲུར་པ་ནི་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པས་བདེན་པའོ། །ལེགས་པར་བྱུས་པ་ནི་དགེ་བ་བཏུས་པའོ། །གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་བཟུང་བའོ། །ལོག་པར་ཞུགས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་དག་མི་དགེ་བ་ལས་སླར་བཟློག
པས་ན་ཀུན་སྲུང་བའོ། །ཐབས་ཀྱི་དགེ་བ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཉེས་པར་མི་ལྟ་བའོ། །སྨིན་པའི་གནས་ནི་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྙེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་རིམ་གྲོ་བྱེད
པའོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པས་ནི་འདི་གྱིས་ཤིག །འདི་ནི་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་ན་མཐུན་པར་འཛིན་པའོ། །གདམས་ངག་གིས་གང་ཟག་ཐ་ཚོལ་ཞེའི་ཐབས་མ་པ་དང་བཀའ་ལ་ཉལ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་སྟེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་རྣམ་མི
ལྷུག་པ་འཇམ་བྲམས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩམ་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་བསྒྲུབས་པས་ན་བཀའ་བློ་བདེ་བའོ། །དགོན་པར་གནས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སྦུས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྱུར་དུ་བྱེད་པའོ། །
ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་སྟི་དང་། བསྟོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལ་མ་ཆགས་པས་ན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་འཚོལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བའོ། །ལྷག་པའི
བསམ་པ་དག་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལམ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་འཆོས་པ་མེད་པའོ། །དགེ་བསྙམས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་པའམ། བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚིག་གི་ལམ་འཇམ་པོ

ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཁ་གསག་མེད་པའོ། །ནན་གྱིས་སྦྱོང་བ་ནི་ཐོབ་ཀྱིས་འཛུལ་བའོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་གཙང་ངལ་ལེན་དང་བྲལ་ཏེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་སུ་འཇུག་པ་པས་ན་ལས་སུ་རུང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་འཁོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་ནུས་ཀྱང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་པས་ན་འཁོར་བར་གཞོལ་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་ཁས་བླངས་པས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚེ་ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་བ་བསྡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་མི་སྡུག་སྟེ། དེ་བས་ན། དཀའ་བ་འམ་སླ་ལམ་སུམ་པ་ཡི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞུད་ནས་
ནི། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ཉམ་ཐག་ཅེས། །ཁྱོད་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྨིན་པ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་སུ་བགྲང་དེ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ་བརྟས་པ་ཞིང་སྨིན་པར་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བ་སྟེ། གསོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟད་པ་ཡང་
དག་པར་བསྔོས་པས་རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཡུམ་གྱི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟད་པར་མི་ནུས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །ཆོས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་ལྔ་སྟེ། ཟབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་
དང་། ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྱོང་བར་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཆོས་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། ཆོས་ལས་མི་ཉམས་པ་སྟེ། དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས
སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཟད་པ་གཞན་ལ་ལྟ་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ

༄༅། །གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན། བརྩོན་འགྲུས་ནི་གཉི་ག་ར་འགྲོ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་ཟད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་སྨོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་འདི་དག་ནི་ཟླ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུར་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་རི་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྦྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཞེན་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡང་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དོར་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་མི་ཟད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྦྱིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྦྱིན་པ་ནི་ཟས་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་སྦྱིན་པ་ནས། རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ནང་གི་སྦྱིན་པ་ནི་རྐང་པ་སྦྱིན་པ་ནས་རུས་པ་དང་རྐང་སྦྱིན་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིའི་རྒྱལ་སྲིད་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་དགེ་བས་ནང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིའི་སྦྱིན་པ་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་ཉི་ཤུ་བཞིའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི

མཐུ་ཧེ་བ་ལམ་པའི་སྒྲོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲན་པས་ཡིད་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མཚོན་དང་དུག་ཅན་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ནོར་ལ་མོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གྲགས་པ་བསྟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དྲི་ཞིམ་པ་བ་རང་ལས་བྱུང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཕྱུགས་དང་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ས་ཡུལ་ཆ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྣ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྐུན་གྱི་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྐུན་ལ་རེག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རང་དབང་ཡོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྲི་ལ་ཕྱིས་གཅོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དགོས་པ་བསམས་པ་ལ་མཁས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དབང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཆུང་མ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ནོར་དང་འབྲུ་དང་མཛོད་དང་བང་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཕྱོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན། གཞན་ནི་ཚིག་རེ་རེ་དང་པོ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཁྲ་གི་སྨིན་པ་དེ་བསྡུས་པའི་དོན་བརྒྱད་པོ་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བགོ་ང་ཤས་སྐྱེ་བོ་བསྐྱང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བའི་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐར་ལ་རྟོག་པས་བགག་མེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྟུ་དད་པ་སྦྱོང་བས་ཆད་པ་བཅད་པ་དང་། ཕན་པར་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཤིན་ཏུ་འཛམས་པ་དང་། སྙིང་པོའི་ཡུལ་སུ་གྱུར་པས་བསྟན་ཏེ། གང་པ་སྨིན་པ་མང་ཚད་དང་གོ་རིམས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཞེའོ༔ །ཟས་ཀྱིས་ནི་ཕྱུ་བ་ལྟ་སྟེ་དང་དེ། འདི་ལྟར་ལྟོགས་ནས་ཚེ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཀྲེས་པས་སྐྱོབས་པ་བཞིན་པ་དང་། སྐྱབས་ཀ་དུས་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཉམ་ཆུང་བས་སྐྱོབས་མེད་པ་དང་། ཞེད་པས་ཁ་དོག་མི་མཛེས་པ་ལ་ཟས་ཀྱི་ནུ་ཚེ་དང་སྦྱོར་བས་པ་དང་། བདེ

117

༄༅། །ཕཊ། སྦྱོར་བ་དང་། ཡོང་གཞི་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལ་རབ་འབྱོར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀུན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྤོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྨོམས་པར་འགྲུབ་པའི་བདེ་བ་དང་། སྤོབས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་།
སྐུ་མདོག་མཛེས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་སྦྱིན་པའོ། །བཏུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྐོམ་གྱིས་གདུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུང་བའི་སྐྱིད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་ལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྲེད་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཏུང་བ
འདོད་པ་རྣམས་ལ་བཏུང་བ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱའོ། །སྲེད་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ནས་མིང་གིས
ལོགས་སུ་སྨོས་སོ། །བཞོན་པ་ནི་ངལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བགྲོད་པའི་ཞིག་ནས་སུ་ཕྱིན་བའི་འགྱུར་པ་གཉིས་བྱེད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ལ་པའི་ཞབ་དེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོགས་ལ་སོགས་པ་བཞོན་པ་སྦྱིན་པའོ། །གོས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པའི་མི་སྡུག་པ་འཁེབས་པ་དང་། གཞན་གྱི་མིག་ཏུ་སྡུག་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་སྐྱོན་མི་མཛེས་པ་དགབ་པའི་ཕྱིར།
བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་གོས་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་མདོག་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་གོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གོས་སྦྱིན་པའོ། །མར་མེ་ནི་མུན་པ་བསལ་ཏེ་བལྟ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ
ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷུ་རི་སྐུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་དང་། ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཟིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མར་མེ་སྦྱིན་པའོ། །རྩོལ···

157

མོའི་སྒྲ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙན་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྒྲ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གསན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོལ་མོའི་སྒྲ་སྦྱིན་པའོ། །སྤོས་ནི་བདུག་པ་རྣམས་སོ། །བྱུག་པ་ནི་ཙན་དན་ལ་སོགས་པའི་ལྡེ་གུ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་དྲི་ཞིམ་པར་བྱེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་མངའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྤོས་དང་། བྱུག་པ་སྦྱིན་ནོ། །མེ་ཏོག་ཕྲེང་ནི་མེ་ཏོག་བརྒྱུས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡན་ཚུན་བསྒྲོད་ཀྱང་མི་འབྲུལ་བ་ཞིང་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་བས་གཟུངས་དང་། བཤད་པའི་དོན་མི་བརྗེད་པའི་སྤོབས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་སྦྱིན་པའོ། །ཁྲི་མ་ནི་ཙན་དན་དང་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཁྲི་ཞིམ་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མངའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁྲི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཁྲིམ་སྦྱིན་པའོ། །རོ་ནི་ཁ་བ་དང་། སྐྱུར་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། བསྐ་བ་དང་། ལན་ཚྭའི་རོ་དང་། མངར་བ་སྟེ། །རོ་གཞན་དང་གཞན་དེ་དག་གིས་ནི་ལྕེ་ཚིམ་པ་དང་ཚོས་ཚེ་རབ་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་རོ་བྲོ་བའི་རོ་མཆོག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མིད་པ་ན་རོ་བྲོ་བ་མཆོག་རབ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་བདུན་སྟོང་གྱེན་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་དེ། ཕན་ཏི་ལི་ཡི་འབྲས་བུ་ཚོམ་གཅིག་གསོལ་བ་ན་ཡང་སྐུ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བཟའ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པའོ། །གནས་ནི་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་བར་ཆད་གནོད་བྱེད་རྣམས་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལ་སོགས་པའི་མགུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གནས་སྦྱིན་པའོ། །ཡོ་ཆ་ནི་སྣོད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་གཞི་ཉེར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱང་བར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཟིམས་ཆ་དང་། འཕགས་པའི་གནས་པ་[illegible]

༄༅། །གསུམ་དང་། ལྔའི་གནས་པ་ངེས་མ་གཏན་པ་བཞི་དང་། ཚངས་པའི་གནས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་ལུས་ཆ་སྟོན་པའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་ན་རྡོ་རྗེའི་གདན་ཏུ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ཀུན་མཚན་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྣང་ན་སྟོན་པའོ། །ཡོ་བྱད་ནི་མི་ངེས་སྐྱེས་པ་འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཁ་ཕྱིས་ཡན་ཆད་ཚོགས་ཆས་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་མི་བྲེལ་བར་བྱེད་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་ཡོ་བྱད་སྨིན་པའོ། །མི་ནུབ་པ་ནི་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །མི་འཆི་བ་ནི་འཆི་བ་མེད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཉིད་བདུད་རྩི་ཞི་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱའོ། །བྲན་པོ་དང་བྲན་མོ་ལ་སོགས་པ་བམ་བཀོལ་ཏེ། །རང་ཉིད་ལས་སུ་བཏང་བ་དང་། དེ་དག་འདོད་པ་ལ་བྲན་པོ་བྲན་མོ་དགའ་བཞིན་དུ་བཏང་བས་ནི་དེ་དག་རང་ཉམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངའ་བ། ཇོ་བོ་མེད་པའི་རང་དབང་བ། ཇོ་བོ་མེད་པའི་རང་དབང་དང་། དཔོན་པོ་མེད་པའི་རང་ཉམས་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ལུང་མེད་པས་རང་ཉིད་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་བྲན་པོ་དང་བྲན་མོ་སྦྱིན་པའོ། །ཕོགས་དང་ཐབས་མ་པ་དང་། མོས་པ་དང་། སྨན་ལམ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བས་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་འདི་དག་གིས་མཚོན་ཅིང་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ནོ། །དམ་པ་སྤྲུལ་པ་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མཚན་ལས་བྱུང་བར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་འཁོར་གནས་པ་དང་། ཁལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཀྱང་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མདོ་དག་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་གསེར་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པའོ།།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་། གཟུགས་པ་བཟང་པོས་མཛེས་པར་བྱེད་པས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཅུ་མདོ་དག་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདུ་བུ་དང་།
དཔུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་སྦྱིན་པའོ། །གཙུག་གི་ནོར་བུ་དང་ཅོད་པན་ནི་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་བོའི་རྒྱན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་དབུ་ཡི་གཙུག་ཏོར་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཀྱང་བལྟར་མི་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མགོ་རྒྱན་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །རྟ་ལ་སོགས་
པ་བཞོན་པས་ནི་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བགྲོད་པ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའམ། འདིར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟ་དང་བ་གླང་དང་དཔུང་ཁྱུང་དང་བཞོན་པ་སྦྱིན་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ནི་དང་པོ་
ལ་ཡན་ལག་ལྔ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡན་ལག་དེ་དག་གི་ཚོགས་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་དང་། དབང་པོ་སྡོམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པའོ། །ཁང་གི་
གོང་ན་བྱང་ཆུབ་གཞན་མེད་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། དེ་རང་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྫོགས་པ་མ་ལུས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་རྟོགས་སུ་ཆུད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། དཀའ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་དེ་ནི་དཀའ་ཐུབ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བའི་མཆོག་བུ་ཡོལ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པའོ། །འབྲས་བུ་གང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་སྦྱིན་པའི་ཞིང་མ་དག་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡི་གེར་འཛིན་པའི་···
གནས་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་དང་བང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་གཉིས་ལ་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ···

༄༅། །ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་མོར་ཚོགས་བསགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཞིང་ལྡན་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཏུ་བྱ་བར་ཅིག་རྣམ་པར་སྨྲ་རོ། །གསུང་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉེས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་བདག་མེད་དང་
རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པ་སྤེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕྲུལ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། རྒྱུད་ཤིན་པར་བྱེད་པའི་རྩེ་མོ་ཐམས་ཅད་སྨིན་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་བདུན་ཐམས
བསླབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་ལ་བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལག་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ལམ་ལ་བཀྲི་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ
བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཚིག་གོ། །ངང་པོ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ལངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྟོགས་པའོ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཁྱབ་པར་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནི་ཉིན་མཚན་དང་།
ངང་ལས་རྒྱལ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་མཆོག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བྱའོ། །སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་དང་ལ་བརྟེན་ནས། སྙིང་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་བགྱི་རྒྱུ་ནི་ཁྱབ་བདག་ལ་ཉེ་བར་མཆོ
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོག་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡི་རྒྱལ་ཁ་དང་བྲག་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞེས་སྨྲ་རོ། །འཇམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ངག་ས་བ་འཇམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལང་ཚོ་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ངང་གི་ཉི་མ་ཚོགས་པ་དང་། །ཕྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ཐུབ་ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཞི་བ་
ཉམ་བ་དང་། སྙིང་མེད་ཀྱི་ལུས་ཕྱུར་མ་བཏོགས་པ་ཞེས་སྨྲོས། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་རབ་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་ཚད་ཟིན་པ་རྣམས་པ་ངང་བ་ཡང་སྨིན་པའི་སྨིན་ནམ་པར་མི་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་སྨིན་པ་ཞེས་སྨྲོས། །སྨིན་པ་བརྒྱ་བའི་དོན་བཞིར་སྨིན་པ་དང་། ནམས་པའི་སྨིན་དང་། ཤེས་པ་མ་གྲོལ་ཆུགས་ཀྱི་སྨིན་དང་།

ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་བརྩོན་པ་ཤ་ར་དྭ་ཏི་རི་བུ་ཕག་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་པ་ལེགས་སུ་ཚོལ་བའི་སྤྱོད་པ་མེད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་དེ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན
ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་དག་གི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་སྐྱོན་ནོ། །ཁྲེལ་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐབས་ལ་པའི་སྐྱོན་ནོ། །མ་གྲུབ་ན་དྲག་ཉིད་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལེན་པ་མ་གྲོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱོན་ནོ། །ཕྱི་ནས་དབུལ་པ་ལ་ལས་ཁྱུང་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་ལ་ཞགས་པ་ནི་ལེན་པ
ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་ནོ། །མདོར་ན་ཚིག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོན་རྣམ་པ་འདི་བཞི་དང་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི
སྦྱིན་པ་ནི་བཟང་ཅོལ་དང་། ཆོས་བཞི་རྣམ་ཡིན་པར་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དགེ་བའི་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ལ་མེད་པར་རྟོག་མ་དགའ་ལ
ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནད་ཀྱི་ཕྲུག་འཕྱལ་ལས་ཟང་ཟང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གསོད་པར་བྱེད་པ་འམ། །ལྷག་ཆགས་བསད་པའི་ཐབས་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་འམ། །མཆོད་སྦྱིན་དེ་པ་ཡོ་ཡང་ཆེན་པོ་གང་དུ་སྲོག་ཆགས་མང་པོ
བསོད་ནས་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་སྦྱིན་པའོ། །སེམས་ཞེན་པ་སྤོང་དུ་བྱས་ཏེ། ངན་ལ་ཀྱི་བསམ་པས་གཏོང་བའི་ངང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དགྲ་བོས་འཇིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཛའ་བ་ཤེས་ལ
སྡུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པ་ལ་མཛོན་པས་སྦྱིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མེད་དོ། །སྨྲ་བ་པོ་སྟེར་མ་གྲོན་དུ་ཉེར་ལ་ཕྱིས་མི་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་མེད་དོ། །ཛོ་དང་ལྡུས་པ་དང་། ཛོ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལས་བསླུས་ཏེ། སྦྱིན་པ་མི་བྱེད་ཅི། མཚུངས་པ་ཡམ

༄༅། །ལྷག་པར་ཕྱེད་པས་ཧྲི་[illegible]དཀྲུས་པ་ལས་རྒྱུ་བའི་སྦྱིན་པ་མེད་དོ། །ཕྱོགས་པོ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྦྱིན་པར་མི་འབྱུང་དོ། །བདག་དང་གཞན་གཉིས་ལ་མི་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡིན་པས་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་
དམ་པ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན་པ་གཏོང་བའི། གཡོ་སྒྱུའི་སྦྱིན་པའོ། །ནོར་བུ་དང་མུ་ཏིག་དང་། བཻ་ཌཱུརྱ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བར་བཅོས་པ་སྦྱིན་པ་ཉིད་བཅོས་པའི་སྦྱིན་པའོ། །རོལ་མོ་ཉིད་རྣམ་པར་སྨྱོན་པ་ལ་ཆགས་པ་ཤིང་འདྲུལ་དུ་ཡང་རྩེ་དཔོའི་དགའ་བ་བསྐྱེད་བ་ལེགས་ཉེས་ལ་བརྟེན་ཉིད་ཡོལ་མི་དྲང་བ་
རོལ་མོ་མཁན་ལ་གཏོང་བ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་ཚོད་པས་སྦྱིན་པའོ། །སྨད་འཚོང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྨད་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་ནི་ལོག་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱིན་པའོ། །ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་བསམ་པས་སྦྱིན་པའོ། །
དངོས་པོ་འདི་ལ་མ་བཏང་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་ཆད་པས་བཅད་པ་དང་བསད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ནས་གཏོང་བ་ནི། ཚོལ་བའི་བསམ་པས་སྦྱིན་པའོ། །རྟག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་ནས་གཏོང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བསམ་པས་སྦྱིན་པའོ། །གཏོང་བས་
དགའ་བའི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་དམ་བསྒྲུར་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་ནི་མ་དད་པར་སྦྱིན་པའོ། །དངོས་པོ་གཏོང་བར་མི་དགའ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་ནི་མི་དགའ་བར་སྦྱིན་པའོ། །དངོས་པོ་ལ་ཆགས་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྦྱིན་པའོ། །ཁང་ཟླ་ག་དེ་ལ་མཆེད་ཅན་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་བསྟུ་
ཡང་རུང་བ་བདག་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་གཏོང་བ་ནི་ངར་བཀུར་ནས་སྦྱིན་པའོ། །འདི་ལ་ནི་སྦྱིན་འདི་ལ་ནི་མི་སྦྱིན་སྙམ་པའི་བསམ་པས་གཏོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ་བསྙད་པའོ། །ཚིག་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཀ་ཤད་བསྡེ། །འདི་ལ་སྦྱིན་ན་ལན་ཕྲན་ཐུང་དང་ལྡན་
ཡོན་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་དེ་ལ་གཏོང་བ་ནི། སྦྱིན་པའི་གནས་ལ་འདམ་ཞིང་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། །འདི་ལ་ནི་སྦྱིན་ན་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ནི་ཡོན་ཆུང་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ནས་གཏོང་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་གནས་ལ་ཡིན་པར་བརྟགས་ནས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟེ། །བསམ་པ་ངན་པའི་སྦྱིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་བཅུ

ཡང་མེད་ལ། ཚིག་གིས་ཟུར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དང་ལྡན་པ་བོར་ཞེས་བསྟོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆལ་བ་བོར་ཞེས་སྨྲ་ན་དེ་མཐོང་ནས་ནང་དུ་ཁྲོ་ནས་སྦྱིན་པ་མེད་པར་སྨྲ་རོ། །འདི་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྦྱིན་ན། ཕྱིར་ཡང་དངོས་པོ་འབུལ་ཞིག
སྦྱིན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་གཏོང་བ་ནི་ལན་ལ་རེ་བའི་སྦྱིན་པའོ། །གང་ཟག་འདི་ནི་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་གཏོང་ཕོད་པའོ་ཞེས་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་ནི། གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའོ། །བདག་ནི་གཏོང་ཕོད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བའི་བདག་པོ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷག་ཞེན་གཏོང་བ་ནི། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྨོད་པའི་སྦྱིན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྦྱིན་པའི་སྔ་རོལ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཡིད་དགའ་ལ། སྦྱིན་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། བྱིན་པས་ཀྱང་འགྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གདུང་
བ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་། འགྱོད་པའི་སྦྱིན་པ་མེད་པར་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱིན་ནོ། །སློང་བ་པོ་ལེགས་པར་འོངས་ནས་སྦྱིན་པར་མི་སྦྱིན་པ་ནི། གནོད་པར་སྦྱིན་པའོ། །སློང་བ་པོའི་རིགས་དང་རུས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་གཏོང་བ་ནི་གཞན་གྱི་རེ་བ་བཅད་པའི་སྦྱིན་པའོ།།
སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་སློང་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིར་འདི་དང་འདི་ལྟར་ཕན་བཏགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་གཏོང་བ་ནི་སྨད་པ་སྦྱིན་པའོ། །སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རེ་བའི་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ཙམ་ཅིག་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་གཏོང་བ་ནི་དཔགས་
ཏེ་སྦྱིན་པའོ། །དངོས་པོ་གང་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུར་བཏང་ནས་སློང་བ་པོའི་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་སྦྱིན་པའོ། །སློང་བ་ཟས་ལ་བཀྲེས་པ་དང་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཧ་ཅང་བསོད་པ་དང་ཨམ་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་སློང་བ་རྣམས་གནོད་པའི་སྦྱིན་པའོ། །
སློང་བ་པོའི་ཡུལ་གཟུགས་དང་། ཆས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཕྱས་པ་བཏགས་ནས་མི་རྟག་ཕྲལ་ལ་སོགས་པ་ཡུ་ར་ང་བ་པོ་ཇི་ངོས་ཡོ་མཐོང་མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་ཡར་བཏགས་ [illegible] ཤིང་བཅིངས་ནས་གཏོང་བ་ནི་འཕྱ་བ་དང་ཅོ་འདྲི་བའི་སྦྱིན་པའོ། །ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་

༄༅། །ཕྱུ་ཟ་དང་པོ། །ཆེད་འགའ་ཞིག་གཏོང་ཆེད་འགའ་ཞིག་མི་གཏོང་བ་ནི་མི་རྟག་པའི་སྦྱིན་པའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་མ་གོམས་པས་གང་གི་ཚེ་སློང་བ་པོ་འོངས་པ་དེ་དང་དེའི་ཚེ་སྦྱིན་པའི་སེམས་ལ་ལ་མ་བྱུང་བར་གཏོང་བ་ནི་ཤེད་ཀྱིས་ཕྲུལ་བའི་སྦྱིན་པའོ། །གང་ཟག་དེ་ཡང་གཏོང་བར་བྱེད་ན་འདག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་གཏོང་ཞེས་གཏོང་བ་ནི་ཀུ་རེ་ལ་སྟོགས་པའི་སྦྱིན་པའོ། །བདག་ཉིད་ཆེ་ཞི་མཆོད་རྟེན་དང་། བྲན་གཡོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆད་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པའོ། །མང་དུ་གྲགས་པ་ལས་ཟུང་དུ་གཏོང་བ་ནི་རྗེ་ལྟར་བསྔགས་པ་ལས་རྒྱུ་བའི་སྦྱིན་པའོ། །གཏོང་ང་ར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་གཏང་བར་བྱ་བ་ནམས་མས་པ་ཡས། ཚིགས་པ་ཉིད་དབང་དུ་ལྷུར་བཞིན་གཏོང་བ་ནི་སྤོང་ལས་མི་སྤོ་བར་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པའོ། །མཐོན་ཉིད་ལོངས་པའི་སྟོང་བ་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཞིང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་བསྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ལོངས་པས་ཡིན་པ་ལ་གཏོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཞིང་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྱིན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཏང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་ཅི་བཏོག་པ་གཏོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཆུང་ངུ་ལ་བརྟེན་ཤིང་སྦྱིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། དངོས་པོ་སྙིང་པོ་མེད་པར་རིགས་པས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེམས་ཤིང་སྦྱིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བསྔན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་གཞན་དུ་བསྔོ་བ་ནི་ལོག་པར་བསྔོ་བའི་སྦྱིན་པ་སྟེ། ངེ་ཡང་སྤྱོ་བར་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་ཉེས་བྱས་བ་ཤད་དེ། སྦྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་སྐྱེ་བ་གང་ཡང་རུང་བར་སྨྲིན་ལ་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་རྒྱུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་ག་ནུབས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བ་ཤད་དོ། །དེ་ལ་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི་མི་རིན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའོ། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་སྨོན་ཅིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའོ། །གཙོ་བོ་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ཐོབ་པའོ། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི་ཚིག་ཅིག་རྒྱུ་ནང་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚེ་གཅིག་གི་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་ཚེ་ཕྱི་མ་ཀྱིས་ཚ་ཡང་པར་མི་འཛིན་པས་ཕྱིན་ཆད་དུ་ཚིག་ཅེང་མི་འདོག་པའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་

ཆེས་ཕྱུ་བར་སྣུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བས་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཚེ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ང་། ཟད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རབ་བསྔོ་བོ། །ཡོངས་བསྔོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱེད་དུ་ནི་མི་བསྔོ་ལ། དེ་ལྟར་སྨིན་པའི་ཚོགས་ཞལ་ཀུན་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསྔོ་བས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་བསྔོས་པ་ནི་སྨིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུམ་བརྩོན་གྱི་རྣམས་ལ་ཟས་དང་སྐོམ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་འམ། སྒོག་བཙོང་དང་ཤ་ཆང་མི་ཟ་ཞིང་ཟ་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་དེ་དག་བསྲེས་ཤིང་ཞེ་འདོགས་པ་ལ་གཏོང་བ་ནི་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྨིན་པའོ། །རང་གི་ཡོག་འཁོར་ལ་སོགས་པ་མ་བྱིན་པར་དང་པོ་གཞན་དག་ལ་གཏོང་བ་ནི་དུས་ལམ་བབ་པར་སྦྱིན་པའོ། །དུག་དང་མཚོན་སྦྱིན་པ་ཞིང་དུ་ཆང་སྦྱིན་པ་ཡང་བསླུའོ། །ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བསད་དེ་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཚམས་ཤིང་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དོར་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ནས། མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་མཁས་པས་སྨད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་གང་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་ཡང་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་མི་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་བདེ་ཞིང་མི་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། མཁས་པས་སྨད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མེད་དོ། །གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་རིག་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། སྣ་ཚ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒྲུབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཁམས་གསུམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟན། སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་

༦༧ ༄༅། །ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སློབ་པའི་གཉེན་པོ་བསྟན། སྨིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་བསྔོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྨིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཏང་བསྔོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བླ་ན་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །སྨིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྡུ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྨིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་ངམ་ཐལ་བར་སྦྱར་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྨིན་པ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛུ་ནས་ཁྲིད་པ་ལྟར་དེ་དག་མི་ཟད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནམ་ཡང་མི་ཟད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མདོར་ན་རང་འབྱུང་མ་ལུས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཐབས་ནི་མི་ཟད་པའོ། །ཡང་དག་པར་ཞེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཞེན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཁམས་གསུམ་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་དེ་དང་། དེ་དག་གིས་སྲེད་པས་བདག་གིས་མ་བྱས་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲ་ལ་བྱ་བར་འདོད་དེ། དེ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་སྨིན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བས་སྨིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཐུན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཐབས་ཀ་ཉི་བདུད་རྣམས་ཚར་གཅོད་པར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨིན་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པས་ལྟ་བའི་བདུད་ལ་སོགས་པ་ཚར་གཅོད་ཅིང་དེ་དག་གིས་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པས་ན་སྨིན་པ་དེ་ནི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེར་སྣ་དང་ང་རྒྱལ་དང་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན་མི་ཟད་པ་སོ། །ས་དང་པོ་ནི་སྨིན་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པས་ཐབས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་བསླབ་པ་ལ་གྲུབ་

པ་ར་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཡང་དུག་དང་མཚོན་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་ན་ལེགས་པར་བྱས་པ་ངེས་པའོ། །བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ་སྦྱིན་པ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །གོང་དུ་བསྔོ་བར་བྱ་བ་དེར་བསྔོས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་བསྔོས་པའོ། །སྦྱིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ཆེན་བཀོད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །དེའི་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཉེ་ཡང་གིས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དེ་སྦྱིན་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི་ཚེ་འདི་དང་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་པས་ན་ཚད་མེད་པའོ། །ཉམས་ཀྱང་ཟད་ཅིང་འགྲིབ་པ་མེད་པས་ན་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ་པའོ། །
སྦྱིན་པ་དེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་ལྷུང་བས་ཀུན་ཏུ་མི་གཏོགས་པའོ། །འདས་པའི་དུས་སུ་སྦྱིན་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མི་སྦྱིན་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྗེ་བར་གཏོང་བས་ན་ཡངས་པའོ། །སྦྱིན་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་མ་ཆགས་པས་ན་མི་གནས་པའོ། །མ་འོངས་པའི་འཁོར་བའི་བར་དུ་ཐུག་པ་མེད་པས་ན་ཐུག་པ་མེད་པའོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་པས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །སུས་ཀྱང་སྐྱོན་གདགས་སུ་མེད་པས་ན་མ་སྨད་པའོ། །སྦྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
སེར་སྣའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་མི་ཕྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ཟིལ་གྱིས་མ་ནོན་པས་ན་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་

༄༅། །མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསྔོས་པས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཏང་བསྔོ། རྣམ་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་ཡང་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ། །སྨོན་པ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཟད་པ་ལ་
གནས་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཟད་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལམ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དག་པས་ཟབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་
ལྔ་བུའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་
དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། ཉེས་པར་
སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱིར་ལོག་པ་དང་། བདག་ཉིད་འཕགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོད་དུ་ཚུད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱེད་

ཉ་བ་དག་གི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོའི་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་ག་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་གཞན་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་ན་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མ་བྱིན་པར་ལྟ་ག་ལ་ལེན་པས་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་མི་རྐུ་བ་དང་། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་ཆུང་མ་ཡང་སེམས་ཅན་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ན་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་ལྟ་ཆགས་པར་ག་ལ་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དག་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སྨྲ་ཞིང་གཞན་དུ་སླུ་བ་པས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བ་དང་། ཕ་རོལ་པོའི་འཁོར་བདག་གིར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕ་བོལ་བླངས་ནས་ཚུ་བོལ་སྐྱོད་པ་དང་། ཚུ་བོལ་བླངས་ནས་ཕ་བོལ་སྐྱོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་འཁོར་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པས་ཕྲ་མ་མེད་པ་དང་། ཕ་རོལ་པོས་ཞེ་དུ་སྨྲས་ཤིང་ཆོ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞེར་འདེབས་པའི་ཚིག་མི་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཚིག་རྡུག་པོ་བཟོད་པས་མི་བཟླང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་གཏམ་དང་། རྐུན་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དོན་མེད་པ་མི་སྨྲ་སྟེ། ཚིག་ཤིན་ཏུ་སྡོང་བས་ཚིག་ཀྱལ་པ་མི་སྨྲ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་སྨོན་ཅིང་། གཞན་བདེ་བ་ལ་དགའ་བས་ཕ་རོལ་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་བདག་གིར་བྱ་བར་བརྣབ་སེམས་མེད་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་ངན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། སྙིག་ནས་ངན་དུ་སྨྲས་པའི་ཚིག་གི་ལན་བཟློད་པས་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅང་། ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་སམ་མི་བཞུགས་ཞེས་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་ཀླུ་རྟོག་པ་དང་འདྲ་བས་སེམས་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། སེམས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལ

༄༅། །དཔལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅིར་ཕྱུང་ཅུང་ཟད་ང་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱང་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཉིད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱན་མི་ཕྱིན་ཅིང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩོན་དུ་ཐུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཐག་བརྒྱད་དང་དང་། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་དགའ་བ་ཞིང་དང་ཡིད་དགེ་འདུན་ལ་དད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བླ་མ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་དགུ་ལ་ལུས་ཀྱིས་འདུད་པ་དང་། ངག་གིས་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་དང་ཉིད་སེམས་ལ་ཀུན་ནས་གུས་པས་སྲིད་ཞུ་ཆེ་བ་སྟེ། འདི་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལུས་ངག་རྒྱུ་འདུད་པ་གཉིས་ནི་དད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་སྟེ། ཆོ་ག་དེ་ལྟར་ནི་བདག་ཉིད་འཕགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་བ་བཤད་དོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ནི། བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ལ་ཡང་ཉེས་སོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། འཇིགས་པར་ལྟ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་དཔག་ཆེན་ཀྱང་ལྷུ་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ནི་ཚིག་བརྒྱད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ཉེས་སོང་དུ་འགྱུར་ལ་ཕྱོགས་པ་ཆེ་ན་ཐོས་ཀྱང་ཉེས་སོང་དུ་ལྟུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་མི་བལྟ་བ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་ལ་བ་ལྟོས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མ་ཐོར་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པས་བདག་ཡིད་ཀྱིས་དང་ནང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་སྦྱི་བ་མེད་པས་ན་ཉམས་ན་ང་བར་སྐྱེ་བསྐྱོད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སྐྱོ་བ་མི་སྲུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཕྱོགས་བ་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལས་ཚུལ་

ཁྲིམས་སམ་འཚོ་ལ་བ་ཞེས་བྱའོ། ཆོག་ཏེ་ཡུལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་ལ་པ་བསྟན་ཏོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་དང་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ལ་འདྲིས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་དགེ་བ་ཞེས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བས་འཕགས་པ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །མཁས་པ་པ་ཞིའི་བསྔགས་པ་པ་རྣམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཇི་ལྟར་བསྔགས་པའི་དྲུ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པར་བསྲུངས་སོ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་བཞིན་རྗེས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་བྱུང་ངོ་ཚོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཆོས་པ་ནི་རྣམ་པ་མཆོག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཇི་ལྟར་བསྔགས་པ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་དང་། ཉེས་པ་བྱུང་ངོ་ཚོག་ཕྱིར་འཆོས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་པའི་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྟེ། གང་གི་སྟོན་ཀྱང་སྐྱོན་གདགས་ལ་སུ་མེད་པས་ནམ་སྨད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་རང་དགར་མི་གཏོང་སྟེ། དབང་པོ་བསྡམས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པ་ལ་སེམས་པས། རྣམ་པར་གྲགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ། །ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རྣམ་པར་གྲགས་པ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་འཚལ་བ་ནི་སྣང་བསྣུ། དེ་དག་མང་པོར་རྙེད་ཀྱང་ཇི་ཙམ་དགོས་པ་ཉི་ཚེ་ལེན་ཏོ། ཆོག་ཤེས་པས་འདོད་པ་ཆུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ངན་ངོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་མང་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་རྙེད་ན་ཡང་གདུང་བ་མེད་པ། རྙེད་ན་ཡང་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་དེ། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ལ་སྤོང་བས་ཆོག་ཤེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །བདུད་རྩིའི་ཞིང་ནས་མི་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་

133

133

157

༤༠

༄༅། །འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟོག་པའི་སེམས་དབེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁོང་མ་གཉིས་ཀྱང་བཟང་ཞག་འདི་ལྟ་དུས་བསྲུང་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དབེན་པ་ནི་འདུ་འཛི་རྣམ་པར་སྤོང་བས་དགོན་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དབེན་པ་ནི་གཞན་གྱི་ངོར་མི་ལྟ་བས་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གྱི་ངོར་མི་ཆེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་སེམས་སྐྱོང་ཐབ་པ་ཙམ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་དབེན་པར་དགའ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གཉིས་ཀྱང་བཟང་གིས་བསྡུ་བ་པར་ནུས་ཤེ་ན། དགེ་བའི་ཕྱོགས་པ་བདག་གི་ཁ་ལས་པས་སྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྲུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྤྲང་བ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་སྒྲུབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ནི་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དང་ལྡན་པར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཇི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་རང་གི་ལུས་ངེས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅི་རིགས་པར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིབ་པ་དང་དུ་སོ་ཚལ་ལས་སྐྱོབ་པར་སྤྱོད་པས་ན་ཉར་རྒྱུང་གཞེན་དུ་སྒྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱམས་པ་ལ་ནི་བྱམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྣ་བཞི་པོ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཕྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པ་དང་། ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་གི་སྐྱུག་བཟང་ལ་འགྲེས་པ་དང་བཀྲེས་པ་ལ་སོགས

པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་སྐྱོ་བ་ནི་སེམས་མཐུ་མ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་གི་སེམས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔས་བསྡུས་པའི་བཞི་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་
ལྡན་པ་དང་། དབུས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྔ་ནས་བྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་བྱུང་བ་འཆོས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་འཆོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ཕྱིར་
འཆོས་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་ཞིག་ཡོད་པའོ། །ཉེས་པ་མ་བྱུང་བའི་སྔ་རོལ་ནས་བདག་གིས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཅེས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བཀག་ནས་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་གྲིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྔོན་ནས་བྱ་བའི་བག་ཡོད་
པའོ། །དེ་ནས་བྱ་བའི་བག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གནས་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བའི་བག་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གིས་ངེས་པར་སེམས་པ་བྱུང་ངོ། །གཞན་གྱི་སེམས་བསྲུང་བ་ཕ་རོལ་
པོའི་འཁྲུལ་པ་འདི་བརྗོད་ན་དེ་དག་གདུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། ཐབས་གང་ཡང་རུང་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་རྒྱུ་མི་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་པ་ནི་བསྲུ་བའི་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ལྟོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་བསྡུས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་དག་མཐོང་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྲེས་ཏེ། །དེ་དག་ཡོ་བྱད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། །འདི་ནི་ནོར་འདི་དག་ལས་ཇི་བདེ་བར་ལོངས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཏེ། །བདག་ཀྱང་བདེ་བར་གྱིས་
ཤིག ། གཞན་ཡང་བདེ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཤིན་ཏུ་བཟུང་བ་ནི་བསླབ་པའི་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལས་ཀྱང་མ་འདས་པའི་དོན་ཏོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། [illegible]

༡༠ ༄༅། །གསང་ས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བར་གོ་ཆ་བགོས་པ་ལས་སོ། །ཐབས་མཁན་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་ནི་སྦྱར་བ་ཤད་པར་བྱའོ། །སྟོན་པ་ཚོལ་བས་ཚོགས་མི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད། སྟོན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མི་ངོམ་པའོ། །ཕྱིན་པ་ཅན་སྙིང་པོ་ནི
དང་པོ་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་ལས་ངམ་པ་དང་། སྨོན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་སྦྱོང་བའི་རིམ་གྱིས་མཐར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་ཞེས་བརྩོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ། དེ་དག་ཉིད་ཚོགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ནི། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། དགེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་ཉམས་ང་བ་ནི་ལམ་སྤྲིན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་འཁྲུག་པ་སྟེ། དེ་འདོར་བའི་ཕྱིར་སྨིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། གཏོང་བ་དཔག
ཏུ་མེད་པ་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་ནི། སྨིག་པའི་གྲོགས་པོའོ། །འདུལ་བ་ཀུན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་རང་གི་ལུས་ལ་ཡང་མི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་བར་མི་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཕྱིར་པའི་ཚད་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་ཏེ། ཡོངས་
པར་བྱེད་པས་སྒྲིག་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། སང་ཙམ་ཤི་ཡང་སུས་ཤེས་ཀྱི། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་བརྩོན་ཏེ་བྱ། །འཆི་བདག་སྡེ་ཆེན་དེ་དང་ནི། །བདག་ཅག་བཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་མ་པ་དགའ་སྟེ། འབྲེལ་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་
ཀྱི་རྗེས་མེད་པས་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་མེད་པ་དང་། སྨྱུར་བ་དགའ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྟོབས་ནས་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཅོལ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་ངའི་ངེས་མ་པ་དཀའ་པ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་པར་སེམས་པ་ལ།
ཡོངས་སུ་བཏང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ནི་ཞོག་པ་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཆི་བའི་དུས་ན་ཡང་མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །ཁྱེད་ལ་ཞིག་གང་ཟག་ཡོད་དཀའ་ཅན་ཏེ་བསོད་ནམས་ལྷུང་བ་དང་། བསྙུ་བ་མེད་པའོ། །འདོད་ཆགས་སྤྱོད་

ཀྱི

པའི་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་བས་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དྲང་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞུམ་པ་དང་། རྒོད་པའི་གཡེང་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག
གོ། །ཅང་ཤེས་པ་ནི་ཀོ་ཧུལ་སླ་བ་འམ། ཧུལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མུ་ཅོ་ར་མི་སྨྲ་སྟེ། མང་རྟགས་པར་མི་སྨྲ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡུལ་ཕྱི་སྣང་གི་རྐྱེན་གྱིས་སེམས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར་དུལ་བ་སྟེ། སེམས་དང་དབང་པོ་ཐུལ་བ་ལ་མ་ཡེངས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །
ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་ནི་མཐུན་པོ་དང་སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ནི
བདག་གི་ནོར་ཏེ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །གཞོན་ནུ་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ནི་དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་དུས་ན། རྒྱལ་པོ་རིགས་ཆེན་པོ་དང་། འཚོ་བ་མེད་པས་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་ནས
བླངས་པམ་ཡིན་གྱིས། བསམ་པ་དག་པས་བླངས་པས་ན། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྦྱར་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པས། དལྷ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙིང་རྗེ་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང
ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བརྗོད་པ་ཤ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ལགས་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ནི། གང་ལ

157

༦༣ ༄༅། །བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ངེས་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཏགས་པ་མེད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཙམ་ནི་བདག་དང་ཆོས་སུ་སྣང་བ་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྟེ། བརྗོད་
དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དགག་པ་ལ་མེད་དང་འདྲ་བར་བཏགས་པ་བཅད་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དང་ཀྱང་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐུན་ཅིག་
པའི་དམིགས་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ། ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡིན་ལས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྟོག་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཟབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་མི་རྟག་ན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ལ་ཡང་ང་དང་ཉེ་བར་ལེན་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་བྱུང་
བ་ལས་ནམ་སྐྱེས་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་དང་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། མི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་པ་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །མ་ཆགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བྱ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྦྱོར་ཞེན་པས་ཡང་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་མ་ཆུ
པ་ན་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆེ་ཉིད་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མཐུན་ཤིང་བྱ་བ་མེད་པའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །སྔོན་གྱི་མཐར་མ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འདས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་

157

དུས་ཀྱི་མི་པ་ཞེས་ཏེ། དུ་བ་གསུམ་པས་འདས་པ་ནི་ཉིད་ལ་ཀྲིམས་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་བསྟན་པའོ། །ཧེ་ལྷ་ར་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མི་གནས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ཀ་རུ་དེ་དེར་མི་སྐྱེ་ཞིང་མི་འདུག་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །གང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནི་དུག་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་ནི་དྲི་ལ་བཞིན་དུ་ཕྱར་བ་འཕྲོ་བ་ལ་རང་རྟག་ཏེ་དང་པར་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མའོ། །གནོད་སེམས་ཞེ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏོ། དེ་ཉིད་དཔབ་དང་སྐྱོན་ཡང་ཡིན་པས། །ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། གཉིས་ཀ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཏིལ་གསུམ་གྱི་ཡལ་དང་འཕྲུལ་ཟླ་ཡ་ཏྲེང་ལས་བཞིན་དུ་སྟག་གི་སྦྲུལ་པ་ངེ་ཟླ་རིག་པ་ཞེས་བྱུང་ངོ། །དགོས་པ་རྣམས་གྱུར་ནས་འཇིག་པ་མེད་པ་ནི་རྟག་པའོ། །རྟུང་ནས་ཞིག་སྟེ་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་དམ་སྟེ། དེ་གཉིས་མེད་པས་ནི་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མི་གནས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ངར་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་བོར་བ་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་གཟུགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་བཤད་པ་ནི་ཕོ་ཉ་རིམས་བཞིན་དུ་མིང་དང་བརྟེན་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དཔའ་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ལྷ་སྦྱིན་དང་། མཆོད་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཏགས་པའི་མིང་ངོ། །ལྷ་སྦྱིན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བརྗོད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བྱའོ། །རྒྱ་ལ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ

༄༅། །འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བཤད་པ་ནི། མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་ཅིང་། ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མི་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེས་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རིགས་མི་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་གྱི་རིགས་མི་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དག་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཡིན་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་དེས་དགེ་འདུན་གྱི་རིགས་མི་འཆད་པར་སྐྱོང་ངོ་། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཟད་པ་ནི་རྒྱུན་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་བསྔོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཇི་ལྟར་མི་ཟད་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྡོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། སྔོ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ལོག་ནས་སྨོས་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཟད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཟད་པར་བསྟན་པས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྒྱུན་ཟད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཉི་ཚེ་མི་ཟད་པར་བསྟན་སྙམ་ན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེ་རབས་སུ་ངེས་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཚེ་རབས་སྐྱེས་ཁམས

བླངས་པས་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །འཆི་བའི་དུས་བྱས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲང་སྲོང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཇི་སྲིད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉམས་ན་མེད་དོ། །མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པར་ཁས་བླངས་པའོ། །བསོད་ནམས་ཟད་པ་ནི་སྔོན་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་གང་གིས་ལྷའི་བུར་སྐྱེས་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གནས་སུ་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་བསམ་གཏན་བཞི་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཟད་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟ་བུར་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་སྐྱེས་པ་ནི། འདིར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་ཟད་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ལྷའི་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་པ་བདུན་དང་། མི་སློབ་པ་གཅིག་སྟེ། གང་ཟག་བརྒྱད་ལ་ཕྱེའོ། །གང་གི་ཚེ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་བཏང་ངོ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་བཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ང་ཙོན་པ་ཤ་རདྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཟད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཟད་པར་སྟོན་ཏོ།: །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མི་ཟད་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་སྙམ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་འདི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱ་ལ། དེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སོ་ཅི་མི་ཟད་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

༄༅། །མི་ཟད་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཟད་པ་དེའི་ས་བོན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྨོས་ལ་བུད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཟད་པར་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎བཟོད་པ་མི་ཟད་པ་ལ་གཉིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཆོས་ཀྱིས་ངེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་[illegible]་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་མི་ཟད་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། གཞན་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། བཟོད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་དང་། བཟོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ངག་ལ་ཞུས་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་བཟོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། མི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཡོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། གང་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་བཟོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚིག་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་ངོ་མ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །མི་གནོད་པ་ནི་ལག་པ་དང་བོང་བ་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་མི་གདུང་བ་ནི་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བའོ། །གནོད་སེམས་མེད་པ་ནི་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་ཡང་ཡང་བརྡེག་ན་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ངོ་ཤུགས་བསྐྱུར་བ་ཉིད་གནོད་སེམས་ཏེ། དེ་མེད་པའོ། །ཁོང་ཁྲོ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་གནོད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་འདྲ་པའི་བསམ་པ་མི་འཆོར་བ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་འདས། ཡང

ནུ་འདིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས། བྱེད། བྱེད་པར་འགྱུར། བདག་གི་མཛའ་བོ་ལ་གནོད་པ་བྱས། བྱེད། བྱེད་པར་འགྱུར། འདིས་བདག་གི་དགྲ་ལ་ཕན་པ་བྱས། བྱེད། བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་ནི་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའོ། །ཁོ་ཁྲོ་བ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དངོས་པོ་དང་ཕྲད་ནས་འཁྲུལ་དུ་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ནི་ཁྲོ་བ་སྟེ། དེ་མེད་པའོ། །འཐབ་མོ་ནི་ཕ་མ་འམ། མཁན་པོ་འམ། སློབ་དཔོན་ནམ། དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་དུ་ཚིག་གིས་འཕྱེད་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའོ། །ཚོང་པ་ནི་རིགས་དང་རུས་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ནས་མཚང་འབྲུ་བ་སྟེ། དེ་མེད་པའོ། །བཟོད་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡུལ་གྱི་རྣ་མི་ཕྱིན་པས་བཟོད་པར་བཀྲོ་ཞེས་ཀྱབ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་རྩུབ་གསུངས་ཏེ། ཁྲིབས་རྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པས་རྣ་མི་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དང་གཞན་བསྲུང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བསྲུང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མཐུན་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་བཟོད་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ར་བཅུ་རྫོགས་པ་མཆེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པའོ། །ཡིད་འབྱུང་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་མི་མཐུན་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་ལ་མི་བཟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་བལྟའོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་གཞན་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཕྲད་ན་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ལེ་ལན་ཡིན་ནོ། དེས་ན་བདག་གིས་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྲས་བུ་འདི་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ༌། ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མི་བཟོད་པ་འདི་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་འདུག་ན་ནི་བདག་ཉིད་ལ་མི་སྡུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྦྱོར་བར་བྱེད་པར་ངེས

༄༅། །སོ་སྐམ་ནས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའོ། །བཟོད་པའི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་བཟོད་པར་བལྟ་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་བདུན་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཁྲོ་གཉེར་དང་བཞིན་ཀྱི་མདོག་འགྱུར་བ་དང་། མིག་དམར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་སྡུག་པ་མེད་དེ། དབང་པོ་ཞི་ཞིང་མདངས་ར་བཟང་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ན་བཟོད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་ལུས་མཛེས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཟོད་པས་ནི་མཛེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ངག་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ངག་རྩུབ་མོ་མི་འབྱིན་པ་དང་། ཞེ་སྡང་གི་བསམ་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ལས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །བསམ་པ་བརྟན་པ་ནི་བཟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ཀྱི་སྣ་ཚེ་བར་ཚེང་ལ་ཀྱང་ངེས་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་གེ་ལ་མ་བརྟན་ཡིན་པ་ནི་པ་རོལ་གྱིས་ངན་དུ་སྨྲས་པ་དང་། ངན་དུ་བརྗོད་པ་འདི་དག་ནི་ཡི་གེ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་རྟོག་པའོ། །ཡང་ན་སྨོད་པ་དང་དང་བཀྲ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཡམ་བར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་གང་གིས་གནོད་པར་བྱ། གང་ལ་གནོད་པར་བྱས། གང་ལ་གནོད་པར་བྱེད་ཅེས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པའོ། །རང་གི་སེམས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ནི་མི་བཟོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་རྟོག་པའོ། །གཞན་གྱི་སེམས་བསྲུང་བ་ནི་བདག་གིས་གནོད་པ་བྱས་ན་གཞན་གྱི་སེམས་གདུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ནི་ཞིང་དང་དུ་ཐུས་ནས་མཚམས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡམ་དུ་འགྲོ་བས་བཟོད་པར་བལྟ་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྣང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ཚིག་ངེ་ཉེ་དང་དྲུག་དང་། གཅིག

ཡིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །འཁོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚངས་རིས
ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། ཚད་མེད་པ་བཞི་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་ཡང་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས། ལམ་དུ་འགྲོ་བཞེས་བྱའོ། །བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་བྱད་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་། གཡོག་འཁོར་མང་པོ་ལ
སོགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་མི་ཡི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་བཞེས་བྱའོ། །བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། ཚངས་པའི་སྒྲ་སྐད་འབྱིན་པའི་དབྱངས་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པ་ཐམས
ཅད་ནི་བསྟན་པའོ། །གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་བཤད་པ་སྟེ། གཞན་ནི་སྤྱིར་བཤད་པར་ཟད་དོ། །ཕྱིར་རྒོལ་བ་ནི་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བཟོད་པས་ཕམ་པར་བྱས་པས་བཟློག་པར་འགྱུར། །གཞན་གྱི་གནོད་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ
འདས་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །གནོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཟོད་པའི་དབང་དུ
བྱས་ནས། དེ་ལ་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ནི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པས་བཟོད་པར་བལྟའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སླར་གནོད་པ་མི་བྱེད་ན་བཟོད་པ་ཡོངས
སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སྨོས་སོ། །གནོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་ངག་དང་ལུས་དང་སེམས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བྲག་ཅ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས

༄༅། །ཕྱིར་དགེ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བཞི་སྟེ། གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར། དགེ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཆོས་གཅིག་དང་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ངང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུར་པས། བསྟུགས་པ་མ་ཡིན་ཁྲེབ་ར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེ་སྡང་ཡང་མི་སྐྱེད་ལ། ང་རྒྱལ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་མི་སེམས་པ་ནི་མཐོས་པར་མི་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་བསྟུགས་པ་བརྗེས་སུ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་ཕྱིར་རྙེད་པས་དགའ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དགུས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་གོས་པར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་མཐོང་བསྡུལ་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་ནི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནི་ཞེ་སྡང་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པས་ཀྱང་དགའ་བ་མེད་ལ་མ་རྙེད་པས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་དོ། །སྙན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིས་པ་སླུ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་གྲགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེས་སྤྲོ་གོད་པ་འམ། སེམས་ཞུམ་པ་མེད་དོ། །བློ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རི་བོ་རྣམས་བཞིན་དུ་སྙན་པ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། མི་སྙན་པས་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་པར་གནས་པའི་བརྟན་པོར་གནས་པའོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འདོར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་སྨད་པས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་སེམས་ལ། བསྟོད་པས་ཀྱང་མཐོ་བར་མི་སེམས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཉེ་བ་ལ་སེམས་ཤིང་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་བདེ་བ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་སོ་རི་ཀས་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། བདེ་བས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །སྙིང་པ་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་ཏེ། མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་གོས་པ་ཞེས་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཕ་རོལ་པོ་སྒྲ་ག་ལ་ཁ་ཕྲང་པའི

གནོད་པ་བྱུང་ལ་དེ་ལ་མི་གནོད་ན་བདག་ལ་གནོད་ཀྱང་བཟོད་པའོ། །གཞན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ལ་གནོད་པར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྐུ་གསུམ་ལ་བྱའོ། །ཞིགས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་ནི་སྨིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཆེར་སྤྲུད་དེ་མཐུ་དང་ལྡན་པར་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་བདག་གི་སྲོག་བཅད་པ་དང་། མགྲིན་པར་སྣངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉེ་བར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་དོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས་དཔའ་བའོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་དཔའ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲུ་དང་། ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་གྱིས་སྲོག་ཟུངས་བྱེད་ཀྱང་ལུས་གདུང་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ལ་ཅིས་མི་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མིང་གིས་སྨོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བརྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་སྟེ། ཚིག་གོང་མས་ནི་མི་འདིད་དཀའ་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་བཟོད་པ་བསྟན་ལ། འོག་མས་ནི་ལྷའི་དཀའ་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་བཟོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བརྩོན་པ་ཤ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདི་ཤིན་ཏུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཀླུ་མི་ཕྱིན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ལ་ག་ནེའོ། །འདི་ལས་སུ་ཞིག་ག་ནེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྙམ་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ཙམ་དུ་མེད་དང་བདག་དང་བདག་གི་བ་རྣམས་ནི་བྱིས་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་རྣམ་མི་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་

༦༧ ༄༅། །ཤིནྟུམ་མི་ཕྱིན་པ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ག་ཤེའོ་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་ནི་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་བཟོད་པ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་འདི་ནི་བདག་ལ་ག་ཤེ་སྟེ། དེ་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བདག་དང་ཕ་རོལ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྒོམས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དབང་གིས་བདག་དང་གཞན་དུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཟད་པས་མི་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ། །འདྲི་བས་ཤུ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཤའི་ཁམས་ལ་གང་ཟག་དེའི་ཤའི་ཁམས་ག་ཤེ་འམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་ན་བཟོད་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བགྲང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་ཡི་གེའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་ཤེ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཚིག་འདི་དག་འདི་ནི་ཀ་དང་ཤ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ཙམ་དུ་ཟད། མི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བྲག་ཅའི་སྒྲ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་ཤེ་བ་པོའོ། །བདག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་ཤེ་བར་བྱ་སྟེ། གཉིས་ག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །མི་བཟོད་དུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བསྒོད་པའོ། །འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བདག་ནི་རིགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་མི་བཟོད་པར་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའོ། །ལམ་བཟང་པོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་མོ། །བདག་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་བཟོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བདག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོད་ཀྱི། རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མི་བཟོད་དེ་[illegible] མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོད་དུ་གཉེན་པོས་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་མི་སྨིན་པ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་

ཞིག་གོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡང་། བསམ་ལ་བསམ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་ཞིག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ན་ངང་རང་བྱུང་བ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡང་བསམ་ལ་བསམ་མེད་དེ། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་སྔོན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ད་གཟོད་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཕྱིར་ཐུག་ཕྱིར་ཐུག་གི་དུས་སུ་སྟོང་པའོ་ཞེས་གང་འདི་ལ་བཟོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདས་པའི་དུས་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་ལ། དཔྱར་གྱི་དུས་སུ་མ་སྐྱེད་ཅིང་། མ་བྱུང་བ་དེ་ལམ་འདས་པའི་དུས་སུ་འཇིག་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད་ཅེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །མ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པས་སོ། །མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་སོ། །སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་པའི་འཕྲུན་པའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཞར་བཤད་པ་སྟེ། རྣམ་པ་རབ་ཏུ་བརྟགས་པའི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོས་སོ། །མ་བསྒྲུབས་པའི་ཚད་མ་དག་གིས་སོ། །མ་བསྟན་པའི་གཞན་དག་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པའོ། །ཉེ་བར་མ་གཏུགས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཆགས་པར་གྱུར་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །མི་སླུ་ག་མི་དྲང་དང་ངང་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྤོབས་བསྐྱེད་པའི་སྐད་དུ་བདག་གི་ཡུལ་ལགས་སོ་ཏེ། བདག་གིས་བཤིས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཉིས་ག་ཅིག་ཏུ་ཤོང་བའི་སྐྱོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཤོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྤོབས་བསྐྱེད་པའི་སྐད་དུ་ཞེས་ཤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་དངོས

༡༤༧ [illegible]

༄༅། །ཕོའི་སྐོར་དུ་དངོས་པོ་ཤིང་བསྒྱུར་པ་རིག་ཟུག་གཟུགས་རྣམས་ལ་ནི་སྣང་བས་འདི་རང་སྣང་ཅེས་མི་བྱའོ། མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲོས་པ་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཞི་བ། ཤེས་གང་གི་མཐུས་ལུས་གཅིག་གི་རང་དུ་ཡང་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་མི་མཐུན་པ་ཤོང་བ་[illegible]
ཁྱིམ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྟོང་ཅེས་བྱའོ། དེ་བདག་གིས་བསྐྱེད་ལ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་ཡུལ་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འདྲི་བའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་[illegible]
ལ་སོགས་པས་ནི་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས། ཕོ་མོའི་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཕོ་ཞེས་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །ལྟེ་བ་ཀྱི་རིལ་བུ་[illegible]
བདུད་རྩི་ཕྱེ་རྡུག་ཐག་བཟན་མ་དང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྲི་ཉིས་སྟོང་ངེ་ཀྱི་གྲུབ་པའི་ཚོགས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསྒྱུར་པ་དེ་ཚིག་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྔགས་པའོ། །བཟོད་པ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ་[illegible]
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཚིས་ལ་བརྩོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་བླང་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་[illegible]
བ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ལ་བརྒྱད་[illegible]
བ་བསྟན་ཏོ། བརྩོན་འགྲུས་བརྒྱད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་མི་ཟ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་ལྔ་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཀང་གི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡང་[illegible]

ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་འདི་དག་གི་ཡུལ་དང་། རྟུས་དང་། བརྩོན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་མི་ཟད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །གང་འདི་འཁོར་བ་ན་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ནི་གོ་ཆའི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་མི་སྐྱོ་བ་ནི། དེ་བསྐལ་པ་འདི་སྙེད་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་བགོ་ཞིང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །གོ་ཆ་བགོས་མ་ཐག་ཕྱིས་མི་ཁྲུག་པ་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལྟ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཚད་དེ་ཙམ་དུ་རིང་ལ། དེས་ན་ཟླ་བ་དང་ལོའི་གྲངས་ལ་བསྒྲེས་པའི་ཡུན་རིང་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲེས་པ་ཤ་སྟག་གིས་འཇུག་པ་དང་ལྟ་བུ་དང་བགྲང་བ་དེ་བས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་ཡུན་རིང་ཞིང་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་དཀའ་རབ་ཟིན་ཀྱང་མི་ཕོད་བ་ནི་གོ་ཆ་མི་ཟད་པའོ། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་དང་དང་བགྲང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་ར་བསྒྲེས། ཟླ་བ་ལོ་ར་བསྒྲེས་པའི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་མཐོང་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ཀླུང

༢༣། །བསྐྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀ་ཤེགས་པ་ལ་བཀྲུའི་ཀུང་གི་བྲེམ་སྐྱེད་ལ་རྩོམ་གྲོ་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་བས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོར་སྙོམས་པ་ལྷ་བུ་རིངས་རིང་བ་དང་། བསྒྲུབ་དཀའ་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ་ནི་གོ་ཆ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོལ་བ་མི་ཟད་པ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བརྩོལ་བ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལ་སྐྲུང་བར་བགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བརྩོལ་བ་ཉིད་གོ་ལྟ་བ་དང་། གང་མཉན་པ་དང་། གང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བར་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གོང་མ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །གང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་ཡང་གཞན་དུ་ཀྱི་དང་བདག་གི་དོན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོལ་བ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་འཇུག་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གི་ཚོར་གསུམ་གྱིས་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་འཇུག་ཅེ་ན། ཕ་རོལ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལས་ཀྱང་མ་འཕགས་ཏེ། འཇུག་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བརྩོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་དེའི་རང་བཞིན་ནི། མི་ལྡོག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གུས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་མི་ལྡོག་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལས་མ་ཞུམ་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པས་ན་བརྟན་པའོ། །གྲང་བ་དང་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པས་ན་མི་བསྙོག་པའོ། །ཐམས་ཅ

ནི་དགེ་བའི་བསམ་པ་ཞེས་སྨོས་པ་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་ཞེས་ཆེ་ལ་ཞིང་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་སྨོས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུས་སྐྱབ་པ་དང་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོག
ཕོད། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པར་འདུག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི་གོམ་པ་འདོར་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། གོམ་པ་འདོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ
དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བས་ནི་ཐབས་བསྟན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་ཡོང་མི་ལྡང་བས་ན་ཤེས་རབ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི་རྒྱུན་མི་ཟད་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲུབ་པའོ། །གང་ཇི་ལྟ་བུར་དགེ་བའི་སེམས་སྐྱེས་ཤིང་ལྡང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ
གསུམ་མོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ། དགེ་བའི་སེམས་ལས་སྐྱེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཚོག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་པ་ནི་བར་མ་དོར་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྔོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཟད་སྙམ་ན། དེ་ཅིའི
ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ནི་པ་ཤ་ར་དུ་ཀྲི་ཏི་ཡུ་བ་དེ་ལྟ་སྟེ་དཔེ་རི་ཆུའི་ཐིགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ
རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་དེ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདི་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་ན་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ
ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ནི་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚད་དང་མཐུན་པའི་ལས་ཁྱེར་ཡོངས་སུ

༄༅། །སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྲུན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་གཟུད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་པའོ། ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྔོ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་བསྔོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་ཟློ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཞུ་བའི་ཚིག་གོ། །འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚད་དོ། །དེ་ལྟར་གཅད་པར་མི་ནུས་པ་ནི་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཚེས་ཉིན་གཅིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཉིན་ཞག་ཏེ་བདག་གིས་ཉི་མ་གཅིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས། ཉི་མ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་ནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྨིན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྨིན་པར་མ་བྱས་པའི་གཞན་སྨིན་པར་བྱས་པ་ནི་བརྒྱའི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ནི་རྒྱུའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཐོས་ཀྱང་མི་སྐྲག་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བརྒྱའི་ཆ་ནི་གྲངས་ལ་བརྒྱ་ཕྲག་ནས་གཅིག་བླངས་པ་སྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་རོ། །གྲངས་ནི་མ་རྩུབ་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་གངས་ཅན་དང་ཅིག་ཤོས་ནི་འབིགས་ལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱན་ནི་རིགས་ཀྱི་ཡུངས་འབྲུ་ནི་ས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆ་ནི་ཆ་ཤས་སོ། །དེ་ལ

རིགས་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ནི་རིའི་རྡུ་མོ་ཡིན་གྱི། རྡུའི་རྡུལ་མོ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བགྲང་བ་ནི་དེ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་རབ་དང་། གངས་རི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུངས་འབྲུའང་ཡིན་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་འདི་འདྲ་བ་དག་ཁོང་ལ་ལེན་ཏོ། དཔེར་ན་བ་མེན་ལ་བ་ལང་དང་འདྲའོ་ཞེས་བྱའི། སྦྲང་མ་ལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྨིན་པ་དེས་མ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་ཡང་མི་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཚིག་གི་དོན་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ཉན་པ་པོའི་འཁོར་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མའི་ཕ་རོལ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་གསུང་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཅིག་ཡོད་ན་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གཅིག་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས། རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བའི་བར་དུ་སྦྱར་ཏེ། ལྷག་མ་དག་ལ་ཡང་ཚུལ་དེས་ཁ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱི། གཞན་ལས་ཐོས་པ་ཙམ་དང་དད་པས་འཕགས་པའི་ལམ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ་ཆོས་ཀྱི

༄༅། །ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ནི་རིག་པ་དང་སྒྲུབ་ཞིང་འཇུག་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འཇུག་པ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་སྦྱར་དུ་འགྲུབ་ལའི་ནང་ཟག་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་རྒྱུ་དེ་ཕལ་པ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྒྱུ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་པ་མན་ཆད་སྤངས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་དགུ་ཆར་སྤངས་པས་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པས་ན། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཆོད་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་མི་མཛད་ཀྱི། བདག་གཅིག་པུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྦྱང་དེ་ལས་འདས་པ་ན་བསྒྲུབ་པས་ན་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །སེམས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པ་ཞི་བ་དང་ཚད་མེད་པའི་དུང་དེ་འཛིན་བརྩོན་པ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཉེས་པར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལ་གྲངས་ཚང་ཞུགས་སོ། །གྲངས་མེད་པ་བསྐལ་པ་ཞེས་འགྲོ་ཀ། བཟང་དང་སྨིན་པའི་སྨོན་ལམ་ཅན་དང་། །སེམས་པ་བརྟན་པ་རབ་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཕུན་ཆུ་སྟོབས་པར་མཛད་ཅེས་བརྗོད། །ཅེས་བཤད་དེ། བཟང་པོ་ནི་དགེ་བའོ། །སྨིན་པ་ནི་སྨིན་ལམ་སྟེ། དགེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་དེ་བཟང་དང་སྨིན་པའི་སྨོན་ལམ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྨོན་ལམ་ཅན་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨིན་ལམ་གྱི་སྨོན་ལམ་ཅན་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་དང་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བརྟན་པ་ནི་སེམས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ་ས་བ་བསྒྲུབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱུར་པར་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འཕེལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་དང་། སེམས་བརྟན་པ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱོད་པ་དང་། ཕྱུ

པར་དུ་འགྲོ་བ་སྣ་ཡོད་ཏྲ་ན་རྩུང་ཟན་དགྲོས་ཚོག་པ་ར་མི་འཛིན་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། གྲངས་མེད་པ་གསུམ་རྫོགས་སོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ནི་ཆོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བཟོད་པ་པར་ཆུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ལས་ཅང་སྤྱངས་ནས་དེ་ར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ནི་ཟླང་གཞི་ལི་སྣ་བས་ཕྱུ་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ།། །།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་བདུག་པ་ཏེ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འདུག་པ་ལ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཉིན་ཡིན་པའོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དགེ་བ་ལས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་གནས་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་དགེ་བས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ནི་ཡི་གེ་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་བསྡུས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཞེ་སྡང་སྤྱོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཏི་མུག་སྤྱོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཇི་སྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་སྒྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཀ་ཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་

༄༅། །པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་གདང་བར་ལྷུར་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པས་གང་བའི་སེམས་སུ་གྱུར་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྨྲ་རོ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱིས་གཅིག་བསྟན་པས་བས་མ་ལུས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་པར་བྱ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །སོ་སོའི་དམིགས་པས་བྱུང་བ་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བའོ། །ཞིག་པ་ནི་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་ནས་འདག་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པའོ། །ཞུ་བ་ནི་དབྱར་བྱུང་ནས་འཇིག་པ་ལ་བལྟས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཤེས་རབ་དེས་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བས་ནི་དབྱར་བྱུང་བའི་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གོ་དང་སྦྱོས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཤེས་པར་མ་ཟད་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་མ་ལུས་པར་ཤེས་པ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསགས་པས་ནི་སྤོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་དུ་གང་ཇི་ཙམ་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བར་སེམས་པ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་སྨོན་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་བསྟན

པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ལུས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དོན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་ནས་དགེ་བ་སྒྲུབ་དོ་ཅོག་གི་རྟེན་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོ་གསུམ་ནས་དགེ་བ་སྒྲུབ་དོ་ཅོག་གི་རྟེན་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་སྙམ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
ཞེས་དྲིས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒོ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་ཡང་ཞེ་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བརྩོན་
འགྲུས་ཐམས་ཅད་མཐར་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུས་དང་ངག་གི་བརྩོན་འགྲུས་པས་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་མཆོག་ཅེས་བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལུས་དང་ངག་གི་སྒོ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་དོ་ཅོག་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡིན་པས
ན་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་དོ། །སེམས་ཀྱིས་དྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའོ། །སེམས་ཉིད་དང་ཡེ་སངས་རྒྱས་ཏེ། །
སེམས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཐོག་མ་འཇུག་ཅིང་རྩོམ་པ་སྟེ་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །གནས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་གྲུབ་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས
བསྡུས་པའོ། །དེ་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་མདོར་བསྡུས་པས་བསྟན་ཏེ་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་གནས་པའི་ཚིག་ཕྲུགས་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུས་ནི་དབྱེ་བ་བསྟན། ཐ་མའི་ཚིག་ཕྲུགས་གསུམ་གྱིས་ནི་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད
པ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་རྩོམ་པ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་ན་ཡོད་ལྷ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

༄༅། །བདག་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །བསྔོ་བའི་དངོས་པོ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མི་འཛིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འཁོར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་སྟེ། ཐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་སྐྱོ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཀྱང་སྤྱོད་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་སླབ་དཀའ་ཞིམ་བ་བཤད་དེ། དེ་དག་དང་འདྲ་བར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ། །སེམས་ལ་རྣམ་མི་ཕྱེད་པ་ནི་བདག་ནི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མི་ཕྱེད་པ་སྟེ། བཟོད་པ་མི་ཟད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་དབེན་པ་ནི་མི་དགེ་བ་བསྡུས་པ་དང་། དགེ་བརྩོམ་པ་བག་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པའོ། །སེམས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དབེན་པའི་སེམས་ལ་རྟོག་པའོ། །རྒྱལ་བ་བཞིན་སྦྱར་བ་ནི་ཕྱོགས་པས་བཅོལ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པའི་སྐབས་ནི་རྒྱལ་བ་བཞིན་སྦྱོར་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྦྱོར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཇི་སྐད་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། མིང་ལ་སོགས་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པས་ཆོས་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རིག་པ་ནི་སེམས་གནས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་ནི། ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་པ། དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྨོན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཕྱོགས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་སྤྱངས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་བཏང་སྙོམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟོག་པའོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པའོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་འགྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །དྲན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པས་ལུས་ལ་

སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་མི་དམིགས་པའོ། །དཔང་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །དཔང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་པས་ཉིད་དུ་སྒྱུར་པ་སྟེ། མདང་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ལ་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་དང་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གར་
ཡང་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལམ་གྱི་དོན་ནི་ཚོལ་བའི་དོན་ཡིན་པས་གར་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ནི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཟིན་པས་ལམ་ཚོལ་བ་དང་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་པ་ནི་བཅེ་ཞི་གནས་ཚོལ་བའི་དབང་གིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཚུར་ཟིན་པ་ལ་བྱའོ། །ཕྱི་རྟོགས་པ་ནི་ཤུལ་ཙམ་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །རྒྱུ་ཀུན་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པའོ། །ཆོས་ལ་བརྣན་ཏན་བྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལས་ཇི་སྐད་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །
ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བསྒོམ་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ལུས་དང་རྒྱུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པའོ། །ངག་གི་རྒྱུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཡན་ལག་ལྔ་འམ་དྲུག་ཅུ་འམ། སྟོང་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་བསྒོམ་པའོ། །འཕགས་པ་མི་སྨྲ་བ་
ནི་སྨྲ་བའི་སྨྲས་པ་སྤངས་ཏེ། སེམས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ལ་གནས་པའོ། །སྐྱེད་པ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའོ། །འདུག་པ་དང་གནས་པ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འདུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཐབས་སུ་སྨྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བརྩོམ་པ་དང་། མིང་དང་བརྡ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣམས་ནི། སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞེས་

༄༅། །བྱཻ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཉམས་སུ་ལོན་པ་དང་། ཞི་དང་ངང་བརྡ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ནི་སེམས་
གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་དག་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ཇི་སྐད་བྱས་འཇུག་པ་སྟོན་ཏོ། །འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་
གནས་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་ལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དག་པར་བྲལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དོན
དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་མཚན་མ་དེའི་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ལ་ཡང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གང་གི་མཐུས་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་གཏོང་། འདུས་མ་བྱས་སུ་ཡང་མི་ལྟུང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་གཏོང་བ་ནི་འདུས་བྱས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཐབས་ལས་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་གནས་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ་བ-༡༦་རྫོགས་སོ།། །།བསམ་གཏན་མི་ཟད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ལས་མི་གཡོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་མི་ཟད་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་བསྟན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཟབ་ཡུལ་གནས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་གཉེན་པོ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་གིས་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་ལ་རྟེ་པ་སྤངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ན་མི་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དགའ་བར་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སེམས་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་དབང་གི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བ་ལ་དབང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་འཕགས་པའི་དབང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཕྱིར་ཉམས་པ་མེད་པའི་དབང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཤེས་བྱང་ཉེ་ནོ་ངས་པ་མེད་པའི་དབང་གི་ཁྱད་པར་དང་། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་ལྷུན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པས། ཕན་དགོས

༄༅། །བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་གཅོད་པ་ལ་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉམས་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེ་ནོ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་དག་ལས་རྒྱུད་དཀའ་བར་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་མདོའི་ཚིག་དང་པོ་ཞེས་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མདོའི་ཚིག་དེ་རེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། སྨོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞིའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མཆགས་པའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ་སྙམ་དུ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཁམས་གོང་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། །ཁམས་གོང་མར་གནས་པར་མི་ནུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་ཤིན་ཏུ་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཁམས་གོང་མ་ལས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་དམིགས་ཤིང་སྐྱེ་བ་བཟུང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། ཚིག་དེ་དག་གིས་དཀའ་བར་སྤྱོད་པར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་སྔར་བསྟན་ཏོ། ཕྱིས་ཀྱང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཤེས་པ་དེས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི

དབང་ཕྱུག་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དབང་གི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་སུ་བཅུག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བ་ལ་དབང་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་པོ་ཡང་ཅི་དགར་སྙོམས་པར་འཇུག་ལ། བར་དུ་ཡང་ཇི་ཙམ་འདོད་པའི་བར་དུ་གནས་ཤིང་ཐམར་ཡང་ཅམ་དགའ་བཞིན་ལྡང་བར་བྱེད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་དང་པོ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཤུགས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ལྡང་བར་ཡང་མི་ནུས་ལ། ནམ་འདོད་པ་ན་བསམ་གཏན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་མི་ནུས་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་འཕགས་པའི་དབང་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའམ། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ་མེད་པའི་དབང་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། མི་འཁྲུགས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཉམས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། ཤེས་བྱ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་དབང་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི

༄༅། །ཐེག་ཆེན་པོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་ལྔ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ལས་མངོན་པར་ཞེན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་འདིས་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ཕན་འདོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། བསྒྲལ་བ་ནི་ངན་སོང་དང་། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་མི་ཟད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་གཅོད་པ་ལ་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའོ། །བསམ་གཏན་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་གང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་མི་གྲག་པ་ནི་གྲག་པར་བྱེད། གང་དུ་གྲགས་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་གཅོད་པའོ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པས་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ

ལ་སོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པ་བསྟན་ཏེ། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དབང་སྐུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ཆེ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའ་བཞིན་ཐོགས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བསམ་གཏན་རྣམ་པར་དག་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་བརྗོད་དོ། །བསམ་གཏན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིབ་ཐང་དུ་བྲུས་ནས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་སྟེ། སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་འབྲས་བུ་གང་སྤྱང་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འོག་ནས་སྨོས་པ་ལྔ་པོ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གི་ཚར་ཕྱུགས་ལྔས་ནི་ལྷའི་མིག་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཆད་ཚིག་གི་ཚར་ཕྱུགས་གསུམ་གྱིས་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལས་གསལ་བ་རྣམས་ནི་མ་བཤད་དོ། །གང་གིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མི་ཟད་པ

༄༅། །ཤེས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་པ་སེམས་དང་འགྲང་ཅིས་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་ཅེ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ཀྱང་མི་ཟད་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་དེ་འཕགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་ལྟར་སྤྱོད་ན་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །གང་སྒྲ་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་འམ་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་རྣ་བས་ཐོས་སོ་ཅོག་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་མཐར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། དམིགས་སུ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་འགོག་པར་ཤེས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སེམས་འགོག་པ་མངོན་སུམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བདག་དང་ཕ་རོལ་རྣམས་འདས་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ཤིང་ཅི་བྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བདག་དང་ཕ་རོལ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཤེས་པའོ། །གང་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཆགས་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་མ་དང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་ཅིང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །ཞིང་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་བསེར་དང་། བྱེ་རྡུལ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཚོགས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀུང་ཉམས་པར་མཐོང་ངོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཟོ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་ཅིང་ཐུན་མོང་དུ

ཀྱུར་བའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་མཐུས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་འདི་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྲུབ་སྟེ། མངོན་ཤར་གང་ཇི་ཙམ་དུ་མཚན་མ་དང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ། མཚན་མ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་བག་ཆགས་མེད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་གཉེན་པོ་ཚད་མེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སེམས་གཡེང་བ་ཇི་སྙེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པའི་སེམས་གཡེང་བ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་དང་། སེམས་གཞན་པ་ཤེས་པ་ཡང་དེ་སྙེད་ཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སེམས་གཡེང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་དང་། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཤེས་པ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བྱའོ། །སེམས་གཞན་པ་ཤེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སེམས་གཡེང་བ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སེམས་གཡེང་བ་དེ་ལྟར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སེམས་གཡེང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གཉེན་པོ

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ཕྱིས་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ལ་གནས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །གང་དུ་སྨོས་པ་སེམས་གཞག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞུམ་པ་དང་། རྒོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གནས་པས་ན། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྔར་སྨོས་པ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞག་པས་ན་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་སྨོས་པ་སྟེ། གང་དང་གང་དག་མཉམ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཅན་ལས་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་རང་ངོ་བོ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ཅིང་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ལ་གནས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་པ་གང་དང་མཉམ་པ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདྲ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་གང་དང་མཉམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། །ཡང་དག་པར་ན་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་གང་དང་ཉེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མའི་དངོས་པོ་མེད་དེ་དེ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་སེམས་ཀྱིས་

བཞི་ནི་དེ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཉམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་འདྲ་བར་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྒོམ་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཞུགས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར། སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
སྦྱངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕན་པར་མི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཕན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕན་འདོགས་པའོ། །ཕན་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་འདྲ་བར་སེ[illegible]ལྟ་བས་ན་སྙོམས་པ་ཞེས་བྱའོ།
སྙོམས་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ས་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མི་མཐོ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་སྙོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པར་གནས་པའོ། །མི་དམའ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ཐོབ་ནས་བསླུ་བ་མི་ནུས་སོ་
སྐམ་དུ་སེམས་ཞུམ་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་མཐོ་མི་དམའ་བར་གནས་པས་མི་གཡོ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལུས་དང་། སེམས་དང་། ངག་ཡོངས་
སུ་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །འགྲོ་བ་དང་འདུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེ་ཡང་སོ་སོ་རང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ནས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལྟར་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ལམ་མ་བཅོས་པ་སྟེ། ཚིག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་
ཏེ། སོ་སོ་རང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱུ་བའི་ཚེ་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མི་རྒོད་པ་དང་། གནས་པའི་ཚེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་ལ་སོགས་
པ་ལ་མི་གཡེང་བའི་ཚིག་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །རན་པར་སྨྲ་ཞིང་མང་དུ་མི་སྨྲ་བས་སྨྲ་ཅོ་རམ་མི་སྨྲ་བ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དང་བདེན་པར་སྨྲ་བས་ཚིག་ཡལ་ཀ་ཆལ་ཞ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ངག་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །རྟེན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་བསྒོམ

171. ༦༠ ཨུ 157

༄༅། །པར་བྱ་བའི་དོན་དང་ཆོས་དང་། སྒོམ་པའི་དུས་ཞེས་པ་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཞེས་པ་དང་། མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེས་བསྡུས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཆོས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་
ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །དབྱར་དང་། སྟོན་དང་། དགུན་དང་། དགུན་སྨད་དང་། དཔྱིད་དང་། སོས་ཀའི་དུས་གང་གི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཞེས་པས་དུས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཉམས་ཀྱི་ཆ་སྙོད་དང་། ཚ་སྣད་ལ་སོགས་པ་བཟང་གི་ཆེ་བསྒོམས་པ་ཞེས་པས་ཚོད་ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་
ལྡང་བའི་དུས་སོ། །འདི་ནི་ཟས་ཀྱི་དུས་སོ། །འདི་ནི་འཆགས་པའི་དུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ཉེ་དུས་མིན་པ་ཞེས་པ་ལྔ་ཚིག་དེ་དག་གིས་ནི་བསྒོམ་པའི་དུས་ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སུ་སྙིགས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་ཀུན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པས་ཟིན་པ་སྟོན་ཏེ། སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་ཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་རིགས་དང་། རྗེའུ་རིགས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྗེས་སུ་སྙེགས་ཏེ་དེ་དག་མཐུན་པར་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་དེ་དག་གི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མ་འདྲེས་ཤེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལས་འདས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་
འདྲེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུག་ཇི་འདྲ་ན་ཡང་སྤྱོད་ལམ་དབེན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་སྙེགས་ཤིང་འདུ་འཛི་མང་པོའི་ནང་ན་གནས་ན་ཡང་སེམས་དབེན་ཅིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ནི་བསྟན་མ་ཐག་
པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་དག་གི་ནང་དུ་མི་འཆུར་བའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་མི་འདོར་རོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་

ཅད་དུ་ཡང་སྣང་ངོ་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བ་བཤད་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་སྙམ་ན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ནི་གང་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ
བྱས་ནས། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་དུ་སྙོམས་
པར་འཇུག་པའི་ཚེའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདོགས་པ་ནི་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
༢༡ སྟེ། དེ་ནི་ཐབས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། རྟོག་པ་ཞི་བ་དང་སྤྲོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཚིག་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྨོན་པའོ། །ཆོས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བསམ་གཏན་བྱེད་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་
རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་དང་ཚིག་རྣམས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་ཕན་པའོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། དེ
བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པའི་དོན་དུ་ཆུ་ཀླུང་བར་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་ཆོས་དབྱེར་མེད་པར་བསམ་གཏན་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྒྱུ་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དག་སྟེ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དབྱེར་མེད་པ་

༄༅། །ཉི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དག་གཉིས་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེར་མེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་ངོར་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ངེས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །སེམས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མི་ཕྱེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཞིགས་པར་མཐུ་སྐྱེད་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གཡེང་བ་མེད་པར་བསམ་གཏན་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་ཞུམ་པ་དང་རྒོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་བྱེད་པའོ། །སྨོན་གྱི་སྟོབས་ནི་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་སྟེ། དེས་ན་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཞིང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསྐྱེད་ཅིང་། བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཉིད་ཐབས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པ་ཉེ་བསམ་གཏན་འདིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་དམིགས་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བའི་གནས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཉེ་བསམ་གཏན་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་པདྨ་བཻཌཱུརྱ་དང་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པ། ཐ་གྲུ་ཆེ་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དག་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དག་གཟུང་བར་སེམས་པ་ཉེ་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚེ་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དང་། རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མདོ་དག་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བ་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཀག་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་འདོད་དང་།

ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་སྨོན་དུ་གཏོང་བའོ། |བསྐོར་བ་ཡང་མེད་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་དུ་མེད་པའོ། |མི་བསྐོར་བ་ཡང་མེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཙམ་དུ་མིང་དང་བརྡར་བཏགས་ཏེ་བཤད་པའོ། |བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཚིགས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྟེ་དེ་གཉིས་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་བསམ་པ་མངོན་དུ་གཏོང་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། |ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། |དེ་དག་སུ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། |ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་དང་ལྡན། |ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ། |ཁ་ཅིག་ནི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། |ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། |དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དང་པོ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མོས་པ་དང་སྤྱོད་པའི་ས་གཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱའོ། |མདོར་ན་ཇི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་སྨོན་པ་དང་། རེ་བ་སྨོན་དུ་གཏོང་བ་ནི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། |ཇི་ཙམ་དུ་དེ་དག་གི་ངང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། |དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས་རབ་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཐུ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཚོན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་མཚན་མ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་འམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཐབས་དང་བྲལ་ན་མཚན་མ་མེད་པ་ཉི་ཚེ

༄༅། །སྨོན་པ་ཡང་སྨྲ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་གླགས་མི་རྙེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ནི་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་ཡང་མི་ནུས་ལ། བདུད་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་ཀྱང་དེ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་འཛིན་འདི་དག་མཐའ་ཡས་དཔག་མེད་དེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་མིང་གིས་སྨོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་མཐའ་ཡས་པས་ཏེ་འདི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔག་པར་མི་ནུས་པའི་དོན་ཏོ། །བསམ་གཏན་སྤྲུ་བསྒྲག ཁྲིགས་དག་གི་ཕ་རོལ་སོང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལྟར་མཐའ་ཡས་ཤིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བསམ་གཏན་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ལ་མི་ཉམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཅི་མི་ཟད་པ་ཡང་དོགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་རྣམ་མཁའ་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་

བཅུ་ཚན་ལྔ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་ཡུལ་དང་། ལས་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་རྣམ་པ་ནི་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིས་བསྟན། འཇུག་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་གིས་བསྟན། ངེས་པའི་ཚིག་ནི་རིགས་པའི་ཚིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་ཚོར་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། རང་བཞིན་ནི་འགྲོགས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས་བསྟན། ཡུལ་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་མཁས་པས་བསྟན། ལས་ནི་གཞན་ཡང་དག་པ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཇུག་པའོ། །གཞན་ཡང་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲོགས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བརྒྱད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངེས་པའི་ཚིག་གོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་འདིས་ཡེ་ཤེས་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

༦༢ ༄༅། །པས་ནི་བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་རབ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ༎ །འཇུག་པ་ནི་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག

སྟེ། འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་སྐད་དྲིས་པ་དང་ལན་དུ་ཐོས་པ་ཉི་རྣམ་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འཇུག་པའི་ཞེས་བསྐྱུངས་ཏེ། ཐོས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་

བས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བརྒྱད་ཅུ་

ཤེར རྩ་བཞི་པོ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་རྣམ་གྲངས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཤེས་རབ་པའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འདྲི་བའི་ཚིག་སྟེ། ཤེས་རབ་དེའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་སྟེ་འདུན་པའི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་དེ་དག

གང་ཡིན་པ་སྟོན་ཏོ། །འདུན་པ་ནི་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱའོ། །ཉན་པར་འདོད་པ་ལས་ཐོས་པ་དང་ཤེས་རབ་འབྱུང་གི་འདོད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་འདུན་པ་ནི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཐོས་པ་ལ་ལས་འདུན་པའི་རྣམ་པ་འབྱུང་གིས་ཐོས་པ་ལས་མ་ཡིན་པས

ཐོས་པ་ནི་འདུན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པ་དང་ཐོས་པ་གཉིས་གཅིག་ཅིག་གི་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པར་བལྟའོ། ། ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། འདུན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་དེ་འདུན་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པའི་སྒྲ་ནི

- ཐམས་པའི་རྣམ་པ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །བསམ་པའི་རྣམ་པ་ནི། གོང་དུ་བསམ་པ་ནི་ཟད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་ན་བསམ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕན་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་དང་། བདེ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པའོ། _

དེ་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་སྡོམ་ནས་དགེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བདེ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཕོངས་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་སྡུངས་ཏེ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱུག་པའི་བསམ་པའི་རྣམ་པ་ནི་གང་དུ་ཕྱུག་པའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་བྱའོ། །སྦྱོར་བའི་བསམ་པ་ནི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ཕོངས་པ་བསལ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། མོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བསྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་བཟོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །སེམས་ཅན་དངོས་པོ་གང་གིས་ཕོངས་པ་དེ་ལ་དེ་གཏོང་བ་ནི་ཕོངས་པ་བསལ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་མི་ཟད་པའི་སྐབས་སུ་ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བཅུད་འདོད་པ་ལ་བཅུད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །མོས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གང་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རབ་ཏུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །ཤེས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྨོན་ལམ་གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའོ། །ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། གང་གོང་དུ་སྦྱིན་པ་མི་ཟད་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དཀའ་བར་སྤྱད་པ་བཟོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས

༦༧ ༄༅། །སྨོན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་སྡུག་བསྔལ་མཚོ་དང་། རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་བཏང་བ་དང་། ཕྱིའི་སྡུག་བསྔལ་གྲང་བ་དང་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་དུ་བརྩོན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏཱིའི་བུ་བཞི་པོ་འདི་དག
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། ཆོས་སྦྱིན་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་ཏེ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན
ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོབས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་ལས་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
ལམ་ངན་པ་སྤོང་དུ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཇོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱོབས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་སྦྱིན་པ་དང་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ།
སྐྱབས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པར་མི་ལྟུང་བར་སྐྱོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་དམན་པར་མི་ལྟུང་བར་སྐྱོབ་པ་དང་། འཁོར་བའི་ལམ་ངན་པར་མི་ལྟུང་བར་སྐྱོབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བར་སྐྱོབ་
པའོ། །ཆོས་སྟོན་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུས་བྱ་སྐྱོབས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་ལ་མེད་པ་ནི་ཆེ་གེ་མོས་
དང་རིགས་ཉེན་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་སྐྱེམས་པའོ། །བག་ཡོད་པ་ནི་བག་མེད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། བག་མེད་པ་ཡང་དག་ཞེ་སྡང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། བདག་ལས་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིར་ལས་རྐྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལས་རྐྱུང་འོ།

དེ་ལ་ཕྱུང་ལས་ཕྱུང་བའི་ཚེ་རབས་སྔ་མའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འབྱུང་བ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་འོངས་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའོ། །བདག་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འདུ་འཛི་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ལོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་འདུ་འཛི་ལས་འབྱུང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཁྱེའུ་དང་། སྐྱོ་མོ་དང་། འགྲོ་བ་བཟང་མོ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲེ་བར་མོས་པས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའོ། །ལོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་པ་དང་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཐོས་པ་ལས་དེ་དག་སྤོང་འབྱུང་བ་ཡང་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། ཁྲིམས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་ན་བག་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱུས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྙས་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་དགེ་སློང་དག་རི་དགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ནི་རི་བོང་ལ་མཆོང་ན་ཡང་བསྒྲིམས་ཏེ་མཆོང་གི་མ་བསྒྲིམས་པར་མ་ཡིན་ནོ།། །ཏྲང་ངང་སྲུང་པ་ལ་མཆོང་ན་ཡང་བསྒྲིམས་ཏེ་མཆོང་གི་མ་བསྒྲིམས་པར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་ལ་བརྙས་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་གུས་པར་ཉན་པའོ། །མཐུན་པར་འཛིན་པ་ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །བཀའ་བསྒོ་བ་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཉན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཤེས་པ་བརྟན་པའོ། །བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་ངག་གིས་རིམ་གྲོ་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་སྟེ། བསྙེན་བཀུར་མེད་པ་ནི་ཉན་པ་ཁྲི་མཐོ་ལ། འཆད་པ་ཁྲི་དམའ་བ་ལ་བཞག་ཅིང་། རྐང་ལག་བརྐྱང་བ་དང་ཁ་གླལ་བ་ལ་སོགས་པས་ངང་དོན་ཉན་པ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་བླ་མར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

༄༅། །རྣ་བ་བླགས་ཏེ་ཉན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་དང་། ནང་དུ་གཉིད་དང་རྨུགས་པས་སེམས་བསྒྱུས་པ་ཆོས་ཉན་པའི་དྲི་མ་གཉིས་མེད་པར་ཉན་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་དག་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་དྲི་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། སེམས་མ་ཆོད་པ་དང་ཞུམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ཚིག་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚིག་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རྟོག་པའོ། །དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ནི་ཚེ་རབ་ཐམས་ཅད་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བདེ་བའི་ཚེ་རབ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཚེ་རབ་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འགྱུར་བ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལ་དགོངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་ནི་གཡེང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཡེང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་དང་། ནང་དུ་གཡེང་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཡེང་བ་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་ཚེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་རྟོག་པ་འཇུག་པའོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་ཚེ་ཉན་པར་མི་འདོད་ཅིང་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་འབྱུང་བའོ། །ནང་དུ་གཡེང་བ་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་ཚེ་ཞུམ་པ་འམ་མཆོད་པའི་དང་དང་རྒྱུར་པའོ། །གཞན་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མི་ཉིད་པ་སྟེ། གནས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ཅིང་ཉན་པའོ། །རིན་པོ་ཆེ་རབ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པ་དེ་ཉིད་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་དཀོན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ཉན་པ་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། བསླབ་དཀའ་བར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ཉན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་རབ་འདུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་ནས་ཀྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི་ལུས་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་པ་དགའ་བར་བྱེད་པའི

མཐའ་དང་། །འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་བདེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱ་ལམ་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་བཤད་པ་ཡང་བརྒྱ་ལམ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བསྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ཉན་པ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པས་དུག་གསུམ་གྱི་ནད་སེལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་ཚིག་གོང་མ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཉན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་བྱ་བ་ལ། ཉན་པ་ཉིད་སྤྱོད་ཡིན་པས་ན་ཉན་པའི་སྤྱོད་དང་། ཉན་པའི་སྒྲས་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱའོ། །སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲས་ནི་མི་བརྗེད་པའི་
གཞི་ལ་བྱ་སྟེ། ཐོས་པ་ལས་ཡིད་གཟུངས་པ་འབྱུང་སྟེ། མི་བརྗེད་པའི་གཞི་སྐྱེད་པས་ན་ཐོས་པ་ཉིད་ཉན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་སྟེ། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མ་བཞག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོགས་པ་དེས་ཤེས་པས་ན་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་སྒྲས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱའོ། །བློ་གྲོས་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བློ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲས་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་བློ་ཆེ་
བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བམ་གསལ་བ་བལྟ་ཉུལ་ལ་བྱ་སྟེ། ཐོས་པ་ལ་བློ་གྲོས་གསལ་ངར་འབྱུང་བས་ན་བློ་གྲོས་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ནི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱའོ། །འཇུག་པ་ནི་སེམས་པར་བྱེད་པ་
ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོས་པ་ལས་བློ་ལ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པ་འབྱུང་བས་ན་ཐོས་པ་ནི་བློ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པ་ནི་སྤྱོད་དོ། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཆོས་དང་དོན་མི་བརྗེད་པའོ། །ཉན་པ་དེའི་སྤྱོད་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་

༄༅། །རབ་རྟེ། སྔོན་ཐོས་པ་རིག་ཞི་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ལས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ནི་བློ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། སྔོན་ཐོགས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །འཇུག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་སུམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཐོས་པ་ལས་ང་
བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཐོབ་པ་ནི་བློ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་བློ་ནི་ཤེས་འཇུག་པས་ན་བློ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། སྔོན་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། བསྒོམ་པའི
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་ཡང་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྣ་བས་འདིར་ཡང་ཐོས་པ་ནི་བློ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ་མི་རྟོགས་ན
པར་ཉན་པ་ནི་དེ་དག་ཉན་པ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའོ། །གཏོང་བ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་འཆད་པའོ། །སྤེལ་བ་ནི་གང་ཟག་ཟབ་ངན་འཛམ་ལ་སྐྱོགས་ཀ་གཅིག་ཙམ་དུ་བར་འཁག་ཆད་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་གཞན་རྒྱུ་དྲག་རྒྱུན་ཆད་པའོ། །
ཡང་ན་གཏོང་བ་སྤེལ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁ་ཟས་ཐོབ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་སྦྱིན་པར་བྱེད། ལུས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད། ཅི་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱེད། ཅི་སྦྱིན་པར་བྱེད།
ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པར་བྱེད། ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། ལུས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་གཏོང་བ་པོ་ཡི་གང་ཟག་གིས་སོ། །ལུས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཞིང་ལ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །རྫས
ཕྱུག་བཤལ་བ་ཞིམ་བཟང་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་མཐུན་དང་སྨྲབས་ཅེ་དེ་པའི་ཟས་ཞེ་དང་ཚོད་བ་དང་། །གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡིད་འདོགས་པ་ནི་ཕ་མ་དང་རྒྱུ་བསྡུལ་དབང་ཆུག་མེད་པར་ཞུགས་པ་ལས་འཕྲིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །སྡུག་པ་ནི་སྡོམ་འདྲེན་གང

ཞེ

དག་དེ་ལ་བྱམས་པ་ཙམ། གཏམ་འདྲེས་པ་དང་། ཕེབས་པར་སྨྲ་བ་དང་། འཁྲུགས་པ་ཤེས་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི་གང་ཉོན་མོངས་པ་གདུལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་འམ། ཉོན་མོངས་པ་བརྟུལ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པའི་གནས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཅི་ཞིག་སྦྱིན་པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོའོ། །ཅིས་སྦྱིན་པ་ནི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། གཏོང་བའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ནི་མཆོད་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་དད་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྙས་པ་མེད་པར་རང་གི་ལག་ནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་བའི་རྒྱུས་སྦྱིན་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ། ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་སྙིང་པོ་མེད་པར་འཛིན་པ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་གི་གཞན་ལས་མ་ཡིན་པས་ན་ཐོས་པ་པའི་གཏོང་བ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། དུལ་བ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པས་དུལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དུལ་བས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དུལ་བས་ན་ཚང་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚང་ཤེས་པ་ནི་ལམ་དྲང་པོ་ནས་ཇི་སྲིད་བགྲོད་པར་བྱ་བར་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་ལམ་དྲང་པོ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །བགྲོད་པར་བྱ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་སྟོན་པ་ལས་ཕྱུང་བས་ན་ཐོས་པ་ནི་ལྡན་ཞིང་ཚང་ཤེས་པ་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མང་པོ་ལས་རྣམ་པ་མང་དུ་ཆོས་ཐོག་མར་དགེ་བ་བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བ། དོན་བཟང་པོ། ཚིག་འབྲུ་བཟང་པོ། མ་འདྲེས་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ།

༄༅། །ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་ཕལ་ཆེར་སྨོས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་མང་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལ་ཐོས་པའོ། །རྣམ་པ་མང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་ལན་གྲངས་མང་དུ་ཐོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་བ། །མ་ཐོས་པ་ལས་མ་ཡིན་པས་ན་ཐོས་པ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྟི་སྟང་དང་གུས་ཏེ་དགའ་བ་བསྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྟི་སྟང་དང་གུས་པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ལ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་བསྟི་སྟང་དང་གུས་ནས་ཉན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟི་སྟང་དང་གུས་ཏེ་མཉན་ནས། དགའ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བས་ན་ཐོས་པ་ནི་བསྟི་སྟང་དང་གུས་ཏེ་དགའ་བ་བསྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་བསྟི་སྟང་དང་གུས་ཏེ་ཉན་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མི་མཛེས་པ་མི་སྟོན་ཅིང་། འདུད་པ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱིས་གུས་པར་གུས་ཏེ་ཉན་པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་དང་། འཁྲུལ་གདགས་པའི་བསམ་པ་དང་། ཀླན་ཀའི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་། ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོར་བྱེད་པའི་སྨན་དུ་ཤེས་པས་མཉན་ཉན་པའོ། །ངག་གིས་གུས་པར་བྱེད་དེ་ཉན་པ་ནི་ཆོས་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ལ་ཉམས་ཀྱང་ཞེ་སར་ཕེབས་པའི་ཚིག་མི་སྨྲ་ཞིང་། རྟག་ཏུ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཐོས་པ་ལས་སེམས་པ་འབྱུང་བས་ཤིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཞི་གནས་དང་ལྡན་ནས་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མི་འཁྲུག་ཅིང་། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མང་པོས་གཡེང་བ་མེད་པས་སེམས་བདེ་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་བདེ་ན་ལུས་བདེ་བར་འགྱུར་བས་ལུས་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ལྷག་མཐོང་གིས་ཇི་ཙམ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ལ་སེལ་བར་བྱེད་པས་སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་གཉིས་སོ། །ཧ་ཅང་བརྟུན་དྲགས་པ་དང་། གཡེལ་བ་ལས་ཕྱིས་ཆོས་ཉན་པར་མི་འདོད་པ་ལས། ཆེད་འགའ་རེ་ཉན། ཆེད་འགའ་མི་ཉན་པའི་སྐྱོན་སྟེ། །དེ

སྡེ

ལྟ་བུ་མེད་པས་མི་སྨྲ་བར་ཉན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དང་ཆོས་དང་ནན་ཏན་ཉན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཁ་གདང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཤད་པར་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དོན་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། གླེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་།
སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་དག་གོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བཏུལ་བ་དེ་དང་དེ་དག་དང་། འདུལ་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་
གཏམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཟས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་
རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་། དབུགས་རྔུབ་པ་དང་། དབྱུང་བ་དང་། བསླབ་པ་དང་། ཤེས་ནས་དཔྱད་པ་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དག་ཡང་དག་པར་སྡུད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་མཐུན་པ་དགོས་པ་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྱིས་བཀོད་ཅིང་སྦྱར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་ནི་གང་གི་ཐ་མའི་མཇུག་ཏུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཀྲི་བའི་དོན་གྱི་
མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པའོ། །ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་གང་ལས་ཉན་ཐོས་ཤི་འཕོས་པ་དང་། དུས་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལུང་སྟོན་པ་དང་། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་ནི་རྐང་པས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྐང་པ་གཉིས་པའམ། གསུམ་པ་

༄༅། །ཁམ། བཞི་པ་ལ། ལྔ་པ་ལ། ཟུ་བདུག་པ་རྫ་བསྟེན་ནས་ཏེ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ནི་གང་ཟག་གི་མི་དང་དང་། ཞིག་ཡོངས་སུ་མ་བརྗོད་མ་བཤད་པར་ཕྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ལོ། །གླེང་གཞི་ཡི་སྡེ་ནི་གང་ཟག་གི་མིང་དང་རིགས་ཡོངས་སུ་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་ཏེ་བཤད་པ་དང་། གང་ཞིག་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གླེང་བ་དང་བཅས། གླེང་གཞི་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་སྡེ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ནི་དཔེ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེ་དེས་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་རྣམ་པར་གསལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ནི་སྔོན་བྱུང་བ་ཟད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་ནི་འདས་པ་ལ་ཞིའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ནི་གང་ལས་སྐྱེ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཐུང་ཐུང་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ནི་གང་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་དགེ་སློང་རྒྱལ་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་བྱུང་བ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་བ་རྩེ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་ཉུང་ངུ་བར་གྲགས་པ་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་མདོ་སྡེ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་མ་ལུས་པར་ཆད་པར་བྱེད་པ། མ་ལུས་པའི་ཚིག་མདོར་བསྡུས་པ་ཉམས་ཅན་དུ་གྱུར། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཁོ་ན་མདོ་སྡེ་ཡང་ཡོད། འདུལ་བ་ཡང་ཡོད། ཆོས་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གླེང་གཞིའི་སྡེ་གང་ཡིན་པ་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གཏན་ལ་

ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པའོ། །དེ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མདོ་སྡེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའོ། །འདུལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་དང་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བརྟུལ་ན་ཆོས་དང་དོན་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ངེས་པའི་གཏམ་གཏན་ལ་འབེབས་པས་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་རིགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་གི་ལས་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞན་ཏན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འགྲོ། ·།གཞན་ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་གིས་བཤད་པ་སྟེ། རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་བཏང་ནས་དཀྲུལ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཉན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་མ་ཐོས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་མེད་པ། ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་མདོའི་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལན་འགའ་ཡང་མ་ཐོས་པ་དེ་ད་ཐོས་པར་གྱུར་པས་ན་ཐོས་པ་ཡི་ཆོས་མ་ཐོས་པ་ཉིད་ཉན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འཆད་དོ། །ཐེག་པ་བཞི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ལྷའི་ཐེག་པ་དང་། མིའི་ཐེག་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པར་མི་བྱེད་པས་ན་འདོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྦྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གོ། ·དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་ནི་མཆོག་གི་དོན་ཏེ། རྒྱུ་མཆོག་དང་ལས་མཆོག་དང་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མཆོག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྱུར་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་མཆོག་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར

189 ༨༧ [illegible]

༄༅། །ཕྱེད་པའི་ཕྲེང་ངོ། །ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྲེང་ངོ། །ཡང་ན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་སྤྲི་དང་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྲེང་ངོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྤྱོད་དེ་ཐོང་དུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྟན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་བཅུ་ནི་སེམས་ཅན་དཀར་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། །དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི་ཀྱི་སྐབས་ནས་འཆད་དོ། །ཐབས་མཁས་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚེས་པ་ནི་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་པ་འདས་པ་ལ་བརྒྱུད་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཚིགས་པ་རྒྱུ་། བཞི་ལ་བར་བྱ་ཚིག་གསུངས་པའི་ཕྲེང་ངོ། །དེའི་གནས་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་ནས་འཆད་དོ། །བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་བྱ་བ་དང་མི་ཐུབ་པར་ཞེས་ཤོད་དུ་བའོ། །ཤེས་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་རང་ངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །སྙིང་བ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འབྲས་བུ་དག་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །འདི་ལྟར་ཕྱི་འི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ས་བོན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མེ་ཏོག་གི་རྐྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེའོ། །བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །མི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལས་ངེས་པའི་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ

སྟེ་དེ་ཉིད་པའོ། །མི་སྡུག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་དགོས་པ་ལས་འབྱུང་བར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་མི་སྡུག་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་བའི་རོ་ཞག་གཅིག་ལོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱི་དང་བྱ་རྒོད་དང་འཕར་བ་ལ་སོགས་པས་ཟོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ནི་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོན་མེད་པ། འགྲན་ཟླ་མེད་པ། གནོད་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་བཅུ་པོ་ཀུན་ཏེ་ཁྱབ་པར་རྒྱས་ཏེ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདུ་བྱེད་ཙམ་དང་། ཆོས་ཙམ་དང་། དངོས་པོ་ཙམ་དང་། རྒྱུ་ཙམ་དང་འབྲས་བུ་ཙམ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གིས་དེ་ཡིད་ལ་བྱས་ན་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་གཏི་མུག་བསྲབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེར་འཇིག་པས་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདི་ལྟར་འདས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་སྔར་ནས་འགགས་པར་སྣང་ལ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་ཕན་ཆད་དུ་གནས་པའི་མཐུ་མེད་ལ་མ་འོངས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འགག་པ་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་འགྱུར་བའི་

༄༅། །ཡོངས་སྨིན་དང་། ཉེ་རེ་ཞིག་ཚེ་ར་བ་ཡང་ཕྲེང་མེད་པར་འབྱུང་ཞིང་མ་ངེས་པ་ཉམས་པར་སྨིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མི་བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། འདོད་པ་མི་རྙེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྡོང་དང་རྟེན་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དང་ཡང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་དག་མེད་པ་ཉེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤོང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་སྦྱར་རོ།། བདེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླུས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་ཡང་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་ཐོས་པ་ནི་བདེན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླུས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་མདོ་དག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རང་ཅིག་དམ་བཅས་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྒྱུད་མི་གསོན་པ་ཉེ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོད་པར་ལྟ་བའོ། །རང་གི་ཁེ་ཉམ་ལུས་པ་ནི་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མ་ལུས་པར་སྦྱིན་པ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་སེམས་སྐྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་ཕྱེ་ཆ་ཡིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའོ། །ཚིག་དེས་པ

སེམས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་སློབ་མ་ཉིད་ལ་འདེབས་པའོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཉམས་ནན་ཏན་ཤིག་པས་བསམས་ཏེ། བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་
པོའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་ཕྱོགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱོགས་ཏེ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །སྐྱོང་བ་ནི་ཕྱོགས་དེ་དག་གཞན་དག་གིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཤིང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །
ཕ་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཚར་གཅོད་པ་ནི་དེ་དག་མཐུ་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །ནོར་བདུན་ནི་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་རོ། ཐོབ་པ་ལ་དེ་དག་འདུ་བར་འགྱུར་བས་ཡང་དག་པར་འདུ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ནོར་བདུན་པོ་འཕགས་པའི་ནོར་མ་ཡིན་པའི་ནོར་ལས་ཤིན་ཏུ་ཕྱུག་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་
པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐོབ་པ་འདིས་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །མཐོང་བ་ནི་རིག་པ་ཞིག་ལ་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་རྒྱུད་པ་རིང་ཟད་ཏེ། ཐོས་པ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཐབས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཆོག་རྣམས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཐོས་པ་དེ་དག་གིས་
བསྔགས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཁས་པ་ནི་ལེགས་པར་བསམས་པ་སེམས་པ་དང་། ལེགས་པར་སྨྲ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལེགས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཉེས་པར་སྨྲས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དག་ཐོས་པ་ལ་མོས་པར་བྱེད་
པས་མཁས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའམ། །ཐོས་པ་ལ་འཛུགས་པ་རྣམས་བསྒྲིམས་པ་ལ་གདམས་ནི་ཉིད་ནས་བསྒྲགས་པ་ཐབས་སུ་ཤེས་པའི་རྣམ

༦༧

༄༅། ། །ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉོ་ཉི་སྐྱེ་ཅིག །བློས་པ་ངེས་ཤེས་རབ་དེ་དག་ལྟ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཡི་དང་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་ཙ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་འདི་སྐྱོ་སྐྱེ་བཏང་ངོ༌། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཐབས་འདི་སྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཀོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ལས་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ལ་རྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོན་པ་བཞི་ལ་ཡང་སྒོམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱུང་བར་སྨྲ་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་ཉིད་རྟོན་པ་བཞི་ལྟ་བས་རྣམ་པ་ཆའོ། །སྤོང་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་བྱེད་པས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་བདག་དང་གཞན་ལ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་པ་གཏོང་ཉིད། །སྒོ་གསུམ་ལ་འཇིག་པ་འཕྲུལ་ཤེས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་ཞེས་སྨྲའོ། །ཐོས་པའི་དགེ་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་བསགས་པ་ཉུང་བས་འདི་ལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། །དགེ་བ་ལྔ་པ་ནི་བྱིས་པ་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཕྱུག་མ་ཐུབ་ཆེན་ལ་བསྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཉི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་བྱེད་པར་ཅན་མཐོང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་ཐོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ས་ཡན་ཆད་ཡོད་དགོས་པ་བཅས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱའོ། དེ་ལ་ཆོས་པ་ལ་བརྟུལ་བར་སྐྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉི་སྤྲས་པ་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འགྲོ་བ་དེ་ལས་ཐབས་མཁས་མེད་པར་ཐང་མཁས་པ་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་དོན་བདུད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པ་ཀུན་དྷ་ཀི་རིའི་ཕྱུང་ལ་ཕྱག་ཁུ་ཕྱུ་བསམ་སྦྱར་ཡང་ལ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་འདུག་པ་དེ་སྦྱར་ཀྱུ་ཏུ་ཀ་ཀེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར་རོ། །དེ་ལ

ཚུལ་བཞི་འཕགས་པ་དེ་ལམ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཤིང་བསྒོམ་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཡང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས་ནས་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་འདི་ནི་བསམ་པ་དང་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཚུལ་འདི་འཕགས་པའི་ལམ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འམ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་འམ། མཐོང་བ་རྟོགས་པའི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཤེས་ལྡན་དག་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དང་མི་འགལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པས་ན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། །འཇུག་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་པ་འམ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་རང་བཞིན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྟགས་པའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞི་གནས་ཉིད་གནས་ཡིན་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་ཏེ། ཞི་གནས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་འམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ན་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་འཇུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དེ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་འཇུག་པས་ན་བཤད་དེ། དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཅི་དགར་གནས་སུ་བརྟན་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་དབེན་པ་དང་། སེམས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་མཐུན་པའི་གནས་ལས་བྲག་ཕུག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་འགྲོ་བ་བཟང་མོ་ལ་སོགས།

༄༅། །པ་མེད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྒྱུ་ནག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སྔར་བཤད་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡིད་བྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་རྣམས་དང་བྲལ་བར་དགའ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་ལམ་འདས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་སེམས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་བདེན་པ་བཞི་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་ཡིན་ནོ། །བདེན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཚིག་དེས་འཇུག་པ་པས་ནུ་ཕ་ཏེ་ནི་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཆོས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡང་ན་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །ཆད་པ་མེད་པ་དང་རྟག་པ་མེད་པའི་ཚིག་གཉིས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཞིང་གིས་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་དངོས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཆད་པ་མེད་པ་དང་རྟག་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྐྱེན་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཅན་གྱིས་བདག་རྐྱེན་ལས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྔར་བཤད་པར་ཟད་དོ། །དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་འཕོ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱུང་ཕྱི་མི་ཟབ་ལ་…

འཇུག་པ་ནི་འདི་ནས་ཕ་རོལ་དུ་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་འཕོས་པ་མེད་པ་ལ། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཞེས་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ར་དེ་མ་ཆད་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་མཚོན་ཏོ། འཁོར་བ་ན་གནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཞེད་རྒྱུད་པས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེད་རྒྱུད་ཀྱང་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏོ། ཚིག་མ་དག་པ་ལ་ཡང་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པར་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཐབས་མཁས་པ་བཞི་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་སྟེ། དབང་བྱེད་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཞེ་དང་བཅས་པས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འཇུག་གོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་བསམ་གཏན་ཅི་ཟད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཕྱེ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྙིང་རྗེས་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སེམས་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ངེས་པར་ཕྱུར་བ་ལ་འཇུག་གོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་འཇལ་ཡང་སྙིང་རྗེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པར་འཇུག་གོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོགས་ཏེ། དོན་དུ་བའི་གནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས

༄༅། །མི་གཏོང་ངོ༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ན་སྙིང་རྗེ་ལས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་ཞེ་སྡང་བ་དང༌། གཉེན་མི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་དང་གཉིས་ལས་སྡུག་བསྔལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་བར་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་རྗེ་འདི་སྐྱེ་མཆེད་མི་མཉམ་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འགྲོ་བ་བརྒྱུད་ལྔའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་བས་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་འདི་ཤེས་རབ་ལས་སོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རྟག་ཏུ་བསམས་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡིད་བྱུང་ཞིང༌། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འཇུག་ཀྱང་སྙིང་རྗེས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་དོ། །འདོད་པ་ཉེས་པ་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡིན་ནོ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་གཡེལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་དོ། ཡལ་བར་འདོར་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་ཡིད་ཤིམ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡང་མི་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་གོ །ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་ལམ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། ཐབས་མཁས་པའི་སྤྲོས་པ་དང༌། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྤོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང༌། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཡང་དགའ་ལྡན་ནས་འབབ་པ་དང༌། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་གཤེགས

པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་པའི་ཕྲིན་ལས་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པའི་སྤོབས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མི་སྤོང་ཞེས་བྱ་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་འཇུག་པ་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་དོན་ཡང་བཤད་ཅིང་། ངེས་པའི་ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བརྩོན་པ་ཁ་ར་དྷ་ཧྲི་རི་ཞུ་གཞན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རིགས་པའི་ཚིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བ་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ལྔ། རིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་བྱའོ། །རིགས་པ་བཞི་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་རྒྱུ་གང་དང་རྐྱེན་གང་དག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་གང་སྐྱེ་བའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣ་བས་སྒྲ་རྣམས་ཉན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་མི་རྟག་པ་བའམ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བའམ། སྡུག་བསྔལ་བ་བའམ། སྟོང་པ་བའམ། བདག་མེད་པ་པ་ཞེས་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ས་ནི་མཚན་ཉིད་སྲ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན། ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་བཞིའི་ཚིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཚུལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འམ། ཡང་ན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དེ་ལ་

༄༅། །ཁྲོད། །སྙིང་རྗེ་ལ་བཞིན་དེ་བས་ཅི་གཏན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལྡན་པ་ནི་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ནི་སྨོན་ནས་ཚོས་ཡང་ངེས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་
དེ་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་སྐྱེ། ཚུལ་བཞིན་ཉམ་གཉེན་ནས་ཆོས་སྤྲིན་ཟབ་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་བའི་རྩལ་པ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཚུངས་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྡན་ནས། དང་ཅི་ཡང་མཐུན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱེད་པར་མི་འགྱུར་བས་མི་འགོག་པ་ཞེས་ཆེ་བ་ཅེས་བྱའོ། །མི་འགག་པ་ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངང་བཞིན་དེ་ལྟར་ག་ནས་པ་ཡང་མི་འགག་པ་
བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་བྱུས་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡི་གནས་པ་ནི་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཅེས་བྱའོ། །མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་
གྲུབ་དེ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཀུན་བརྒྱ་བཤད་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་མ་རིག་པས་ཞེས་སོ་སོ། ཐེག་ཆེན་པའི་ཆོས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། མི་རྟེན་པའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལ་གནས་པ་མེད་པས་ན་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱག་ཡོད་
པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་རྣམས་གཞན་ལས་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངང་བདང་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་གཡོས་པ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་དེས་ཅི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཞུགས་པ་མེད་ཀྱི་ཉན་
པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལོག་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྣམ་གཡོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཞི་ནི་སྐྱུ་ག་ལས་བསྒྱུར་ནས་མི་འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱུར་པོ

དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་འདི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དམ་ཡོངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ་དེ་བས་སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་པའོ། །རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་གྲོལ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུར་འབྱེད་པ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་སྟེ། །མི་སླུ་བའམ་བདེན་པའི་ཚིག་གོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །ཚད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བས་ཡང་དག་པའི་ཚིག་གོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བས་སམ། ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་བྲལ་བ་བརྟགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞིན་པ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱིར་བཅུ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་སྤང་ཞིང་གཉེན་དང་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་གཞན་སྤྱོད་བ་འདི་ལ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཀུན་སྤྱོད་ཞིང་གཏང་མི་དགོས་པས་ན་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཚིག་གོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གོང་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཞིབ་དང་ལྟ་རྟོགས་ཞིང་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚིག་གོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་མེད་པས་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཚིག་གོ། །ཇི་ལྟར་མི་རྟག་ཅེ་ན། འདུས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་པ་མེད་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བཏགས་ཤིང་བསལ་དུ་ཡང་མེད་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་བཀག་ནས་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཅིང་གཞག་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་མཉམ་……པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་ཅི་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་བཞིན་གྱིས་རྟོགས་པ་ལས་ནམ་མཚོན་པ

༄༅། །མིང་པའི་ཚིག་ནི།། །བདག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་བཞི་ལྡོག་པ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་བས་ལྡོག་པ་མེད་པའོ། །ཐབས་ལ་ཞིང་བསྒྲིགས་པ་ནི་ཕྱིར་དབྱུང་བ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དབྱུང་དུ་མེད་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་འདིས་སྤངས་པས་ན་གཉེན་པོ་མེད་པའོ། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་མཆོག་རྣམས་ལས་ཀྱང་དམ་པར་གྱུར་པས་ན་དམ་པའི་ཚིག་གོ། །དེ་ཡོན་ཏན་འདི་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །ལྡོག་མ་བཞི་ནི་བཤད་པ་སྟེ། རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ནོར་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་མེད་པས་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་དག་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཞེས་བགྱི་བ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བགྱི་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་འདི་དག་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡི་གེ་ཡིས་གདགས་པར་མི་ནུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར

ཞིང་། ཆོས་དེ་དག་ནི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། ཚིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཚིག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། མཚན་མ་མེད་པས་མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། མི་གནས་པ། གནས་མ་ཡིན་པ། ཞི་བ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ། དྲི་མ་མེད་པ། དང་བ། དག་པ། ཕྱི་མོ་པ། རྟག་པ། བརྟན་པ། རྒྱུན་ཞུགས་པ། འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་གནས་པ་ཡོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ཉིད་ཆུད་མི་ཟ་བ་བོ། ཚུལ་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཚིག་གོ། །ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། ཐོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཐའ་སྤྱད་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའི་ཚིག་གོ། །སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དུས་གསུམ་བཅོམ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པས་དུས་གསུམ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་ཉིད་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་མཉམ་ཞེ་ན། དུས་ཡོངས་སུ་མཆད་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དུས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་ཟད་ཀྱི། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་མཚོན་པ་ཙམ། དེ་དག་ལ་མི་དང་། མཚན་ཉིད་[illegible] ཡོད་པ་[illegible] སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་[illegible]

༦༧ ཕྱི བཞི

༄༅། །སྣ་ཚོགས་སྒྱུ་རྟོག་ཅིག་ཅར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པས། གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་དོན་ལ་རྟེན་པའི་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་
བཞིན་དེ་ཚིག་འབྱུང་ངོ། །གང་ཟག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བཀྲི་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་གྱི་སོ་སོ་ར་རྟོན་པ་བཞིན་ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་ཚིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིན
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་སྤྱོར་བར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངེས་པའི་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཞིང་བཤད་དེ། དེ་བས་ན་མདོ་ཕྱོགས་སུ་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ལ
བདག་མེད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་ཕུ་བཀོད་པའི་དཔང་དུ་བྱས་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས
ཅད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདྲི་བའོ། །ཇི་ལྟར་བདག་ལ་བདག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་སེམས་བར་
ཞེན་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་གསུམ་མམ། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་པས་མཐོང་བ་འམ། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་བདག་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་
པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མེད་པར་མཐོང་ན་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་བོར་བའི་ཁམས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་ནི་ལ་བོར་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་དང་ཉ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི

ཚུལ་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དེ་གཉིས་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཚུངས་ཤིང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདྲ་བས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་རིགས་པར་ཡང་མི་སེམས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་རིགས་པར་ཡང་མི་སེམས་པ་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུན་པ་ཤ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་མདོར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གང་ལ་དམིགས་ཤེ་ན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྟོན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་བཞིན་ཀྱི་འཇུག་པ་པ་གྲངས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའམ། ཇི་སྙེད་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དེ་དག་གི་རྟེན་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བས་མཛད་པའམ། ཡང་ན་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ནམ་བདག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཚུལ་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་མཛད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་པ་ལ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱང་མི་སྟོང་ལ། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཀྱང་འཇིག་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཁྱད་

༄༅། །རྒྱལ་བ་སེམས་དཔའ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་འཁོར་བ་དགྲོལ་བ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ་པར་མི་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དེ་ལྟར་དེའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཐོས་པའི་རྣམ་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་མཐུན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བསམ་པ་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཐོས་པའི་རྣམ་པ་ནི་གོང་དུ་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིར་བསྟན་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གོང་དུ་ཚུལ་བཞིན་ལ་འཇུག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བསྟན་པའོ། །ཆོས་དེ་རྣམས་ཉིད་རྒྱུ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དེ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པའོ། །དོན་དུ་ན་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཅི་འདྲ་བ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཐོས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན

།བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་འགྲོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །འགྲོགས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མ་འབྲེལ་པའི་ངང་བཞིན་ལ་བྱ་བར་འདོད་དོ། དེ་བས་ན་དམིགས་པ་དང་། མཚན་མའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་འགྲོགས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལས་རིག་པའི་འགྲོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའོ། །མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་འགྲོགས་པ་ཡིན་པས་ན་མ་རིག་པའི་འགྲོགས་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་འམ། མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་པར་གྱུར་པའོ། །མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་མ་འབྲེལ་པ་འམ། མ་འབགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་ན་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་ལྟུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་དང་། བསོད་ནམས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་དང་། མི་གཡོ་བར་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རང་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མིང་ནི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་འམ། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ།

༄༅། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དྲུག་གོ། །རེག་པ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཕྲད་ང་འབྲས་བུ་རེ་མཚན་ཉིད་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པའོ། །ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་རྣམས་སོ། །སྲེད་པ་ནི་ཡུལ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་ཚོ་རྒྱ་འབྱུང་བ་དང་འདུ་བར་ངོམས་པ་དང་ཚིམ་པ་མེད་པའོ། །ལེན་པ་ནི་འདོད་པ་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ལེན་པ་དང་
བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལེན་པ་དང་། སྲིད་པ་ནི་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་པར་ལས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་གྲུབ་པའོ། །རྒ་བ་ནི་སྐྲ་སེར་སེར་པོ་དང་། ཉུར་ཉུར་པོ་དང་། མཁྲང་ཁྱུར་པ་དང་། རྐང་ལག་འཁྱུགས་པ་ནས་གཡོན་ནུ་དང་། ལང་ཚོ་དང་། དར་ལ་བབ་པའི་སྟོབས་དང་། མཐུ་དང་གཟི་བརྗིད་དང་། མདངས་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་
གཞན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉམས་པའོ། །ཤི་བ་ནི་ཚེ་དང་དྲོད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་གྱུར་པའོ། །མ་རིག་པ་འགོག་པའི་འགྲོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་རིག་པ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་
བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བ་བསྟན་ཏོ། །མ་རིག་པ་འགགས་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྤང་བ་སྟེ། མ་རིག་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་རིག་པ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་འགྲོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ལོག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་དང་མ་འབྲེལ་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་འཇིག་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཕུང་པོ་དང་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའོ། །འཇིག་

ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ཡིན་པས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་སྟེ། ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་དེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོའི་བར་དག་སྟེ། ལྟ་བར་གྱུར་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི། རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་དང་། མཐའ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚངས་པའི་དྲ་བ་དང་། ལྟ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བདག་ཅེས་སྨོས་པས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་པོ་གཟུགས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །མཆོག་དམན་ནི་འཕགས་སུ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་མཐོ་བར་སེམས་པ་འབྱུང་ལ། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་དམའ་བར་སེམས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་འཕྱོས་པ་དང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་མཐོན་དམན་གྱི་འགྲོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་གྱི་འགྲོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྙེད་པ་དང་། མ་རྙེད་པ་ནི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའོ། །སྙན་པ་དང་མི་སྙན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རྣམས་སོ། །སྨད་པ་དང་བསྟོད་པ་ནི་སྐྱོན་སྨྲས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བརྗོད་པའོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་གནོད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་གྱི་འགྲོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་ཏེ། དཀྲུགས་ལ་ཡང་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལ་ཁྲོ་བ་ནི་འཕྲལ་དུ་གནོད།

༄༅། །འཕྲེང་བ་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཕུ་ནུས་མཐར་སེམས་པའོ། །ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཁྲོ་བའི་འོག་ཏུ་འདི་ལ་བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་ཡང་ཡང་ཉེ་བའི་མདུད་པར་འཛིན་པ་མི་གཏོང་བའོ། །འཆབ་པ་ནི་རྨོངས་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་འཇིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ཕན་པར་འདོད་པའི་གླེང་བ་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་བྱེ་པའི་ཞེས་བསྐུལ་བ་ན་ཁྱམ་ཐབ་མཐུད་པའོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་ཚིག་རྩུབ་པོས་གཞན་གྱིས་སེམས་གདུང་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཕྲག་དོག་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། རིགས་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཞེ་སྡང་གི་ཆ་ར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུག་པའོ། །སེར་སྣ་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཞེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའོ། །སྒྱུ་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་
ཆགས་པས་གཞན་ལ་བསམས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་དུ་གནས་ལ་གཞན་དུ་སྟོན་པའོ། །གཡོ་ནི་བདག་གི་ཉེས་པ་བཅབ་པའི་ཐབས་བཟུང་སྟེ། གཞན་ཅན་ནས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་གཏམ་ཡོ་བ་ལ་བསྒྱུར་བ་དང་གསལ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་ཉེ་ལས
དེ་དག་གི་ཚམ་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མི་འཛེམ་པའོ། །ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མི་འཛེམ་པའོ། །ཁེངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ལས་ཀྱི་ལུས་འགྱུར་བ་ཞིང་ཀྱང་ཕལ་ལ་བཀྲུ་བ་དང་། མ་བོ་འབབ་བསྒོད་པ་དང་། སྙིང་མ་བལྟས་
པ་དང་། སོ་གཅིག་གས་པ་ལ་སོགས་པ་འཁྱིད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། འདུད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མི་བྱེད་པའོ། །རྩོད་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱལ་བ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ལ་རྩོལ་བ་ཆད་པ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྙིང་
སྟོབས་པ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །རྒྱགས་པ་ནི་བདག་གི་རིགས་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་བཟང་བ་དང་ལང་ཚོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་བ་བའི་སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པས་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཁེངས་མེད་པའི་

འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་དགེ་བ་མི་སྒོམ་ཞིང་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི་རིགས་དང་ཤེས་རྒྱུ་དང་ནོར་ལ་སོགས་པས་དམའ་བ་བས་དེ་དག་གིས་བདག་ཆེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་ཁེངས་པའམ། རིགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡོད་དེ་དག་དང་བདག་མཚུངས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་ཁེངས་པའོ། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་རིགས་དང་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་མཚུངས་པ་བས་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉམས་རྩལ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཆེའོ་སྙམ་པ་འམ་རིགས་དང་ནོར་ལ་སོགས་པས་ཆེ་བ་ལ་བདག་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་ཁེངས་པའོ། །ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བ་བས་ཀྱང་བདག་ཆེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་ཁེངས་པའོ། །ངར་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་ནས་སེམས་ཤིང་ཁེངས་པའོ། །ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་རིགས་དང་ཤེས་རྒྱུ་དང་ནོར་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་ཆེས་འཕགས་པ་ལ་བདག་ཅུང་ཟད་ཅིག་གིས་ཆུང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་ཁེངས་པའོ། །མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲས་བུ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་ཁེངས་པའོ། །ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བདག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་ཁེངས་པའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གོང་དུ་མིང་གིས་སྨོས་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་མི་འགྲོགས་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་མི་འགྲོགས་སོ་ཞེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་བསྟན་ཏེ་འདོད་ཆགས་ནི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ཤིང་སྲེད་པའོ། །ཞེ་སྡང་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ། གང་གི་དབང་གིས

༄༅། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གསོད་པ་དང་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །གཏི་མུག་གིས་ངན་སོང་རྣམ་པ་དང་མཐོ་རིས་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང༌། དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང༌། དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་ཤེས་པའོ། །ཀུན་ནས་སློང་བ་ནི་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཕྲད་ནས་མངོན་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ཉེ་བར་གྱུར་ལ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཀུན་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་དཀའ་བ་དང༌། སླ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕྲ་མོ་དང་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་སླ་བ་དང༌། དཀའ་བ་དང༌། ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུས་སྤོང་བ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྤང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཕྲ་མོ་ཞེས་བྱའམ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྤང་སླ་བས་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་ཉོན་མོངས་པའི་ཤས་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྲ་མོ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཁོང་དུ་བཅུས་པ་ཡིན་པས་ཕྲ་མོ་ཞེས་བྱའམ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པ་ཡིན་པས་སྦོམ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གསུམ་དང་ཡང་དག་མི་འགྲོགས་པར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་ཞེ་ཆེམ་དང་མཐུན་པ་དང་འཆེང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་འགྲོགས་པར་སྟོན་ཏོ། །གཏི་མུག་གི་མུན་པ་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་ཡིད་རྟོག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ནང་དུ་ཡང་གཏི་མུག་སྨོས་མོད་ཀྱི། མདོ་ལས

སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་གཞི་གཅིག་ཏི་མུག་ཡིན་པས་འདིར་ཡོགས་ཤེ་གཏུ་ཡང་བསྟན་སོ། །གཏི་མུག་གཉེར་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན་གཏི་མུག་གི་ལྡན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྡན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་མི་མཐོང་ཞིང་ཡོག་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གིས་རྒྱུ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་མཐོང་བས་ན་གཏི་མུག་གི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་རིབ་ནི་དེ་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པ་སམ་ན། རབ་རིབ་ཀྱི་ཡིད་རྟོག་སྟེ། ཡིད་རྟོག་དང་འདྲ་བར་ཚེ་རབས་གཞན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཡོད། ཡང་དག་པ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞེས་བྱའོ། རྨིག་པས་ཆོད་པའི་ཡ་ཡོལ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདི་ཉེས་དམིགས་ཡོད། ཡང་དག་པ་ཡང་ཤེས་རྒྱུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཚེ་རབས་གཞན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ནི་གཏི་མུག་པའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་བརྗོད་པ་རྡུ་ཕྲ་ཞིང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ཤེས་པ་ནི་ལྡན་པའོ། །ཚེ་འདིའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ནི་རབ་རིབ་པོ། ཉོན་མོངས་པ་དེའི་རྒྱུས་ཚེ་འདི་ལ་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དང་། ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མི་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་རྟོག་གོ། །ལས་གང་བྱས་པས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པར་མི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིབ་པའོ། །འབྲས་བུ་དེ་དག་ཀྱང་ཚེ་འདི་ནས་མ་འོངས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་མི་ཤེས་པ་ནི་ཚོད་པའོ། །ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་གྱི་འགྲོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཡོན་ཏན་དང་ས་རིམ་པ་གོང་མ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར། མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

༄༅། །འདོད་པ་དང་འཁྲབ་བ་མོའི་རྟོག་པ་དང་ཞེ་སྡང་བ་ལ་སོགས་པས་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སྤངས་པ་བསྟན་ཏོ། །འདོད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱའོ། །འཁྲབ་བ་མོའི་དོན་
ནི་སྒྲ་རྒྱལ་བ་བཞིན་ཏོ། །འདོད་པ་དང་འཁྲབ་བ་མོ་དེ་དག་ཉིད་རྟོག་པ་དང་འདྲེན་པས་ན་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདུད་བཞི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཕུང་པོའི་བདུད་དོ། །ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་མཐུན་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནས་ཤི་འཕོས་པ་ནི་འཆི་བདག་གི་བདུད་དོ། །གང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ནས་ཕུང་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་ན་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་སྙིང་པ་བར་ཆད་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལྡུགས་པ་རྣམས་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད་དོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདོད་པ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་
སོགས་པ་བ་སྤྱོད་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཕྱོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བདུད་ཀྱིས་བསྒྲགས་ཉེད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་གང་
ཟབ་མོ་ལ་ཞིག་པ་ཕྲ་བར་འགྱུར་བས་མངོན་པར་བསྟན་པ་སྤྱོད་ཞུགས་ལས་འདས་པ་དང་། རྟེན་ལུགས་མཐུན་པའི་སྐྱོ་བའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར་ནས་ལྡོག་པ་འདི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་ན་ཡིད་ལ་ཆགས་པར་
འགྱུར་བའི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ་འདི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པར་གནས་པ་ན་རོ་ཁྱད་པར་ལ་སེམས་ཆགས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར

ཧེས་སུ་སྒྱུར་བབ་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཉལ་བའི་བདེ་བ་དང་། སྙོམས་འཕེབས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་སེམས་འཇུག་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཤེས་བཞིན་དང་བཅས་པར་གནས་པ་ནི་ཁྲིམས་པ་འཁོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོས་དཀོན་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་རྣམས་མཐོང་ནས
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དེར་སེམས་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་དང་། འདུ་འཛི་མང་པོའི་ནང་དུ་འདྲེ་ཞིང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་སེམས་ལ་ཡོས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་དང་ཚེ་རབས་ཕ་རོལ་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཡིད་གཉིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །གང་གི་ཚེ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སེམས
ཆགས་པ་དང་། སེར་སྣ་དང་། འདོད་ཆེན་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་བ་དང་། །བགསལ་ག་ལ་སེམས་འཇུག་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ན་དེ་ལ་སོགས་པ་བདུད་ཀྱི་ལས
ཚད་མེད་པར་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷའི་བུ་ཇི་ཙམ་དུ་ལས་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཇི་ཙམ་དུ་སྨོན་པ་དང་། ཇི་ཙམ་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཇི་ཙམ་དུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཇི་
ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཇི་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་དུ་སྙོམ་སེམས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ལྷའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །སྦྱིན་པའི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །སྦྱིན་པ་སྙོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཟོད་པ

༄༅། །འཛིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་མཚན་མ་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱ་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །དགོན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྙོམས་སུ་ལྷུང་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་སྙོམ་སེམས་སུ་ཕྱིན་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བདག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ། བདག་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ། བདག་ནི་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ། བདག་ནི་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ། བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་བསྒྲུབ་ཅིང་གནས་པའོ་སྙམ་དུ་རློམ་སེམས་སུ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ལྷའི་བུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱེ་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ལྷའི་བུས་སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་བདུད་ཀྱི་ལས་གང་ལས་བྱུང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་བུ་བརྩོན་པ་ལ་བདུད་གླགས་ཚོལ་གྱི། མི་བརྩོན་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་བར་འགྱུར། དེ་ཉིད་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་བུས་སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ན་བརྩོན་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་མི་བརྩོན་པ་ཡིན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་ཇི་ཙམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ཙམ་དུ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གནས་པ་དེ་ནི་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་ནོ། །ལྷའི་བུ་བརྩོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །སྦྱོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ལྷའི་བུ་གང་ན་མིག་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་ལ་མི་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ། གང་ན་རྣ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བ

དང་། སྒྲ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། སྣ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། དྲི་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། ལྕེ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། རོ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། ལུས་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། རེག་བྱ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡིད་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ལ་མི་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རི་ཤུ་ཏི་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡང་དག་ཕུལ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འདོད་ཅིང་འཁོར་བས་སྐྲག་པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བསམ་གཏན་བསྐྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་ལས་རྣམ་པར་མི་ཕྱོགས་པ་ཚོལ་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཆོས་སྟོན་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྦྱིན་གནས་ཚོལ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཏམ་སྟོན་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཏམ་འཆབ་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཟབ་མོའི་གཏམ་འཆབ་ཅིང་གཏམ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་ཚོལ་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་བསྒྲུགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་མི་བརྩོན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་སྦྱོར་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོགས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་གནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷག་མཐོང་དག་པར་འཛིན་དུ་མི་འཇུག་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ཚོལ་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སྨོད་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས

༄༅། །རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིང་། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་མི་འདོར་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཐབས་དང་མི་ལྡན་པར་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་མི་ཚོལ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་གསང་ཚིག་འདོད་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཁྱུད་བྱེད་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་དཔོན་པའི་ཞལ་ཏ་བྱེད་ཅིང་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་ཚོལ་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྨྲ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྐལ་བ་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་མི་བསྟེན། མི་བསྙེན། བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་ལ་དགའ་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །གང་གི་ཚེ་བརྒྱ་བྱིན་རྣམས། ཚངས་པ་འམ། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་འམ། རྒྱལ་པོ་འམ། ཚོང་དཔོན་ནམ། ཁྱིམ་བདག་གི་ཡོངས་སྐྱོང་དང་། ནོར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་མི་བསྟེན། མི་བསྙེན། བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་པ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་དང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གསུངས་པའི་བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ལ་ཡང་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གསོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་བསྟན་ཏེ་བདག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་བདག་ཅན་རྟག་པར་སྨྲ་བ་དང་། གཞུང་གཅིག་ཡོད་ཀྱི་སྐྱབས་པའི་མཐའ་རབ་དང་བ་ལས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱེ་སྟེ། མིང་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གཞག་པའོ། །འདོད་པ་ལ་མདོར་ན་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རེ་རེ་དང་ཡང་སྦྱར་ཏེ། །བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་མདོར་ན་བཞི་ཞེས་སྦྱར་བ

ངང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་རོ། །བདག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་ཕྱིད་པར་སྐྱུར་བ་ཤད་པར་ནུས་སོ། །འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དབང་ཕྱུག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། རྫས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་སེམས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་ཉེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལས་ལས་དེས་ཚེ་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའོ། །ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་ཅིང་མོས་པ་བརླག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤོང་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་རྣམས་བྱས་པ་ལས་ཚེ་རབས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་ཆོས་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་འཕགས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །འཇིག་ཚོགས་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་ལྟ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚེ་སྔ་མ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དེས་བསྒྲིབས་པས་བདེན་པ་མི་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །བག་ཆགས་དེ་དག་གི་མཚམས་སྦྱོར་བས་ན། བག་ཆགས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ།

༄༅། །དེ་ནི་དབང་གིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཚོལ་ཞེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཐུད་པ་དང་སྒྲ་བརྟགས་པ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པ་བསྟན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གསུམ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཆི་དབའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མ་དང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྒྲ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་འམ་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ནི་རྟོག་པ་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །ཡང་ན་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འཇལ་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ལུང་གི་ཚད་མའོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་པོ་ལ་འཇལ་བ་ནི་རྟོག་པའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་པོ་འཇལ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ལུང་གི་ཚད་མས་དངོས་པོ་འཇལ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། ཤུ་དཀར་ལས་འདས་པ་དང་། འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་མཚན་མའོ། །གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་རྣམས་ནི་དམིགས་པའོ། །མཐོང་བ་ནི་མིག་གིས་སོ། །ཐོས་པ་ནི་རྣ་བས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱིས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ༎ །མདུད་པ་དང་སྒྲ་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཞེས་བྱ

ཉེ་མ་དྲུག་པ་དང་། སྒྲོ་བཏགས་པ་གོང་མ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཞན་དག་དང་ཡང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པར་སྟོན་ཏོ། །བདག་དང་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཞི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་མ་འདྲེས་པ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་། གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་། ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངོ་། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཆ་མཉམ་པའི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངོ་། །དེ་ལ་ཉེ་བར་བླངས་པའི་དངོས་པོ་གཏེར་དང་། འབྲུལ་སོགས་པ་མི་གཏོང་བ་ཞི་སེ་ར་སྐུའོ། །དེ་ལས་བཟློག་ན་གཏོང་བའོ། །སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཞེ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ཡིན་ལ། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྡེག་པ་དང་། འཆིང་བ་ལ་སོགས་པས་འཚེ་བར་སེམས་པ་ནི་གནོད་སེམས་སོ། །རྡེག་པ་དང་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་མི་འཚེ་ཞིང་གནོད་པར་བྱས་ཀྱང་ཕྱིར་གནོད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་མི་སྤྲོ་ཞིང་མི་འཇུག་པ་ནི་ལེ་ལོ་སྟེ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཕྱིའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་

༄༅། །སེམས་འགྲོས་པ་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་འདི་དོན་གོལ་སེམས་སྒྲེ་གཅིག་པ་བཞི་ཞལ་ལ་བཏགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཆགས་ཤིང་འཛིན་པ་ནི་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རིགས་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་དང་། རིགས་མེད་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་གསུམ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ངེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བར་གནས་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་འགྱུར་བས་ན་ཐམས་ཅད་གསུམ་དུ་གནས་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རིགས་ཅན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ངེས་པ་སྟེ། རང་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་སྡེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཐེག་པ་གར་བསྒྱུད་བར་འགྱུར་ཅིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་ཕྲད་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་སོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ནི་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚོགས་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚོགས་དང་། མ་ངེས་པའི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚོགས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཏེ། གང་འདོད་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། གཏི་མུག་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཉེར

མོངས་པ་ཟད་པར་ངེས་པ་ན། ཡང་དག་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ་ནི་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ལོག་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ངེས་པ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་གལ་ཏེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་ནི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དེ་དག་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཞག་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་བདེ་འགྲོ་རྣམས་སོ། །དེ་སྐྱེད་པ་ནི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲོག་མི་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སོ། །འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྤྱད་དུ་རུང་བའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་གཞག་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ༎ དེ་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲེ་ཞིང་བསྙད་དུ་མི་རུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཉིད་དོ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྨྲེ་ཞིང་བསྙད་དུ་རུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། དད་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཞག་སྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཁམས……གསུམ་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དང་བཅས་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཁམས་ས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་པའི…

༄༅། །ཆོས་དེ་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཞག་སྟེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་གང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །གང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འདྲིས་པར་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཞག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ལེ་ར་བ་ར་ག་ཏོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་ཉིད་དམ་པ་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཞག་སྟེ། བཟང་པོ་དང་ངན་པའོ། །དེ་ལ་གང་དམ་པ་རྣམས་ནི་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སྤངས་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་གང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ངན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པར་ཁ་ཏ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ནག་པོའི་ཕྱོགས་དང་། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཞག་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའོ། །དེ་ལ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། ས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་དང་། བདེ་བའི་གཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཞག་སྟེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས

པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་གང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ལྗོན་ཤིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདོད་རབ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱུག་བསྟོལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ལ་ས་གཏོགས་པ་སྟེ། རྣལ་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེའམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཐ་དད་པའོ། །ལྷ་ཞེའམ། མི་ཞེའམ། སྲུང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའོ། །དགའ་བ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཞེའམ། པདྨོ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི། ཞིང་ཐ་དད་པའོ། །འོད་དཔག་མེད་ཅེའམ། མི་འཁྲུགས་པ་ཞེའམ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐ་དད་པའོ། །ས་བཅུ་ཞེའམ། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་པ་ཞེའམ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐ་དད་པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན། འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་འདུན། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཞེའམ། འདི་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། འདི་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། འདི་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་དགེ་འདུན་ཐ་དད་པའོ། །མི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། རྟག་པ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་དང་། བདེ་བར་འཛིན་པའོ། །ཤེས་པ་ནི་རིག་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བར་འཛིན་པའོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲར་ཤེས་པ་ནས་ཆོས་སུ་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེ་

༄༅། །རྣམས་སོ། །བརྗོད་དུ་ཡོད་ཅིང་བསམ་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟེ། བརྗོད་པ་དང་བསམ་པས་ཐོག་ཏུ་མི་ཕེབས་པའོ། །མཚན་མ་ཡོད་ལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་མ་ཡོད་ལ་སྤྱོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །གཞན་ཡང་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཡོད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ལུས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་ཀྱིས་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པའི་རང་བཞིན་ཅིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཀུན་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བའོ། །ཤེས་རབ་དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་ན་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་གཞན་གྱི་གཞི་དང་རྟེན་དུ་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ཡང་མི་རྟེན་པས་ན་ལུས་མེད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུར་ཡང་མི་གནས་པས་ན། མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་གཞན་ལ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་མཚན་མར་མི་འཛིན་པས་ན་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་མ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་སྦྱར་ཏེ། མཚན་མ་ཡོད་ལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས། སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས། ཡིད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཟབ

པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པས་ན་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསགས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡོན་པར་བྱེད་པའི་
ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པས་ན་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ང་དང་ངའི་ཞེས་སྙམ་སེམས་པ་བདག་ཀྱུལ་བ་དང༌། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་མ་འབྲེལ་བས་ན། ཡིད་དང་
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་
ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་མིག་གི་དབང་པོ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་དུ་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །དབང་པོ་དེ་རྣམས་ལ་མི་རྟེན་པས་ན་གནས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ། །མིང་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། མིག་དང་
རྣ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་དག་དང་མ་འབགས་པས་ན་མིང་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའོ། །གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི་མཚན་མ
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་མ་འདྲེས་པས་ན་མཚན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའོ། །ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དང༌། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དང༌། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང༌། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཞན་པར་འདོད་པ་ནི
གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོས་པ་དང་མ་འདྲེས་པས་ན་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་ནས། དེའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །

༄༅། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ཡོར་པ་རམ། མགོ་དྲང་ཁ་རབ་ཀྱིའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དྲིས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བའམ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཆོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། དྲིས་པ་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་བརྗོད་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚིག་མཐོ་དྲང་བ་དང་། ཚིག་གི་རྒྱན་དུ་བྱ་བའོ། །ཆོས་བརྗོད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །དེ་བས་ན་ཆོས་བརྗོད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །དེ་འང་བསྟན་པ་དང་བཤད་པ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་ལས་བརྩམས་ན། ཆོས་བརྗོད་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །བཤད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་གསུངས་པ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་གྲངས་དང་མིང་དང་དཔེ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་བརྗོད་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གྲངས་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་བརྗོད་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མིང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བྱ་བ་བསྟན་པ་སྟེ། དབུ་བ་རྡོས་པ་བསྟན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔེ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགར་བའི་ཚིག་སྟེ། མཁས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་ས་བཀར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི་བཤད་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོའི་དོན་ནི་མང་ཚུང་ཟད་གཟུགས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་ཀྱི་དང་། ནང་གི་དང་། ཕྱིའི་དང་། རགས་པ་དང་། ཕྲ་བ་དང་། ངན་པ་དང་། བཟང་པོ་དང་། ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས

ཉམས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཕུང་པོ་དེ་ལ་མཁས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པའོ། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་རྟོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གང་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བྱ་བ་བསྟན་པ་སྟེ། དབུ་བ་རྡོས་པ་བསྟན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་རྣམས་ལ་སྦྱར་རོ། །ཕུང་པོ་ནི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་གཞག་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེ་ཡང་དབུ་བ་རྡོས་པ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུའོ། །དཔེ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་ཞིག་དང་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་དང་། བདག་མེད་ཅིང་གཙང་བའི་དོན་སྟོངས་པའི་དོན་དང་། བདག་མེད་ཅིང་[illegible]་བའི་དོན་དང་། སྙིང་པོ་མེད་པའི་དོན་དང་། མི་བརྟན་པའི་དོན་དང་། དོན་མེད་པ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བཞིན། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དང་སྨྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའི་དོན་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། དོན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བསམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དོན་ཏོ། །དཔེར་གཞག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ན་ཕུང་པོའི་དཔེར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་ཞེ་ན་བསྟན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་དཔེ་དང་མཚན་ཉིད་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །འདིར་ཕུང་པོའི་སྒྲུམ་སྐུམ་སུ་ཐིན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཉིད་དབ་ཤད་པ་སྒྲེང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཟུགས་ཁོ་ནའི་ཕུང་པོ་ཞེས་[illegible]ཏོ།

༄༅། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་ད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དབུ་བ་རྡོས་པ་ནི་བདག་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་ཤེལ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་སྣང་བའི་དབུ་བ་རྡོས་པ་མང་པོ་རྒྱུ་བ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་སྙིང་པོ་དང་རང་བཞིན་ཡོད་དུ་རེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྡོན་ཆོད། སྣང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཀྱེ་མ་འདི་ག་དབུ་བ་རྡོས་པ་སྟེ། གསོག་གསོབ་དངོས་ཉིད་མེད་དོ་སྙམ་མོ། །དེ་བས་ན་དབུ་བ་རྡོས་པ་ནི་བདག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ན་གང་ཟག་གི་ངར་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །དབུ་བ་རྡོས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པའི་རང་བཞིན་བདག་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་མེད་པ། གསོག་དང་གསོབ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པས་བལྟས་ཤིང་བརྟགས་ཏེ། ཞིབ་མོར་གཞིགས་ན་བདག་དང་རང་བཞིན་མེད་དེ་གསོག་གསོབ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོར་བ་ནི་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཚོར་བའོ། །འདི་ར་ཡང་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ནི་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་མེད་ཅིང་དག་ཙམ་དབ་ཤུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཆུ་རིན་དུ་ཆར་པ་བབ་པ་དང་། ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་ཤེལ་གྱི་དོ་ར་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་བ་སྤུ་ཆགས་ཤིང་འཕྱུར་བ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་རྣམས་ལ་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་རེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་བཟུང་བས་ཐམས་ཅད་ཉམས་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་ངམ་བཟུང་བའི་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་སོ། །ཧས་སུ་སྨྲ་བས་ཚལ་

ཏེ་ས་འདི་ཡོ་ཆུ་འི་ཆུ་བུར་ཏེ། བདག་མེད་ད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསོག་གསོབ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་དང་ལག་པས་བལྟས་ཤིང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ཆུ་འི་ཆུ་བུར་དང་འདྲ་བར་བདག་དང་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་གསོག་དང་གསོབ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །འདུ་ཤེས་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཏེ། ཡུལ་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའོ། །མཚན་མ་ནི་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །འཛིན་པ་ནི་དེ་ནི་དཀར་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དམར་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཅོད་པའོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་མེད་ཅིང་མཐོང་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སྐོམ་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་ནས་ཏེ། སྨིག་རྒྱུ་བཞུ་ཚོགས་ལ་ཆུ་རླབས་ལྟ་བུ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་དེ་ཀ་ལ་ཆུ་ཡིན་སྙམ་ནས་འཐུང་བར་རྩེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དུ་བརྒྱུགས་ཏེ་བརྟགས་ན་ཆུ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ཀྱི་ཧོ་བ་འདི་ཡོ་སྨིག་རྒྱུ་བ་སྟོ། བདག་མེད་པ་གསོག་གསོབ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མང་པོ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་དག་པར་བརྟགས་ན་བདག་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་ངོ་། དེ་བས་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན་དུ། བདག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ན། གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་[illegible] །དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིང་གི་སྙིང་པོ་སྲ་བ་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཆུ་ཤིང་བཅད་དེ་[illegible]

༄༅། །འཕྲུལ་ནི་སྙིང་པོ་ཡོད་དམ་ཞེས་བརྟགས་ན། སྙིང་པོ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས། ཀྱེ་མཚོ་འདི་ནི་ཆུ་ཤིང་གི་སྙིང་པོ་སྟེ། སྟོང་བ་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་བ་དང་མེ་དཔེ་བ་དང་། ཕུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་རྡུ་ཐྲེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་མ་པ་ལྔ་ཚོགས་པ་ལ་དམ་པ་དང་སྙིང་པོ་ཡོད་དུ་རེ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ཀུན་ཏུ་བལྟ་ས་ནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་། འདུག་དང་པ་ཡོལ་དང་གཉིས་ཀ་རི་སྤྲུར་བྲལ་ཡང་དག་པ་ར་བརྟགས་ནས་སེམས་ཙམ་དང་མ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འདས་པ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་བདག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་མཐོང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཡུལ་རྣམས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྱུ་མ་བུ་སྒྱུར་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་མ་རྫས་ཆ་ལུགས་ཀྱི་བཟོ་བོ་ཀུ་དང་མེ་དང་། གཞོན་སྨིན་དང་བ། དྲང་སྲོང་རི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་རྣམས་སྤྲུལ་པ་དེ་དག་ལ་མིག་གིས་ཕྱིང་ཀུན་དུ་ལྟ་ཞིང་། རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་དུ་ལྡན་པ་ར་སེམས་པ་བརྟགས་ན། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས། ཀྱེ་མ་འདི་ནི་སྒྱུ་མ་སྟེ། །སྟོང་པ་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་རང་བཞིན་དུ་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་ར་རེ་ནས་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་བརྟགས་ན། སྒྱུ་མ་བཅིན་དུ་སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པར་མཐོང་ངོ་། །ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གང་དུ་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་དཔེ་ཡང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། དོན་མེད་པ་དག་ཀྱང་སྣང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཡོད་དང་མི་འོང་བ་ཀུན་དུ་ཡོངས་སུ་དཔྱད་བ་རང་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྨི་ལམ་པ་ར་ཤེས་པ་པུ་རུམ་ཡུལ་ལ་རེ་དུག་པ་རང་མི་ཤེས་ཏེ། གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ན་བུད་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་སྤྲང་བ་ཅིག

157

ལ་མཚོ་། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བདག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བར་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ར་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་མཐོང་བའི་ཚེ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་སེམས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བར་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་མོད་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུས་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་བྲག་ཅ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དང་སྒྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སླ་ལ་བྲག་ཅའི་སྒྲ་བརྙན་བདག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་ཅིང་དོན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྒྲ་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་སྒྲ་དང་ཚིག་དང་ཡ་ཀླ་དང་བརྗོད་པ་མང་པོ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤོག་ཤོག་གམ་དར་རས་ལ་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་བྲིས་ནས་བརྐྱངས་ཏེ་ཕྱེ་བ་ལ་དེའི་ནང་དུ་མཚན་མོ་འི་མེ་མར་བཙུགས་ནས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་མིག་ཡོར་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྣང་བརྙན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁང་པའི་ནང་གི་ཉི་ཟེར་འོད་ལ་བ་ཏེ་ཉེ་ནས་གཟུགས་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའོ། །ཡང་ན་གཞན་ནི་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཡོར་སྟེ། དཔེར་ན་སྡོང་པོ་ལས་མི་ལྟ་བུར་འཁྲུལ་པའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་མིག་ཡོར་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་མེད་ཀྱང་མིག་ཡོར་གྱི་སྣང་ན་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་པར་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་ངོ་། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་མེད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཆུའི་ཟླ་བ་དང་། མེ་ལོང་དག་བཞིན་དུ

༄༅། །བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྣང་བ་བདག་གི་རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་དུ་ཟིན་ཡང་བཞུར་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་མི་དམིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བའི་སེམས་མཉམ་པར་གནས་པ་ལས་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གཟུགས་དང་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་འབྱུང་ཞིང་སྣང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་མེད་ཀྱང་ཕྱུང་རྒྱུ་བ་མཁས་དཔལ་རྣམས་ཐབས་ལ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པ་བཞིན་པར་སྣང་བས་སོ། །དཔེར་ན་རྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་བདག་གི་རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཟུགས་དང་དབྱིབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བར་འཛིན་པ་ཡང་བདག་གི་རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བར་སྣང་ངོ་། །གང་འདི་ལ་མཁས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སྨྲས་པ་གོང་དུ་ཕུང་པོ་དཔེར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དུ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དང

མཚན་ཉིད་དེ་ཙམ་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་མེད་པའི་དོན་ནི་མི་རྟག་པའི་དོན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་དག་པས་ཡིན་པར་ཀུན་རྟོག་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་འཛིན་པར་ཀུན་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ། རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡོད་པའི་དོན་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་དོན་སོ་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཙམ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ནི་མེད་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཟག་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་ཏེ། དེ་དག་སྟོང་པ་བའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པོ་དང་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཡོག་ཏུ་སྣང་བའི་སེམས་ཉིད་གཉིས་པོ་ལས་ཞེ་བར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཤེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཁམས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་རྟོགས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་མཚན་ཉིད་དང་འཛིན་པའི་དོན་ཏེ། །ཡང་ན་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། །ཁམས་དང་ས་བོན་དང་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ།

༄༅། །གང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ནོ། །དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ཁམས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དམིགས་པ་དང་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་མི་འཇུག་གྱི། གང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ན་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སའི་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དོན་དམ་པར་སའི་ཁམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སའི་ཁམས་ཡིན་ན་སའི་ཁམས་སྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་སྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སའི་ཁམས་ནི་སའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་བ་ཡིན་པས་སྲ་བ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཡི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་རིགས་པར་སྦྱར་བར་

ཕྱི་རོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རིག་པར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་གོང་མ་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་སྟོན་ནོ། །འོག་མ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ད་མི་འཛིན་པ་བསྟན་ཏོ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་མཚུངས་མེད་ཞེས་བྱ་བའི་བདག་གི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་གནས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་མཚུངས་མེད་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་ན་དེ་ནི་མཚུངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་བདག་གི་ཁམས་ལ་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་དེ་སྟོང་པ་ཡིན་པ་རང་འདྲ་བས་ན་ཆོས་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པས་ན་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་། རླུང་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། རི་དང་། རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱ་ལུང་དང་། མཚོ་དང་། དགོན་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་། ཕྱུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མཚན་མ་སོ་སོར་ཆད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པའམ་ཡིན་པས་ན་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་མ་མེད་པས་ན། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་མི་སྣང་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་མི་སྣང་ངོ། །དེ་དག་གཉིས་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འདོད་པ་མེད་པའི་སྨོན་པ་མེད་པའོ། །ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བསམ་བསྐྱེད་ཅིང་། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའོ། །འདས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་ན་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས

༄༅། །ཡོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །བདག་གི་ཁམས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དག་སྨོས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། །མཚན་ཉིད་དངོས་སོ་སོར་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པ་དག་པ་རང་འདྲ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ། ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱང་ནམ་པ་ག་འདས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཆེའི་རྒྱུན་ཆད་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་མཚུངས་པས་ན་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བསྟན་པ་རྣམ་པ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འཇུག་པ་མཚན་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། །སོ་སོར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་བཅིང་ཀྱི་ཆེ་བའི་དེ་ཙམ་མོ་ཞེས་དཔག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། ཚད་མེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་རྟོགས་པ་དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་གང་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ཏེ། གང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཁམས་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །སྒོ་ནས་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ཡ་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས

རྣམས་བཅུ་སྟེ། །ཁམས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒོར་སོང་བས་བསྡུ། ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཚད་མེད་པས་དེ་དག་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཚད་མེད་དོ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་ཚད་མེད་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་ཚད་མེད་པས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མེད་པ་གཉིས་སུ་བྱའོ། །གང་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་བསྟན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་ཚད་མེད་པ་བསྟན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒོ་དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་ལ་མཁས་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་འདོད་ནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་སོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བའི་སྒོ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་སྟེ། མཁས་པའི་སྒྲ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཇུག་པའི་ཡང་ཤེས་ཏེ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་སྦྱར་ན་སྐྱེ་བའི་གནས་རབ་འཕེལ་བ་ལ་མི་བྱའི། །འདུས་པའི་གནས་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། འདིར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་འདུས་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ནི་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ།

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདང་། མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐ་མི་དད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གཞན་ནི་གང་དུ་ཁམས་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་
བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དེ་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ལ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་ཡང་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་གིས་སྟོང་
པ་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་གང་ན་མེད་པ་དེ་ལ་དེས་སྟོང་ངོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། རི་དགས་འཛིན་གྱི་མའི་ཁང་བཟང་ནི་ཕག་དང་ལུག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདིར་ཡང་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བདག་དང་བདག་གི་མེད་པས་ན་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་པར་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་སྙམ་པ་ལ། །འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་རིགས་པས་འཇུག་པ་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་པར་ཡང་མཐོང་ཀྱི། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་གསུངས་པ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་མིག་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ངོ། །འདི་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བའི་སྒྲ་བདག་དང་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་སྦྱར་ཏེ། སྐབས་དང་འབྲེ

ཞེས་སྟོང་པ་འདི་ཉིད་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དེ་རང་བཞིན་ནི་ཉོན་མོངས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་དག་པ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འཕྲིབ་པར་མི་བྱེད་དེ་ཅི་སྟེ་ཆོས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཤ་ད་ཡ་ཀྲ་ར། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བར་དགག་ཅིང་དེ་སྐྱེ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མི་སྤོང་བས། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འཕྲིབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤང་བར་མི་ནུས་ལ། ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་སྦྱོར། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་དུ་མ་ཡིན་པས་ན་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འཕྲིབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་སྤོང་བ་ལ། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འཕྲིབ་པར་མི་བྱེད་ན། སྟོང་བ་དང་སྡུད་པ་བར་ཕྱུར་བས་གཉིས་སུ་འདུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ནི་ཐ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་རྒྱུ་མི་གཏོང་བས་ཀྱི་དགེ་བ་མི་སོགས་པ་ཞིང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འཕྲིབ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་ཀྱི་དོན་སྙམ་པར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉི་ག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་འདི་ནི་དགེ་བའོ་འདི་ནི་མི་དགེ་བའོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་བསྟན་པར་འདོད་ནས་གཞན་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གནས་དང་། རྟེན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། གང་མིག་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མཐོང་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྦྱར་ཞེས་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་བགྲང་ངོ་། །གཟུགས་ལ་བདག་མཐོང་བ་དབྱིབས་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བས། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གནས་དང་། རྟེན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ནས་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་

༄༅། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནང་གི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་ན་ཞི་བ་བཅོགས་གཅིག་པ་ཡང་མངོན་དུ་མི་ལེན་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀུན་ལ་སྐྱོང་བ་
འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སྦྱལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མདོར་ན་
སྐྱེ་མཆེད་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཕགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །དེ་ལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་བསྲུངས་པས་ན་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་སྒོ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་།
འཕགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། གཏི་མུག་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་སྤངས་པ་ནི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་སྒོ་[illegible]
ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་གང་ཞེ་ན། གང་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ལས་སེམས་པ་དང་། ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་འཕགས་པ་
རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་གང་ལས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། མཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་རྣམས་
ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོ་ནས་བརྟེན་ཏོ། །དང་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་དྲོད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་རྩེ་མོའི་ཚེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་བཟོད་པའི་དུས་ན་དབང་པོ་ལྔ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས

157

།འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རྒྱུན་ལ་སྦྱོར་བས་ཡུ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་བསྒོམ་པའི་ལམ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྒོམ་པའི་ལམ་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་བསྒྲུབ་པ་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་འཕགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །འཕགས་པའམ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་སྒོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དབྱེ་བ་གང་ལམ་དང་མི་མཐུན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་པ་ལས། སྒོམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་ལམ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཡང་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཁྲིན་ཀྱི་ཡོལ་ག་ཅུ་སྒོམ་པ་རྣམ་གཉིས་འཕགས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་ན། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི་ལམ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་འབར་བའི་སེམས་ཅན་དང་། དགྲའི་དབང་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བའི་སེམས་ཅན་དང་། མུན་པས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། འཆིང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཟས་མཆོག་དུག་དང་འདྲེས་པ་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ལམ་རབ་ཏུ་སྟོར་བའི་སེམས་ཅན་དང་། ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཉམ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སེམས་ཅན་ནི་གང་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་སོ། །དགྲའི་དབང་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་ནི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བ་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱས་ནས་དགེ་བ་བཏང་བ་རྣམས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བའི་སེམས་ཅན་ནི་གང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སོ། །མུན་པས་སྒྲིབ་པ་ནི་རྔོན་པ་ལ་སོགས་པ་བཙོག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཏེ། འཁོར་བའི་ལམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆིང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བཅིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་པའི

༄༅། །ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཟས་མཆོག་དུག་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་དུག་དང་འདྲེས་པ་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་ཡང་འཆི་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་པ་ཡང་ཕྱིས་དེ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་སྟོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐེག་དམན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཏེ། ཐར་པའི་ལམ་ནོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ནི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའོ། །ཉམ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་མི་བཏུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་དང་མི་མཐུན་པས་ན་དེ་དག་ལ་འཕྲལ་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་ལ་གནས་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྔོན་དུ་བཤད་པའི་ལམ་དེ་ལ་གནས་པའོ། །ལམ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་བཞག་ཏུ་བཅུག་པ། ལམ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་བཅུ་པ་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའོ། ། ལམ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མི་འདོར་བ་ཞེས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་འདོད་དེ་ནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཤིང་བཤད་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ད་མི་སླུ་བ་ཡིན་པས་ན་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདེན་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། བདེན་པའི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའོ། །འདྲ་བ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྟོགས་པ་བ་བཞི་འམ། ཤེས་པ་བཞི་ནི

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་མདོར་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕྲུག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། རྟོགས་ད་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། †
གང་འདི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བསྟན་པའི་ཚུལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བཤད་ཅེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མདོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་མདོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མདོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་
པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མདོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མདོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཡང་ན་ནད་དང་། ནད་ཀྱི་གཞི་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། སྨན་
ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞི་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། མི་མང་མི་ནུས་ཞེས་བྱ་བར་སྨྲ་རོ། །དེ་ལ་ནད་ལྟ་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །ནད་ཀྱི་གཞི་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །ནད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །སྨན་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཡང་ན་མེ་
དང་ཤིང་དང་། མེ་ཞི་བ་དང་། མེ་འགོག་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བསྟན་ཏེ། མེ་ལྟ་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། མེའི་གདུང་བ་དང་འདྲ་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གདུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྟེ། ཤིང་ནི་མེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་
བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། མེའི་གདུང་བ་ཞི་བ་དང་འདྲ་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གདུང་བ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ཞི་བའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

༄༅། །བུ་ལོན་དང་། དབུལ་བ་དང་། བུ་ལོན་སྦྱང་བ་དང་། གཉེར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་བདེན་པ་བཞིའོ། །བུ་ལོན་ལྟ་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། རྟག་ཏུ་ཡིད་ནི་བདེ་བའི་གདུང་བ་དང་ལྡན་པས་སོ། །དབུལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྟེ། དབུལ་བའི་རྒྱུས་བུ་ལོན་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྒྱུས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུ་ལོན་སྦྱངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། བུ་ལོན་སྦྱངས་ན་བུ་ལོན་གྱི་མི་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེར་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། གཉེར་བུ་ལོན་སྦྱོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བར་ལམ་ནི་འགོག་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཕུང་པོ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྤུངས་ཤིང་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །ཕུང་པོ་དེ་དག་སྒྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་དུ་སྣང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་མི་སྐྱེ་བའོ། །འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ལས་འཕགས་པ་ཉེ་ཤེས་དག་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི། གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་ཤེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་སྲིད་པ་ལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པའི་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཡང་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་སྲེད་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་འདོད་པ་དང་། ཡུལ་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་འདོད་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་བདེ་བའི་དགའ་བ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྨོན་པས་མངོན་པར་དགའ་བ

བའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་བདེ་བ་ཞི་འཁྲུག་པར་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལེགས་པ་ཡར་འཇོམས་པ་ནི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་སྟེ། འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོང་བའི་དོན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་དགྲ་ལྟ་བུ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་སྤང་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འགོག་པ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་མི་འབྱུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་རྣམས་མི་འབྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་དོན་ནི་ཀུན་ཏུ་གཏི་མུག་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་མ་ལུས་པ་རབ་སྤངས་ནས་ཕྱིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་རིག་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་སྒྲས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་ཕྱིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་མི་འབྱུང་བའོ། །བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་མ་རིག་པ་ཡང་སྤངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མིང་གིས་བཀར་ཏེ་སྨོས་ཏེ། ཡང་ན་མ་རིག་པ་བག་ལ་ཉལ་བས་ན་མ་རིག་པས་བག་ལ་ཉལ་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་ཐོག་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པས་མཐར་འགག་པ་ཡང་མེད་པས་མ་རིག་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉན་ཐོས་དགྲ་ལྟར་ཞི་བ་དང་རྒྱུ་ཐོབ་མ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་ཐོག་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པས་མཐར་འགག་པ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཕྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་མི་འདོགས་ཤིང་

༄༅། །སྙེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་ལམ་གྱི་ཁ་དེ་ན་བ་ལ་ཡང་འཕགས་པ་ཉི་ཤུ་ཐོབ་པ་དག་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ག་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུར་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། །འཕགས་པར་འགྱུར་བའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འམ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ར་བདེན་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བས་ན། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཕགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་རོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་སྔར་ནི་འདིར

ཤེས་རབ་བཤད་པས་ཤེས་རབ་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་[illegible]་སྤོས་པ་བཞིན་དུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུར་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཤེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་པའོ། །བདུན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་གོང་དུ་བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །འདིར་ཡང་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བཏགས་ཤེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །ཀུན་རྫོབ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ཙམ་དུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། མི་སླུ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པར་སེམས་ཅན་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཀུན་དུ་མ་རྨོངས་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་མ

༄༅། །སྨིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཀུན་དུ་མ་ཕོ་སྨོ་ལེ་ངའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ནུར་ཕྱུགས་པས་བསྟུ་པ་རིམ་དོན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཞབས་ལ་བཏེག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་པར་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འགྲོ་བ་གཅིག་པུ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བཤད་པར་བཞེད་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་དང་བརྡས་བསྟན་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཡི་གེས་བསྟན་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སྒྲས་བསྟན་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། བརྡས་བསྟན་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཇི་སྙེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་དྲངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་བསྟན་པའོ། །ཕྱག་མཚམས་ཞིབ་ཤད་པ་སྨྲོ་ཤི་གེ་ནི་ཡི་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་ལུང་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ལུང་དང་འགྲེལ་པ་འདི་དག་ཉིད་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་རྐྱང་བ་རྣམས་སོ། །བརྡ་ནི་དོན་སྟོན་པ་རྣམས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་པའི་ཚིག་གི་རྐྱང་པ་རྣམས་སོ། །ཇི་སྙེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ལུང་འབབ་འཇིག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུ་དེ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་དང་ངག་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཚིགས་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱི་ཚིམ་ཡིད་ལ་བརྟགས་པ་དང་། ལན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྨྲས་སོ། །མདོ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་སོགས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ངག་གིས་བསྟན་པ་ནི་ཚིག་གི་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཉན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བར་ཤོད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་མདོར་ན་འདི་སྐད་དུ། གསུང

བར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངང་དུ་ཇི་ཙམ་དུ་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་
གཟུགས་སུ་འང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་གཟུགས་སུ་འང་མི་དམིགས་ཤིང་མི་ཆགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཡང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་ཡང་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་འང་འདོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་དེ་ལ་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་མི་དང་ད
འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་མེད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་ཡང་དོན་དམ་པར་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟེ། དེ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ
ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། ཡི་གེ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་དང་། མི་འགོག་པ་དང་།
ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པར་མི་བྱ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་དེའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད
པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ན། ཡི་གེ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བས་ན་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་

༄༅། །ཕྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཡིན། མི་ཡལ་བ་ཡི་ཆོས་ཉིད་དང་། མི་འཇིག་པ་ཡི་ཆོས་ཉིད་དང་། མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྤྲོས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྨྲས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་པར་བཞེད་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཡོངས་དྲིས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་གང་འདི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྷུར་བའི་མཚན་ཉིད་སྨྲ་བ་དང་། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དག་ཤེར་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཉམས་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱར་དུ་བའི་ཕྱིར་རོ། མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་དགུ་དང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་བགྲང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བགྲང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པའི་བདེན་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་གཞན་མ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བཤད། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིས་དོན་དམ་པ་མཚོན་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ལྟ་བུར་བཞག་གོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་དེ། ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས

པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཐ་སྙད་དང་། ཡི་གེ་དང་། བརྡ་ལ་སོགས་པ་བཞག་ནས་ལ་བསྟན་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་བ་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་དེ་དག་སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་རབ་ཡང་མི་ལྟུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ཉེ་ལྷ་རང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱང་འདས་ལ་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འབའ་ཞིག་གི་རྫོགས་སུ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པས་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གཟིགས་རིགས་རིགས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་བཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་དཔེར་ན་འབྲས་སྨིན་པར་གྱུར་ན་ཟ་བར་འོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྨིན་ནས་ནམ་ཀུན་ཀྱང་བཟར་བར་རུང་བའི་དུས་ན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ས་བོན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པ་དང་། ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་རུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་བརྙེས་ནས་ཉེ་བར་ལོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རང

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རིགས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གོ། །དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད། །རིགས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ལྷ་དང་མི་ཡི་བདེ་འགྲོར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་
རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་མདོར་ན་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་ཚེ་དང་། མདོག་དང་། རིགས་དང་། དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཚིག་བཙུན་པ་དང་། དབང་ཆེ་བར་
གྲགས་པ་དང་། མིར་གྱུར་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་གང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆུང་བ་ལས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སེམས་མི་འཇུག་ཅིང་སྒྲིབ་པ་ཆུང་བ་དང་། རྟོག་པ་ཆུང་བ་དང་། དྲ་ཞེང་མཐུན་
པ་རབ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་གཟུངས་པ་དང་ལྡན་པ། ལེགས་པར་སྨྲས་པ་དང་ཉེས་པར་སྨྲས་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ཤེས་པར་ནུས་ཤིང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་ནུས་པའི་མཐུ་དང་
ལྡན་པའོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་སོ་སོའི་ཐེག་པའི་ཚོགས་རྣམས་དང་པོ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་བསམ་པ་དང་། བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་ཁང་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོངས་སུ་འཇུག་དེ། རང་རང་གི
འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །བདེན་པའི་རྣམ་བཞག་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་ན། གཞན་ཡང་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དོན་དུ་བསྡུའོ། །འདིར་ཡང་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་བདེན་པས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ

ཐ་སྙད་བཙམ་དུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་ལས་གང་ཡོད་པ་རབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་བདེན་པ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་བཞི་དང་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་མདོ་ལས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་བསླུ་བ་ཅན་བརྫུན་པ་ཡིན་ནོ། འདུས་མ་བྱས་ནི་བདེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་ཅེ་ན། འཕགས་པའི་ལམ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་དོ། །ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་དོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་དོ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གང་གིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་མང་པོ་ནི་ཐ་སྙད་དོ། །བརྗོད་པ་དེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་དེའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མ་འཁྲུལ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་། འཁྲུལ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་དུས་སུ་བདེན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་འདི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་གང་དུས་སུ་བདེན་པར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡང་དུ་ཀྱུང་ར་དང་ལྡན་པའི་པང་ཟག་ཏུ་མ་ཟུར་མི་རྟག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་དོན་འདུལ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དུས་དང་སྦྱར་ཏེ། རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

༄༅། །འཆད་ཅིང་རྟོན་པ་ཉེ་སྤྱོད་ལ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཁྲུལ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉམས་པའི་ཡུལ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡི་གེ་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་བརྡ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་དང་བརྡས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་པས་ན་འཁྲུལ་པའོ། །ཡང་ན་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་བདེན་པར་སྒྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །སྣང་བ་གང་ཞེ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དོན་དུ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་དང་བརྡས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་འདི་ན་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །གང་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཐོག་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བསླུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་རིགས་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེའི་རང་བཞིན་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་རྟག་པའོ། །དེ་བས་ན་མི་བསླུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་རྟག་ཅེས། རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ལ་ཉི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པའི་དུས་ན་ཡང་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་དོན་ཅི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ལ་གཞན་དུ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་མི་བསླུ་བའོ། །ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི

ངང་ཉིད་དུ་གྲོལ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཀ་ནས་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བདེན་པ་གཅིག་པུ་འོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྡུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་མ་ཐག་ཏུ་ལ་བ་ཕྱེ་པས། །གཞན་ཕྱིར་བདག་ལ་བསྟན་པ་སྐྱེ། །ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་བ་དང་། དངོས་པོར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ས་དུ་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་སྐྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་ཞིང་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་ཡིན་ཞེ་ན་རིགས་པའི་ཕྱིར་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཉིད་པས་ན། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་འབའ་ཞིག་ལ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་འདི་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གཞན་ཡང་བདེན་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གཉིས་སུ་མེད་དེ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་བདེན་པ་གཅིག་བསྟན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམ་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །བདེན་པ་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་དང་། །དེ་ལ་བདེན་པ་གཅིག་ཞིག་པ་ང་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་མངའ་ཞིང་སྒྲོ་འདོགས་པ་བསྐྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཉིད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གཏུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཏེ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། གལ་ཏེ་མི་དང་ཆོས་ [illegible]

༄༅། །དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མི་འབྲེལ་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལྟར་ན་དེ་ནི་[illegible]་རྟོགས་[illegible]་ཡིན་ནོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཏགས་པ་འདི་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་མི་འདོགས་ཤེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཙམ་ཡང་ཤེས་པར་བྱེད་དམ། སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱུང་བ་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདེན་པ་ལ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་མི་བདེན་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་འདོགས་པ་རིང་བ་བདེན་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཚིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་གཟུང་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་པས་འཇུག་ཐུབ་པར་འཇུག་མ་ཐུབ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲོ་བ་བཏགས་ནས་སྟོན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་དག་བསྟན་པས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཁ་བཤད་པ་གཞན་ནི་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །གོང་དུ་བདེན་པ་བཞི་པ་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །གང་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་བསྡུས་པའི་དོན་གྱིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ། །བར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་བར་དང་རྒ་བ་དང་། འདོད་པ་མི་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཐ་མའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་འཆི་བ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་གནས་དེར་འདུས་པ་ལས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་མཚན་ཉིད་དེ་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དག་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་མ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གང་གིས་ཟག་དང་བཅས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཉི་ཀྱང་རང་བཞིན

མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྲེད་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་བག་ལ་ཉལ་བ་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲེད་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་སྲེད་པ་དང་ལྡན་པ་བཞི་ལྟར་བཤད་པར་ཟད་དོ། །སྲེད་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་པས། སྲེད་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱོར། །ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གང་གིས་སྲེད་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དེ་དགག་པ་མི་ལེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མི་ལེན་པ་ནི་སྲེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མཚན་མར་མི་འཛིན་པའོ། །སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་ནི་དེ་ལ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པར་མི་ལྟ་བའོ། །རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པའམ། སྲེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྨོན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དེས་ནི་འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུ་སྲེད་པ་དང་ལྡན་པ་བཙམས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་ཤིང་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་ན། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཟད་ཅིང་འགགས་ནས་ཕྱིན་ཆད་མཐར་མི་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཤིན་ཏུ་ཟད་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་སྲེད་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆད་པའོ། །འགགས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞིང་འཆི་འཕོས་པའི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚེ་འདི་ཉིད་ནས་མཚམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་འགགས་པ་སྟེ། །ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཟད་པའོ། །འཇིག་པའི་ཆོས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་འགགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཆད་མཐར་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་མི་འཕོ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཕྱིན་ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ།

༄༅། །སྔོན་གྱི་མཐར་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་འདས་པའི་རྒྱུ་ཡང་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཕྱི་མའི་མཐར་མི་འཕོ་བ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ནས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བར་ཕྱིན་པ་མེད་པ་ཉིད་འདས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུའང་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གང་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། །སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ་འགོག་པར་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་ལ་རེག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལམ་གང་ལ་གནས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རེག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་གཉིས་ལ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་ཀྱང་མི་ལྟ། འགོག་པ་ལ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་སུའང་མི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་འཐོབ་པའམ། །ཆུད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་ལམ་ལ་ལམ་དུ་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ

ཕྱི་བདེན་པ་དེ་ཡང་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་རྟོགས་ཏེ་མི་དམིགས་པར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པ་དེ་ནི་ལམ་ལ་ལམ་དུ་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །བདེན་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཅིང་བདེན་པའི་རྟོགས་པ་བསམ་མི་རྟོག་པ་འདི་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་གང་གིས་སོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་པོ་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོང་བར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པའོ། །བདེན་པའི་རྟོགས་པ་བསམ་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་དག་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པས་བདེན་པ་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཡང་མི་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་དག་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ནི་མཐར་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་པས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་དེ་ལ་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཅིང་རིགས་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཚོར་བ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོའོ། །རྣམ་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ནི་ཚོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བས་ཁྱབ་པ་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་བ་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བས་ཁྱབ་པ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན།

༄༅། །སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཕྱེ་ཅིང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བ་དེ་དག་ཏུ་མི་དམིགས་པར་མཚོན་དུ་རྒྱུད་ཅན་ཡང་ན་ཏོ། །གཞན་དུ་ན་ཞར་པ་ལྟ་བུ་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཕྱེ་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་དེ་རྒྱུ་གང་གིས་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། བཤད་པའི་ཚོར་བ་དེ་དག་རྒྱུ་གང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་རེག་པ་སྟེ། རེག་པ་ལ་ཚོར་བ་འབྱུང་བས་ན་རེག་པ་ལ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས། རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་རྒྱུ་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞེས་པའོ། ཤེས་རབ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱུ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་རེག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གང་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་དེ། ཚོར་བ་མེད་པ་ཡང་ཚོར་བ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་དག་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་མེད་པ་འགོག་པའི་རང་བཞིན་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་ནས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། །འགོག་པ་ལ་འགོག་པར་ཤེས་པའི

འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རབ་གང་གིས་བསྒྲུབས་པའི་ལམ་དེ་ཉི་ཟེར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་ནས་ཚོར་བའི་རང་བཞིན་མགོ་དང་བྲལ་ཤང་པ་ལྟ་བུར་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་འདུལ་བ་བའམ། ཆོས་རབ་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ལ་ཆོས་རབ་བསྒྲུབས་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། ལམ་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བ་ནས་ངེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི་ཟེར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་འབྱུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཆོས་རབ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིང་དེ་དག་སྤང་བར་བྱེད་པས་ནས་ལ་མ་གི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བ་རིག་ཟེར་ལ་དཔེར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཉི་མ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་རབ་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །གང་ཆོས་རབ་འདོད་པ་དེ་ཉི་ཡམ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ཆོས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཆགས་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡང་ན་བཅུ་ཆོ་རབ་སྟན་པའི་དོན་རྣམ་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་མཐོང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཤད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདམས་ངག་གོ། །དེ་ལྟ་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁོ་ཉི་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པས་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཞེའམ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་པར་དག་པས་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཅིང་རང་བཞིན་གཅིག་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདེན་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་དང་བརྒྱུད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མདོ་རྣམ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་མངོན་པར་སྐྱེས་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཉི་ཚེ་བ་ཚེ་མས་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེ་[illegible]

༧ ཚེ ཞེ་གཉིས

༄༅། །ཡོད་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བླ་ན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཆོས་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། མངལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། སོ་སོ་རང་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྩལ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །མངལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྲུ་གུ་ལམ་ལ་ཁ་བྲམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མི་ར་མི་དང་ཤ་ར་ཁྲག་ར་པོ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་ལ་བས་སྐྱེས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་ཆེ་ཤིང་ཕྱུག་པ་སྟེ་རིགས་དང་ཁྱིམ་བདག་ཆེན་པོའི་རིགས་ཉིད་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་རིགས་སུ་བྱུར་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་བྱུར་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རིས་མཐུན་པར་ངོ་བོ་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ནི་དཔེར་ན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྔོན་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་རི་ལ་མཐུན་པ་དང་། སེང་གེ་དང་སྟོང་ལྡེང་དང་རི་དགས་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་དང་མི་རིས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སོ་སོ་རང་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ནི་ཀོ་ཏ་དང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ལས་ཀྱང་འདིར་མངལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་སོ་སོ་རང་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །སྐྱེ་བ་དེ་དག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ། གནོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་མའི་མངལ་ན་ཞུགས་པའི་གནས་དང་། མ་ཞུ་བའི་གནས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པ་དང་། མངལ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཚེ་མི་གཙང་བའི་ཁྲུས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཙིར་ར་བའི་སེ་མ་ཕ་རར་བཅུག་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཡལ་ག་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བས་ན་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནས་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ནི་རྒ་བ་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཞར་ལ་འབྱུང་བས་ན་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ

157

པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ལ་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་པ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་ཀུན་འབྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཉེ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རབ་ཡས་རྣམ་པ་ཕུང་ཚོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསགས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་སྲིད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་སྲིད་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ལ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་སྲིད་པ་འཇིག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྲིད་པ་འཇིག་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བ་ནི་འགོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། གང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་འགོག་པ་ཡི་བདེན་པ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འགོག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། སྐྱེས་པ་རྒྱུ་ན་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མ་སྐྱེས་ན་འཇིག་པ་མེད་པས་ན་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་འགོག་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཤེས་པ་ཅི་མི་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཇི་ལྟར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །གང་དེ་ལྟར་བགྲང་བ་དང་འཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྔོན་དུ་ན་ནད་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་ཅི་འདྲ་བ་ངེས་པར་རྟོགས་ཅིང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའོ། །བགྲང་བ་དང་འཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ཡང་ན་གང་གིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་སྙེད་འབྱུང་བ་ལ་རྟོགས་པ་ནི་བགྲང་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གིས་གཉིས་བརྩད་ནས་གཉིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། མིང་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་ནས་དོན་ཀུན་རྟོགས་པ་དང་། དོན་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་ནས་མིང་ཀུན་རྟོགས་པ་འཇལ་བ་ཤེས་པའོ། །གང་གིས་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་མིང་ཀུན་འཛིན་པ་བསྐོར་དུ་ཕྱུང་ནས་དོན་རྟོགས་པ་འཇུག་པའི་ཚོལ་བ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཅིག་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པོ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། སློབ་ཕྱུར་དབྱུང་བ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་མི་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མི་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱུད་ངན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐུ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཆ་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མིང་དང་དོན་དུ་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གློ་བུར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དོན་གྱི་དུས་སོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཙ་ཟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སྣང་བའོ། །སྣང་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན

པས་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྡུད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དེ་དག་སྡུང་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་སྡུང་སྟེ་ཞེས་རྟོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་སྟེ། །འདི་ནི་སྤྱི་པོའི་ཚེ་ནའོ། །དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་སྟེ། །འདི་ནི་བཟོད་པའི་དུས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་དམིགས་པ་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་དུས་ནའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མི་དམིགས་པ་ར་རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་སྟེ། །འདི་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཚེའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཚེ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཆེ་ལོང་སྤངས་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་། བདག་གི་དོན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཞུགས་པས་ན་ཐར་པ་ཆུང་ངུ་ཙམ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་ལ། བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཞུགས་པས་ན་དེ་དག་གི་རྟོགས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐར་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོའི་ཚེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་བསྒོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཅིང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་དུས་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་གིས

༄༅། །རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཉེ་བར་འཇུག་སྟེ། ཡི་གེ་ཨ་ལ་ས་ཚད་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མིང་དང་ཚིག་གི་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ནི་འཇུག་པ་ཤེས་པའོ། །འདི་ལྟར་བགྲང་བ་དང་འཇལ་བ་དང་། ཚོལ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། འཇུག་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ལམ་ལ་ལམ་དུ་ཤེས་པའི་འཕགས་ལམ་པའི་བྱེད་ན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་བདེན་པའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་འཇུག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའོ། །བདེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལྟ་བས་ཇི་ལྟར་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པས། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བཞེད་ནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་སོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པ་དང་འདྲའོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མ་ཉམས་དང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པ་གསུམ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་དེས་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་མཐུན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མཐུན་པ་ལས་སྐྱེ་ཡི་མི་མཐུན་པ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་གི །དབང་ཕྱུག་དང་བྱེད་པ་པོ་ལས་མི་འབྱུང་བ་འདིས་ནི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ

བཀོག་པར་བྱེད་དོ། །འབྱུང་བའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བར་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། འདིས་ནི་མེད་པར་ཆ་སྨྲ་བ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བ་བཤད་ཅེ་ན། འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེའི། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས···
བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཡང་ན་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་རྨོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལུགས་ལས་བཟློག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འཁོར་བར
འཇུག་པ་ལ་རྨོངས་པ་ནི་རྒྱུ་གང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་མ་རིག་པ་ཀུན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། རྒྱུ་གང་གིས···
འཁོར་བ་ལས་འགྲོལ་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་མི་ཤེས་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་འགགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ ལུགས་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་
བཞི་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་བསྡུ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྡུ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་
ཏེ་གསུངས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་མ་རིག་པ་ཀུན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་མགོ་དྲང་བའམ། ཚིག་གི་རྒྱན་དུ་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་
བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཀུན་དུ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་ལས་མ་རིག་པ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པ་

༄༅། ། ཀུན་ཏུ་སྤྱི་བ་ར་འབྱུང་ར་ཏོལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། འདི་ར་ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཡིན་པ་སྒོམ་པ་ཞིམ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཕྲ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བའི་དོན་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། དེ་ལ་གཅིག་ཕུར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རིལ་པོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བརྟན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱེར་བྱུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཞིམ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འདུས་པས་བསྐྱེད་ན་འདི་ལ་གཅིག་ཕུར་སེམས་པ་ནི་གཅིག་ཕུར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། ས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བྲད་ད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཅིག་ཕུར་སེམས་པ་ནི་རིལ་པོར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ནས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་ན། གནས་ནས་ཀྱང་བདག་ཅེས་འཛིན། ཕྱིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། མེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གང་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་ནི་བརྟན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། ཡང་ན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བདག་ཉིད་ཅན་དུ་དངོས་པོར་སེམས་པ་ནི་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། ཕྱུང་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་ཛམ་མའི་སྐྱི་ལྟར་བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འཕོ་བར་འཛིན་པ་ནི་ཕྱེར་བྱུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའོ། ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་དང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་གདུངས་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། གང་གཅིག་བུ་བཟང་པོའི་ངོ་བོར་འཛིན་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་གཏི་མུག་པའི་རྒྱུས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དོ། ། ཡང་ན་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་དང་། བསོད་ནམས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་དང་། མི་གཡོ་བ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་སྐྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ངན་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉུལ་ལ་ཀུན་དུ་ཐུབ། །ཨུ་ཀ་པས་མེད་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །མ་རིག

པས་མྱོས་ངས་པ་རྒྱུ་ར་པ་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་བདེ་བ་ནང་དུ་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྨོངས་པ་པར་འཇུག་པའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་པར་ལྟ་བས་སྲིད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་ཆེ་བའི་ཐབས་མ་པ་ཏན་རྣམས་པ་དི་མི
གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་བས་ན་མ་རིག་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་དུ་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་པའི་སེམས། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པ
སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འདིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ནི་མེར་མེར་པོ་དང་ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ནའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིང་དང་
[illegible] གཟུགས་སོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །གཟུགས་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས
གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་དྲུག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ལྟ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་བའི་རང་བཞིན་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདུས་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཚོགས་པ་ནི་རེག་པའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ནི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བདེ་བ་དང་
སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མྱོང་བ་ནི་ཚོར་བའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ནི

༄༅། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བའོ། །ལུས་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕན་གནོད་གཉིས་ག་མི་བྱེད་པའི་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བའོ། །སྲེད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ལ་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་ཚྭ་ཆུ་འཐུངས་པ་དང་འདྲ་བར་ངོམས་པ་དང་ཚིམ་པ་མེད་པ་ནི་སྲེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་དུས་གསུམ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་སྲིད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བའི་སྲིད་པ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲིད་པ་དང་། མངོན་པར་ཆགས་པའི་སྲིད་པའོ། །དེ་ལ་འདས་པའི་དུས་སུ་མཐོང་བའི་སྲིད་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རིག་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་ཡང་ཕྲད་པར་འདོད་པ་ནི་ལྟ་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རང་གི་ལུས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་པར་སྨོན་པ་ནི་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲིད་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་མི་གཏོང་བ་ནི། མངོན་པར་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་དང་། ལྟ་བའི་སྲིད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སོ། །སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སོ། །མི་སྲིད་པར་སྲིད་པ་ནི་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའོ། །ལྟ་བའི་སྲིད་པ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ལྔ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་ལེན་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་འདོད་པ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཆགས་སོ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྦྱོར་བ་ལས་ཆགས་པའོ། །སྐྱེ་ལྡོག་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སོ། །འདོད་པ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཆགས་སོ། །ཁྱི་དང་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི

དཀའ་ཐུབ་འདོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆད་པ་དང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བསྡུ་ཚོགས་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ལྟ་བ་ལེན་པའོ། །བདག་ཡོད་པར་ལྟ་ཞིང་ཆགས་པའི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡི་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲུབས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བསགས་པའི་ཕྲེང་བ་རལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བདེ་དང་དེ་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེར་སེར་པོ་དང་། ཉུར་ཉུར་པོ་དང་། མཁྲེང་ཀྱུར་དང་། རྐང་ལག་འཁྱུས་པ་ཙམ་གཞོན་ནུ་དང་། ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པའི་ཁར་གྱི་སྟོབས་དང་། མཐུ་དང་། གཟི་བརྗིད་དང་། མ་དངས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཐབས་ན་ནི་རྒ་བའོ། །ཡང་ན་ལུ་ལ་དང་ཚེ་བཙོམ་པ་དང་ནང་ཚོད་ཉམས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཁྲིབ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་རྙིངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་ར་སྒྱུར་པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ཤིག་ཤིག་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཨི་མཛེས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཉམས་ཆུང་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། བློ་གྲོས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་དང་། འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་བལྟས་པ་ནི་རྒ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚེ་བཅོམ་པ་ནི་དཀྲལ་ཐབས་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཉི་ཚེ་དཀྱམས་པ་བཞི་ཁྲིམས་པ་དང་གཞོན་ནུའི་སྤྱོད་པ་དང་རྩོལ་རྣམས་བྲལ་བའོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཁྲིབ་ཅེས་ལ་སོགས་པ་འཕྱུར་བ་རྣམས་ཞུམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཤ་སྐྱ་བ་དང་གཉེར་མ་ཅན་དུ་ཕྱུར་བའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་རྙིངས་པར་འགྱུར་བ་ནི་དཀལ་བ་ལ་བབས་ལ་ཡང་ཚེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་རས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ལུས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ལྡང་བ་དང་འདུག་པ་ལ་ལུས་ལྕི་བའོ། །ཡན་ལག་ཤིག་ཤིག་པོར་འགྱུར་བའི་རྐང་པ་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚིགས་ཚིགས་སུ་སོ་སོར་ཤིགས་ཤིང་ཉམས་དང་མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མི་སྡུག་པ་ནི་ཕད་དང་། །ཁྲག

༄༅། །སྐམས་ལ་རྡུལ་བ་ཕྲི་རླུང་བ་དང་། ཁབས་ནག་པོས་ཁེབས་པ་དང་། གཉེར་མ་དང་སྐྲང་ཀ་རགྱིས་གང་བའོ། །དབང་པོ་རྣམས་ཉམ་ཆུང་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་མི་གསལ་བའོ། །དྲན་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་། བློ་གྲོས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ནི་སྟོན་ལྷུས་པ་དང་། ཐོས་པ་རྣམས་མི་དྲན་ཞིང་བརྗེད་པའོ། །འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི་འཆི་བའི་ལྟས་དང་ཁ་ཉེ་བའོ། །ཡང་ན་ཟད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་ཉམས་པ་དང་། བརྟེན་པ་ཉམས་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཉམས་པ་ནི་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་གྱུར་པ། ཁྲག་དང་ཤ་དང་ཚིལ་དང་རྐང་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་བྲིབས་དེའི་རྒྱུས་རྒྱུག་པ་དང་རྒྱལ་བ་དང་། མཆོང་བ་དང་། བསྐུམ་པ་དང་། རྒྱུང་བ་དང་། འཛིང་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ནི་མི་ནུས་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སྟོབས་མཐུ་ཆུང་བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཉམས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་མི་གསལ་ལ་ལར་འཐུག་ཅིང་དེའི་རྒྱུས་ནུབ་ཉམས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། བློ་གྲོས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ལ་ཞིང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་བྲི་བའོ། །དབང་པོ་རྣམས་ཉམས་པ་ལས་དེའི་རྒྱུས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ནུབ་པ་ནི་འཆི་བ་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནམ་ཞིག་ན་དེ་ཤི་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་ངང་གིས་འཆི་བ་དང་། ཉེ་བར་བཅོམ་པས་འཆི་བའོ། །རང་གི་ངང་གིས་འཆི་བ་ནི་ཚེ་ཟད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བའོ། །ཉེ་བར་བཅོམ་པ་ནི་མཚོན་ཆ་དང་། དབྱིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཤི་བའོ། །ཡང་ན་འཆི་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་མས་འཆི་བ་དང་། ཉེ་བར་བཅོམ་པས་འཆི་བ་དང་། རྒྱུ་ཟད་པས་འཆི་བའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་མས་འཆི་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཆི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེ་བར་བཅོམ་པས་འཆི་བ་ནི་དུག་དང་མཚོན་ལ་སོགས་པ་ཐོག་ནས་ཤི་བའོ། །རྒྱུ་ཟད་ནས་འཆི་བ་ནི་ཚེ་རིང་པོར་འགྱུར་བའི་ལས་ཟད་ནས་གང་འཆི་བར་གྱུར་པའོ། །སྐྱེ་ན་དང་སྨྱོ་སྨྱུགས་པ་འཛོན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩ་ཞི་འི་ཡུ་ཞལ་ག་ཏུ······

གཏོགས་སྟེ། དེ་ལ་མཛའ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་དང་ཕྲད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་གདུང་བའི་རྒྱུ་ལས་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱིན་པ་ནི་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པའོ། །ཁམས་རྣམས་སོ་སོར་འཁྲུགས་པས་ལུས་ལ་གནོད་ཚ་སྐྱུར་བ་ལ་ཡང་དབང་པོ་ལས་ཧོན་པར་མི་ནུས་ཤིང་སྐྱོངས་པའི་གནོད་པས་རེག་པར་གྱུར་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་མི་བཟོད་པར་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་འཁྲུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཟས་སྐོམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་གཏོང་མི་ནུས་ཤིང་ཆགས་པའི་སེར་སྣ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་ནས་ལས་ལྡོག་པའི་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དང་ལྡན་པའི་མི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་ན་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཀྱི་འཕྲེང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱེ་ལས་ངེས་པ་དང་། ཚིག་ཀྱེ་ཀྱེ་པ་ཡུལ་ལ་ཡི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཉམས་ནས་བསམ་མི་དགའ་བའི་འཁྲུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་དེ་ཡི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བྱའོ། །འབའ་ཞིག་ནི་བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་བསྡུ་ན་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཡང་བསྡུས་ན་ཡན་ལག་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་རིང་བའི་རྒྱུ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་རིང་བའི་རྒྱུ་ནི་དངོས་པོ་ལས་བཅས་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་ཤིག

༄༅། །རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བའི་རྒྱུ་ནི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བལྟ་སྟེ། ཇིས་འདེབས། ཇི་འདེབས། ཇི་ལྟར་འདེབས་པའོ། །ཇིས་འདེབས་ཞེ་ན་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་འདེབས་པའོ། །ཇི་འདེབས་ཞེ་ན། མིང་དང་། གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཅི་བསྒྲུབས་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་འདེབས་སོ། །ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བལྟ་སྟེ། ཇིས་མངོན་དུ་ཕྱུང་། ཇི་མངོན་དུ་ཕྱུང་། ཇི་ལྟར་མངོན་དུ་ཕྱུང་བའོ། །དེ་ལ་ཇིས་མངོན་དུ་ཕྱུང་བ་ནི། སྲེད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པས་མངོན་དུ་ཕྱུང་ངོ་། །ཇི་མངོན་དུ་ཕྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །ཇི་ལྟར་མངོན་དུ་ཕྱུང་བ་ནི་སྲེད་པ་དང་ལེན་པས་ཀུན་གཞི་ལ་བཏབ་པ་བཞིན་ས་བོན་སྨིན་པ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་ཁ་འབྱེད་ཅིང་འབྲས་བུར་འབྱིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ནི་ཞེ་ན། །ཡན་ལག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྡུ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྡུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་། སྲེད་པ་དང་། ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུའོ། །འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་དེར་བསྡུའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུའོ། །བདག་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཡོ་བ་མེད་པ། བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཡོ་བ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཡང་འདི་ལྟར་བདག་གིས་འདུ་བྱེད་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ལ། །འདུ་བྱེད་ཀྱང་འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན

ཚ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་འདུ་བྱེད་སྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདག་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་གང་གིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་མི་འབྱུང་གི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བའོ། །གང་འདི་ལ་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཕྲས་ཏེ། གང་རྐྱེན་པ་ཉིད་ནམ་ཡིན་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་མ་རིག་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་རྒ་ཤི་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་བར་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཡོ་བ་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་གང་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་འམ་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་འམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བའོ། །མི་དགེ་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །ཁམས་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ལས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་པས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པ་སྟེ

157

༄༅། །གཞན་གྱི་དབང་གིས་བསྒྱུར་དེ། འགྲོ་བ་དེ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བྱས་པས་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་མིའི་ནང་དུ་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
བ་ལས་མི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱས་པའི་དབང་གིས་མིར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསྒྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁམ་སྣོན་པོའི་བ་ལང་དང་རྨ་ཀྲྀ་ར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལས་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཡོ་བ་མེད་པས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་
བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་སྟེ། འདི་ལྟར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་
བྱུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་པོའོ། །དེ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆ་གཅིག་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་ཆ་གཅིག་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ཤས་སྤངས་ཏེ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཆ་གཉིས་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོའི་ཆ་ཡང་སྤངས་པ་སྟེ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་དགེ་བའི་རྒྱུ་དང་། མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྒྱུ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཅན་ནི་གང་དབང་པོའི་རྒྱུ་ལ་རྟག་པར་ཚད་མར་བྱེད་པ་
ནི་དབང་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཞེད། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། འབྲས་བུའི་རྒྱུ་བསྟན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས། དབང་པོ་ཉིད་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་དང་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་དབང་པོའི་རྒྱུ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དབང་པོའི་རྒྱུ་ལས་

ཆོས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི་དབང་པོའི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པ་ཚད་མར་ཕྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལ་ཚོར་བ་དང་སྨྲ་ཉམས་ལས་འདས་པ་ཀུན་ཏུ་གྱུར་དགའ་བོ་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་དང་བཅས་ལས་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པོ་ཞེས་ཟིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་ཞེས་པ་ལ་མ་ཟིན་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་ཞེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུར་རོ། །གང་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས། ལུགས་ལས་བཟློག་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་སྩལ་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིང་མེད་ན་མེ་དང་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ས་བོན་མེད་ན་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་འགགས་ན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་མ་ཡིན་པ་འགགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་ཅེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལ་གཏན་མེད་པར་དུ་ཞག་པ་ལ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འགགས་ཀྱི་གཞིས་མི་བྱའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་མེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐུན་པ་འགགས་ན་སྣང་བ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། སྨན་བཅུད་ཀྱིས་ལེན་ནི་ནད་མེད་པ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བསྒོམས་པའི་མཐུ་ལ་མ་རིག་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གང་རིག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་འགགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བོད་རྣམས་ཀྱང་དུ་ལྷུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་གནས་འབྱུང་བ་ལ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འགགས་པ་བར་བལྟའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་ནས། གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་

༄༅། །ཅི་ནང་གི་ཆོས་དང་ཕྱི་རོལ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ཆོས་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་ཆོས་ནི་ས་བོན་དང་། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུ་ལ་རག་ལུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཆོས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ན་གཟུགས་དང་སེམས་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་དག་བདག་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ཡི་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་བགེགས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གང་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ན་ཕན་ཚུན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ལྔ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་ཡང་སྦྱར་རོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་དག་སྐད་ཅིག་མ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །ཕྲ་རྒྱས་སྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་རང་གི་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུའོ། །མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུའོ། །རྐྱེན་ལ་རག་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྐྱེན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྐྱེན་བཞི་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་ཏོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་གང་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གནས་པ་སྟེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའོ། །གཞན་དག་ནི་གཞན་ཡང་འཆད་དེ། །ཅེད

བའི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱུ་རྣམ་པ་ལྔ་རྣམས་ནི་སྐྱེའི་རྐྱེན་ཁོ་ན་འོ། །དམིགས་པ་གང་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཏོ། །དེའང་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཏོ།།
མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཇུག་པའི་ཐ་མའི་སེམས་མ་གཏོགས་པར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སྔ་མ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཏོ། །བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཏོ། །ཚོགས་པ་[illegible]ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ལ་འདུས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་པ་
དང་ལྡན་པར་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཐུན་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་དང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་ཚོགས་པ་ལ་རག་ལུས་པ་དེ་དག་ལ་རག་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། [illegible]
ནག་གི་ས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་འདི་ཇི་ཞེ་ན། །སྔ་མ་ཞེ་ན། གཞན་ཞེས་པ་བཤད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་དེ་ཞེས་ཏུ་བཞི་བགྲང་ལ་ཇི་ལྟར་རག་ལུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་རག་ལུས་པས་ན་[illegible]
བགྲང་དུ་མེད། །འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་བགྲང་དུ་མེད། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་འདི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་བགྲང་དུ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་ལ་རག་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སྦྱོར་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ། མྱུ་གུ་ལས་འདབ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་
གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྐྱེན་དང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སྦྱར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་།

༄༅། །ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །ཚིག་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཉམས་མཚུངས་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ན་རྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་མི་མཐོང་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་རྐྱེན་བས་ལུས་ལ་ཡོད་མེད་ནམ་རྟག་པ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་ངོ་། མྱུ་གུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་མེད་པར་ལོན་པ་ལ་སྒྲ་བུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ནམ་སྤྱི་ལོ་ལ་སྤྱི་བའི་ཁམས་ལ་མཚན་བ་མེད་པར་སྒྲ་པས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོགས་པ་བག་སུངས་སོ། །ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་སྐབས་སུ་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་མཐུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་ན་རྒ་ཤི་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་མཚོན་པ་ཞིག་གོ། །འདི་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཡི་སྐབས་སུ་ཡང་རྐྱེན་དང་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་ཚད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་རག་ལུས་པ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་དང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲེལ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་བདག་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ས་བོན་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མྱུ་གུ་ཡང་བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས། གཉིས་ཀས་མ་བྱས། དབང་ཕྱུག་མ་སྤྲུལ། དུས་ཀྱིས་མ་བསྒྱུར། རང་བཞིན་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལ་ས་ཁམས་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྲ་བ་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

ཅན་མ་ཡིན། སྒྲཱ་ཀ་མ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་རི་མཉེ་རམ། སྣུམ་ཉེ་རམ། གཞན་ནི་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་ཚོགས་པ་ལ་རག་ལུས་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་ཚེ་ན་དེ་ནི་དཔྱར་ཅི་ཡིན་ནི་ལ་བརྟག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྔོན་གྱི་དུས་ན་ཅི་འདྲ་ཞེས་བརྟག་ཏུ་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཅི་ལྟ་བུ་རང་འགྱུར་ཞེས་བརྟག་ཏུ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ཀླུ་ལྷུར་སྣང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་སྙམ་དུ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་མི་རྟོག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞེས་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མི་རྟོག་གོ། །འདི་ཇི་ཞིག །ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅི་རུ་འགྱུར། སེམས་ཅན་འདི་དག་གང་ནས་འོངས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར་བཞེད་དེ་ནས། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་ཉེ་བར་གཞོག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྱོད་པ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། མ་བསྟན་པར་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་འམ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འམ། དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། ཉམས་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །འབད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ཞིང་བརྩལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤེས་པའོ། །མ་བསྟན་པར་ཤེས་པ་ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་མེད་པར

༄༅། །རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མངོན་པར་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པ་སྤངས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས་ཕྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤངས་པའོ། །བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་བཏོན་པའོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་གིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་ཉེ་བར་གཞོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །རྐྱེན་དེ་དག་ཀྱང་ཟད་ཅིང་འགོག་པར་རྟོགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པའམ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་གང་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཟད་ཅིང་འགོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་གསུམ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བཞེད་ནས། དེ་ལ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་གསུམ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་སོ། །དུས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་དུས་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་དང་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བཅས་པར་འདས་ཏེ། ཞིག་པ་ནི་འདས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ད་དུང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ནས་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཞེས་བྱའོ། དངོས་པོ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ཅི་འདྲ་བ་ལ་མཁས་པ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་མཁས་པ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་སེམས་དང་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་དང་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་འདས་བའི་དུས་ན་དགེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས། མི་དགེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ཞེས་བདག་དང་གཞན་གྱིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་བརྗོད་པའི་རིགས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ཙམ་གྱི་འདས་པའི་དུས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡང་བདག་དང་གཞན་གྱི་མི་དགེ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དྲན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་བ་བསྔོས་པ་རྣམས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཞེས་སྨོན་པའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་མ་འོངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་བདག་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནུས་སྤྲུལ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བདོན་མི་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིག་ཅེས་སེམས་པ་ཉིད་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིད་ལ་སེམས་

༄༅། །ཀྱེ་ཆེས་སྤྲོ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་ཡུལ་ལ་བྱ་བར་སེམས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དགེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ནི་དགེ་བའི་སེམས་སོ། །བསྐྱེད་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་དགེ་བའི་སེམས་སྐྱེས་ཟིན་པའོ། །སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དགེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་གང་དག་ཆ་མི་ཟླ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་དུས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་སེམས་ཉིད་ལ་སྟོགས་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་དགེ་བའི་སེམས་སྐྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཁྱི་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་བ་དེ་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་འགྲོར་མི་བསྔོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་ཏོ། །
བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །སྐབས་མི་དབྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་དབྱེ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་ཏོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་དེ་ལྟར་བྱུང་
སེམས་ལ་བསྔོ་བ་དེ་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་སེམས་ལ་བསྔོ་ཞིག་བྱ་བ་ནི་ཚིག་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དགེ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་ལ། མ་འོངས་པ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་དབྱེ་ཡོང་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་དེ་ཉིད་སེམས་ལ་བསྔོ་ཞིང་སེམས་ལ་འདོད་པར་སྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །འདོད་
མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱེད་ཅིང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་གཞན་ནི་སྔ་བས་མ་འདས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟ་

བབ་ཞིན་ར་ཁྲི་ནི་ཅི་མ་ལོག་པར་འོང་དུ་རྩུད་པ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་རབ་ཞེད་ནས། གཞན་ན་ཡང་དག་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པར་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་ནས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་བོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཚེས་པ་ནི་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པར་མོས་པའོ། །ལྷག་མ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཆོས་གཞན་ནི་སྔ་བས་མ་བཤད་དོ། །གང་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མི་འཕོ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གནས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཁས་པ་ཅའི་ཞེས་བསྟན་པ་རབ་བཞེད་ནས། གཞན་ན་ཡང་འདས་པའི་དུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདས་པའི་དུས་ན་བྲང་པའི་ཆོས་རྣམས་ཕྱི་མའི་མཐར་འཕོས་པར་མི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལ་ལྟ་མ་འདས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་ཏེ། ཕྱི་མ་དང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་རྟོགས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དགེ་བ་མཐོང་པ་ལ་འདུས་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་མི་གཏོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གཞི་འཕོ་ཡང་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ། སྔ་མའི་རྒྱུ་ལས་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཤེས་ནས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་དགེ་བ་མཐོང་བར་འདུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་དེ་སྔུམ་དང་ཕྱིར་མི་འཕོ་བས་མི་དགེ་བ་ཞི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པར་ཡང་མི་བལྟ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་མཐོང་བར་འདུ་མི་བྱེད་དོ། །གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་མི་འབྱུང་བར་རྟོགས་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་མི་འདོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་འབྱུང་བར་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་མི་ལྟ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་མི་གཏོང་ངོ་། །དཔེར་ན་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཆོས་རྣམས་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་མི་གནས་པར་རྟོགས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་བསམ་པ་རབ་བརྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མི་བརྗེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་དམ་པར་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་གནས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་མི་གནས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

༄༅། །སེམས་ལ་སྨོན་པ་འམ། བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མི་བརྗེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དུས་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་
བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་གང་དག་ཟད་པ་དེ་ནི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བཅས་ཏེ་འགགས་པས་ན་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་འོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བཅས་ཏེ་མ་ཕྱིན་པས་ན་མ་ཕྱིན་པའོ། །
ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པས་ན་གནས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས། དེ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྟོག་ཅིང་
ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་རེ་རེ་དང་སྦྱར་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་རྟོག་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བཅས་ཏེ། འགགས་པས་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས་ཏེ་འབྲས་བུ
འགགས་པས་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །མ་འོངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས་ཏེ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པས་ན་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དགེ་བ་རང་དངོས་པོ་མེད་པས་དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་བམ་སྙམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་ཏེ། ཚོགས་གང་གིས

བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལས་བྱས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པས་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་དྲན་ཏེ། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་དུས་གསུམ་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་གང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པའོ། ཡང་ན་མངོན་པར་ཤེས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་དྲན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ཆུད་མི་གསོན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་འདས་པའི་དུས་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བས་འདས་པའི་དུས་ན་མི་དགེ་བ་ཅི་བྱས་པ་དང་། དགེ་བ་ཅི་བྱས་པ་མ་བརྗེད་པ་ཅི་འདས་བའི་དུས་དྲན་པའོ། །དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདས་པའི་དུས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཡང་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དགེ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འདོད་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་མི་སྡང་བ་དང་། གཏི་མི་མུག་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ལས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་ཉིད་མ་འོངས་པའི་དགེ་བའི་སེམས་སྐྱེད་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༄༅། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐབས་དང་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དགེ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཅིག་པར་སེམས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་རེ་བ་ནི་དེ་ལ་སྨོན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ལྟར་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེས་ཤིང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཞེས་ཐབས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་ཐོང་ནས་ཀྱང་ཕྱུང་པར་ལྷུར་ཐོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་སུ་དགེ་བ་བགྱིས་ཏེ་གནས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མི་བསྔོའི། སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྔོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅི་རྒྱས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བས་ནི་རིགས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་བསྡུས་ཏེ། དེ་དག་སོ་སོའི་ཐེག་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་ཡི་བདེ་འགྲོར་ཚོགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱའོ། ཕྱི་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚེ་དང་པོའོ། །འདས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ས་དྲན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་སྔོན་དགེ་བ་འདི་དང་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་དྲན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅི་རྒྱས་བསགས་པ་བརྗོད་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ཕྱི་མ་བྱུང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་ང་ཡིས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅེ་ས་ཐ་རྒྱ་ནས་སྨོན་ལམ་པའི་བསོད་ནམས་དེ་དག་ཟད་པ་མེད་ཅེས། །བསོད་ནམས་དེ་དག་གི་མཐུ་ཡིས

སྡོང་ 157

སེམས་ཅན་དེ་སྙེད་ཅིག་ཇི་ལྟར་སྨིན་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་དག་ཞང་ནས་རྒྱུས་མ་ཉེས་པར་གྱུར་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ས་
རྒྱུ་ས་མ་ཉེས་པར་གྱུར་བའི་སྨོན་ནས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་བ་ཞིམ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་དག་གཞན་ལས་ཆུས་མ་ཉེས་པར་གྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་། བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་དང་། མཉེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་བ་དེ་སྙེད་ཅིག་དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བསྔོན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པའམ། རྫུ་
འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲ་གཉི་ག་དང་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་རང་བཞིན་དང་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ནི་དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་དེ་དག་
བཟུང་ནས་བསྟན་པ་ལ་བཙུད་དེ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ། འདི་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཆད་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ནི་དང་པོ་ལྡང་དང་ལྡང་ལྡས་པ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་
གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་ལ་དབང་བས་སྐྱུལ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། རྩིག་པ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ། རི་བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། ནམ་[illegible]

༄༅། །ཏིཥྚྲུ་ད་ལས་ཉམས་པ་ཞི་བྱེད་པ་དང་། ཀུ་ལ་ཡང་མི་ཉུ་ལ་པ་ར་འགྲོ་ཎྜི། ས་ཙྪ་ཙ་ཡོ་ག་བྱུ་པ་ཞི་ནྲྀ་བྱེད་པ་ལ་དབང་བསྡུས་ཀ་ནས་པ་ལ་དབབ་ཞེང་ཏྲ། མི་རི་འགྲོ་བའི་དེ་ནག་ནས་བཞིན་དབྱུ་ཆེའི་འགྲོ་ལས་ག་ཏོགས་པ། ཀླུ་བ་དང་། ཉི་མ་འདི་གཉིས་འདི་ཀླྀ་རྨུ༔ འབྱུང་པ་ཆེན། འདི་ཀྲྀ་ར་ཨ་བྷུ་ཆེ་བ་འདི་ཀྲྀ་ར་ཀ་ཟི་བ་ཧྲྀ་དྷེ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པས་འཇིན་ཅི་དཀྱུན་ཏུ་དུ་ཀུ་ག་པར་བྱེད་པས་ལུས་ལ་དབང་བ་དང་། ཚེ་དཀར་པ་ཀི་ཨུ་ཛྲི་ག་ཏྲེ་ན་གྲི་ཙ་ར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་བསྒྱུར་བས་ཁམས་ཁྱེད་པར་ཅན་ལ་དབང་བསྐྱེ། སེ་ཀྲྀ་ར་དབང་བཀྲྀ་དང་ལྕྲ་ཆུ་བས། གདུལ་བྱ་རི་སེམས་ཅན་འདུ་ནུ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ལོ། །དཀྲྀ་རཀྲྀ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཆོས་བསྟན་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོ་འཕྲུལ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཚོ་འཕྲུལ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་གསུམ་ལ་ཨ་ཁྱེས་པ་བགོད་དུ་བ་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ། བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གང་དུས་གསུམ་འདི་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཏིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུར་སྐྲར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བགང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱུག་གསུམ་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བའི་སོ་དྲུག་བཤད་པའི་འཕྲས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། དཀྲྀ་རཀྱི་དུས་དག་པའོ། །མཆོག་ས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོང་མའི་ཚིག་གསུམ་ཆ་དང་ཡང་སྦྱར་ཏེ། བདག་གི་དོན་ལ་མཆོག་ས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་མཆོག་ས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ལ་མཆོག་ས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་བདག་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་གང་མ། བདག་ལ་ཕན་པ་མཐར་ཕྱུར་བའི་དོན་ནི་བདག་གི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྡུས་པ་དང་སྤྲུན་བའི་མཚོ་ནའི་དཀྱུས་ཐུ་གཉིས

༢

157

སོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྤང་བ་དང་། ཤེའུ་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་འོག་གོང་ས་ལ་ཞི་རགས་ལྟ་ཞིང་། ས་འོག་མ་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐང་ཅིག་སྟེ་བཅིལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཆ་མཐུན་མ་ལུས་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་བའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྤང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་བའོ། །ཤེའུ་སྤངས་པ་ནི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པ་དེ་ཡང་ལན་ཅིག་སྤངས་ནས་ཕྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བླ་ན་ཡོད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའོ། །དེ་ལ་བླ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་ཡང་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་བོ། །བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་ནི། གཞན་ལ་ཕན་པ་རབ་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྣང་ངེས་དང་སྐྱབ་པ་གཡས་བསྐོར་དུ་བསྐོར་བ་བཞིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལམ་པ་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཕྱེ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

༄༅། །ཕྱི་རབས་འཕགས་པ་ཡི་ལམ་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཕྱིར་ལྡང་བ་ཀྱི་དོན་ནི་ཅི་ལ་བྱའོ། །མ་ཆགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བར་འབྱེད་ཅེ་ན་སྙན་ནི་ཡང་དག་དང་ཤེས་རབ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འཆིད། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དུས་གསུམ་ལ་ཡུམ། ཐབས་པ་བ་ཤད་པའི་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་ཐོབ་པ་ཀུན་ཡུམ་མཁས་པ་ལ་བསྟན་པས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་འཆི་ནུ་ས་བཤད་པ་རབ་བཞེད་ནས། དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་མཁས་པ་མ་གསང་ཞེན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐེག་པའོ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་ལ་བསྟན་པ་བཞེད་ནས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་སྟེ། དེས་ན་རང་བྱིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་འདི་དག་གསུམ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འཁོར་བ་ལས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། ལྷའི་ཐེག་པ་དང་མིའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་ལྷའི་ཐེག་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་མིའི་ཐེག་པ་དང་། ལྷར་འགྱུར་བའི་ཐེག་པ་དང་། མིར་འགྱུར་བའི་ཐེག་པ་ན་ལྷའི་ཐེག་པ་དང་མིའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷའི་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་བསྡུའོ། །ཐེག་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟེ་ནི་རང་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟེར།

པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་མི་གཡོ་བ་ནི་བར་འགྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བསྡུས་ཏེ། འདུ་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་དེར་འགྲོ་བས་ན་འཕྲུལ་ཞི་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མིའི་སྐྱེས་ཉི་སྡིང་བཞི་ནགན་པའི་སྐྲུན་པ་དང་ལྷུང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་ཏེ། སྡིག་པ་རི་སྐུལ་ཉིད་དོ། བ་བསྡུ་རིལ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་སོད་ཉམས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་དང་བྱེད་པས་བྱུར། །བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པར་སྐྱོང་བ་འགྲོ་བ་སྤྱོག་གཞི་དང་བཅས་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཏུ་དང་ན་སོང་གསུམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ན་འདིས་འགྲོ་བ་དང་འདི་ར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱེ་བ་པ་ར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཡང་ན་འདི་ར་འཇིགས་རྟེན་པ་ལ་ཞིག་པ་ཞེ་ན། ངན་སོང་གསུམ་དུ་ཅི་རིགས་པར་མི་སྐྱེ་བ་པས་ན་བསྡུས་ནས་དོ། ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་རྒྱུ་ས་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། འཕྲས་བུའི་ཚེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དུ་རྒྱུ་ས་ལ་བྱ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་པ་ཡི་རིགས་འགྲོ་བ་ངན་འདི་ར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་དུ་རྒྱུ་ཡང་མི་དགེ་བ་ཡི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལྷུང་བ་ཅན་སྐྱེས་ལ་ལྷུང་ངེ། འཕྲས་བུའི་ཚེ་ཡང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཞིག་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དེ་ལ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལ་ལྡན་པ་ལ་པ་གཏན་ཞེ་ན་ཉི་ཤུ་ལ་ལ་བ་སོགས་པ་བདེ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་རྣམས་ཀྱིས་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཞིག་པ་བཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལ་མཁས་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །འདི་ར་འགྲོ་བ་ལ་ཞིག་པ་སྟེ། གང་ཞེས་པ་འགྲོ་ཞིན། རྒྱུ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་ཡི་སོགས་པ་ལ་འགྲོ་བས་ཞིག་པ་འདི་སྐྲ་ཞེས་བསྟན་པ་བ་གསུམ་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་འདི་ར་འགྲོ་བས་ན་ཞིག་པ་སྟེ། དེས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞིག་པ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ན་ཅི་མ་ཡོགས་པ་རྟོགས

157

༄༅། །པ་ཅི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་བསྟོ། དེ་ཉིད་འོག་ནས་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་རིག་པའོ། །སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་མེད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཆི་འཕོ་བ་བསྟན་ཏེ། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། བཙས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་ནས་ཁབ་ནས་བྱུང་སྟེ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིས་ནི་རྟེན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་འདྲི་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་ཅེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་ཚིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་མེད་དེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སམ། མཁན་པོ་འམ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྒྲ་མཉན་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིས་ནི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲ་མཉན་ནས་ཞེས་བཤད་ན་ཉན་བཞིན་དུ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཉན་པ་ནི་གང་འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་བསིལ་ཞིང་ཞི་བར་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེས་ལུས་དང་ངག་གཉིས་པ་དང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་སྡོམ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་ཉམས་པ།

ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པ་བཞིན་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བཅས་པ་བཞིན་ཉེས་ལྟུང་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སྐྱོང་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྲུང་བ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀྱང་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ
རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་འདིས་ནི་རྒྱུ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཞན་ས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས
ཀྱི་སྒྲས་ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱ་སྟེ། ཡན་ལག་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་ཡན་ལག་དང་པོ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཞེས་པ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་པ་དང་།
སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་ཙམ་དག་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་ཞེས་པ་ཡན་ལག་ལྔ་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སློབ་ཅེས་པ་ཡན་ལག་དྲུག་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཡང་དག་པར
བླངས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རབ་མ་ཡོག་པ་དང་། ངག་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་མ་ཡོགས་པས་ཕྱུར་ཅིང་ཞིག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པར་བསྲུང་བའོ། །ཇི་ལྟར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་སློང་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ
བསྙེན་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་དག་ཀྱང་སྡེ་ཚན་ཐ་དད་པར་དབྱེ་བས་སྡོམ་པ་མང་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། འདི་ནི་སྣང་བས་སྐྱེས་པ་གོ་སྡེ་ཚན་གོ་སྡོམ་པ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་ནས་སོ་སོར
ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་མམ། འཚོ་ལ་ཀྱི་བྱ་བའམ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་རུང་སྟེ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་སྲུང་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་དབྱུས

༄༅། །པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འདུལ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་འདུལ་བ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དག་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། སྨད་འཚོང་མ་དང་། ཆང་འཚོང་དང་། ཤ་འཚོང་གི་ཁྱིམ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་། གདོལ་པའི་ཁྱིམ་མོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་གནང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་དག་སྤངས་ནས། སྤྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་ཙམ་དག་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་ན་འབད་པ་ཆུང་ངུས་ཕྱིར་སློང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ནི་གལ་ཏེ་བདག་ལ་དེ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་མི་སྡུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཅིང་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་སྡིག་པ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སློབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། གསོལ་བ་དང་བཞི་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་བསླབ་པའི་གཞི་ཁ་ཅིག་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལས་ཐོས་ནས། གཞན་དག་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་ཚེ་ན་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ནས་སྟེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བསླབས་པ་དང་། ལྷང་བར་དམ་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་བླངས་ནས། ལྷག་ཆད་མེད་པར་བསྲུང་བར་བྱེད་པའོ། །ཡན་ལག་དྲུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་མང་པོ་བསྡུས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བཞག་བཅུམས་ནས། ཐ་མ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་ཉམས་པ་དང་གོད་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་པ་དང་གོད་པ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་ཏུ་ཐུ་ར་བཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱས་པ་རབ་ཡངས་ཀྱང་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ནི་ཐབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་དུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཐང་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྒྱུ་མི་ན་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཕ་རོལ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་དག་གིས་ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མཐོང་ན་མ་དད་པ་རྣམས་ནི་དད་པར་འགྱུར། དད་པ་རྣམས་ནི་དད་པ་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སློབ་པ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཙམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། །བསླབ་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་དག་བླངས་ལ་ཤི་རྟོན་པ་པའི་རྒྱུ་ས་དང་སོང་དུ་སྤྱི་དགའ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ངམ་ཐར་པ་ལ་བཀོད་གྲགས་པ་ཡང་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འདིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གནས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རབ་ཏུ་རེག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞུང་ཉིད་ལས་བཤད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལ་དགེ་སློང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། །རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། །དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། །དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ནས་གནས་སོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟོག་པ་མ

༄༅། །ཡིད་ལ། དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ནས་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པ་དྲན་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ནས་གནས་སོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ། སྔོན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ནུབ་པས་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས། བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ནས་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་གཉི་གའི་གཞི་གནས་སོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོའི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པའོ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་དབེན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལས་ཀྱང་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དག་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་དེ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རབ་གནོད་ལ་ཆད་པས་གཅོད་པ་དང་། མཚོན་འདེབས་པ་དང་། འཐབ་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། འགྱེད་པ་དང་། ཁ་ཟེར་གྱི་ཚིག་དང་། གཡོད་པ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་དབེན་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་ཏུ་མ་མཐོང་བས་འདོད་པའི་རིགས་གཉེན་པོ་དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བས་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་བསྟན་ཏོ། །རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གཉིས་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །དབེན་པ་ལས

སྐྱེས་པ་ཡི་དགའ་བ་བདེ་དང་། བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་བསྡོམས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་འམ། སྡིག་པ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བདེ་དང་དེ་བཞིན་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་པ་ཡི་དོན་ནི་རྟོག་དཔྱོད་ཞི་ནས་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་བས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་བསྡུས་ནས་ཏེ་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་གཉིས་ཀ་རི་ཀ་ཉིད་ལས་བསྟན་ཏེ། གཉིས་པ་བསྡོམས་པ་དང་། བསྡོམས་པ་ཡི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞེས་བྱ་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་པ་བསྟན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཚན་མ་དག་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་སེམས་བཟློག་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཚན་མ་ལ་ཡང་སེམས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ནང་ཡོངས་སུ་དང་ངོ་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་བྱ་བས་གཉིས་པ་བསྡོམས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལས་དང་གཅིག་པས་ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་དང་བའི་སེམས་སུ་འཛིན་པས་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལྟར་སེམས་ཉེ་བར་འཛིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པས་སྐྱེས་པ་དང་བཅས་ཤིང་། བར་ཆད་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་འདས་ནས་སྒོམ་པ་གོམས་པས་བཀླགས་མེད་ཅིང་བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཞེས་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་བསྡོམས་པ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏོ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉེ་བར་བསྡུས་ནས་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་གཉིས་ཀ་རི་ཀ་ཉིད་ལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཞེས།

༄༅། །ཁྱབ་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་པ་བསྟན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དགའ་བ་འདི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཤིང་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་གཉེན་པོ་སྨོས་
པ་བསྟན་ཏོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་དང་དགའ་བ་ཡང་སྤངས་པས་བར་ཆད་མེད་པར་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། དེ་ཡང་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོ་སླབས་མི་དགེ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་
ཡིན་ལ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ལྡང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་དུ་གནས་པས་ན་དྲན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པའོ་ཞེས
བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་བསྒོམས་པ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཏང་སྙོམས་ལ་ཡང་དག་གནས་པ་དེ་སེམས་ལ་གཡེང་བ་མེད་པ་ཉིད་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་སྤངས་ནས། དགའ་བ་མེད་པའི་ཞི་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚོར་བ་འབྱུང་ངོ་། དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས
ཚོར་བའི་བདེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་ན་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་འོག་མ་གཉིས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་མེད་ལ། གོང་མ་ལ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་མེད་ཀྱི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཁོ་ན་ལ་བདེ་བ་དང་བཏང
སྙོམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པའོ་ཞེས་གཙོ་བོར་བསྔགས་པས་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ། བདེ་བ་ལ་གནས་པ། བཏང
སྙོམས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ། སྔ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ནུབ་པས་ཞེས་བྱ་བས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་པ་བསྟན་ཏེ། བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ཡོད

པའི་བདེ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་རྫོགས་སྤངས་པར་བསྟན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་[illegible]པ་ཡང་འབྱུང་སྟེ་བསྟན་པའོ། །ཡིད་བདེ་བ་ནུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནས་དགའ་བ་སྤོང་བ་བསྟན་པའོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ནུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པས་སྤངས་པ་བསྟན་ཏོ། །བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བ་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྒོམས་པ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། ཚོར་བ་གོང་མ་བཞི་པོ་སྤངས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་འདིའི་ཚེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ནས་དེ་གནས་ཞེས་བྱ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་གནས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་བསྟན་ཏོ། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ཙམ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་བྱ་བ་[illegible]ཏུ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ

༄༅། །ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འགྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འགྱོད་པ་མེད་ན་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱངས་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་གོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོ་བར་གྱུར་ན་འདོད་པའི་ཟག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། རྒྱུད་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བ་ན་ས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་དེའི་ཚེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། དེ་བས་ན་མཐོང་བས་ཀྱང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་དེ་རབ་ཏུ་རིག་པ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོག་ཏུ་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཤེས་པར་བྱས། ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་སྤངས། འགོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱས། ལམ་ནི་བསྒོམས་པས་ད་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་མི་དགོས། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་མི་དགོས། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་མི་དགོས། ལམ་བསྒོམ་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤྱད་པ་བསྟེན་ཏོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །སྲིད་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ན་ཐོས་ཀྱི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་ཀྱི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་སྟོན་ཏེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ངག་ལ་བདག་མེད་པར་དམིགས་པ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་གི་ཐེག་པ་ཉིད་ཐོས་ཀྱི་ཚིག་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་

སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་། གཉིས་པ་རིགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་འབྱིན་པའོ། གང་ལ་མི་དགེ་རྣམས་དང་བསོད་ནམས་ལ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡམས་སོ་ཏེ། སྐྱེ་བོ་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སློབ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་རིགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་ནས་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་དང་སྦྱང་བས་སྤུ་འདྲ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ནི་གང་གིས་འགྲོ་བ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ། གང་གིས་འགྲོ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་འབྱིན་པ་ཞིག་དང་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བའོ། །གང་དུ་འགྲོ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སར་འགྲོ་བའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་འབྱིན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་སྤོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྤོང་བའོ། །རྒྱུ་སྤོང་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལས་སྤོང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའོ། །ལས་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་བསོད་ནམས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འདུ་བྱེད་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་སྨོད་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྨོད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨོད་དེ་སྐྱེ། སྡུག་འབྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་། ཕྱིས་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་ཉམས་པ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་མཐོང་ནས་སྤང་བའི་ལས་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་བཞག་ས་ཞི་ལམ་ཀྱིས་སྤོང་བའོ། །ཕྱིས་མི་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིན་ཆད་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་སོ། །དེ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ནས་སྤོང་བར་འདོད་དོ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བསྟན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་གླིང་བཞི་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་

༄༅། ། ཞི་ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་བཅུ་དྲུག་དག་གོ །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འོ། །ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་སྐྱོ་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་དེའི་རྒྱུ་ས་ལྟུང་བ་ཤུགས་ལ་སྐྱེད་པ་ར་མཐོང་བས་སྤོང་བར་འདོད་ཆགས་བ་ཡང་བྱང་ངོ་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ངང་དང་དྲུག་རྣམ་ནས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་རྟེ་ས་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཐབས་གཉིས་དང་ལྡན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་མི་རྟག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མས་འཇོམས་པས་མི་རྟག་པའོ། །དེ་ལ་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ་ནི་ཉི་མ་ཤར་བ་ཆེ་བ་ས་གཞུར་བསྲེག་གོ། །མནར་མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ཡན་ཆད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དེ་གནས་ནས་འཕོ་བས་སོ། །སྐད་ཅིག་མས་འཇོམས་པས་མི་རྟག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཇིག་ཅིང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གང་འདོད་པ་དེ་བཙལ་ཏེ་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་མི་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ

སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་གཞན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒ་བ་ནི་ལུས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ལང་ཚོ་ཉམས་པ་དང་། ན་ཚོད་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྒ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །ཉེ་དུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བྱམས་པས་ཀྱང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ཞི་ཤིག་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཉམས་མཛེས་པ་དེ་ཉ་བའི་ལུས་ལ་བས་ཤིག་ནས་མི་མཛེས་པ་དང་། འཁུམས་པ་དང་། ཞིགས་པར་སྣང་བས་ཉེ་དུའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་མི་ཉེ་ཏུའི་དགའ་བར་མི་བྱེད་དོ། །འགྲོ་བ་བཟང་མོས་ཀྱང་འཁྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །དེ་ལ་ཁམས་མི་མཉམ་པ་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ན་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལས་ཤས་ཆེར་གྱུར་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་ནད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ལུས་ཕྲ་བས་ནས་ཉམས་ཆེན་པོ་ཡིས་ཚིག་པ་བཞིན་དུ་གདུང་བར་བྱེད་ཅིང་ཚ་བའི་མེ་ལྕེས་རེག་པ་སྣད་ཆེན་པོ་འཁྱེར་བ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚེ་ལ་རེག་པ་བཅའ་མི་བཟོད་པའི་སྣད་ཆེར་འགྱུར་བས་ན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཉམས་པ་ལ་ལ་དེའི་རྒྱུས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཤི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤི་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤི་བ་རྒྱུ་རྣམས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སེམས་ལ་བ་གཅེས་པ་ཕ་བའི་ཕ་མ་དང་ཉེ་དུ་དང་གྲོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཚེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་དང་། བྲན་དང་ནུ་ཚེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་དང་བས་ད་ཀུན་རྣམས་དང་བྲལ་ཏེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་བགྲོ་བའི་ཚེ་ན་དང་ཡིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་སུ་[illegible] ཕྱིར་ཤི་བ་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ནི་མི་སྡུག་པ་ནི་ཡུལ་ལས་བྱུང་བ་ཕྱི་རྒྱལ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བ་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཕྲད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ཆེ་[illegible]

༄༅། །ཁྲིད་པའི་ངག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དུག་གི་ཤིང་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། ཟུག་རྔུ་ཟུག་པ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུངས་པ་དང་དགྲ་དང་ཕྲད་ན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་སྐྱེད་པའི་གནས་སུ་ཁྲུར་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཅི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་འམ། སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ཡང་རུང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བར་དོགས་པ་བའམ། མཐོང་བའམ། རྗེས་སུ་དྲན་པས་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །ཡ་ཀྲུགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་ན་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་ཞི་ཕྲད་པར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དེ་བཙལ་ཡང་མ་གྲུབ་པའོ། །ཡང་ན་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ལ་སྡུག་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་ལ། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ན་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་གསུམ་ཆུང་བདག་གིས་གང་བཙལ་བ་དེ་མ་རྙེད་ན་ཡིད་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། གང་ཟག་གང་མེད་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་ལ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་རྟག་པ་མེད་པར་མཐོང་དུ་རུང་བའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པ་དང་།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། །ཡང་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་འདི་ན་ཞེས་བྱ་བས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏེ། ཉེ་བར་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཕུང་པོ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏེ། ཉེ་བར་མོངས་པ་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནས་དགའ་བའི་ཉིད་ཐོབ་པར་མོས་པ་དང་། དེ་འཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་མི་མོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཁམས་གསུམ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ལྡན་པར་འབྲེལ་བ་ཞིང་ནད་ལྟ་བུར་མཐོང་བས་སོ། །རྟག་ཏུ་འཇིགས་པར་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སྲིད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ཙམ། ཉེ་བར་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པར་མཐོང་བས་ན་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པར་ལྟའོ། །རྟག་ཏུ་ཡིད་མི་རྟོན་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སྲིད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། ཐང་ཅིག་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་ཡིད་མི་རྟོན་པའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་གནོད་པར་འདུ་ཤེས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དཔེར་ན་གཤེད་པོས་གསོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་དམིགས་ན་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་གནོད་པར་འདུ་ཤེས་སོ། །ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྲུལ་གདུག་པ་བཞི་ལྟ་བུར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་གདུག་པ་བཞི་པོ་ཡང་ཕན་ཚུན་ཉེ་བར་བསྡེབས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བས་ན་ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྲུལ་གདུག་པ་བཞི་ལྟ་བུར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་

༄༅། །ལ་གྲོང་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་གྲོང་སྟོང་པ་ན་སྐྱེ་བོ་དག་ཕྱུར་མི་གནས་པས་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་མི་ང་དང་གཟུགས་ཙམ་ཧྲུན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གིར་མེད་པར་རྟོགས་པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་གྲོང་སྟོང་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་བཞི་སྟེ། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱེས་ནས་དེའི་རྒྱུས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་མཐོང་བས་སྐྱེ་གནས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མི་ཚོལ་བས་ན་མི་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །གཉེན་པོ་རིས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་བརྒྱལ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་སྤངས་པར་བལྟ་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འཁོར་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་བ་ལས་བརྒྱལ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ལྟ་བས་ན་ཉེས་སྤང་བས་སུ་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་དག་བསྐལ་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབས་ཏེ། གཞན་གྱི་མན་ངག་མེད་པར་འཕགས་པའི་ལམ་མཐོང་བ་ནས་ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པས་གཞན་ཅན་ལ་ལུང་དབོག་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། བདག་གཅིག་པུ་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་

ས་ར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ། །གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་དེ་རྣམ་པ་བཀའ་སྩལ་མ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུའོ། །དེ་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན་བྱ་བ་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གང་དག་གིས་བྱ་བའི་ཕྱི་ཆོག་གོ། །རྐྱེན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྐྱེན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་ག་འབྱུང་བ་ཞེས་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་ལ་ལས་སྤྱད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཕྱུར་བའི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ས་བོན་དུ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ས་བོན་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དོན་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རང་དེ་ལྟ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རབ་ཏུ་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་འཆའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་པ་རང་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྐྱེན་བསྟན་ཏོ། །དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་གྲོལ་བ་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དམིགས་པ་གང་ཡང་དུང་བ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །གང་བསྒྲུབས་པ་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་གསུམ་བསྒྲུབས་སོ། །གང་གིས་བསྒྲུབས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་དང་། སྨོན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གསུམ་པོ་དེ་སོ་སོ་ར་ཡང

༄༅། །སྤྲིངས་ཏེ། འདུན་པ་ཆེན་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དང་། བག་ཡོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་དང་བདེན་པ་དང་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་འདི་ཁོ་ན་བདེན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པའོ། །འདིས་ནི་རྒྱུ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་ན་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་སྤྲོ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། འདིས་ནི་རྐྱེན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཅིག་ཤུ་དགོན་པ་ན་གནས་ཤིང་ང་རང་དུ་འཛིན་དང་མི་འདྲེ་བ་ནི་བག་ཡོད་པ་སྟེ། འདིས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་ནི་བག་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་བས་སོ། །གང་བསྡུགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྡུགས་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་བསྡུགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་བསྡུགས་པའོ། །ཡང་ན་སེར་སྣའི་གཉེན་པོ་བསྡུགས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་བསྡུགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྡུགས་པའོ། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་དཀའ་བས་ལྷག་པས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བས་ལས་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སེར་སྣའི་གཉེན་པོ་སྡུད་པ་བསྟན་ཏོ། སྦྱིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་ཚོགས་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྡུགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་བསྡུགས་པ་བསྟན་ཏོ། །གང་གིས་བའ། གང་གི་ཕྱིར་ཚུལ་བསྲུང་བ་འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། གང་གིས་བསྲུང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལས་ལྡོག་ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །གང་བསྲུང་བ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྲུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར

བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྱུར་བའོ། །ཐོས་པ་ཅུང་དབ་པ་མཚོན་གྱི་ཞན་ཧ་ན་ཁྱེད་ཅེས་བྱ་བས་ཉེ་ན་ཡོ་ངས་པའི་གཞི་ནི་ན་ཡོ་བསྐུ་གསལ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཕྲིན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་བས་ཆུང་ཟད་ཐོས་པ་པའི་ཐོས་བཅུད་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཞན་ཧ་ན་ཁྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྡམས་ཤིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་འདི་སྐད་དུ་ཉན་ཐོས་ལྷ་ར་ཐོས་པ་པ་མི་མང་བ་ར་ཐོབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཞན་ཧ་ན་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གིས་མཉེས་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡང་རིམ་གྲོ་དང་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཐམས་ཅད་ཞུགས་ཀྱི་སྐྱུང་པས་ན་ལ་ལས་རྒྱས་སོ། །བདུད་བཞི་བཅོམ་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། དེས་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་བཀའ་བསྒྱུར་དང་བསྟན་པ་བའི་ཚིག་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཟང་ཟིང་གིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །བསྐལ་པ་བརྒྱ་རི་བར་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བསྐོར་བ་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞུམ་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་བརྣམ་པ་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་ཞེམ་པ་སྤྲོ་ཞིང་། སྤྲོ་བོ་དང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ནི་མདོར་ཞན་ཀ་དཔལ། གང་། གང་གིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། གང་ལ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལའོ། །གང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོ་བྱེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱེད་སོ། །གང་གིས་ན་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །མདོ་གཞན་དག་ལས་རང་སངས་རྒྱས་གཞན་ལ་མ་ཉན་པར་རང་གི་བློས་ཆོས་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཚེ་རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ཡང་ལ་ལ་ར་རང་སངས་རྒྱས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོགས་མཐོང་བ་ར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཁ་ཅིག་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས། གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་འབྱུང་བ་ལ་ཕྱི། འདི་ནི་དང་པོ་སྨོན་ཅིང་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བསྐལ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉིས་པ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱང་རྣམ་པ

༄༅། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆུང་བའི་རིམ་པ་དང་། ཉི་ཟླ་མེ་ཤེལ་བཅུད་པའི་རིམ་པའོ། །རྒྱལ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཀྱང་ཉམས་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་འབྲིང་དང་། སྦྱོར་བ་དམ་པ་ལ་གནས་པའོ། །དབང་པོ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བས་
དབང་པོ་འབྲིང་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རབ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མའོ། །ཁང་ཀས་ངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་བར་མ་སྐྱེ། དབང་པོ་འབྲིང་གི་རིགས་ཅན་ནོ། །རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་གཞོལ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱོར་བ་དམ་པ་ལ་གནས་པ་བསྟན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཞི་ཞིང་དུལ་ཐམས་ཅད༎
ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བ་ཤ་དང་། སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ནས་གོས་ངུར་སྨྲིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གཞོལ་བའོ། །འདིར་དགེ་སློང་གི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། ཆ་ལུགས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཤིང་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་བགོས་ཞེས་བྱ་བས་ཆ་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཆ་ལུགས་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཆ་ལུགས་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་བས་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། གསོལ་བ་དང་བཞི་ཡི་ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དད་པས་ཞེས་བྱ་བས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་གྱི་འཇིགས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མིན་གྱི། དད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་པ་ནས་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཁྱིམ་ནི་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་རབ་ཏུ་མི་བཟད་པ་དེ་བཏང་
ནས་ཁྱིམ་མེད་པ་ནི་དབེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆུང་བའི་རིམ་པ་ཀྱང་ཉམས་པ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ཁྱད་ཞེས་བྱ་བས་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་བསྟན་ཏེ། ཕྱག་གི

བསྒྲུབ་པ་དང་། གྲོལ་བར་བྱ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་བ་ཙམ་ལས་བྱ་བ་གཞན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱེད་པ་ཏུ་པ་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། གཞན་ཞི་བར་བྱེད་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་འབད་པ་བསྒྲུབ་པས་སོ།། །ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་པའི་རིགས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སེམས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། གནས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བའོ། །འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བས་ལུས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བ་མང་པོ་དང་འདྲེ་བར་མི་མོས་ཤིང་བསེ་རུ་བཞིན་དུ་གཅིག་པུར་གནས་པར་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་རིང་དུ་སྤོང་བར་མོས་པས་སོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པར་གནས་མལ་ལ་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བས་གནས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟན་ཏེ། ཤིང་དྲུང་དང་རི་སུལ་ལ་ན་གནས་ལ་འཆའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། གནས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། འབྱུང་བའོ། །ཡོན་ཏན་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉེ་མ་ཐོས་པ་བརྒྱད་ཞིང་དགེ་བ་ཆེ་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །བསྙེན་པར་དཀའ་ཞེས་བྱ་བས་ཉེ་མ་ཐོས་པ་བརྒྱད་ཞིང་དགེ་བ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏེ། མཐུ་དང་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་ཅིང་དེས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་བསྟན་ཏེ། སྟོད་ནས་མེ་འབར་བ་དང་། སྨད་ནས་ཆུ་གྲང་མོའི་རྒྱུན་འབབ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུར་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིན་པའི་གནས་ཀྱིས་ལ་མཆོད་པ་རབ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཕྱུགས་ཕྱུགས་རིས་ལ་དགའ་བ་བསྟན་ཏེ། སྦྱིན་པའི་གནས་ཀྱིས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྟེ། མཆོད་པ་རབ་དགའ་བ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པར་སེམས་མི་ཉམས་པའོ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བས་གནས་པ་བསྟན་ཏེ།

༄༅། །རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྟག་ཕྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་མཉམ་དུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་
པའོ། །ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྔ་བ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་རྟོག་པའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབྱིངས་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བས་རྟོག་པ་བསྟན་ཏེ།
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབྱིངས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་འགྲོ་བར་སེམས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབྱིངས་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
རང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཐོབ་པའོ། །
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའོ། །དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་བསྟན་ཏེ། དམིགས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ་དེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །འཇུག་པ་
ཐོབ་པ་ནི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དུ་མི་གཡོ་བ་ཡོད་བར་ཞུགས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅེས་བྱ་བས་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་
རྒྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་པ་དང་

རྗེས་སུ་སྟོན་པ་མེད་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ལ་མི་སླུ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །དམིགས་པ་འདི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཆུད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་སྐད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོ། དབུ་མ་ནང་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟར་རོ། །འཆད་པ་ནི་དོན་ཏོ། །སྟོན་པ་ནི་ཚིག་གོ། །རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་དོན་དང་ཚེ། །ཡང་ན་རྒྱུ་སྟོན་པ་ནི་འཆད་པའོ། །རྐྱེན་འཆད་པ་ནི་སྟོན་པའོ། །འབྲས་བུ་འཆད་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་འམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ། འདིས་འགྲོ་བས་ཐེག་པ་འམ། འདིར་འགྲོ་བས་ཐེག་པ་འོ། །དེ་ལ་འདིས་འགྲོ་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བས་ན་དེ་དག་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་འགྲོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བདུན་ནི་ཆོས་ཆེ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་པ་ཆེ་བ་དང་། མོས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཚོགས་ཆེ་བ་དང་། དུས་ཆེ་བ་དང་། ཐོབ་པ་ཆེ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཆེ་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེ་བའོ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་སྡེ་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་ཆེ་བའོ། །བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ཐོབ་པས་ན་བསམ་པ་ཆེ་བའོ། །སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང

༄༅། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པས་ན་ཚོགས་ཆེ་བའོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱུན་དུ་སྒྲུབ་པས་ན་བརྩོན་ཆེ་བའོ། །བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ན་ཐོབ་པ་ཆེ་བའོ། །ཐེག་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་པོ། །གང་ཞེ་ན་ཞེ་ན་སྦྱར་འདི་ཉིད་སྤྲོས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་དཔག་ཏུ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཐེག་པ་ཞི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་སོ། ཐེག་པ་དེ་ཡིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་པ་རྣམས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་དེ་ཚད་མེད་དོ། །ཐེག་པ་ཚད་མེད་པས་ཞེས་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་དཔག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་པས་ན་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཚད་མེད་པ་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཏེ། ཤེས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱུ་བསྒྲུབས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྨོན་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐུན་པར་ཕན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལམ་ལས་རྒལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། བགེགས་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་བསྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐེག་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོ་སྐབས་འབྱེད་པས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐབས་འབྱེད་པས་ན་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཐེག་པ་དེ་ཡང་དེ་ནི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་དེ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད

པའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཚད་མེད་པའོ། །ཅི་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་རྒྱ་ཆེ་བས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་མ་བཀོལ་བར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲལ་ལོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་དེ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །ཐེག་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཏེ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱུ་རུ་ར་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཐེག་པ་དེའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །ཐེག་པ་དེས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། ཐེག་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དཀྱར་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ཐེག་པ་དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསགས་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱུ་བསྒྲུགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། ཚོགས་ཇི་ལྟ་བ་བསྒྲུགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གསོས་སུ་འགྱུར་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་འདོད་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་མི་སྡང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐེག་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོང་བ་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པས་སྦྱོང་བ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་:

༄༅། །ཕྱོགས་པ་ཐེག་པ་དེ་ལ་སྦྱངས་པས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྦྱོང་བཅུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐེག་པ་དེ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཉམས་སུ་ལོན་པར་བྱེད་པོ་ཞེས་བྱ་བས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ནས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ། །དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ནི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་བདུད་དང་བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་ཐེག་པ་དེ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བའོ། །དེ་བས་ན་ཐེག་པ་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཚོགས་གཉིས་ཉམས་སུ་ལོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྙིང་པའི་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་མཉམ་པར་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་མཉམ་པར་ཞུགས་ན་དགོངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སྙིང་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐོན་དམན་དང་ཉེ་རིང་མེད་པར་བྱམས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་སྙོམས་པར་གཏོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐེག་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལམ་ངན་པའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཉན་ཐོས་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ

དག་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་རྒྱུ་ཅིང་། རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་ཕྲུར་པའོ། །དེ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའོ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནོ། །རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་ལྟུང་། འཁོར་བར་ཡང་མི་ལྟུང་བས་ན་ལམ་ངན་པའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཡང་ན་ཐེག་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པས་ན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡང་བཀོད་པས་འཇོམས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་རྣམས་སོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐོགས་མ་ཐུས་ཤིང་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པར་གནས་ཤིང་ཕྱིར་རྒོལ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་རྒྱལ་མཚན་དང་འདྲ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་དེ་དག་གི་སྟེང་ན་མཐོན་པོར་བསྒྲགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྡན་བསྒྲེང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཕྱོགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་དང་བདུན་བསྒྲེང་བས་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་མ་ངན་པོ་དང་ལོག་པའི་ཚོགས་མང་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་ཆོད་པར་བྱེད་པས་ན་བདུད་དང་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དང་། ངན་པའི་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདུད་ནི་བདུད་བཞི་སྟེ། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་སོ། །ངན་པའི་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ནི་བདུད་ཀྱི་འཁོར་སྟོབས་དང་བཅས་པ་འམ། མུ་སྟེགས་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བྱའོ། །ཐེག་པ་དེ་ནི

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡང་ཡིན་ལ།
ཐེག་པ་དེས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེ་བ་ནི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ངེས་པར་བསྐྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཕྱིན
ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་མཐར་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་། འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། འཇིག་པར་ལྟ་བ་ཞེས་ཚིག་རེ་རེ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན
པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མཐའ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་པ་མཐར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་ཚོལ་བ་བསྐྱེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ
པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་མཐའ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བས་མཐའ་ཡོད་པར་ལྟ་བའོ། །གང་གི་ཚེ་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དྲན་པ་དེའི་ཚེ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བས་མཐའ་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །རྟག་པར་ལྟ་བ་ནི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ཁ་ཅིག་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ནི་རྟག་པ
སྟེ། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲུལ་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གསད་དུ་མེད་པ་དང་། ཟེར་ཟླུག་ཏུ་གནས་པ་དང་། སྒྲོག་ཤིང་ལྟ་བུར་བརྟན་པར་གནས་པ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའོ། །ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ
ཟེ་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་བྱུང་བ་ཟས་ཀྱི་དྲོད་ཁྱུག་ཅིང་སྐྱོད་ལ་འཚོ་བ་དེ་ནི་ཞིག་ཁྲུ་ཅན་དང་བཅས་པ་པ། འབྲས་དང་བཅས་པ། རྒྱུག་རྫུ་དང་བཅས་པ། ཉམས་དང་བཅས་པ། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་ཞི

པའི་འོག་ཏུ་བདག་ཆད་དེ་ཞིག་ཅིང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བདག་གཏན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བའོ། །འབྱུང་བར་ལྟ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་ལྟ་བའོ། །འཇིག་པར་ལྟ་བ་ནི་དངོས་པོ་འགགས་པར་ལྟ་བའོ། །ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་སྔར་སྨོས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བསྡུ་བའོ། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུང་བའོ། །སྒྲིབ་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་རྣམས་སོ། །ཆིང་བ་ནི་དགེ་བའི་བར་རྫུ་ཅིང་བའི་ཆོས་དག་གོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའོ། །འགྱོད་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྔར་བྱས་ཀྱང་རུང་ཕྱིས་སེམས་ལ་གདུང་བ་སྐྱེ་བའོ། །སེལ་བ་ནི་དེ་དག་ཐེག་པ་འདིས་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །ཐེག་པ་དེ་ཉིད་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཕྱེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཕྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་[illegible]ཞག་པར་སེམས་པ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཆེན་པོའོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་བྱེད་པར་སེམས་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །རྒྱུ་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བས་ན་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། །གང་ཞེ་ན་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གང་ཞེ་ན། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། སྤོང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན

༄༅། ཨོཾ། · །ཐོབ་ང་ཀྲུ་བའི་ཚེ་ས་ནི་སྦྲུང་ཚེ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཐེག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སྣང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། མི་སྣང་བའི་ལམ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ། །ཐེག་པ་འདིས་ཀྱང་ལམ་དེར་འགྲོ་བ་འམ། ལམ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་དེ་ལ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ནམ་ཐོབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཀུན་ཐམས་ཅད་དུ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པས་ན་ཐེག་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ནམ་ཐོབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པས་སོ། །གནས་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷ་དང་མིའི་གནས་གང་དུ་ཡིན་ཀྱང་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་དུ་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པས་སོ། །ཆོས་འོག་ནས་སྨོས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པར་ཟད་དོ།།

ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཕྱིར། གང་འདི་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་འདི་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ལའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་
པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་སོ། །དྲིས་པའི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལ་འདུས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ
གང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ནི་འདུས་བྱས་སོ། །གང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་བྱས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དགེ་བ་དང་། ངག་གི་འདུ་བྱེད་དགེ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དགེ་བ
ཞེས་བྱ་བ། སྲོག་མི་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་མི་གཡེམ་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དགེ་བའོ། །བརྫུན་དང་ཕྲ་མ་དང་ངག་རྩུབ་པོ་དང་ཚིག་ཀྱལ་པའི་ཚིག་མི་སྨྲ་བ་ནི་ངག་གི་འདུ་བྱེད་དགེ་བའོ། །བརྣབ་སེམས་དང་གནོད་སེམས་དང་ལོག་
པར་ལྟ་བ་སྤངས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་མ་ཐག་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་གསུམ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་དེ་སྦྱོང
བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་སྒྲུབ་པ་དང་དབུས་དང་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་སྤོང་བར་ཟད་ཀྱི། འདིས་ནི་ཉོན་མོངས

༄༅། །བདུད། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་པས་སྟོང་པ་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ཟད་ཀྱི། འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སོ། །སྨྲ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བདག་གི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱིས་འདིས་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལྷུག་པར་བྱེད་པས་ན་སྨྲ་བ་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །རྒྱལ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཚེ་གསུམ་མམ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྦྱོར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་འདི་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྦྱོར་བས་ན་བརྩོན་པ་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །ཐུབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ཟད་ཀྱི། འདིས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ན་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །ལྡན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཟད་ཀྱི། འདི་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན་ལྡན་པ་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །སྤྱོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་ཀྱི། འདིས་ནི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་ན་སྤྱོད་པ་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། སྦྱར་བ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་དེ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་རྣམས་བསྔོ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་[illegible]ལ་མཁས་པའོ། །གང་ཡང་དགེ་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་རྟོག་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྔོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡོང་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་བཤད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་མ་སྨོས་པས་འདུས་ནས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་སྨོས་པས། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་[illegible]་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྔོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར

བསྔོས་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་ཏོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་འདུས་བྱས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཡང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་པོ་དག་ལ་མི་སྣང་ཞིང་ཅེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དངོས་སུ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་པར་མི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ལ་མི་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཚོགས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚོགས་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡུམ་ཆེན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒོ་གསུམ་སྒོམ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིན་པ་ལྔས་པའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱུད་པ་ལ་ལོང་ལྷུ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །བསྔོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་ནུས་པ་འདས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྒྲུབ་པས་པ་བསྔོ་བའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འདི་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྟོག་པ་ནི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ལ་མཁས་པར་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་ཏོ།

༄༅། །ཡེ་ཤེས་དང་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟ་ན་ཉེ་ཚེ་རིགས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གཏོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་དགའ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྡུད་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་འཇིགས་ཀྱི་ཡོན་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་དངོས་པོར་མི་ཞེན་ཏོ། །ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་བདག་ཏུ་མི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་ཕན་ཆད་ཏུ་གཟུགས་སོ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྔོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མོས་པ་ལས་བསྔོ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྔོ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། །གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཀུན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བཅོམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྤོང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཀུན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བཅོམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྤོང་བ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་ཏེ། །འཁོར་བར་རྒྱུན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་སྤོང་བའི་བྱེད་པ་ནི་

157

མོངས་པ་རྣམས་གཅོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། །འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མི་གཅོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བས་བདེ་བའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་ཏོ། གཏམ་པོ་ར་བ་ལ་རྒྱུན་ལྷ་དང་མི་རུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དགེ་བ་བཅུ་དང་། འདོད་མཆགས་པ་དང་། ཞེ་མི་སྡང་བ་ལ་སོགས་པ་པའི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་རྣམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱེད་པས་ན། འཁོར་བའི་རྒྱུན་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་གཅོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་དང་། ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པར་
མི་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་བསྟན་ཏོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པར་ཟད་དོ། །ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
བསྒོམ་པ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྲེལ་པའོ། །ཉི་ཚེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མི་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་མི་
བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། ཉི་ཚེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། །མི་སྤོང་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །ཡང་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཅོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པར་མ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཉི་ཚེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མི་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཁ
ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འབྲས་བུ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། གཟུངས་ལ་དབང་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་མི་བརྗེད་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་ཆུད་ཀྱང་དེའི་ཕྱོགས་ལ་མི་གནས་པའོ། །ཕར་སྟོང་ཉ

༄༅། །ཉིད་དུ་དམ་ཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ་ལ་དབང་འཕྱོབ་པ་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཞི་གོ་དང་དབུ་བ་ཤ་དཔར་ཟང་ངོ། །ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཉིད་དེ་འཛིན་དེ་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའམ། ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆུད་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པའི་མན་ངག་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུས་མ་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆུད་ཀྱང་དེའི་ཕྱོགས་ལ་མི་གནས་པ་བསྟན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཆུད་ཅིང་ཡོན་ཀྱང་དེའི་ཕྱོགས་ལ་མི་གནས་པའོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཁམས་གསུམ་ན་ཡང་སྤྱོད་ལ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱིས་མི་གོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁམས་གསུམ་ན་ཡང་གནས་ལ། པདྨོ་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་མི་གོས་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཡང་ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་ཤེས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོངས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །རབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབྱིངས་སུ་མི་ལྟུང་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབྱིངས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱ། །མི་ལྟུང་བ་ནི་དེ་ལ་འབབ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་ལ་མི

ཀ་ནུས་པའོ། །མཁས་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་རབ་ཤད་པའི་ངེས་པའི་ཚིག་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་བཤད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དྲི་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྒྱུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཐབས་པ་དང་བློ་གྲོས་དང་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་བློ་གྲོས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོགས་པས་ན་མཁྱེན་པ་སྟེ། ཐབས་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཚིག་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་ཅིང་མི་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་བར་འདོད་དོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་རབ་སྤངས་པས་ན་མི་ཆགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཐོབ་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་གི་ཕྱིར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཁས་པ་བརྒྱད་པོ་

༄༅། །དེ་དག་གིས་ནི་ཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞར་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་ངེས་ཚིག་ཀྱང་བཅད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚིག་ལ་ལ་མ་དོད་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་རབ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་། །ཁ་ཅིག་ལས་ནི་གཅིག་འབྱུང་ངོ་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཞིབ་ཤེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཤེས་པས་ན་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཤེས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ལས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་སྐྱེས་པའོ། །སོ་སོ་རང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་ལྡངས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །རབ་ཏུ་ཞིབ་ཤེས་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཤེས་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་བྱེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བར་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་བྱེད་དོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ལམ་ལ་གཏོགས་པའོ། །མི་དགེ་བ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་བྱེད་དོ། །ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྟོག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་དྲོད་དང་རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ནི་དེ་དང་དེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །དེའི་ཚེ་

157

དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཏེ། དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། དེ་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་རྟོགས་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཕགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་ཆོས་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། བརྩོན་པ་རྒྱུར་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ཤེས་རབ་ནི་ལྷུར་བར་གྱུར་པ་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷུར་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་དང་དུ་བཤད་པར་ཟད་དོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གིས་སྨོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན་ཤེས་རབ་ནི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་འདོད་པ་དང་རེ་བ་དང་སྨོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་མོས་པ་ནི་འདོད་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་མོས་པ་ནི་རེ་བའོ། ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་མོས་པ་ནི་སྨོན་པའོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདས་པ་རྣམས་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པ་ནི་འདོད་པའོ། །དེ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་མ་འོངས་པ་རྣམས་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པ་ནི་རེ་བའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་སྟེ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་བྲལ་བར་མི་འདོད་དེ་བཞིན་སྨོན་པའོ། ། སྨོན་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་ལ་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྨོན་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

༄༅། །ཤེས་རབ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཞི་བར་ནུས་ཀྱི་ས་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ལ་ཉོན་
མོངས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་མེད་པས་སམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་དེ་ལ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་འབབ་པའི་རྒྱུ་ཉམས་བཅད་པས་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡོན་
སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ཀུན་ལ་རྒྱུ་ཕྱི་ནང་དག་དང་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་ཆགས་རྒྱུན་མི་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་ལས་འབྱུང་བས་ཤེས་རབ་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་དོན་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ། དོན་ནི་ཡང་དག་པ་བཞི་མཐུན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པ་རང་དགའ་བའོ། །དོན་དེ་ཡིད་དུ་རྟུན་པའི་དོན་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱུར་བས་ན་ཤེས་རབ་དེ་དོན་ལ་རྟེན་བཞིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཤེས་རབ་ལ་དོན་སྟོན་ཏེ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་དོན་ནི་ཞི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་པོ་དག་གི་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་
ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལམ། གཞི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །ཤེས་རབ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་པོ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བས་ན། ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བགྲོད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལས་སྒྲུབ་པས་ན་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཐེག་པ་གང་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བགྲོད་

ག་དང་བ། དཔེར་ན་པ་ཏིའི་བྲམ་ཟེ་བུ་དེ་དག་འཚོ་བ་ར་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་བུ་ཐོབ་པ་མར་ཐུ་ར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་
རང་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའོ། །ཐེག་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པས་ན་ཤེས་རབ་ནི་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྣང་བས་ན
རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཤེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་འབྱེད་ཅིང་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའོ། །ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དཔེ་ཡིན
པས་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏེ་ཙམ་བྱུང་སྟེ། །རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བས་ན་ཡང་དག་པར་སྒྲོལ་བ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆུ་བོ་ནི་བཞི་སྟེ། འདོད་པའི་ཆུ་བོ་དང་། ལྟ་བའི་ཆུ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་ཆུ་བོ་དང་། སྲིད་པའི་
ཆུ་བོའོ། །དེ་དག་གི་མཐར་ཕྱུང་སྟེ་སྐྱུང་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གླིང་སྐམ་ས་ལ་བཞག་པའི་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་རབ་ནི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྒྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཡང་དག་པ་སྐྱོན་མེད་པར་འདྲེན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། ཡང་དག་པ་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྐྱེས་ནས་དང་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོལ་བའི་དོན་རྟོགས་ནས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་འདྲེན་པ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོབ
པར་བྱེད་པས། ཤེས་རབ་ནི་ཡང་དག་པ་སྐྱོན་མེད་པར་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགེ་བའི་ཆོས་ནི་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། མོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས

335 ༦༧

༄༅། །རབ་ཏུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཙ་དང་ཞར་བ་རྒྱུ་སྤྲུང་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་དང་བ་ར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདས་པ་ཞིག་དུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ ཞུགས་པ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་ནི་

སྤྲུན་ཀྱི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་རྩ་དང་བཅས་པ་ཕྱུང་ངོ། །དང་བ་རབ་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་རྩ་ནས་སྤོང་བས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤོང་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བ་ར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་སྟོ་མོ་རབ་རྒྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་

ཀྱི་མཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྦྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་དང་། མ་འདྲེས་པ་

དང་། མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོ་མོ་རབ་རྒྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཡང་ཤེས་རབ་དམ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །ཤེས་རབ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཁན་པོ་དཀོན་པ་དཔོན་ཀྱིས་

བསྟན་པ་ལ་རྟེན་ལ་བ་རྟོག་པ་མེད་པ་རང་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་དམ་པ་རྒྱུ་རབ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་བས་ན་ཤེས་རབ་ནི་རྒྱ་མཚོ་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་མ་

ཐུན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་ཆགས་པ་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་དེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་མ་འདྲེས་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པའི་

ཕྱིར་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཉིད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་ན་གཅིག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

157

ལྡོགས་པ་བསྡུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་ཀུན་གྱིས་ཟིན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་དེ་དང་ལྡན། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་དེ་མངའ་བའི་དོར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པས་ན། ཤེས་རབ་ཉིད་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །ཤེས་རབ་མཚན་མ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཚོད་གཟུང་དུ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་གཅོད་པ་ཉི་ཚོད་གཟུང་དུ་ཡོད་པའོ། །མཚན་མ་ནི་གཟུགས་དང་། སྔོ་དང་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་བག་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །རྟོག་པ་ནི་དེ་ནི་དཀར་པོ་འདི་ནི་དམར་པོ་ཞེས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཤེས་རབ་དེས་སྤངས་པས་ན་མཚན་མ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས། དེ་ལ་འདི་འདྲ་ཞེའམ། འདི་ཙམ་ཞེས་ཚད་གཟུང་ཞིང་གཅོད་པ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ནི་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་མ་རིག་པ་དང་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གཉེན་པོའོ་ཞེས་བྱ་ལ། མི་ཤེས་པ་ལས། ཉེ་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་མ་དང་། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། མི་ཤེས་པ་ནི་བག་མེད་པའི་རྒྱུའོ། །ཤེས་རབ་ལ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ལ། དེས་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་རབ་ནི་བག་མེད་པ་ཡི་གཉེན་པོའོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལམ་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་མུན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་པ་མི་ཤེས་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་མུན་པའོ། །ཡང་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་མུན་པའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་ཤེས་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་མུན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་

༄༅། ། ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ལམ་མོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་འགོག་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མི་གཙང་བའམ། བྱམས་པའམ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའམ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་བསྒོམ་པའི་རྒྱུའམ། གཞི་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་དེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བལྟ་མ་ཞེ་ན། མཉན་པའི་ཤེས་རབ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ལས་བརྟེན་པ་རྣམས་ཡང་བསྒོམ་པར་མི་རུང་ངོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཐེག་པ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཁམས་གསུམ་ནས་བཏོན་ནས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་དང་། རྨུགས་པ་དང་མི་གསལ་བ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ནི་སྣང་བར་བྱེད་པའོ། །དོན་གཞན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པར་ཟད་དོ། །ཤེས་རབ་ནི་མིག་ལ་དེ་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་ལ་མིག་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མིག་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིག་གོ། །མིག་གང་དང་ལ་གང་དང་བའི་རིབ་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་མིག་དེ་དང་དེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་ན། མིག་ལ་དེ་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མིག་གི་ལམ་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ཏེ་གཟུགས་སོ། །ཤེས་རབ་ནི་མིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལམ།

ལས་འདས་པའོ། །ཡང་ན་ཤེས་རབ་དེ་མིག་ལ་ཡང་མི་གནས་ན། གཟུགས་ལ་ཡང་མི་གནས་པས་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གནས་མེད་པའོ་ཞེས་ཚིག་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །ཤེས་རབ་ནི་བདེན་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་ན་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་སྐྱེས་པས་ན་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མི་འཕྲོགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་པའོ། །དེ་ལ་གང་གིས་བསྒོམས། གང་བསྒོམས། གང་ལ་བསྒོམས། ཇི་ལྟར་བསྒོམས་ན་འཕགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གང་གིས་བསྒོམས་ཤེ་ན། ཀུན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་པས་སོ། །གང་བསྒོམས་ཤེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ར་བཞི་གཟུགས་ལ་འདྲེ་བ་ལས་བསྒོམས་པ་ལས་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཆོས་ལ་འདྲེ་བའི་བར་ལ་བསྒོམས་པའོ། །གང་ལ་བསྒོམས་ཤེ་ན། ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ལ་བསྒོམས་ཏེ། ཡུལ་དེ་དག་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་བསྒོམས་ཤེ་ན། གང་གི་དབང་གིས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རབ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་དག་མཚན་མ་རྣམ་པར་མི་འཛིན། མཚན་རྣམས་སུ་མི་འཛིན་པར་བསྒོམས་པའོ། །ཇི་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐོབ་པའི་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་ནི་དུལ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ནི་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྣ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐམས་ཅད

457

༄༅། །དཀྲུ་བ་སྐྱེ་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པར་ནི་ཐམས་ཅད་དཀྲུ་བསྐྱེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་དང་དུས་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་
ཟད་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་རྟེན་པ་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བས་
མི་འགལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་རྟེན་པ་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་འགལ་བའོ། །ཤེས་རབ་ནི་འདོད་པ་དང་
ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའོ། །དེ་ཐོབ་པ་ཐར་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ལམ་མོ། །བཅིང་བ་ནི་སྒྲ་འཛིན་པས་བཅིང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་
པ་གཉིས་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །འདོད་པ་ཉིད་བཅིངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་བཅིངས་པ་ཡིན་པས་འདོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་དང་འདོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བཅིངས་པ་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཅོད་དེ། བཅིང་བ་བཅད་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བས། ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ལམ་མོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་
འདྲེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་དེ་དག་དང་མི་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ནི་འཁྲུགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷན་ཅིག་གཞི་གནས་པ་བཞིའི་ཚེ་ན་དེ་རྣམས་དང་མི་འགྲོགས་པ་ཞིང་

མ་འདྲེས་པའོ། །འགོགས་པའི་འགྲོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བོད་དུ་བ་ཤད་པར་རབ་ངོ་ཞེས་སྤྱོ་ཡ་བ་དང་སྤྱོབ་པར་འགྱུར་བས་ཡང་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་བོད་དུ་འཆད་དེ། རྟག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། སྐྱོབ་པ་ལ་སྐྱོབ་པ་དང་། སྐྱོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །
དེ་ལ་དཔལ་རྩ་བའི་དུས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་འི་སྒྲིབ་པའོ། །མཚོན་པ་ཞིག་དུ་ན་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་རང་འགྱུར་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཞེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་དེ་སྙེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སེམས་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རེ་དང་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་། མཚོན་པ་དང་དང་འཇུག་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེས་འབྱུང་བ་ཇི་སྙེད་པའོ། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་། གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་། ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་དག་གོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག
ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་དེ་སྙེད་དོ། །དེ་ནི་འདི་སྙམ་དུ། སེམས་ཅན་ཉིད་ཀུན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པས་དེ་དག་གི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་ཅི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། མཁྱེན་པ་ལས་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་སྐྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མཐར་ཡས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་གསུམ་བྱུང་ཡང་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་
འབྱུང་བའི་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །བག་ལ་ཉལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་ས་བོན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་དགོས་པས་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཡེ་ཤེས

༄༅། །ཀུན་དེ་སྙེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་དེ་སྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དེ་སྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་འདི་དེ་སྙེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་དེ་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་འདི་དེ་སྙེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མིང་གིས་སྨོས་པའི་འཕགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་ལ་གནས་པས་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་ཇི་སྙེད་པ་ར་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་རྟེན་དང་དེ་སྙེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །གོང་དུ་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་རྒྱ་ཆེ་རབ་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་ལ་བསྡུ་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་འདིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་འདིས་སོ། །དེ་བས་ན་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡང་ཤེས་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་མི་ཟད་པའོ། །བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལེའུ་རྫོགས་དེ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་གྲངས་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔོན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བས་དུས་བསྟན་ཏོ། །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་རབ་མཉན་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པ་ནི་སྔོན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པའོ། །སྔོན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བས་གྲངས་བསྟན་ཏོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བས་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལས་འདས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན

མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པའི་ལེའུ་འདི་བསྟན་པའི་ཚེ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གིས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཤེས་རབ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇི་སྐྱོང་རྗེ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མཉམ་པར་གནས་པའོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་ན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་སྐྱོང་བ་རྒྱུ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བདེ་བ་འདོད་པ་ནི་དགའ་དང་ལྡན་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙོ་གྲོགས་མི་ཟད་པས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་འང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དམིགས་པར་བྱ་བ་ཚད་མེད་པས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཡང་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་བྱམས་པ་མི་ཟད་པར་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཚད་མེད་པས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཚད་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །སྙོ་གྲོགས་མི་ཟད་པས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་བྱམས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། རྒྱུ་ལ་འཚོས་པ་དང་། ཁ་གསག་དང་། ཕོང་གྱིས་འཇལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་དང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། བག་ཆགས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་ཉེ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་བ་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ

༄༅། །ཏིའི་བུ་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱམས་པ་ནི་རྒྱུ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟར་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱམས་པ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདི་ནི་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ལ་ཡང་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་འདྲི་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྒྱུ་བསྟན་ཏོ། འདི་ཙམ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐུག་པའོ། །འདི་ཙམ་ཞིག་ཅེས་གཅད་དུ་མེད་པས་ཐུག་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་མི་ཟད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱམས་པ་མི་ཟད་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་བྱམས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་ཅུ་ན་ཆ་དེ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟ་ན་ཆ་དང་དམིགས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་བྱམས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱམས་པ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན་བྱམས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཆད་པ་མེད་པའོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱམས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱམས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་མི་ཟད་པའི་དཔེ་སྟོན་པའོ། །རྒྱུ་ཆུ་དང་ལྷུ་ཞིམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཆུང་ངུ་དང་། དཔེ་ཆུང་ངུ་ནི་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ།

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཚན་ནམ་བཞག་པ་ཀ་རིད་དང་བཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ཞིང་རྣམས་གང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཡོང་དང་སྤྱོམས་པའི་གྲུ་ཆེན་སྐྱེ་ཕྱི་སེམས་ཅན་འདྲེན་ནས། སྐྱི་རི་སྟེ་བརྒྱ་རག་ཤགས་པ་རིང་བས་རྒྱུ་འི་ཕྱོགས་པ་བ་ཅི་གཟུངས་པའོ། །བགྲང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་ཡང་བོར་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བ་གི་ཁྲིམ་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲུས་ཏེ། །གང་བ་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བ་གི་ཁྲིམ་སྐྱེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་པ་འདྲས་པ་དང་། སྐྱི་རི་སྟེ་མོ་བརྒྱ་རག་ཤགས་པ་རིང་བས་རྒྱུ་ཕྱོགས་པ་བ་གཉིས་སྤྲངས་པ་ནས། གསུམ་པ་ནི་ཡན་ཆད་བཤད་དང་སྤྲང་ས་པ་ལྟ་བུ་ཡི་ཏུ་བསྐྱ་པའོ། །དེ་དང་དུ་རྣམས
པ་མི་ཟད་པ་ར་འཕགས་པ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཕྱུར་རྨུག་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་ནི་ཐོས་པ་ཡ་ཐོགས་པ་འགྱུར་ལས་འཕགས་པ་ཡི་ཁྲིམས་པ་པ་མི་ཟད་པ་ལྡན་པ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དམིགས་པ་ཚད་མེད་པས
དམིགས་པ་ར་བྱེད་པ་ཚད་མེད་པ་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ།། །།ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་གྲོས་ཀྱི་ཟད་པར་སྨྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཁྲིམས་པ་བཞི་བདག་བསྡུད་ཞིང་གཞན་ལ་ཕན་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཁྲིམས་པ་བདེ་ལྡན་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད
པའི་དགྲ་མི་འབྱུང་བས་ན་བདག་བསྲུང་བའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྤྱོད་པ་ར་བྱེད་པའི་གཞི་ལ་ཕན་པ་ར་གནས་པའོ། །ཡང་ན་ཁྲིམས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་བསྲུང་བའོ། །གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཕན་པར
གནས་པའོ། །མཆོག་ཏུ་སྟོང་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་ཕྱིར་ཡང་གཞན་དང་མི་མཐུན་པས་སོ། །རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགུ་སྤྱོད་པ་ར་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གཞན་ནི་ཀླད་དུ་བཤད་པ་ར་ཟད་དོ། །ཁྲིམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲིམས་པ་དང་ལྡན་པ་པ་ལ་ནི
སྡང་ཀི་བབ་ཏུ་ཡ་ཀ་ཡ་དང་ཀུ་ཤ་ནས་ལྟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲིམས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་སྨྲ་ར་ཕ་རོལ་པ་མི་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཅན

157

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཀྱིབ་ཁྲུལ་པ་ ཉེས་པར་མི་སྨྲ་ཞེ་སྡང་བ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཚུལ་ལས་བྱུང་བ་ར་གྱུར་པ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་སྨོན་དགྱི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའོ། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་འདང་དེ་ལ་ཞེ་སྡང་གི་འཁྲུག་པའི་སེམས་དང་ལུས་ལ་མི་བདེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ལུས་དང་སེམས་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། ལུས་བདེ་བ་སྐྱེད་པའོ། ལུས་སིམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །སེམས་བདེ་བ་སྐྱེད་པའོ། སེམས་སིམ་པས་སོ། །གཞན་གྱིས་གནོད་པར་བྱ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སུ་ཡང་གནོད་པར་མི་བྱེད་པས་སོ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མཐུན་པར་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པས་དེ་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཚེ་འདི་ལ་བཅིངས་པ་དང་། གསད་པ་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་མཐུན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱམས་པ་དེ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་མི་འགལ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཀ་ཤི་ཀ་དང་། སྡུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞེ་སྡང་གི་རྒྱུས་ཚིག་རྩུབ་པོ་སྨྲ་བ་ཞིག་ཤེ་པའོ། །སེམས་ཅན་གསད་པ་ལ་སོགས་པས་ཕུང་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་རྩུབ་པོ་ནི་སྡང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ནོ། དེ་ལྟ་བུ་དང་གཞུང་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་དང་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ནི་བྱམས་པ་ཞིག་ཤེ་བ་དང་སྡུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་པར་བྱེད་པའོ། །གཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བསྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོན་ཆ་མེད་པར་ཕམས་པའི་ཇི་དེ་ངོ་བོ་ཉིས་བདུད་དང་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་དགྲིག་པ་དང་། མཚོན་ཆ་འཆང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་རབ་ཏུ་ཐར་བར་བྱ་བ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁྲོར་ནས་ལས་འདས་པར་བྱ་བ་ལ

སྨོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ཚུལ་འཆོས་པ་དང་ཁ་གསག་ཅེ་བ་བགྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཁེ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་ཡོ་སྒྱུ་ངས་པ་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་འཆོས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་འཆོས་པའོ། །གཞན་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཚིག་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁ་གསག་གོ། །སྙེད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཞན་ཀྱིས་སྨྲ་བ་བཟང་ཞེས་ཟེར་བའོ། །ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོང་དེ་ངན་པར་ལྟ་བས་བཟུང་ལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ལོག་པ་-ལྔ་ནི་ཡིན་ནོ།། །།དབུས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་ཚིག་སྣ་ཚོགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཁ་བཀུར་སྟི་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་བཤད་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུ་ཅན་དང་ལྡན་པ་འཛུང་བས་ན་འབྱུང་བར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱག་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་དག་གིས་ལུས་ངན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུ་བཞི་ཡིས་བསྒྲུབ་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞི་བ་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུ་བཞིས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བསྔགས་པ་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཞབས་ནས་འཛིན་ཚོགས་དང་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་ནག་-ཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་བར་མཛད་པས་སོ། །ཕྱིས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱུང་བའི་ལུས་ལ་ཡང་མི་ལོ་ཟླ་གསུམ་ལས་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཡང་གིས་ལམ་དམིགས་རྟོག་ཏ་རྟ་ཤུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་བཞིའི་ལམ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་ལ་ཡོད་པ་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པ་ཡོས། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་མཐུན་པའོ། །འདོད་པ་ནི་ཁམས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཡི་ལམ་གྱི་མཆོག་ཏེ་ས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལྡང་བ་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཞེས་ཀྱི་སྐད་ཆུ་བར་ལ་ཡང་ཐུར་མ་པ་སྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །རིག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་ཕྱི་ན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣ་ཅེ་སྨྲ་ན་བདེ་དང་ནམ་མཁའ་གཅིག་པ་ལུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཆོད་དང་ནམ་མཁའ

༄༅། །དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྒོམས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ནི་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒོམས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པ་སྟེ། ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ལ་ཡང་བསྒོམས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོར་བཏགས་པས་ན་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྒོམ་པ་ལ་འདུས་ཏེ་བྱམས་པ་བསྒོམས་པའི་མཐུ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྫོགས་པས། རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྫས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྫས་ལ་བྱའོ། །རྫས་བཏང་བའི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཏེ། དཔེར་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དེའི་ས་གཞི་དང་། མལ་སྟན་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་། བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་པ་བསྒོམས་པའི་བསོད་ནམས་ལ་རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་མི་ནུས་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་དེ་དག་བསྡམས་པའི་བསོད་ནམས་ལས་འབྲས་བུ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བརྒྱ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་མི་དེ་གོས་སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ཉམས་པ་དང་མཚང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་ལྟ་བ་ལ་མི་གསལ་བ་དང་། སྒྲ་མཉན་པ་ལ་མི་གསལ་བ་ལ་པ་ནི་དབང་པོ་ཉམས་པའོ། །ཞ་བ་རྨུ་པོ་དང་། མིག་ཞར་བ་དང་། ལག་པ་རྡུམ་པོར་འགྱུར་བ་ནི་དབང་པོ་མཚང་བའོ། །བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གར་སྐྱེས་ཀྱང་དབང་པོ་གསལ་ཞིང་དབང་པོ་ཚང་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན། །དབང་པོ་ཉམས་པ་དང་མ

ཚོང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁྱིམ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང༌། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཁྲིམས་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁྱིམ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ངན་སོང་ཐམས་ཅད་དང༌། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲིམས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནམས་ཀྱང་ཉམས་ང་བའི་གནས་དག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞབས་ཕྱུབ་ཤད་ཟིན་ཏོ།། ||རང་བཞིན་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བའོ། །དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་དེ་ལ་དད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་མོས་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བའོ། །དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་མོས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་འདོད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་འདོད་དེ་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འདོད་པའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་བཟའ་བ་དང༌། བཏུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡི་སྲིད་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱམས་པ་དེས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཆ་ད་པ་མེད་དེ། ཕྱོགས་བཅུ་དང་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་ཐབ་དད་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་ལ་ནི་སྒྲིམ། འདི་ལ་ནི་མི་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། འདི་ནི་སྒྲིམ། འདི་ནི་མི་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲིམས་པ་དང་ལྡན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོམ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསྐྱོད་དེ་དགེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པའི་སྟོབས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་མཐུ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པར་བྱས་ཀྱང་སླར་གནོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་དང་དྲེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལ་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །རྒྱགས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་སྙེམས་པའོ། །དྲེགས་པ་ནི་བྱད་ལག་དང་ཤེས་པ་སྙེམས་པའོ། །བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་ན་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མི་འཁྲུགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཤིང་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་བྱམས་པ་ལས་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། ལེ་ལོ་ཅན་ཉིད་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་གྲང་བ་དང་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པས་མི་བཟློག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ནི་མི་འཁྲུགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྒྲུབས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བར་སྦྱོར་བའི། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །བྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤོང་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསང་སྔགས་དང་ཐོས་པ་འཛིན་པས་ངེས་པར་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་འམ། བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ནི་གསང་སྔགས་དང་ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཟུང་ནས་སེམས་ལ་བསམ་མ་གཏན་དུ་ཕྱི་ཞིང་ངེས་པར་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་བསམས་པ་ལས་འབྱུང་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་ཕྱོགས་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རང་གི་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་སོ། །གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི

བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། ངེས་པའི་དོན་གཉིས་ལ་མཁས་པས་ཞིང་དེ་གཉིས་སྤྱི་བྲག་ཕྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཕྱེ་ནས་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བར་བྱེད། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམས་ཉིད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་འཇུག་པ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས་རྒྱུ་ནད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་པའོ། །འཇུག་པས་ནི་ས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། གཟུངས་པ་ནི་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་དང་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལ་སེམས་པའོ། །སྤྱོད་ལམ་སྲུང་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུངས་པས་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྲུང་ཞིང་སྤྱོད་ལམ་ལ་མི་མཛེས་པ་རྣམས་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་ཞི་བར་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་པས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་དང་། ལག་པ་བརྐྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ངལ་བའི་མཚན་མ་རྣམས་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པས་བྱུགས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་ལ་ལྟོས་ནས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པའོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པ་ནི་ཁྲེལ་ཡོད་པ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཞིམ་པོ་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པས་ཁ་ནས་ཞིམ་ཐོབ་དང་ལྡན་པ་མི་རིགས་པའི་ཆོས་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ན་དྲི་ང་བ་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་སྤྱད་དོ། །ཡང་ན་ཤ་དང་ཆང་ཟོས། །།ཕྲང་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །ཕྱོགས་མ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྣམ་པས་སྐྱབས་སུ་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅེ་ན།

༄༅། །ཡོ། །བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རྟག་པར་བདག་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་འདི་དང་ཚེ་རབས་གཞན་དག་ལ་ཡང་བདེ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་འདིར་བདེ་བ་ལ་འཇོག་པ་ནི་ཁྱིམ་ནས་ཐབ་མེད་པའི་ཟང་ཟིང་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་བྱས་པས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་བདེ་བ་ལ་འཇོག་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི་བདག་སྐྱོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་གི་བྱམས་པ་ནི་བདག་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱམས་པ་བཞི་ཆུ་བོ་ལས་སྒྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོ་བཞི་ལས་བསྒྲལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཕྱིང་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་པ་གང་གིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དང་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང

ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་བྱམས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་བདུན་པ་མན་ཆད་དེ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱད་པས་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་བྱམས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་དམིགས་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པས་དེ་དག་གི་བྱམས་པ་ནི་ཁོ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པས་དེ་དག་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཉིས་ག་མི་དམིགས་ན་ཇི་ལྟར་བྱམས་པར་འཇུག་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་མ་དམིགས་པར་འདྲ་བར་སྣང་བས་བྱམས་པ་ཡིན་པས་བརྟགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱམས་པ་མི་ཟད་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དང་དུ་ལྡན་ནས། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་དེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། རྒྱུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ལས་སོ། །དེ་ལ་བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྡུག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན

༄༅། །ཡོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་རྟེན་པས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཚིག་བསྟན་ཏོ། །ཀ་ཡོ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་བསྟན་ཏོ། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་པ་བར་གནས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལས་བསྟན་ཏོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའོ། །སྙིང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བས་སྡུག་བསྔལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཟད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་འདྲི་བའི་ཚིག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལན་དུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ནས་འགྲོལ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་སྟེ། དེ་དག་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་ལས་ཚེ་རྒྱས་སུ་བསྒྲུབས་པས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པས་རྒྱུ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །གཉིས་སྤུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་སྙིང་རྗེ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་འགྲོ་བའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲོག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཀུ་ཤུར་པ་ཕ་ཤར་ཞེན་ཏོ།། །།ངེས་པའི་ཚིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྙིང་རྗེ་དེའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འགྲོ་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན

ལམ་ངེས་པའི་ཚིག་དུ་ན་དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་བྱ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱུང་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་བཙོལ་ཏེ་ཉེད་དུ་གཞུག་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཡོ་བ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཅི་གཏུམ་སུ་མའི་རྒྱུའོ། །ཁྱིམ་ཁྱིམ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྲིད་ཅིང་ལྟ་བར་སེམས་པ་ནམ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་ང་དོན་ཙམ་གསོག་སྙིང་པོ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གཡོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བྱ་བའོ། །སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁྲིད་ཅིང་ལྟ་བ་མེད་ལ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱུ་ནི་ཚིག་ཏུ་སྨྲས་ཀྱང་དོན་དུ་མི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་བྱ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་པོར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སྐྱོ་ར་ཚུར་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྡོག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྡོག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །མ་བཅོས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་གཞན་དུ་བསྟན་པའི་བཅོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་རིག་པ་སྟེ་བདག་གིས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལམ་དྲང་པོ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆེད

༄༅། །པ་རབ་ཏུ་བ་དང༌། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལམ་ངན་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་བསྒྲུབ་ཅིང་ལམ་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བར་བྱེད་པ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ལམ་ངན་པའི་སྐྱོན་དང་མ་འདྲེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱི་ཆོ་ག་སོ།། །གསལ་བ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ། སྨྲས་པའི་དོན་རྣམས་ཐུང་བསྡུར་ཏེ་གསལ་བར་མི་སྟོན་པ་ཉི་ཁྲུ་ཀུ་ར་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔྱ་ཕུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཅན་དང་འཕགས་པ་དང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་བརྩོན་པ་དང་། མི་བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ང་རྒྱལ་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་དེ། འདི་ཙམ་ཞེས་གཟུང་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དམིགས་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཚད་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འཐོབ་པ་ལས་བྱུང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ལུས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བདག་གི་ལུས་ལ་མི་ལྟ་བའོ། དོན་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་བདག་གི་ལུས་ལ་གཅེས་པར་མི་འཛིན་པའོ། །སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་ཅེས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སྡིག་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པ་སྟེ། སྡིག་གི་ཕྱིར་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་ཞིང་ནས་སྡོང་ངོ། དགེ་བའི་གནས་ལ་བཀོད་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲལ་ལོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཡ

ཨཱཿ རྗེ

རོལ་སྤྱོད་པར་ཤོག ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་གནས་སུ་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའོ། །རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་བྱུང་བས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་གྱི་སྲོག་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་སྐྱོང་བར་ཤོག ། སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གང་ལ་ཡང་གནོད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ལས་བྱུང་བས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་མ་དོར་ནག་གསུམ་ཤོག ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་ཡང་ནད་ན་བ་དང་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཐར་པ་འདོད་པས་ཀྱང་དེའི་ལམ་སྟོན་པ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྡུག་བསྔལ་དེ་གསུམ་བསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་དབུལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕན་པར་ཤོག ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། དབུལ་པོ་ལ་ཕན་པའོ། །བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་ཡང་ནད་ན་བ་དང་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ངན་སོང་དང་ཞིང་ངན་པར་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཕན་པའོ། །ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་དེའི་ལམ་སྟོན་པ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་མགོན་མེད་པ་ལ་ཕན་པའོ། །ཕྱི་མི་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅས་པ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་དམ་བཅས་པ་བརྟན་པ་ཤོག ། དམ་བཅས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །བདག་དེང་ནས་བཟུང་ནས་རྒྱ་ས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་གེ་བ་བརྡུང་པའི་གང་ཟག་གམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་གོ། །སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ལྷ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པའི་ཆེན་དབང་དང་། ཤུང་མ་ར་ཀྲུར་པའི་ལྷ་རྣམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ར་བུས་སམ་སྡིག་པ་བྱུས་པ་ནི་ངང་གསུམ་ཆར

༄༅། །བསྔོས་པ་ཡིན་ནོ།། སྙིང་རྗེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བདག་དང་སྣང་བས་རྒྱ་སྡང་། ལྷག་གསུམ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་བདེན་པ་ལ་ལྷུར་སྟེ་བདེན་པར་བྱེད་པའོ། །ལེགས་པར་བྱས་པའི་ལམ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱིས་སྲོག་མི་གཅོད། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན། འདོད་པས་ལོག་པར་མི་གཡེམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱོད་པ་དགེ་བའོ།། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའོ། །ཕ་རོལ་བདེ་བ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་བདེ་ ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་གཏོང་བའོ།། བདག་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །སྐྱོ་བ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མི་ཆད་པ་རྒྱུན་ གཞན་གྱི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་གཞན་གྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའོ།། གཞན་གྱི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་རྩོམ་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་བརྩམས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུར་ཁྱེར་བའོ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་ཁུར་ལེན་པའོ། . །སེམས་ཅན་མཐུ་ཆུང་བའི་ཉེས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདོལ་པ་དང་། རིགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལོ་རེ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བླ་མའི་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའོ།། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སེམས་ཅན་ནད་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི

སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་འི་ཁམས་མི་མཉམ་པ་ར་གྱུར་ནས། ནད་དང་ཐུར་བ་རྣམས་ལ་སྨན་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་རིམ་གྲོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱོགས་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་མ་ཐ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་
ཐོས་ཤིང་གཞན་གྱིས་དབྱུས་བ་དགོས་པས་སྣང་བ་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དམན་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་མོས་པ་རིགས་ཅན
ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆ་མཐའ་ཡས་ཅི་རིགས་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཕ་རོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་ལ
ངོ་མཚར་དུ་མི་འཛིན་གྱི། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པས་རྒྱུ་དང་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་མི་སྟོན་པ་སྟེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་མི་སྒྲོགས་པའོ། །ཁྲམ་པ་མེད་པའི
བདེ་བ་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྲུང་བ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་བར་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ལ་ཅན
ལ་ཞེ་མི་སྐྱམ་པའོ། །ལས་ལེགས་པར་བྱས་ནས་དེ་མི་འགྱོད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་སྐྱོ་བུང་ང་། ཆུད་ཟ་དང་། ནོར་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཞིག་པ་བྱས་པའི་འགྱོད་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱོ་ག་ཅིག་ཡོད་པ་བའི་དངོས་པོ
ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །ཡོངས་པ་ནི་ནོར་དང་འབྲུ་རྣམས་སོ། །ཕྱུག་པའི་དངོས་པོ་ནི་བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་རྣམས་ཚེ་འདི་ར་ཡང་དགེ་བའི་ཆ་ས་ལ་གཞི་ཕྱིན་ཞིང་ཆོས་རྣམས།

157

༄༅། །ཀ།ཁ་ནན་ཏུ་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱོང་བ་ར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་བསྲུང་བས་ཕྱུང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་མཉམ་པས་པར་རྫུས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ལུས་འཚེ་བ་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཕྱིའི་གནོད་པ་[illegible]་དང་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པ་དང་། ནང་གི་གནོད་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་དང་། ནད་དང་ཚ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་པར་བྱེད་པའི་སྐུ་དེ་འཐོབ་པར་རྫུའི་ཁྲིམས་བདག་གི་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམ་ཅན་འདི་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལུས་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་སྟེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་ཕངས་པས་མི་འཛིན་པར་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་བསྡུས་ནས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྨྲས་པ་ནི་ཞེས་[illegible]། །[illegible] ཡོན་ཏན་[illegible] དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་[illegible] ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། [illegible] །[illegible] །ཡང་[illegible] ཉིད་ལ་[illegible] མི་འཛིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་[illegible] རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་[illegible]། [illegible] ཡོན་ཏན་[illegible] དེ་ཉིད་ལ་[illegible] མི་བྱེད་པའོ། །[illegible] ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། [illegible] རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོན་ཏན་[illegible] བསྐྱེད་པའོ། །[illegible] ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་[illegible]

ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཡང་དོར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མི་མྱོང་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ལ་མ་ཆགས་པའོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཀུན་ནས་སྣང་བ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་དམིགས་པ་པའོ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ཚོགས་ཀུན་ལ་མི་སྨོད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །ཚོགས་ནི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འདུས་པའོ། །ཚོགས་དེ་རྣམས་ལ་མི་སྨོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་མི་ལྟོས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ལ་མི་རྟེན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཀུན་དུ་བཀྲེ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་དམིགས་པའོ། །སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་མི་གཏོང་བ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ལས་བསྒྲལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བཀོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་སྨོན་ལམ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཞི་བ་དོར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེན་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །འདུས་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལས་བྱུང་

༄༅། །ཐབས་མཁས་བྱ་བ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། གཞན་དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བར་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་རེག་པ་སྟེ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་མི་ལེན་པའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་འགོད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ལས་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སྤྱོད་པ། དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་ཆགས་མི་ཡ་ཉམས་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འགོད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འམ། །ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚོགས་གང་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་སྙིང་……རྗེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་སྨིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་ནི་གོ་སླ་བས་མ་བཤད་དོ། །གང་དོན་མི་ཟད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ། ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་རྗེས་སྐྱོང་ཡོད་ཅེ་ན་སོ་སོར་ཉེ་བར་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་རྟག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྙིང་རྗེ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། – ||

བདེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ནུ་པ་ཤ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དགའ་བ་མི་ཟད་པ་ཡང་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཆོས་དང་། སེམས་ཅན་མི་ཟད་པས་དེ་ལ་དམིགས་པར་སྐྱེད་པའི་དགའ་བ་ཡང་མི་ཟད་པ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་མི་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་དེ་དག་གི་དགའ་བ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དྲན་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ལུང་གི་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཕགས་པའི་ལམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དུས་ན་མ་བརྗོད་པ་ནི་དྲན་པའོ། །བསྒོམ་པའི་དུས་ན་མ་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །ཆོས་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་དགའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་རབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་དམིགས་ནས་དགའ་བ་རབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་རབ་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་འདས་པའི་དུས་སུ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་རྣམས་དྲན་ནས་སེམས་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདག་གིས་རྟོགས་པར་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་མོས་པའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་ལ་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའོ། །སེམས་ནམ་མ་ཡོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆུང་ངུར་སེམས་མི་སྒྱུར་བའམ། བདག་གིས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡོང་བའོ། །མི་བརྫི་བ་ནི་དགའ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའོ། །སྐྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྐྱོད་པ་

༄༅། །ཡེས་སྐུ་ཞེན་དང་། མི་དགའ་བ་སྐྱེ་འི་ཆ་ཡས་ཤིང་སྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་མི་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་ཀུན་དགའ་བ་ཉིད་ལ་གནས་སོ། །འདོད་པའི་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བའི་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་འདོར་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེ་སུ་དང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་ནི་ཟང་པ་ཉིད་ས་དང་པོ་ཐོབ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ར་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བའི་གཞི་ངང་རྗེ་ཉ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སེམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྐྱེ་བས་ན་སེམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སུ་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ལུས་རབ་ཏུ་སིམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཡི་རངས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་མོས་པ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་རྒྱས་ལ་དགའ་བའོ། །དགའ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིད་དགའ་བདེ་བ་བཞིན་དུ་ཤས་ཆེར་གྱུར་ཅིང་སེམས་སྤྲོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ནི་ཡི་རངས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པའི་སྐུ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པ་ར་དགའ་ཞིང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བས་ན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་རྒྱན་ཆོལ་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དགེ་བའི་ཆོས་མཉན་པས་མི་སྐྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཉིད་ཐོག་མར་ཡང་དགེ་བ་བར་དུ་ཡང་དགེ་བ་མཐར་ཡང་དགེ་བ་ཡིན་པས་དགེ་བའི་ཆོས་ཏེ། དེ་མཉན་པ་ལ་ཚོག་པ་མེད་ཅིང་མི་སྐྱོ་བ་ཉིད་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བོ་ནའི་ཆོས་ལ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒྲུབས་པ་ཞེན་ཏན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་ཞེས་སྤྲིན་ས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་དགའ་བའོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཚོར་ནས་རྒྱུད་ངམ་སེམས་དང་བར་གྱུར་པ་ནི་དད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་བ་ར་མི་ཚིམ་པར་བྱུར

རྒྱན

པའི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའོ། །བདག་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཆོས་ཉིད་ཀློང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཁྲིད་པ་རབ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་སེམས་ཀ་ཟླ་ངོས་མཐོ་བའམ། སྤྲོབ་སྐྱེས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ། རྣམ་པ་དེ་བཞི་ལྟ་བུས་ཆོས་ལ་དགའ་བཙི་མོས་པའོ། །ཡིད་ཁྲོབ་མེད་པའི་སློ་ཞིས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དགའ་བ་རང་དམིགས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་འདུན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོལ་ཞིང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་འདུན་པ་ཡང་དགའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་དེ་མི་འདོར་བ་ཡང་དགའ་བ་ཡིན་པར་སྟོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་ཤིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཉི་ཚེ་བའི་ཐེག་པ་ལས་བསལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དང་ལས་ཐེག་བརྒྱུད་ཏུ་ལ་སེམས་མི་སྐྱེ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སེར་སྣ་མེད་པས་མཐུམ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེར་སྣའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་གཏོང་བར་མི་ནུས་པའམ། ཕྱུང་ཟད་གཏོང་གི་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བཞི་ཞུམ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་མ་ཞུམ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སློང་བ་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཞུམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སློང་བ་པོའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ནས་བདག་དང་སློང་བ་པོ་དང་། སྦྱིན་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་གཏོང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ནི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྤྱད་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྙིང་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དང་པ་ཉིད་གང་ཟག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་དང་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆོས་

༄༅། །བཏུམས་སྡོ། །དེ་དག་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ཕྱིས་མི་གཏོང་བའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པའོ། དགེ་བའི་རིགས་ནས་སུ་བཀོད་ཅིང་ཡང་བརྟགས་པ་བཞི་བཟུམས་པའོ། །རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བདག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་བསྲུངས་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་ནི་ནོང་གསུམ་དུ་མི་སླུ་བས་ནི་ང་ན་འགྲོ་བའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདང་འབས་དབུགས་འབྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྨོན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྡིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞབས་དང་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་བརྟན་པའོ། །ངོར་རྩུལ་དང་རིགས་སྨྲས་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་ནི་མང་དང་དབུ་རྗོད་པའོ། །སྙིགས་མས་སྨྲ་བ་ནི་ང་ནང་སླུ་བ་སྐྱེ། དེ་དག་ལྷས་ཀྱང་སེམས་མི་འཕྲུགས་པ་བཞིན་བཟོད་པའོ། །ལན་དུ་ཚིག་ངན་པ་མི་སྨྲ་བ་ནི་ངེས་པའོ། །བསམ་པ་དག་པ་ནི་ཁེ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །སེམས་ལ་བརླངས་པ་མེད་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེག་པ་དང་གཞན་པར་སྡུ་བའི་ཁབས་པ་མེད་པའོ། །སྒྲ་རྒྱ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཐབས་མི་ཚོལ་ཞིང་ཕྱི་རོལ་དགའ་བར་འདུ་པར་སྟོན་ཀྱང་ནང་དུ་མི་དགའ་བར་གནས་པའི་སེམས་མེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་བལྟ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་སྨྲ་བའམ། ཡང་ན་མཐོང་བ་ད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་དགེ་བའི་ཐབས་པ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་གིས། འཇུག་པའི་གནས་སུ་མི་ལྟ་བ་སྟེ། འཇུག་པའི་གནས་ཉིད་དང་ངུང་བ་ཡང་རང་གི་ཐབས་པ་ལ་སྒྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཉེས་པ་བྱ་བར་མི་སེམས་པའོ། །ཡང་དག་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྟག་པོ་སྟོན་པ་དང་ཆགས་པ་དང་ཚེ་ངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་མཁས་བསྡམས་ལ་བྱམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང༌། བྱམས་པའི་ངག་གི་ལས་དང༌།

བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྙེད་པ་ལྷུང་བཟེད་དུ་བླུགས་ཤིང་། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆུང་ཟད་ཅིག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅེ། ཉིད་ཟས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མཐུན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལྟ་བ་མཐུན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ། སྤྱུག་པར་བྱེད་པ། བླ་མར་བྱེད་པ་རྩོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་ལ་ཡང་སྨོན་པ་མི་ཤིག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཕངས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་གཅེས་པར་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཆོས་རྣམས་བདག་བཞིན་དུ་ཕངས་པར་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ལ་བདག་ཕངས་པ་བཞིན་དུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་ཕངས་པར་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སྲོག་བཞིན་དུ་ཕངས་པར་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྲོག་ནི་ལུས་གནས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་གཅེས་སུ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕ་མ་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པས་ན་ཆེ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བླ་མ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཕ་མ་ནི་འཛམ་ལུ་ཡི་སྒྲིད་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ། གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཅེས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ཡང་གཅེས་སུ་འཛིན་པའོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བུ་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་བུ་གཅིག་པ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པས་མི་བཏང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མི་བཏང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་བདེ་བ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་ནས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་བཏོན་པ་བཞིན་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་

༄༅། །ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསླབ་པ་རབ་ཏུ་བའི་ཆོས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་གཅེས་སུ་འཛིན་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྐང་ལག་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཇི་ལྟར་རྐང་ལག་མེད་ན་གང་དུ་ཡང་མི་ཕྱིན་པས་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་ཕྱིན་དོན་རྣམས་པ་རྐང་ལག་ལ་གཅེས་པ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མེད་ན་མི་ཕྱིན་པས་རྐང་ལག་དང་འདྲ་བས་གཅེས་སུ་འཛིན་པའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཇི་ལྟར་གསེར་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པ་ཕངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཕངས་པར་འཛིན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ནི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་གཅེས་པ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་སྟོན་མོ་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཅན་དགའ་བ་དགའ་བའི་སྟོན་མོ་ལ་མི་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་གཅེས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བདག་ལ་ཡང་དེ་ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་གཉེན་པོ་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པས་ཅིག་ཤོས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་གཅེས་སུ་འཛིན་པའོ། །ཆོག་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ནད་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཇི་ལྟར་ནད་མེད་པ་གཅེས་པ་ལྟར་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པས་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གཅེས་སུ་འཛིན་ཏེ། ཆོག་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ནི་ཚོལ་བ་དང་སྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ལུས་ངལ་སེམས་ལ་ལྷི་བ་དེ་བ

ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་བཅོལ་བ་རྣམས་ལ་སྣན་བཞིན་དུ་ཕངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣན་གྱིས་ནད་སེལ་བ་བཞིན་ཆོས་བཅོལ་བ་པས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀླུ་ལ་ཞིང་དགའ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་སྙན་པ་བཞིན་དུ་ཕོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་སྙན་པ་ལྟར་དེ་
པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དང་། སྒྲ་སྙན་པ་བཞིན་དུ་གླུ་ལ་ཞིང་དྲན་པ་རྣམ་པར་སྐྱེད་པས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བས་སྐྱོན་པས་བདེ་བའོ། །དཀའ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཆེ་རབ་ཤད་པའི་དོན་ནས་བཟུང་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་མ་དོར་བས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གང་དང་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔའ་བོ་
མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དང་ཡོ་ལྡན་དང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་སོ། །དབང་པོ་མཐོང་བ་ཉིད་དབང་པོ་དེ་རྣམས་ལ་མཉམ་ཉིད་མི་གཏོང་བས་སྟེ། དེ་ནི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྟོགས་པ་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཕྱིར་ཞི་བའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་མ་ཞི་ཞིང་ཆགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལ་མ་གཡེངས་པའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོད་པ་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་མེད་པས་ན་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པའོ། །འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་སྤངས་པ་བཞིན་ངེས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་ལ་ཡིན་ན་ནི་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །
དེ་བས་ན་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དག་པའི་རྣམ་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གཡེངས་པ་ལས་དབང་པོ་འཁྲུག་པར་འགྱུར་ཀྱི་
སེམས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་གཡེང་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ནི་ཞིང་དགའ་བ་རབ་ཏུ་འགྱུར་བས་ན་དབང་པོ་དུལ་བའི་རྣམ་པའོ། །མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སེམས་དང་འབྲེལ་བར་ཏུ་ཞུགས་ལ་གང་སྣང་བ་དེ་མི་ཤིག་མ་ཉེ་ནས

༄༅། །ཡང་བཞི་ནི་ནུབ་ཆེན་དུ་མ་ཀླུ་རང་ཡས་ནུབ་རྫུ་འཕྲུལ་ཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར་རེས་པའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་འདོད་པར་འགྱུར་བས་ན་རེས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བཀའ་བློ་བ་དེ་བའི་ཕྱིར་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་ཉན་དུ་བཏུབ་པ་ཉིད་བཀའ་བློ་བ་དེ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཆོས་པའི་རྣམ་པའོ། །ཕོས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་ཉན་དུ་བཏུབ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞུམ་པ་དང་རྒོད་པ་སྤྱངས་པ་ཉིད་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྣམ་པའོ། །དེ་བས་ན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཞུམ་པ་དང་རྒོད་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ལས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་དགའ་བའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དགེ་བ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་སྟེ། སེམས་མི་དགའ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །ལྡན་མ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཕྲོད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡིག་པ་མ་ཐུལ་པའི་ཕྱིར་མི་འཕྲོད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། སྡིག་པའི་རྒྱུས་མ་འཕོངས་པ་ཉིད་འདི་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀྲུང་བ་མེད་པའོ། །མ་གཡོས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་གནས་པའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པས་མ་གཡོས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་གནས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བརྟན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མ་གཡོས་པའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་མ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པས་མ་གཡོས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །སྤྲུལ་བ་རང་དགའ་བས་བསྟེན་པ་རང་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀྲུར་དང་ཕྱས་ཀྱི་སྐོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བ་རང་དགའ་བ་བསྟེན་དགའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཆུ་ཟོ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་ནད་ཀྱི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་ན་རྡོགས་པ་ཤིང་ཚེབ་པའི་ཟོས་པ་ཉམས་པ་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་རོ་ནད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུབ་པའམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པའོ། །སྤོབས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྲོ་བ་ཉིད་མཐུ་དང་ལྡན་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སྤོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤོབས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། སྤྲོ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་སྤོབས་ཀྱི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པའི་སྤོབས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པས་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་སྤོབས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཙེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། སྤོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་བཙོལ་བས་མི་སྐྲོ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དགའ་བ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་རབ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་པ་རས་དང་ཧྲི་སུ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཏང་སྙོམས་མི་ཟད་པ་ཡང་དགའ་བ་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་པ་ཞི་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་གཉིས་ལ་མཚུངས་པར་ལྟ་བའོ། །བདག་དང་གཞན་བསྲུང་བའི་བཏང་སྙོམས་ནི་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཁྲུག་ཅིང་དུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཁྲུག་པར་མི་འགྱུར་བར་བཏང་སྙོམས་པའོ། ||

༄༅། །དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནུས་དང་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ། དུས་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྟོད་ལ་ལ་ལ་ཆོས་མི་བཤད་ཅིང་མི་སྨྲ་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་འདོར་བའོ། །ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བསྒྲི་སྟུང་དང་བྲལ་བས་མཉམ་པར་སེམས་པ་དང་། བསྒྲི་སྟུང་དང་མ་བྲལ་བས་ཉམས་པར་སེམས་པའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། བསྒྲི་སྟུང་དང་བྲལ་ཀྱང་མཐོས་ཁམ་མི་སེམས་པ་ལ་བསྒྲི་སྟུང་དང་མ་བྲལ་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་སེམས་པའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་པ་སྟེ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཉེད་པ་སྙོམ་ལེམས་མེད་དེ་ས་བ་བཞི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་རྙིང་ཀྱང་རྙིང་ཞེས་སྙོམ་སེམས་མེད་པའོ། །སྟན་པ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་སྟན་པ་ནི་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །བསྔགས་པ་ཕལ་ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྔགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་བརྗོད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བར་འདུག་ཅེས་བྱའོ། སྡུག་བསྔལ་དང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལ་ཞེ་མི་སྡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདེ་བ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་མི་གནས་ཏེ། མཐར་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་བར་རྟོགས་པའི་མཐུས་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་དྲེགས་པ་མེད་པའོ། །རྗེས་སུ་ཆགས་པ་འདོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཞི་མཛད་པ་དང་མི་མཛད་པ་ལ་ལས་འབྱུང་ན། དེ་གཉིས་ལ་འདུ་བར་སེམས་མཉམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སེམས་བཏང་སྙོམས་པའོ། །སྙོམ་ཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ་དང་སྨད་པའི་བསམ་པ

མེད་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པ་གཉིས་ལ་འདྲེས་ནི་ཕན་བཏགས། འདིས་ནི་གཅོད་པར་འབྱུང་སོ་ཞེས་ཐ་དད་པ་རྣམ་མི་སེམས་པའོ། །སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པར་མི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དང་། ཆགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཡུལ་གཉིས་ལ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པར་མི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལེགས་པ་ཐོས་པ་དང་ཉེས་པར་ཐོས་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། ལེགས་པར་སྨྲས་པ་དང་ཉེས་པར་སྨྲས་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་གཉིས་ལ། ཐོས་པ་ནི་ཉིད་དུ་ཉན་པ་ཆུང་དེ་སློས་ཤིང་བསྙད་པ་ཐོས་པའོ། །སྨྲས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྨྲས་ཤིང་བསྟོད་པའོ། །མི་བརྗོད་པ་དང་བགག་ལ་ཉལ་བར་སྤྱོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ག་ལ་ཡང་ཇི་སྙམ་དུ་འདོར་བའོ། །ཁ་བ་ཅིག་ལས་པ་ལ་ཉལ་ལ་སྨོད་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་དོན་ནི་ཕྱུང་དཀའ་བར་འཛིན་པ་དང་། །ཡོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྣམ་སྨིན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་ཡོངས་སུ་འདུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་པ་ཡི་ཚད་དེ་པ་དང་། དེ་དང་འབྲལ་བའི་ཚེ་ཉེས་དམིགས་ས་ནི་དམིགས་མི་བདེ་བ་གཉིས་ལ་མཚུངས་པར་རྟོག་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་སེམས་པའོ། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཞེངས་སུ་བཟུང་ན་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆགས་སྡང་དང་ཞེ་སྡང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཞེངས་པར་མི་འཛིན་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་རྣམས་ལ་ཡོང་ཞེ་ར་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རབ་འབྲིང་དུ་མི་ལྟ་བ་རི་འདྲ་བར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འཕྲུགས་པ་དང་བསྒྲུགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སམ་ཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོད་པ་དང་ཕྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བར་འཛིན་པའོ། །བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་རྣམས་ལ་རང་གི་སེམས་ཡོང་ལ་སྒྱུ་དྲང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་སེམས་ཀ་ཡོ་སྒྱུ་མེད་དེ

༄༅། །དེ་དག་ལ་དྲང་པོར་སྦྱངས་པ་དང་དྲང་པོར་མ་སྦྱངས་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དྲང་པོ་དང་བདེན་པར་སྨྲ་བར་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བརྩུན་པ་ལ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་དེ་ལྟར་གང་བསྐྱི་སྣད་དུ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་བསྐྱི་སྣད་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་བསྐྱི་སྣད་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་ན་ཐོས་པར་མི་སེམས། གཞན་ལ་ར་སྦྱིན་ཅིང་གཞན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དམིགས་པར་མི་སེམས་ཏེ། བཏང་སྙོམས་པ་རང་རྟོག་པ་བཞི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དང་གཞན་སྲུང་བའི་བཏང་སྙོམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདག་དང་གཞན་སྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་མི་ཆོལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་ཡེ་ནས་ཡལ་ག་དང་ཉེ་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ཁྲང་གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་ཡང་དེ་མི་སྐྱེ། མི་གཙང་བའི་ཐབས་ཚོལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡང་ཅི་འདེབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེ་སྡང་མ་སྐྱེས་ཤིང་མི་གཙང་བའི་ཐབས་མི་ཚོལ་བས་བདག་གི་སེམས་མ་འཁྲུགས་པས་བདག་སྲུང་བའོ། །ཁོང་ཁྲོ་མ་སྐྱེས་ཏེ་གཞན་གྱི་སེམས་མ་འཁྲུགས་པའི་གཞན་བསྲུང་བའོ། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྩེགས་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ངག་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །མིག་གི་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་མི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷག་མི་ཕྱིན་ཞིང་ཉམས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེ་སྡང་གིས་མི་རྒྱུགས་ཤིང་ཞེ་སྡང་གི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་ཕྱུང་བ་ལ་རྣམ་མི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་ཕས་གནོད་པར་བྱས་ཀྱང་ལྷག་པར་གནོད་པ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕན་པར་བྱེད་པ་དང་གནོད་པར་བྱེད་པ་ལ་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པར་སེམས་པ་དང་། གནོད་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་གཉིས་ལ་བྱམས་པར་བྱ་བ་དང་གནོད་པར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

།བཏང་སྙོམས་ནི་མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་རབ་ཞུགས་ཤིང་མི་སྣང་བ་ར་སྣང་བ་ལ་འཛིན་མི་སྙམ་སྟེ། མི་སྤྱོད་པས་མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བར་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་ཤིང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་སྤྱི་རྟོལ་ཏུ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་རང་གི་སེམས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་སེམས་ཞེ་སྡང་གི་དབང་དུ་མི་གཏོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་སྲུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་
སེམས་འཁྲུག་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་བདག་ལ་རྟོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདག་གི་ལས་ལ་རྟོག་གི་གཞན་ལ་ཁོན་དུ་མི་འཛིན་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་གནོད་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ལས་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱིས་མཉེས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱིས་གནོད་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །བདག་དང་གཞན་བསྲུང་བའི་བཏང་སྙོམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཏང་
སྙོམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པས་དེ་བས་ན་བཏང་སྙོམས་ནི་
མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡང་ན་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་གཞག་པའོ། །དེའི་གནས་སྐབས་ནི་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ནོ། །ཚིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་ན་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག
པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞུམ་དང་ཞུམ་མ་ཡིན་པའི་བཏང་སྙོམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞུམ་པ་དང་ཞུམ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དུ་བཏང་སྙོམས

༄༅། །ཁྱབ་པར་བཀའ་འདི་སྤྱོད་ལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་བཏང་སྙོམས་པ་བཤད་པ་སྟེ། །སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ལྷུར་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱར་མི་རུང་ངེ། །དུས་དང་སྦྱར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲི་བའི་ཚིག་སྟེ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་ཚོགས་བཙོལ་བ་ལ་བརྩོན་ཞིང་འབད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་ཚོགས་བཙོལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་སྦྱར་ཏེ། ཁ་ཅིག་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇུག་འདོར། །ཁ་ཅིག་ཏུ་བཙོལ་ཞིང་འབད་པར་སྦྱོར་ཞིང་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་གཞག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པ་དང་མཉམ་པར་མི་འདོད་དགའ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཉམ་ཆུང་བཏང་སྙོམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ལ་བབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཅི་ནུས་ཀྱི། ཆོས་ཟབ་མོ་བཤད་པའི་སྣོད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པར་མི་འདོད་པ་ལ་མི་འཆད་པར་འཇོག་པ་སྟེ། །སྐབས་འདིར་བཏང་སྙོམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་བྱ་བར་བཞག་པ་ལ་བྱའོ། །མ་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་མི་དགའ་བའི་སེམས་མི་འབྱུང་བ་རྣམས་བཏང་སྙོམས་སུ་གཞག་པའོ། །སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་སྤྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་རིགས་པ་ལ་བཞུགས་པ་འམ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་དུ་མི་བཏུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་གཞག་པའོ། །སྡིག་པའི་དུས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ཁྲུལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ནི་སྡིག་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་སྤྱད་པའི་སྐྱོན་ཕྲ་རགས་པས་སྡིག་པ་སྤྱད་པ་ལ་འམ། །སྡིག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་པ་འམ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་བཏང་སྙོམས་། སུ་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་གའི་བར་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཁང་བ་དོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་མེད

པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དང་དུ་མི་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཏང་སྙོམས་པ་པ་ར་བསྐྱུར་པར་ཟད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་དགོས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག་ཅིང་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །སྐབས་དེ་ལོ་ཡོས་ཞིབ་ཕྱིས་སུ་མི་ནོན་པའོ། །ཚོགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱུད་པ་ལ་དད་པའོ། །མཐུན་པའི་བདུད་འགོགས་པས་མི་ཚུགས་པའོ། །བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་དུ་སྦྱོང་བ་མི་གཏོང་བའོ། །བཏང་སྙོམས་མི་བྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །།མངོན་སུམ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འང་སྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡང་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་མངོན་ཤེས་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་ཞེས་པ་རབ་འབྱོར་བའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་མཐའ་བ་མེད་དེ་ནི་ཟད་པ་མེད་པས་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་མི་ཟད་དོ། །འདིར་ཡང་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་བཀྲལ་ལོ། །ལུང་ལ་ཡང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བས་བསྡམས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཚད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལས་ཚད་ལྷུག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བསྟན་ཏོ། །མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་གོ། །གཟུགས་མངོན་སུམ་པ་དང་ཚིག་མངོན་སུམ་པ་དང་། །སེམས་མངོན་སུམ་པ་དང་། བསགས་པ་མངོན་སུམ་པ་དང་། །མཐའ་མ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་པ་དང་། །འཕྲུལ་བ་མངོན་སུམ་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་མངོན་སུམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་མངོན་སུམ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་རུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཞུགས་པ་དང་། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་། །རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ལ་གང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་ཅེས་བྱ

༄༅། །རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཁོད་ཁྱབ་ལ་ཏེ་ཕྱུ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྷའི་མིག་ངེས་སྦྱོར་བ་ཙམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུམས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ན། གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་མིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུམས་ཏེ། ལམ་ལ་མ་ཆགས་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་གོས་
པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུམས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་མཉམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་པར་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱོར་པས་ལྷའི་མིག་དེ་ལྷ་ཡུ་སྦྱོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་མིག་ཉིད་ཆེས་མཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས། ལས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ལས་ཐོས་པའི་ལྷའི་མིག་ནི་ཆེས་མཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆེས་མཆོག་ཅེ་ན་བྱ་བཞི་ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་མཆོག་གོ། །འཕགས་
པ་དེ་དག་གི་ལྷའི་མིག་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷའི་མིག་མཆོག་པས་ན་དེ་ཉིད་ལས་བཟླ་བའི་ཕྱིར་ཆེས་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆེས་མཆོག་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་པར་ཞེན་པ་ཡང་འདྲེས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། དབང་པོས་ལྟག་པ་དང་། །ཁམས་ཀྱིས་ལྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་མ་རྣམས་ཞེས་པ་རྣམ་ཀུན་ལ་རྒྱུ་རང་ཤེས་ཤིང་ཚད་ཡོད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་དང་མཐའ

ཞོ། 157

མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མཆོག་གོ། །དེ་ལ་མཆོག་ནི་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དམ་པ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རབ་ཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་མར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཕྱུལ་ནི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གསལ་
བ་ནི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་བཟང་བ་ནི་མ་སྣང་ཅིང་ཀྱང་ཉམས་ལས་འདས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་རབ་གཟུགས་ཀུན་མཐོང་བའི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཚོང་གཏམས་ལ་བབ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་མེད་
པའི་མཐུ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་མིག་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ལྟའི་མིག་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་
བཤད་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རི་ལྟའི་མིག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ལ་རྒྱུ་བའི་ལྟའི་མིག་དེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཟུགས་སུ་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཆེ་ཆེན་པོ་ར་གཏོགས་
པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་སྟེ། གང་རི་དང་རི་རབ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྲ་མོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆུང་ངུ་ར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་སྟེ། རྡུལ་དང་རྡུལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པའོ། །བཟང་པོ་འམ་ཞེས་བྱ་བས་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་སྟེ། གང་འཕགས་པ་སྟོན་པ་དང་མི་
སློབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ངན་པ་འམ་ཞེས་བྱ་བས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་སྟེ། གང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གཟུགས་རྣམས་སོ། །རྒྱང་རིང་པོ་འམ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱང་རིང་པོ་ར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་སྟེ། གང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཕྱི་
རོལ་ན་གནས་པའོ། །ཕྲ་ཀྱི་བར་ཙམ་ཡང་ཉེ་ཞེས་བྱ་བས་ཉེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་སྟེ། གང་ཁྲུ་གང་གི་བར་འདུག་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡང་ན་རགས་པ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་སོ། །ཕྲ་བ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྣམས་སོ།།

༄༅། །ཡང་ན་རགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་གཟུགས་རྣམས་སོ། །ཕྲ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་རགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཕྲ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོ། །བཟང་པོ་ནི་བདེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ངན་པ་ནི་ངན་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཡང་ན་བཟང་པོ་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་ལྡན་པའོ། །ངན་པ་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་མི་ལྡན་པའོ། །རྒྱང་རིང་བ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཐག་ཉེ་བ་ནི་ད་ལྟར་བའི་གཟུགས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱང་རིང་བ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཐག་ཉེ་བ་ནི་བདག་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཟུགས་སོ་དང་དགུ་ཐམས་ཅད་དོ།། །དེ་དག་གི་ནི་སྤྱན་རྒྱ་བསོམས་ནས་དཔའ་འདི་དག་གི་ལྷ་རི་མི་བ་གཟིགས་སོ། །རིག་ཅིང་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚིག་གོ། །ཡང་ན་འདས་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་རིག་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་སྣང་བའོ། །མ་འོངས་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །སྔོན་པོ་རྣམས་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའོ། །ཡང་ན་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་དྲོད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་རིག་པའོ། །རྩེ་མོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྣང་བའོ། །བཟོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་རྟོགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་བ་དང་འཕོ་བ་གཉིས་ཀ་ཕུང་པོ་འདོར་བ་ཞིང་ལེན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལེན་ཅིང་འདོར་བ་མི་གསལ་གྱི་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་ཡིན་པས་ལྷའི་མིག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལུས་དང་ངག་གི་སྤྱོད་ནས་ཅི་སྤྱོད་པ་དེའི་རྒྱུ་བསྟན་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན

ཏོ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟའི་ལུས་དང་ངག་གི་སྒོ་ནས་ལས་ཅི་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཅིར་འགྱུར་བ་ཤེས་པའོ། །དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཤེས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་
བུ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་དག་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྷའི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ས་གཞི་ནི་བཻཌཱུརྱའི་ལོ་ཏོག་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་ཕྲེང་བ་དང་བརྒྱ
ཀྱིའི་སྤྲིང་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རང་གི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྨོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་
གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་བདག་གི་ཞིང་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚེ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཅིག་ཅེས་བདག་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཅི་བསགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཐུས་བསྔོ་ཞིང་སྨོན་པའི་དོན་ཏོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
མཐུས་བསྔོས་པས་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གི་བསྔོ་བ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཅི་བསམས་པ་འགྲུབ། སྨོན་ལམ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་
བསྔོས་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱ་བ་དང་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་སོ། །ཆོས་གོས་བགོ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པའོ། །ཆང་འཚོང་དང་ཉ་སྐྱུད་འཚོང་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་
འདུག་པ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །སྤྱོད་པ་དང་ནི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་དང་མི་ལྡང་བ་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་དང་འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་དང་འཆག་པ་ལ་སོགས་པ་མཛེས་པའི་སྤྱོད་ལམ་མོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱི་དོར་དང་ཕྱག་ཕྱིས་ལ་སོགས་པ་ནི

157

༄༅། །ཀ་ནམ་སོ། །མངོན་པར་ཞེས་པ་ལྷ་དང་ལྡན་པ་དང་། བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ཀྱིས་ནི་ཕྱིར་ལ་ནི་མི་ཐུབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་ཆོས་མངོན་པ་ནི་ཆོས་སོ། །མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་ཀུན་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཡེ་ཤེས་སོ། །མཁས་པའི་ཚིག་རེ་རེ་ནས་ཡང་སྦྱར་ཏེ། དོན་དང་ཆོས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པ་ནི་རྟོན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དོན་དང་ཚིག་གི་བརྗོད་པའི་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་ཉིད་གཟུངས་ལ་མཁས་པའོ། །འཁོར་བའི་མཐའ་ཡི་བར་དུ་ཚིག་ཀ་ཀུན་ཏུ་ཀྱང་སྤོབས་པ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤོབས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཕྱིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་ཡི་མིག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ལྷ་ཡི་མིག་གོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མ་ཐོས་པར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་མིག་དེ་ནི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་ན་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱུང་ཐོགས་པ་བཀག་པས་ཏེ། །དེ་ལ་ཉི་མི་ཕྱེ་ཅེས་བྱ་བའི་ལྷ་ཡི་མིག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་མིག་གོ། །ཅིས་ཀྱང་མ་བསྒྲིབས་མཐོང་བ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་ན་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་པ་ཞེན་པ་སྤངས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཡང་། ཞེ་གཟུགས་ལ་མཛེས་པ་ཡང་བ་བཟུང་བ། འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེ་བའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་སོ། །རང་

བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟེན་པའོ། །ཉེ་བར་མོང་བ་དང་བྲལ་བ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྤྱོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་ཆགས་ས་ལ་སོགས་པར་ཡང་མི་སྐྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་གཉིས་མ་མཆིས་པས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྒྲིབ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀུན་ནས་མ་ལངས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པ་འམ། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལ་གསལ་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་བྱ་བ་ལ་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་མི་རྟེན་པ་སྟེ། །དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆགས་མི་སྣང་། མཚོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་མ་གོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་གི་མིག་དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་དབང་པོ་སྟོབས་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་དབང་པོ་ནི་དད་པ་དང་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་སྟེ། །དབང་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་མིག་དེས་སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་རྐྱང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་དེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་ཁྱབ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་བྲལ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་བ་དང་བྲལ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན

༄༅། །ཨ་ཡིག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ལྟར་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་སྦྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་དག་གི་མིག་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སོ། །སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་བཞིན་ལ་སྒྲས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྲིད་པ་ཚུགས་པ་དང་པོ་སྦྱིན་པ་དང་ལྷུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དང་ལྷུལ་བས་ནམ་མཚམས་པའོ། །དེ་དག་གི་མིག་དེ་ནི་དོན་ཀྱི་སྒོ་ཡུལ་བདེན་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པས་ཤེ་ཆོས

རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པའི་ལམ་ཁ་མཆོག་ས་པ་རྣམ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་ཅི་གཞི་ནས་དམིགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་བྱ་བ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པ

མེད་པར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། །རྒྱལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་ལྷའི་མིག་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་རྒོད་དུ་བ་ཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན་ཞེས

བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྨིན་བྱེད་མ་པ་དེ་དག་གིས་སྐྱེ་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་ས་བྱུང་བས་ན་དེ་དག་གི་ལྷ་ཡི་མིག་ཀྱང་བཀོད་དུ་བ་ཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང

དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཆོས་རྣམས་རིག་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའོ། །དོན་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པའི་དུ་རྒྱུ་བའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་སྐྱ

བའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལས་སྐྱེད་སྒྲུབ་ཏེ། །སྨོན་ལམ་དོན་ཡོད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སོ། །མི་དགེ་བ་མི་བསྐྱིལ་བ་ནི་དགེ་བའི་སྐྱོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐོབ་པར

བྱ་བ་ལ་ག་ཅིག་ཏུ་མོས་མི་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་པ་དང་དུ་ཡང་སྒོགས་པ་ཉེ་ཚེ་ས་བུ་པ་ཉི་ཤུ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་སྤྲུལ་པ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེ་ལོ་འཇོམ་པར་བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་འཛིན་པས་སྟོན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྦྱིན་པའོ། །ལམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །ལམ་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟོན་པའོ། །དམན་པ་ལ་མོས་པ་ཞེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འདུན་པ་རྣམས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལ་ས་བཅུ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་ལྷག་པའི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་མདོར་ན་ཞེས་པ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཚིག་མདོར་བསྡུས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མདོར་ན་ཞེས་པ་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་དེ་བས་ན་དམིགས་པ་རྒྱུ་བའི་བློ་ཟད་མི་ཤེས་པས་ན་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་བློ་འདི་ནི་ནམ་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་ཟད་པའོ། །ཡང་ན་གོང་ནས་དེའི་རྣམ་པའི་ཁམས་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་འདི་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་དགུར་རིག་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ [illegible]

157

༄༅། །པ་ར་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་མཐུན་པ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚུལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་དང་། ལས་དང་རྒྱུའོ། །ལྷའི་རྣ་བ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆེས་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་ཁྱེད་ཞུགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྷའི་རྣ་བ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྒྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་གི་ལས་དགེ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་པ་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་མཐུན་པ་ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དུས་གསུམ་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་རྣ་བའི་ཁམས་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལྷའི་སྙན་དུ་བསྒོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ

ལ་ནི་ཆ་ཏྲེས་རྒྱུ་བ་སྨྲ་ན་ཏོ། །གོང་དུ་འཕྲི་མིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་དོན་མཐུན་པའི་ཚིག་རྣམས་འདི་རྣམ་བཤད་དོ། །སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་དག་གིས་སེམས་ཙན་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གི་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཙན་དེ་དག་གི་ཚིག་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་དེའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚིག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་ཚེ་ན་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངག་གི་ལས་ཚིག་རབ་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྒྲ་གང་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྒྲ་གང་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ངག་གི་ལས་གང་དགེ་བའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཙན་དེ་དག་གི་ཚིག་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཐོས་ནས་ཚིག་དེ་དག་སྨྲས་པའི་རྒྱུ་ས་འབྲས་སྐྱེ་དང་ཅི་ར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཏོ། །འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་བའི་དབང་གི་ལས་གང་སྤྱོད་པ་དང་འཕྲིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གསུམ་ལས་གཅིག་ནི་ཚིག་མངོན་པར་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སྨྲ། གཅིག་ནི་གྲོགས་ཡིན་པར་སྨྲ་ན་ཏོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་ལ་སྤྱོང་བས་འཕྲིན་པ་ནི་ཚིག་འབྱུང་བའི་གཞི་འདོད་ཆགས་ལ་ལས་བལྟ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་ཐོས་སུ་སྦྱོང་བར་བག་ལ་ཉལ་ཏེ་ཞེ་སྡང་དང་ཐོས་སུ་བྱུང་བས་གཞི་ཚིག་ཏུ་སྨྲས་པ་ཞེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་བཞིན་དུ་འཕྲུལ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ངག་གི་ལས་གང་བསམ་པ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་ཉམས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བསམ་པ་མཐོ་ར་ལ་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྦྱོར་བ་འབྲེལ་ལོ་ཞིང་ནི་རབ་དང་། ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྦྱོར་བ་རབ་མཐོ་རབ་འབྲེལ་ལ། བསམ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱུང་ངོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་མཐུན་པར་ཤེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འཕགས་པའི་སྒྲ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་འཆད་པའི་སྒྲའོ། །

༄༅། །འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྡ་སྙད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱིན་པའོ། །འཕགས་པའི་སྒྲ་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འབྲོ་བ་ཅི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་ནས་ཆོས་བཤད་པའི་སྒྲ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པཏན་བཀྲགས་སོ་ཞེས་སྒྲ་དེ་ལ་དང་གཉིད་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་སྐྱེད་དོ། །གཉི་གའི་ཚུལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདས་པའི་སྒྲ་དང་མ་འོངས་པའི་སྒྲ་གང་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པར་ཤེས་པ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་བར་དུ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་དེས་སྒྲ་འདི་དག་ནི་འདས་པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པར་ཤེས་ན། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་ཤེས་པ་རབ་མཛོད་ན་པའི་ཕྱི་རོལ་པས་མ་གསུངས་ཏེ། །དུས་གསུམ་འདྲེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དྲན་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་མ་བརྗེད་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་མི་བརྗེད་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ལ་མི་བརྗེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དྲན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་མི་བརྗེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྙིང་པོ་དང་སྙིང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དོན་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྙིང་པོའི་ཆོས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྙིང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བཀོད་པས། སྙིང་པོ་དང་སྙིང་པོ་མ་ཡིན

པའི་ཆོས་ཉམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །གང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སྒྲ་གང་དག་ཐོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་དུས་དུས་སུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉོན་གཞན་ལས་དགེ་བའི་
སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཉམས་ཀྱང་སྐྱ་བར་བྱ་བའི་སྤྱོད་དང་དུས་སུ་སྦྱར་ཏེ་སྒྲ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྱོད་དང་དང་སྦྱར་བཞི་ག་ལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཆོས་བཤད་པའི་སྤྱོད་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེའི། མ་ཡིན་ན་ནི་མི་སྐྱེའོ། །དུས་སུ་སྦྱར་
བའི་ཆོས་བཤད་པའི་དུས་ལ་བབ་ན་ནི་སྨྲའི། དུས་ལ་མ་བབ་ན་ནི་མི་སྨྲའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅི་ག་ལ་ཏེ་འཁོར་གྱི་དུས་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་དེ། འཁོར་རྣམས་ཚོགས་སུ་ཞེན་ཀྱང་ཆོས་བཤད་པའི་དུས་དང་སྐབས་སུ་
མ་བབ་ན་ཆོས་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྟོན་པ་ཡང་དག་གོ། །ཆོས་བསྟན་པའི་དུས་ལ་བབ་ན་ནི་འཁོར་མང་པོ་མ་ཚོགས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འགའ་རེ་ཙམ་ལ་ཡང་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཁང་བ་གཅིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡ་སོ་བོ་ཉ་ཁང་པ་གཅིག་པུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །བདེན་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་གཞན་ལ་གནོད་ན་ལུང་མི་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་སྒྲའི་སྒྲ་ནས་ཐོས་ཏེ་ལུང་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་ན་བདེན་ཞིང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཀྱང་ལུང་མི་
སྟོན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ན་མི་བདེན་ཞིང་ཐོས་ཀྱང་མ་བཟུང་ལྟར་ལུང་སྟོན་ཏེ། ཐབས་མཁས་པ་དང་། དང་ཀ་གིས་སེམས་ལ་གཡོ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བྲི་ཏི་ལུ་ཏུ་
ཉན་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཚིག་གང་དང་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅིང་ཐོས་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ནི་དེ་དང་སྒྲ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་གང་དང་ཚེ་སྒྲ་ནས་པ་རྨི་འདོད་པ་འདི་སྒྲ་དེ་དང་ཆོས་དེ་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཁོར་གང་ཅན་ཆོས་སྟོན་པ

༄༅། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ནམ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བའི་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་ས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡི་གེ་ར་ནི་ཚོས་གཉིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བའི་དབང་པོས་ཆོས་ཐོས་ནས་གང་ལ་དད་ཅིང་མོས་པ་འམ། ཅི་ནས་ཅིའི་སྒྲ་དབྱངས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེས་ན་དེ་དག་ཁ་ཊ་ཏེ་ས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་ཏོ། །དེས་སེམས་ཅན་བག་དང་དགོངས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཉིད་དེའི་ཚེ་སྤྲུལ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྲ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆོས་བཤད་པ་ལས། འཁོར་དེ་དག་གིས་ནི་ཞག་ཆོས་དེའི་སྒྲ་དང་འགྱུར་བའི་ཤེས་པར་ཐུབ་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཆོས་འཆད་པའི་སྒྲ་དེ་ལོ་ཕྲག་པ་རབ་འགྱུར་གྱི། སྒྲ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཐབ་པ་ར་མི་འགྱུར་བ་ར་ནི་སྒྲ་ཡང་གྲགས་པ་ར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱེ་ཚིག་གོ། །ལྷག་མ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་ནི་རྣ་བའི་ལམ་ནས་དེ་ཚིག་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་ཕྲིན་ལས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཚིག་གི་ཕྲིན་ལས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་གི་རྣ་བའི་ལམ་དེ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྣ་བའི་ལམ་ཡང་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་དག་གི་རྣ་བའི་ལམ་དེ་བདག་གི་ཁམས་ཀྱི་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྲུ་རྣོ་སྒྲོས་ཅན་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མི་ངེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་རྣ་བའི་ལམ་དེ་སྒྲ་དང་ཡི་གེ་དང་ངེས་པའི་ཚིག་ཏུ་བབ་ཞིང་ཐོས་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་དང་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོས་པ་ལས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་སྒྲ་ནི་ཀ་ང་ལ་སོ། །ཡི་གེ་ཨ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ནི་གཏན་ལ་ཕབ་བས་པའི་ཚིག་སྟེ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཅན་ཏ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷ་དེ་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ་འབྲུག་པས་ཚིམ་མཛད་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི་སོ་སོར་ངེས་སྒྲ་དང་སྐད་ལ་སོགས་པ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ནས་ཚིམ་སྟོན་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྒྲ་བ་བ་ཆེན་མི་བདུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་བ

མི་ཉེ་ན་ཞིང་དེ་དག་མི་བསྐྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོ། །ཞིའི་རྣམ་པ་མཚོན་ནམ་པར་ཤེས་པ་མི་ཟད་པ་ལ་ཤད་ཟེན་ནོ། །སེམས་མངོན་སུམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པ་ར་ཤེས་པ་མི་ཟད་པ་ཀ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཕྱིན་ཆད་ཐབ་ཞི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེད་པ་དང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅི་དང་ཅི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ཤེས་པའོ། །ཕྱི་མའི་མཐའི་སེམས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅི་དང་ཅི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ཤེས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་

བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅི་དང་ཅི་ལྟ་བུར་ཤེས་པའོ། །འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདས་པའི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ལ་འདྲེས་ཏེ་ཆ་དུ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབས་ཏེ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྔོན་འདས་པ་ལ་ཡུལ་ཅད་ཤེས་ཏེ། །སྔོན་འདས་པའི་སེམས་དེ་དག་ལས་ད་ལྟར་དང་ཕྱི་མའི་སེམས་འབྱུང་བས་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་[illegible]བྱུང་བའོ། །ད་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། དེའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམས་རྒྱུ

དེའི་སེམས་འདི་ནི་རྒྱུ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དེའི་སེམས་སྔོན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལས། །འབྲིད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཆེ། །རྒྱུ་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུས་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཤེས་པས་འབྱུང་

སེམས་ཅན་འདི་ནི་དད་པ་ཅན་དུ་རྣམ་སྨིན་པའི་རྣམ་པའི་རྒྱུད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དབང་པོ་རྣམས་སྨིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔའི་རྒྱུད་ལྡན་ནོ། །ཕྱིར་པ་དང་ལ་ཞིག་ཐེ་ཤུགས་ཆེ་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་སྨིན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། དེ་ཉིད་ལྡན

ཅེ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཅན་འདི་ནི་རྒྱུ་རིས་སྤྲོ་བ་ཅན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་ཡང་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་[illegible]

༄༅། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུའི་རྒྱུན་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་ཡང་ཞེས། སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ཡུལ་དང་དབང་གི་སྒོ་ནས་རིགས་རྒྱུད་དུ་སྨྲོ་བའི་རྒྱུ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རིགས་རྒྱུད་དུ་སྨྲས་པ་ཡང་ཞེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱི་མ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་བཀོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་ད་ལྟར་གྱི་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ནི་མཐོང་བའི་དུས་ན་འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་རབ་བསྒྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་གྲགས་པ་ནི་སེམས་ཐུན་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་བསྟན་ཏེ། ཡོ་དགེ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་མཚོན་པའི་དུས་ན་ཡང་སྨིན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ལས་སྨིན་པའི་ཚེ་ཡང་མི་འཇིགས་པ་བའི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པས་སྟོང་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་རབ་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན། །རྣམ་པ་གཞན་དག་འབྱུང་གཞན་གྱི་བ་ནི་ཕྱུང་ཆེ་ན་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་འབྱུང་བ་ལས་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་སེམས་པ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་དང་ཟུང་པ་ཏེ་སྟོང་པ་ཏེ་སྟོང་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེ་སྡང་བ་སེམས་ཞེས་པའི་མཚོན་པར་ཞེས་ལ་ཡང་དེ་སྐྱེད་དེ། དེ་དག་ཞེས་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་འདི་སྐྱེད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མདོར་ན་ཞེས་པ་རབ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཟད་མི་ཞེས་པས་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཟད་མི་ཞེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུར་ཆོས་བསྟན་པ་དེས་ཕུལ་བར་གྱུར་ཏེ། དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་བཀོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སེམས་ཅན་གང་དེའི་སེམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན

འདི་ནི་སེམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་མ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པའོ། །བསྡུས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། རྩེ་གཅིག་ཏུ་མ་བསྡུས་པས་ནི་གཡེངས་པ་ཤེས་པའོ། །བྱིང་བ་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིད་དང་རྨུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སེམས་ཞུམ་པ་དང་མཐོན་པ་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའོ། །ཆུང་ངུ་དང་ཡངས་པ་དང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆུང་ངུ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་ཅིང་དམིགས་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡངས་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་གཟུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མེད་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཡོངས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་སེམས་སྒྲིབ་པའམ་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་བསྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་སེམས་ལ་རབ་རིབ་དང་ཕྱོགས་པ་མེད་པས་བསྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱིས་སེམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡང་ཤེས་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་བསྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའམ། ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་རིག་པའི་ཕྱིར་བསྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གོང་དུ་སྨོས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དང་འདྲ་བ་བཞི་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ནི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས

༄། །པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་གསལ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ནི་སྡིག་པའི་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་པས་སོ། །མི་བསླབས་ནི་ཞེ་སྡང་སྤྱངས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་སྤྲོས་པ་རབ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བས་རིག་པ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་མང་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་ཏུ་རིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཇི་འདྲ་བ་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།བསམ་པ་མངོན་སུམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་འདི་ཚུན་ཆད་དུ་ཚད་མེད་ཅེས་དྲན་པའི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པ་ནི་མི་ཟད་པའམ། །ཡང་ན་བདག་གི་སྔོན་གནས་དྲན་པ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་གནས་ཀྱང་དྲན་པས་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དྲན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་མི་ཟད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མཚན་མ་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པའམ། དེའི་རང་བཞིན་རྟོག་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་དྲན་པ་དང་། གང་དྲན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་དྲན་པ་དང་། དྲན་ནས་དོན་ཆེན་པོ་རབ་འབྱུང་བའོ། །དྲན་པ་དེས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་ཚོགས་བསགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གང་གིས་དྲན་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དྲན་པ་དེས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཡང་དྲན་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གང་དྲན་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་མི་དང་ཚེ་བ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་
ཏེ། དེས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་དྲན་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་བསྔོ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་བསྟན་
ཏོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེས་ཞེས་པ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དྲན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ངང་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ཏེ། དྲན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནས་དེའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རང་བཞིན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་རྟོག་ཤེས་པས་ན། མི་གཡོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་དེས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཅན་ཡུལ་ལ་པ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་ཐོབ་པས་ན་མི་རྨོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་ཤིང་དྲན་པ་རྒྱས་པའི་དོན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་པས་ན་འཁྲུལ་པ་དང་རྨོངས་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཏི
གནས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་འདུག་པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཡེང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡུལ་མཐོང་བ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་ཆགས་པ
མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། །ལུགས་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་སྟེ། དྲན་པས་རྒྱུ་བའི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཆོས་མཐུན་པར་དེ་དག་རྣམས་ལ་བརྗོད་པའི་དྲན་པ་ཡིན། །ཕྱིས་པ་བརྗོད་པ་ཡི

༄༅། །འཕྲུལ་བ་ནི་མི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཀྱང་བུ་ནི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་སྟོན་ཏེ་ཕྱི་ཁ་ཟས་དྲན་པའི་མཚོན་པར་ཞེས་པ་དེ་དྲན་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཏུ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐོས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ལ་ས་སྤྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚིགས་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ལས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་མ་གཏན་ཁོར་ཏེ་སྲུམ་ཡོད་ནས་སྐུ་དགེ་བ་གཏན་ཀྱི་རྫོད་ལ་མི་འདོག་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་པ་རོལ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ནམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །ཚེ་རབས་གཅིག་ཏུ་ངང་ཉོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་ངང་ཉོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གཞན་ནི་གོ་སླ་བས་མ་བཤད་དོ། །གང་ཟག་པ་ཡང་ཞེ་ན་ཞེས་སྨོས་སོ། །དེ་དག་གི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཚེ་རབས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་དེར་མིང་ཡང་དྲན་པའོ། དཔེར་ན་ཚེ་འདི་ཆེ་ན་ནི་མིང་ཡང་འདི་ཞེས་བྱ། ཚེ་འདིའི་ཚེ་ན་ནི་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དྲན་པའོ། །རིགས་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཚེ་རབས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ནའང་བདག་རིགས་ས་བཞི་ལས་ཀ་དང་དག་ཙུ་སྐྱེས་པ་དྲན་པའོ། །རུས་ནི་ས་བྱ་བ་ནི་རིགས་བཞི་ལས་རྒྱུད་མཐོན་དམན་དུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་རབས་དེ་དག་ཏུ་བདག་གི་ཕ་འདི་རུས་ཞིག་འདི་ཞེས་བྱ། མ་ཡི་རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་དེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་དོག་ཡིད་དཀར་ཞེས་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པ་ཅི་འདྲ་བར་འགྱུར་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཁ་ཟས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པས་སྟེ། ཚེ་རབས་དེ་དང་དེར་ཁ་ཟས་ཅི་དང་ཅི་ལྟ་བུ་ཟོས་པ་དྲན་པའོ། །ཚེའི་ཚད་དུ་ཞིང་འཚོ་ཙམ་ཞིག་ལྷ་བ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དེ་དྲན་པའོ། །ཚེ་རབས་དེ་དག་ཏུ་ཞི་ཚེ་ཚད་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་གནས་པ་ལས། ཚེ་བར་དེ་ཉིད་ལ་བར་ཆད་མི་འཇིག་གོ་ཞེས་ཞི་ལས་དུས་མ་ཡིན་པར་དྲན་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་ཤི་འཕོས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེ་རབས་དེ་ནས་ཚེ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཚེ་རབས་དེ་དང་

དག་ཏུ་ད་ར་ཅིང་བདེ་བ་ལས་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལས་མང་དུ་བྱུང་བ་སོ་སོར་དྲན་པའོ། །ཇི་ལྟར་བདག་གིས་དྲན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ཡང་དྲན་པར་སྨྲའོ། །རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པ་ནི་ཚེ་རབས་ཀ་ཅིག་ནས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོ་དྲན་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཏུ་མིང་དང་རུས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དྲན་པའོ། །ཡུལ་ཕྱོགས་ནི་བདག་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཚེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཞེས་དྲན་པའོ། །ཇི་ལྟར་དྲན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དྲན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྫོགས་ཅིང་ཆེ་ཀ་ཡམ་པ་དྲན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྨོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་འདི་རྫུ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་དྲན་ཞིང་ཤེས་ནས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྔོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་སྔོན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བའམ། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་དྲན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །སྟོན་པ་རྗེས་སུ་དྲན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཐའ་ཟུག་ཀྱིས་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ར་ཤེས་པས་བདག་གཞན་ཟུག་མ་བཟང་པོ་ཡིས་མ་མཛེས་པ་ར་སྣ་མ་པའི་ཀླ་མ་སེམས་མེད་པ་སྟེ། མཛེས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་དོག་གིས་རྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བསམས་བཞིན་དུ་ཕྱིན་པར་སྐྱེ་བ་གར་འདོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །སྔོན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པས་ངོ་ཚ་ཞིང་འཛེམ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པས། ཇི་སྐད་དུ་བཀའ་ཕྱིར་སྟོན་ཕྱིག་པ་བྱས་པ་ནི་མི་རིགས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ངོ་ཚ་ཞིང་འཛེམ་པ་སྐྱེ་བའོ། །རྒྱས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་ནས་ཁྱད་པར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱེད་པའོ། །དེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བཟློག་པ་སྤངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོ་ལོ་པའི་ཀླུ་བ་ཅི

༄༅། །བསགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སམ་རང་སངས་རྒྱས་ས་ལ་ལྟུང་ཁམ་མི་ར་རྫོགས་བར་ཤི་བསྒོའོ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསྒོའོ། །འདི་ནི་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་ཟད་ཕྱུལ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་ཟག་འཕྱུལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་ན་ཤེ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པས་ན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །དེ་ལ་གང་འདུག་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་རི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དེ་དག་ནི་ཞེ་ཁྱབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུགས་དང་བདག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏེ། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གང་དང་ཀ་ཀོས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐོགས་པ་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རང་བ་དེ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འདུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་འཛིན་པ་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སྐྲག་པའི་བདག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གང་དང་གང་ཇི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཀྱིས་ཕྲི་ཛ་ཡིས་བརྡུབས་པ་དེ་དག་གི་དོ་ཚིང་བཞིན་དུ་འདུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིན་གྱི་རྣམས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མི

འདོགས་པ་ལ་སྔོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་ཅི་ཡ་ཀྱིས་ལ་ཀ་ཐོན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཁ་ད་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་དཔྱོད་པས་ཟིན་པའི་ཚེས་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་མིང་གིས་སྨོས་པ་འདི་དག་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫུ་འཕྲུལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་རོ། །རྫུ་འཕྲུལ་ནི་རིགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཀ་ཡུམས་དང་། སྔོམས་པ་དང་ཕྱིན་གྱི་རྣམས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་ཅི་ང་འགྱུར་བ་ནུས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་སྤྲུལ་ཅི་ང་འགྱུར་བ་ནུས་པའི་རྒྱུ་བ་མ་གཞིར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་རི་ཁྱད་དེ་འདི་ཐོབ་པའི་དེ་རྣམས་ཡིན་པས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུན་པས་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཐམ་དད་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །སེམས་ཀྱིས་ནི་དེ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་བཟུང་བའི་ཆོས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །རབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་འམ། དེ་དག་ལྡན་པའི་རིག་ཟུགས་དང་བྱིན་གྱི་རླབས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ལས་སུ་རུང་བ་ནི་ཐོབ་པ་ནས་སྦྱོང་ནུས་པའོ། །དབང་བྱེད་པ་ནི་སྦྱངས་ནུས་པ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཅིར་དགར་བསྒྱུར་ནུས་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཀོད་དེ་སྒོམས་པ་བཞི་པོ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ན། དེ་ལྟར་བར་གྱུར་པའི་མཐུས་གཞུགས་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་། བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་གནས་པ་ལ་[illegible] ཡང་ས་ཆ་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །དེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆ་ཙམ་ལྡན་པ་ཡང་[illegible] ཡིན་ནོ། །རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་[illegible]

༄༅། །ཕ་བ་འདི་རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཁ། རྒྱ་ག་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་ཟུགས་བཟང་ངན་ཞག་གཞན་གྱིས་འདུལ་བ་རིག་ཟུགས་དེ་སྟོན་པའོ། །སྟོབས་ནི་ལུས་ཀྱི་མཐུ་དང་རྩལ་ལོ། །ཀྲི་ཎ་ཞེས་བརླབས་པ་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། རྒྱུ་མི་མཐུན་
པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚིག་པ་ཧྱུ་བ་བཞིན་དུ་ཚོམ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་བཀུག་ནས་ཚོམ་བུ་ལ་ཡང་དང་བའི་ཚོགས་དེ་སྟོན་པའོ། །སྟོབས་དེ་དང་དེ་ནི་དཀོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གི་སྟོབས་ཉམས་པར་སྤྱོ
ད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེམས་ང་ལ་ཕྲིན་དང་རབ་ཆེས་བྱུ་བ་ལ་ཐམས་བ་ཏུ་སྐྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཚོགས་དང་མཉམ་པས་སྤུ་གཞུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆེན་པོ་དག་དང་འདྲ་བར་བསྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆོ་གའོ། །སྤྲིན་ཆེན་ལྷ་བས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྤྲིན་གྱི་སྣང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐུ་བསྐྱེད་པ་ལས་སོ། །བརྗོད་པ་སྣ་ཚོགས་དང་དང་ཞན་པར་བཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཕན་པར་བའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་
མ་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ལ་སོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྱུར་དུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུད་འགྲོ་ཉན་རང་ལ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སྔགས་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ལ་མི་གནོད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་པ་བཞིན་བསམ་ཀྱི

དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཁྲོ་བ་པའི་ལྷ་ཡི་བུ་ནི་བདུད་དོ། །བདུད་དེ་ཡི་འཁོར་དང་ལག་ཡོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷའོ། །མི་འཁྲུགས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་འཁྲུལ་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཉེ་བ་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་ནུས་པའོ། །འདི་ནི་ཐུགས་འཁྲུལ་བྱ་བ་མེད་པས་རྣམ་པ་
པ་ལྔ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། སློབ་པ་པོ་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བཏུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བསྔགས་པའི་དོན་གྱི་ནང་དུ་སྡུས་སོང་ཞེས། དེ་བཞིན་ནག་ལེགས་པ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པས་ནམ་ཕོ་ཡས་ཉིམ་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དགའ་བའི་དངོས་པོ་འམ། ཕན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་དེས་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པས་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བསྟན་པའི་ཚུལ་བཤད་དོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ་བཤད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྗེས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཕན་འདོགས་
པར་བྱེད་པ་དང་། འདྲེན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཛུད་པར་བྱེད་པའོ། །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སའི་དོན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་བསྟན་ཏོ། །རྗེས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་ཟང་
ཟིང་སྦྱིན་པ་དང་ཆོས་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ནོར་དང་། འབྲུ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་ནི་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པའོ། །ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ལམ་པས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཐོས་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའོ། །དེ་གཉིས་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕན་འདོགས་

༄༅། །པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཡིད་སྐྱོང་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་ཚིག་འཇམ་ཞིང་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་ངན་ཞིང་ཞེ་སྡང་བ་རྣམས་ལ་ཚིག་འཇམ་ཞིང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་ཚིག་འཇམ་ཞིང་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །དེ་ལ་ཚིག་འཇམ་པ་ནི་མི་སྙན་བརྗོད་པ་དང་། གཉེར་མ་བསྐུམས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བྱས་སྟེ། ཕེབས་པ་ལེགས་སོ་དང་འདི་རུ་འཁོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་བའོ། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཕྱིས་འོངས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཞེས་སྨྲ་བའོ། །ཡང་ན་སྡུག་བ་དང་ཆོས་ཉན་པའི་སྐྱོན་མི་སྨྲ་བ་ནི་ཚིག་འཇམ་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །འདི་ནི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཇུག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དོན་སྤྱོད་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསམས་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་བདག་གི་དོན་བསམས་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བསམས་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་བསམས་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་དགའ་མེད་པའི་ཕྱུག་ཚོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱི་གཏོང་བར་འདུ་ཤེས་པས། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཞིང་སྦྱོང་ཞིང་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཁྱད་ཅན་དེ་དག་ལས་བྱང་ཞིང་ཁ་ཏོན་ཞིང་ཆོས་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཡང་ཚེ་འདི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོན་དང་པ་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐར་པ་དོན་དམ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །སྡོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟང་ཞིང་བཀུར་ནས་ཇི་ལྟར་བསམས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱུབ་མ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདོད་པ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་ཇི་ལྟར་བསམས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱུབ་མ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དོན་མཐུན་པ་ནི། ལྷག་པ་བགལ་བ་བདག་ཡོད་ན་ཕྱུག་ཕྱུང་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་འགོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། །གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྦྱར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་དགའ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐེག་པ་གང་

ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དོ། །ཡོན་ཏན་ཐུར་དུ་ཤེས་པ་ནི་ཐེག་པ་དེ་ལ་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་བསྔགས་པའོ། །ཐེག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་གང་ལ་ཡོན་ཏན་ཏན་དང་ཅིག་ཆར་འཕྲུས་པའི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་ལའོ། །རབ་ཏུ་དགོད་པ་ནི་བདག་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་འཛུད་པའོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་དོན་ལ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་རང་བཞག་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཚོམ་མཐུན་པའོ། །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་ནི་སྡུད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྨིན་པ་ཞིག་དང་སྐྱོང་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་མཐུན་པར་སྨིན་པ་ཞེས་གསུངས་དེ། །གོང་མ་བཞི་ནི་དུ་ཏེ་མཚན་ཉིད་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་དོན་ནི་རེ་རེ་དང་སྦྱར་བའོ། །སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྨིན་པ་ནི་སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་མཐུན་པར་སྨིན་པའོ། །གང་སྨིན་པ་ནི་དངོས་པོ་གང་འདོད་པ་དེ་སྨིན་པའོ། །ཇི་སྙེད་སྨིན་པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཇི་སྙེད་འདོད་པ་དེ་དག་ཀུན་སྨིན་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྨིན་པ་ནི་རིམ་གྲོ་དང་བཀུར་སྟི་ཕྱུག་ནས་སྨིན་པའོ། །སྐྱེན་པ་ར་སྐྱུ་བ་ནི་སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་མི་སྐྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱུ་ཡིད་སྐྱོང་བ་པོ་རྣམས་ལ་རིགས་ངན་དེ། དགྲ་བོ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམས་པ་གདུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་མི་སྨྲ་བ་ཉིད་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །དེ་ལ་དོན་སྤྱོད་པ་ནི་གང་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་དག་པ་ཞུགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས། མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཛུད་ཅིང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དོན་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་མཐུན་པ་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་འཛུད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །གང་ཞིག་སྦྱོང་བ་པོ་རིགས་དང་ཞུགས་ལམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཐེག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་འཛུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་གང་ལ་དད་པའི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གང་ཟག་དེ་འཛུད་པའམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་གང་ལ་གནས་པའི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བ་པོ་རིགས་མཐུན་ཐེག་པ་དེ་ལ་འཛུད་པའོ། །འདི་ནི་དོན་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་གྲངས་

༄༅། །གཞན་བསྔུན་པར་བཞེད་ན། གཞན་ལ་ཡང་སྦྱིན་པ་ཞི་བས་མ་པ་ཐབ་པ་ནས་སྟོང་པ་པོ་ཞེས་ཉེ་བར་བསྟུངས་སོ། བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་རྣམས་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཆགས་པའི་སེམས་མེད་པར་གཏོང་བ་ཉིད་སྦྱིན་པའོ། །ལྔ་པ་རབ་ཟླ་བ་ཞིག་དང་སྐྱོང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སློང་བ་པོ་རྣམས་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཡིད་རྒྱུན་ཆད་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྐྱེད་པ་ཉིད་སྐྱེན་པར་སྨྲ་བའོ། །ཡོན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་ལས་པས་སྦྱིན་ཏེ་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆུང་ཟད་ངོས་པོས་བཏང་བར་སེམས་པའི་བསམ་པ་ཕྱིན་ནས་ཕྱིན་པ་ཉེས་སོ་སྙམ་དུ་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོན་སྦྱོང་བའོ། །དོན་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སློང་བ་པོ་རྣམས་ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་མཐུན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་ལ་ཡང་བསྔུན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ཡང་སྦྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་བདེ་བ་ལ་དགོད་དེ་སྙམ་པ་ཉིད་ཕྲུམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟེལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་ངོས་པོ་གཏོང་བ་ཉིད་སྦྱིན་པའོ། །ལྔ་པ་རབ་ཟླ་བ་ཞིག་དང་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་པའི་སེམས་མི་གཏོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱེལ་བ་དང་ཡོངས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་བཏང་ངོ་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་བ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་སྟོན་པར་སྨྲ་བའོ། །ཕྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ནས་སེམས་མོས་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དགའ་བའོ། །ཕྲེལ་བ་དང་ཡོངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཕྲེལ་བ་དང་ཡོངས་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ལ་བཀོད་པའི་དཀའ་བ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བ་དག་གི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་བ་དང་ནས་གཞན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་འདི་དགའ་བ་དེ་ངེས་ཀྱང་ཤས་ཆེ་བ་འདི་མཆོག་ཏུ་ཆེ་རབ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ལ་ཡང་བྱམས་པ་དང་

ཞེ་སྡང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་ལ་ཡི་ཉམ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཅིང་དེ་དག་གི་རྩ་འདི་དང་གཞན་གྱི་ལམ་སུ་ཁྱབ་པ་ལ་འབད་ཅིང་བརྩོན་པ་ནི་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི་གང་བཏང་སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པས་མཆོག་དམན་མེད་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་འདི་ཡི་ཉེ་ཕན་པ་དང་པས། འདི་ཡིན་ཏེ་ཡང་མི་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་མཐོན་དམ་ཆེན་ཀྱི་ལོ་མས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་བཟང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོད་དེ་སྨིན་དུ་ཞེས་པ་པ་ནི་དོན་མཐུན་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་ནི་གང་ཆོས་སྦྱིན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཁབ་ཅོལ་དང་ཚིག་བཞི་ནམ་ཡིན་ང་སྤངས་ཏེ། དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་བར་བཅུ་ལ་འབེབ་ལེགས་སྐྱོང་དེ། ཡོངས་སྤྱོད་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པའོ། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་གང་དག་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དགེ་བ་ལ་བསྐུལ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་ཅིང་ཆེར་བསྐུལ་ནས་ཆོས་དེ་དག་གི་ངང་དུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །དོན་སྤྱོད་པ་ནི་གང་བདག་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་ལ་དགོད་པ་ནི་དོན་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཀུན་ལྷུང་སྲུང་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དོན་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཆུད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི་གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དོན་མཐུན་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་ནི་གང་ནང་དང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཏོང་

༄༅། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྣང་བས་ཁྱབ་ནས་དགེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་རི་དོགས་པ་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་གཏོང་བ་འབབ་ཤད་པའོ། །སྟོན་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མ་ཤད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ནི་གང་ཟག་འཕྲུལ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་མེད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཚང་བ་ཉིད་སྣང་བར་སྒྲུབ་པའོ། །དོན་སྐྱོང་པ་ནི་བང་བདག་གི་དོན་བརྟད་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་གི་དོན་དང་ཞེ་གཞན་གཞན་གྱི་དོན་ནི་བྱེད་པ་ནི་དོན་སྒྲུབ་པའི། གཞན་གྱི་དོན་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མ་བརྟགས་སྡུག་ཉིད་པ་བཞིན་སྒྱུར་རོ། །བསྡུས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཆོས་སྦྱིན་པ་འབའ་ཞིག་དང་ལྡན་ཏེ་བསྟན་པར་བྱའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆོས་སྦྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཇི་སྐད་ཐོས་པའི་ཚིག་རྣམས་སྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གང་བདག་གི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་སྦྱིན་པའོ། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་བསྟན་པ་འདིས་ཟང་ཟིང་འདི་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་ཀུན་སློང་ལ་མཆོད་པས་པའི་ལེ་ལེ་ཀྱིས་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ནི་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །དོན་སྤྱོད་པ་ནི་གང་གཞན་ལ་ལྷུང་འཛོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྷུང་འཛོགས་པ་དང་། ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་མི་སློབ་པའི་དོན་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་འཛོགས་པ་ནི་དབུས་མ་གཏད་ནས་ཕྱི་མ་ནང་དག་སྤྱོད་པའོ། །ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གི་ཚིག་ཁ་ཏོན་དུ་གཞུག་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི་གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་ཉིད་དྲུང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་ཁྱབ་བས་སྤོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྟེན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཙུད་ནས་སྤོབས་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྟེན་པར་བྱེད་པས་ནི་དོན་མཐུན་པའོ། །ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སྦྱར་བ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གཞན་

།ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉན་པར་འདོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕག་ཉེ་བ་ནས་ཚོལ་བ་པའོ། །ལྷག་པ་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཕག་རིང་པོ་ནས་ལྷགས་པའོ། །མི་སྨྲ་བ་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཡུབ་ཅིག་འཆད་པས་ཡིད་ཀྱི་མ་ཡུས་པར་འཆད་པའོ། །མི་གཡེང་བ་ནི་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་གཞན་རྣམས་བཏང་ནས་ཆོས་ལ་འཆད་པ་ལ་འབབ་ཞིག་ཡུར་བྱེད་པའོ། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་ངག་ཧི་སྒྲིད་དུ་རྒྱུད་རིང་པོར་སོང་རྔེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་ཉིད་དཔག་ཚད་ཅིག་གམ་དཔག་ཚད་གཉིས་སམ། ཡུལ་བ་ཅིག་གམ་ཡུལ་བ་གཉིས་སམ། འཛམ་བུའི་གླིང་གཅིག་གམ་འཛམ་བུའི་གླིང་གཉིས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲང་མ་མེད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཡང་སོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གཡེན་སྤྱོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཡེན་སྤྱོ་བ་མེད་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ལ་དགོད་དེ་སྒྲུམ་པའི་ཐབས་མ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདྲུད་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྒོ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྨྲ་བ་ཕུ་བརྗོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་བསྡུ་བའི་དོན་དོ་སྔར་བ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་སྦྱིན་པ་ཡིན་པར་རིག་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་ནི་འཁོར་བ་ན་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། ཆོས་སྦྱིན་པས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་སྦྱིན་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཡིན་པའི་དོན་ལ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གང་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེ་ཤེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །ངོ་མཚར་བ་ནི་གང་དང་དོན་ལ་རྟོན་པའི་ཆོས་སྟོན་ཅིག་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས

༄༅། །དཔོན་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་དོན་ལ་རྟོན་པའོ། །ཚིག་འབྲུ་ཤད་པ་མང་པོ་ནི་ཡི་གེ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཡི་གེ་ལ་རྟོན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་གང་དོན་ལ་རྟོན་པའི་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་རྟེན་པའི་ཆོས་མི་སྟོན་པ་ནི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་དོན་མཐུན་པའོ། །བསྡུ་བའི་དོན་ནི་ཕྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་པ་བསྟན་པ་རབ་བཞི་ནས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པའམ། ཆོས་སྦྱིན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྔོ། སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་པ་རབ་སྲུང་བ་ནི་ཀ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་ཚིག་རྩུབ་མོ་མི་འབྱིན་པ་དང༌། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སླར་གནོད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་ཚིག་རྩུབ་མོ་མི་འབྱིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་གཉིས་ནི་སྐྱོན་པ་རབ་སྲུང་བའོ། །དོན་སྤྱོད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དོན་སྤྱོད་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ལ། བསམ་གཏན་གྱིས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞག་ནས་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྩད་ནས་འབྱིན་པས་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་གཉིས་ནི་དོན་མཐུན་པའོ། །ས་གདལ་ཞུགས་སུ་བའི་ངོར་ཡི་པོ་གང་ཤས་ཆེ་བ་རྣམ་གྲངས་ལ་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི

ཆོས་སྤྲིན་པའོ། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནས་བྱུང་ངོ་། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཟག་པ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཐོག་མ་སྐྱེས་པའོ། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་སྦྱོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནས་བདུན་པ་མན་ཆད་བསྒོམ་པའི་ལམ་སྦྱོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞི་བཟུང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ངག་གི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མི་སྨྲ་མི་བྱེད་ཅིང་ནང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་གཞན་དག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཚིག་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །ངེས་སྦྱོང་བ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ། ཐོགས་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ལྷག་པར་སྨོན་པའི་དོན་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་རྟོག་ཅིག་ཅེ་དང་འབྱེར་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདྲིས་པར་རྣམ་པ་ཤེས་སྦྱོང་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསླབ་པའི་དོན་པ་བཞི་ཆ་རུ་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ། བཤད་པ་ཉིད་ལ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བསྟུ་བའི་དགོས་པ་ཉམས་ཆེ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །ས་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྒྱུར་ནས་བཞག་ན་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲིན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ས་བོན་གྱི་གཞིར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ས་བོན་ཉིད་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་གཞི་ཉམས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པས་ཆོས་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་སྤྲིན་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ས་བོན་གྱི་གཞི་ནི་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ས་བོན་

༦༠

༄༅། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡར་འཇུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་ཅིང་ཕར་དབབ་མར་ཕྱུར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། །ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཇམ་པས་སྙན་པར་སྨྲ་བའོ། །དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་རྟག་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བས་སྨོན་ལམ་མི་དགོས་པར་ངང་ལས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཀྱང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཁ་བསྒྲུབས་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། །ཁྱུ་བྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པས་ན་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བས། །རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་རྒྱུ་བ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྡུ་བའི་དོན་ནི་བཞི་ནི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི་དོན་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དེ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་བས་ནི་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་བསྟན་པའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བསྟན་ཏོ། །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་ཤེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཤེས་པ་དང་། བརྗོད་པ་ཤེས་པའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཅི་དགར་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས་པས་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐུ་ཐོབ་པ་བསྟན་ཏོ། །མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་སོ་སོའི་མཚན

ཞི་དང་། དོན་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲལ་[illegible]ཞི་གྲགས་པ་ལྷ་ཐུམ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ནི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚིག་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཆོས་ཤེས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་ཞེས་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ས་བུ་བཞི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེས་པའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ལ་དེ་ལྟར་ཞེས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྤྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་ཞེས་པ་ལ་བྱའོ། །རྒྱུ་ཤེས་པ་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་མཚན་ཉིད་ཞེས་པའོ། །ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་འདུས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ན་གཞི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པར་ཞེས་པ་ནི་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པ་ཡིན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཐོག་མའི་མཐའ་དང་ཐ་མའི་མཐར་གཉིས་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་གར་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་དང་པོར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་བུ་རུ་མ་འཕོས་པར་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་དང་པོར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་བར་དུ་མི་འདུག་པར་ཞེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་ནས་

༄༅། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པར་ཞེས་པ་ནི། །རྟེན་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མི་འགྲིབ་མི་གནས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པར་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། འཕགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་སོང་བར་ཞེས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། དེ་ལ་དམིགས་པ་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་དེ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱུང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་གང་གིས་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཞེས་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་གདུང་བ་ཤད་པར་ཟད་དོ། །དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཞེས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཞེས་སོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ཞེས་གང་གིས་དཔྱད་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཡེ་ཞེས་དེ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཞེས་སོ། །སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སྨོན་ལམ་མེད་པར་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལ་སྨོན་པར་བྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ཞེས་པ་ནི་སྨོན་ལམ་མེད་པར་ཞེས་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་གཅིག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཞེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཇུག་སྟེ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའོ། །བདག་མེད་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་བསྟན་ཏོ། །གང་ཟག་ལ

བདག་མེད་པར་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་འདས་ཏེ་འགགས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུ་དང་བས་
དེ་ལ་ཡང་བྱུང་དཔར་སྐྱོན་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་ ... ངེ་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ ... མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ནི་ད་ལྟ་མ་བྱུང་ཞིང་
ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་འམ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ཡང་
ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེད་པས་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལ་རྣམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་མཁན་དང་འདྲ་བ་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་མདུན་ལས
སྐྱེས་པ་དང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྲུལ་གདུག་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་གདུག་པས་ལུས་དང་གསོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དམིགས་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་
པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསོད་པར་ཤེས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་གྲོང་སྟོང་པ་ན་སེམས་ཅན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་དང་བདག་གིར་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །ནང་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་
གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མེད་པར་ཤེས་པ་འམ། ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་པས་ན་གཉིད་དང་རྨུགས་པ་ལས་སེམས་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་ཤེས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་འམ། ཕྱི་རོལ་གྱི

157

༄༅། །ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་པའོ། །ཡུལ་རྣམས་ལ་སྨུམ་དང་བྱེད་དྲག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྨྲུམ་མེད་ཀྱང་འགྲོ་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་མོ་ཀྱི་ཕྱིར་པ་དེ་རི་རང་བཞིན་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཤེས་པ་ནི་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྒྲུབ་ཞིང་མཉམ་ནས་མ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའོ། །བཟོད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཇི་སྨི་སྙམ་པ་ང་རི་བ་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །སྙོམས་གྲོལ་གྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྙོམས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །བདག་ལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡི་མཚན་ཉིད་མ་ནོར་བར་ཤེས་པའོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་མ་ནོར་བར་ཤེས་ཤེ་ན། དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་དངོས་མེད་པས་མཐུན་མ་སྐྱེས་པར་ཤེས་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་འདུ་ཆི་བྱེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་ཤེས་པའོ། །འགོག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཀྱང་དེ་ལས་འདས་པ་ཡང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །ལམ་ལ་སྒྲོལ་བར་ཤེས་པ་ནི་འཁོར་བ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ཚིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་དང་འབྱུང་བ་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་བཤད་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཧྲུབ་པ་ནི

པར་ཟླ་ཅག་པ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཞེས་པ་ནི་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པས་དྲན་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་འབྲས་དུ་ཡིད་ལ་མི་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ཞེས་པའོ། །ཕྱིས་ཀྱང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་ལས་བྱ་བ་མེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བར་བསྐྱེད། དེ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཞེས་པའོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཞེས་པའོ། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་པོ་ལྔ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཞེས་པའོ། །སྟོབས་ལ་མི་བཟད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལྔ་རྣམས་ལ་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་པའི་ངང་བཞིན་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྣམས་ལ་ནི་དེ་དག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་འགྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཞེས་པའོ། །ལམ་ལ་འགྲིབ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པར་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ར་[illegible]ལམ་ཀྱི་འབྲས་སུ་དང་པོར་རིམ་དང་བསྒྲུང་ར་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་པ་དང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མེད་པར་ཞེས་པའོ། །ཞི་གནས་ལ་གནས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཞེས་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ལ

༄༅། །ལྷུང་བར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ་སྒྲུ་མ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཉི་སྒྲུ་མ་འབྲིང་པོ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ལ་སྨན་དང་གྲོགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་བསྒྱུར་འོ། །སྐྱེ་ཆུ་ལ་ཨོ་རབ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིག་རྗུ་རྣམས་ལ་རྒྱུམ་ཡིན་ནོ་ཀྱི། ཟུར་ཕྱུ་བྱུར་འཕྲུལ་པ་སྐྱོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །སྨིན་མ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྨི་ལམ་ན་སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཞིན་དུ་མཐོང་བར་ཤེས་པའོ། །ཕྲག་ཅལ་རྒྱུན་བཞིན་དུ་རྨིགས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྲག་ཅའི་ལྷུ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བ་ཞེན་གྱི་རྒྱུན་ལ་ས་བྱུང་བར་ཤེས་པའོ། །མིག་ཡོར་ལ་མི་འཚོ་བར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་པ་བཞི་ཤར་གྱི་ཉི་ཟེར་ཀྱི་འོད་ལས་གཟུགས་དུ་མར་སྣང་བ་སྣང་ཡང་རྒྱུས་འཚོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །མཚན་ཉིད་དཔ་དཔྱད་རྣམས་ལ་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཐམས་སྤྲུལ་ཤིང་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། །འདུ་བ་རྣམས་ལ་འབྱུལ་བར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འདུས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གར་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་རྒྱུ་ཞེང་འཁྲུལ་བ་ནས་འགྱུར་བར་ཤེས་པའོ། །མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་མཚམས་སྦྱོར་བའོ། །དོན་དམ་པར་ན་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཁ་ནན་གྱི་སྦྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་འཛིན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་འདྲ་བར་ཤེས་ཏེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པའི་སྐྱོལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་ཤེས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དབེན་པར་གནས་པ་དང་། སེམས་དབེན་པར་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཐེག་པ་དེ་འདྲ་མཆོག་ཏུ་ལ་སོགས་པ་ཡི་དགེ་བ་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ

ཞེས་ཀྱི་ཚིགས་ཐམས་ཅད་སྔོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་གིས་ཞེ་ན་བྱ་བའི་དོན་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རིག་པ་གང་གིས་ཞེ་ན། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་ལ་རྟེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ལ་རྟེན། དོན་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟེན་ཅེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མི་སྐྱེའོ། །མ་བྱུང་བ་ཉིད་འདས་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །
དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །མ་ལུས་པར་དབེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པ་དེ་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ལུས་པར་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མཐའ་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ
བདག་མེད་པ་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གང་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་འདིར་བསྟན་པ་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། མདོར་བསྡུ་ན་འདི་ལ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པས་ན་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །ཐམས་ཅད་
སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ན་ཆགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དུས་གསུམ་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་སྟོན་པས་ན་མི་ཟད་པར་བསྟན་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས

༄༅། །ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ་ནི་ཐོས་ཀྱི་བཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བརྟན་པ་དེ་ལ་བསྟན་པ་མཐའ་ཡས་ཏེ། ཟད་མི་ཤེས་པས་སོ། །དོན་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ལ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བཀའ་སྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་འཆད་དེ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ཐུགས་རང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དེ་ལྟར་འཆད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐུགས་དགྱེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དོན་ནི། ཡང་དག་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་དང་། མ་ལོག་པ་དང་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་དུ་པ་ཅམ་ཐོབ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཡང་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པས་ན་མི་ཟད་པའོ། །འདིར་ཚིག་དང་ཚིག་ཉིད་བྱེ་བྲག་མེད་པས་ཁྱད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པ་དང་ཞི་ཡུལ་ལ་སྦྱར་ཞུར་རིག་པ་ཡི་བྱའོ། །ཚིག་ནི་སྒྲུན་ཅིང་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཚིག་ནི་འཇུག་སྦྱོར་དང་སྡུད་སྦྱོར་ལ་ལྟོས་པ་ཡི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཚོགས་ནས་སྦྱར་བ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །དོན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་ཅིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་གི་མིང་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ནི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །གང་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མིང་གིས་སྟོན་པ་རྣམས་དོན་དུ་མཐུན་པར་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། །ཆོས་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་པ་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་འི་མིང་གང

ཡིན་པར་རོ། །དེ་ཉིད་གང་ཤེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེ་ན་ལོང་བ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་ལམ། དེ་དག་གི་ཆ་ར་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྐྱོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པ་དང་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་པའོ། །ཁམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ཀྱི་སྣང་བ་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གང་འདོད་ཆགས་
སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་འཇུག་ཅིང་འབབ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་
དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་འཇུག་ཅིང་འབབ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་ན་ཇི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བཅོས་མ་ཡི་འདོད་ཆགས་
སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཉི་ཁྲི་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །བཅོས་མ་ཡི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་དང་བསྟུན་ཞིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོར་འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལས་བཟློག་
ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བའོ། །ཕྱི་ལ་ཞི་བའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་སྣང་ནི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ལ་རྒྱུད་པར་འདུག་པར་སྣང་བ་ལམ།

༄༅། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤས་ཆུང་བ་ལ་ཆེད་པར་སྤྱོད་པའོ། །ལྔ་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ནི་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ཚོགས་ལ་ཆགས་པའོ། །མི་བཟོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སེམས་ཀུན་ནས་དཀྲུགས་ཤིང་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཀྱུར་པར་སྤྱོད་པའོ། །འཇམ་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆུང་བས་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ལུས་དང་སེམས་འཁྲུག་པ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཅན་ནོ། །ཡང་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆུང་བས་འདོད་ཆགས་ལྡོག་པར་སླ་བ་རྣམས་སོ།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མང་པོ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱི་རབ་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚོལ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆགས་པའོ། །མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་ཅི་ལ་ཆགས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་ཏེ། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་ཅི་འདྲ་བའོ། །རྣམ་པར་གཞག་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ
གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་ལ་ཆགས་པའོ། །སྔོན་གྱི་མཐའི་རྐྱེན་གྱིས་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་འདས་པ་རྣམས་དྲན་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའོ། །ཕྱི་མའི་མཐའི་རྐྱེན་གྱིས་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་ཆགས་
པར་འགྱུར་ཞིང་ཡུལ་ཐོབ་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམིགས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་འདོད་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟར་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་དང་ལྡན་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པའོ། །སེམས་ཅན་ནང་དུ་འདོད་
ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་ཤིང་འདོད་པ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའོ། །ཡང་ན་ནང་དུ་སེམས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བའི་ཤས་ཆེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་འདོད་ཆགས་དང་འདྲ་བར་མི་སྣང་བའོ། །སེམས་ཅན་ཕྱི་རོལ་དུ་འདོད་

ཆགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་བའི་ཉེས་ཚོལ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་འམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བ་འབྱུང་བར་སྣང་ངོ། སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཤས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཅན་དག་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ལ་ཡང་ཆགས་ཤིང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆགས་པ་བའམ། ནང་དུ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་འབྱུང་བར་སྣང་བའོ། །དེ་ལས་བཟློག་ནས་སེམས་ཅན་ནང་དུ་ཡང་འདོད་ཆགས་མེད་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་དང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཆགས་པའོ། །འཇུག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་རམ། འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ངང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཇུག་པའི་སྒོ་འདིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་འདིས་པ་སྨྲས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །བཙོས་མའི་ཞེ་སྡང་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་རོ། །ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གསུམ་ཆར་ཡང་ཆེ་ཆུང་མེད་དེ་ཆ་མཉམ་པའོ། །སེམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཤེས་པའོ། །འབབ་པ་ཤེས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པར་ཤེས་པའོ། །སོ་སོ་ཚེ་རིགས་པར་ཚོལ་ལྡན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཆོས་གང་བསྟན་པར་རིགས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་གཙང་བ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའོ། །དུས་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་དུས་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་དུས་ཤེས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྨིན་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱེ་བོ་[illegible] ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གང་ཆོས་གང་དང་ཐེག་པ་གང་གིས་སྨིན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཆོས་བསྟན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དོན་ཡོད་པ་ཏེ། [illegible] བར་ཤེས་པའོ། །ཆགས་ཅན་

༄༅། །ལྷག་པར་ཆོས་བསྟན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐྱེད་སྤྲོ་བར་མེད་པར་བྱ་སྟེ་བསྟན་པ་ཤེས་པའོ། །ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།ཐ་སྙད་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་བགང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་སྐད་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པའོ། །སྐད་ནི་སོ་སོའི་སྐད་རྣམས་སོ། །སྒྲ་ནི་ངག་གི་གདངས་རྣམས་སོ། །དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་དང་། མི་སྣང་བའི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཚིག་གི་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པས་ན་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བརྗོད་ནི་དོན་བརྗོད་པར་ནུས་པའི་ཚིག་རྐང་པ་ཚང་བའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་འམ་རིགས་ལ་མི་ཟད་པར་བརྟགས་པའོ། །གཞན་ཡང་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྒྲུབ་པ་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་ནི་གྲུབ་པས་བཤད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གདངས་ཟབ་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡི་གེ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཚིག་གཟུགས་ཉེ་བ་དང་ཚད་མའི་ཚིག་གཟུགས་ཀྱི་སོ་སོར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སྐད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ངེས་པའི་ཚིག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཚིག་གི་ཆོས་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བསྟན་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རིག་པ་ཞེས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚིག་གིས་ངང་གིས་སྟོན་པས་སོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བསྟན་པ་དེ་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་པས་སོ། །ཐོས་པ་མེད་པའི་ཚིག་ནི་ཤས་ཡང་དག་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཟད་པ

ཞེ་ན་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་པས་སོ། །མ་རྡུབས་པའི་ཚིག་ཀྱང་སྦྱར་བ་དང་། དུམ་དུམ་པོར་ལྷུང་བ་མེད་པས་སོ། །ཟུར་ཕྱིན་པའི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་གསལ་ལ་བར་སྨྲ་བས་སོ། །རྣམ་པར་གསལ་བའི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མ་ཆད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དང་ཡི་གེས་བསྒྲུར་བའི་དོན་ནི་བཟང་པོ་དང་ཡི་གེ་བཟང་པོ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་སོ་སོའི་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པ་སྤྲོ་ཚིག་ཞིབ་པ་ནི་ཚིགས་གཅིག་ལ་ཡང་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་མོ་ནི་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། དོན་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་དཀའ་ནས་ཀྱིས་ཤེས་པར་དཀའ་བས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྒྱན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་འཇུག་པ་ས་པའི་ཚིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གི་སེམས་ལ་རྟོག་པ་ཞི་བ་ཡང་དག་གི་ཞེས་ཀྱིས་དགོས་པ་ཆེ་ཆེ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས་སོ། །ཤེས་པ་རྟོགས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་ཚིག་གི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་རྟོགས་པས་སོ། །ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ནི་ཡང་ལྟ་བ་ཞིབ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྔར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་དུ་བྱེད་པ་ནི། ངེས་པའི་ཚིག་ངེས་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། །།བརྗོད་པ་ཞེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྙན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སྤྱོད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆགས་པ་མེད་པར་ལྟུང་བ་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆགས་པ་བཅུ་ནས་ཏེ། འཕགས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་ཆ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་པ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རྫིས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆ་མ་པར་ཁྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣ་བ་ཅན་དགྱེས་གང་ལ་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡི་དྲི་ཉིད་ལྷག་ས

༄༅། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡང་དག་པ་རྫོགས་པ་བསྟུལ་ཟབ་པ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །ཆགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དང་དོན་དག་དང་
གང་དྲིས་པ་དེ་དང་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ། ཁམས་མི་དགོས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །སྤྱོད་པ་འཇུག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྐྱེན་སོ་སོ་ནས་མི་མཐུན་པ་དང་མ་འདྲེས་ཀྱང་ཕྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་རོལ་གྱི་ཆོས་ལ་བ་ལ
སོགས་པས་ཟློག་ཀྱང་མི་ཟློ་ཅིང་ཐབས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ལ་ཁ་ཅིག་སྟོན་ནུས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོན་མི་ནུས་པ་ནི་ཆགས་པ་སྟེ། ཐུང་རྒྱུ་བ་སེམས་དང་པ་བཞི་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པའོ། །ལྷག་པ་ཞིག་ལ་ལ་སྐྱེ་ནས་སྟོན་པའི་ཐོགས་པ་སྐྱེ།
གང་ལ་ཡང་མེད་དེ་ནི་ཐབས་སྟོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱུར་བའི་སྐྱོན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་གཞན་ཀྱིས་དྲིས་ནས་པ་ཡོ་གྱི་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་ཐོ་རངས་དུ་ལ་ཉམས་པ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ལྷུར་དུ་བརྟུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་གེ་རི་སྤྱོད་པ་བཞི་ཞུས་ཚེ་མ་འདྲེས་པ་ཤུང་ལ་ལ་ཁྲི
བའི་དོན་ལ་ལུས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་ངོ་བོ་ལ་ཞིང་ཐབ་པ་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཤུགས་སུ་ཡོད་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་དེའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་རྟོག་ས་མེད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་འདས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་དྲུག་དེ་ཀྱང་བསྒོམས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ཚེ་ཆོས་གང་དང་གང་དྲིས་པ་དེ་དང་
དེ་དག་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཕྲོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པས་ཀྱང་དེའི་སྦྱོར་བ་པ་གཞན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་སྦྱོར་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པས་སོ། །གཞི་རྒྱུ་བསྒྲེལ་བའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་དོན་ལྷུག་ཤྲེལ
བས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེ་རིགས་དང་དེ་ལ་ཡང་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཆོས་ལ་བཙུན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཤུ་བ་ཅན་ཞེན་ཕྱུར་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱུག་སྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་པ

སྨྲས་ཏུ་བཞེད་སྣང་མི་སྨྲ་ང་ཞི་བའི་ཚིག་ཐུབ་པོ་ཡིས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པ་ལ་སྤྱོད་པས་བཞི་ག་ཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་པ་བཞི་ཡ་རྒྱ་ཏུ་ཀྱི་ཤ་ཏ་ཀ་སྐྱུ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར
བཅས་པའི་ཚིག་ས་མཚོན་པ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ལས་རྒྱུ་སྐྱེའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ལས་ལས་རྒྱུ་ཀྱིས་གསུང་ལ་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཚིག་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་རབ་སྟོན་པའོ། །ཀ་ང་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་རྟོགས་པས་ཚིག་གི་ཆོས
ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པས་པ་དེས་གསོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཉུག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རྟོགས་པས་ཚིག་ཏུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའོ། ·།འཇིག་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་བ་ངེས་ཚིག་ངུ་ལ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རྟོགས།
ཆོས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་རབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རབ་སྟོན་པས་སོ། །མི་དོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཚིག་དོར་བ་མེད
པས་སོ། །མི་ལྷུགས་པ་ཉིད་ཚིག་མི་ཟགས་ལ་བ་མེད་པས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཚིག་ནི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཡིད་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་ཕྱུང་བ་ཉིད་ཚིག་ནི་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྩུབ་པ་ཉིད་དོན་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་རྩུབ་པར་སྤྲོ་བའི་གཏམ་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཡང་ཅི་བརྟུང་པ་ཉིད་བསླབ་པ་ལས་འདས་ན་ཡང་དེ་ལས་གསོ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྩུབ་པ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་དག་འབྱུང་བ་དང་ [illegible] ལ་དོན་མེད་པ་ཞིག་ལམ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་པ་ཉིད་ཆོས་ཆ་ཤད་པའི་དུས་ན་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
དག་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་གྲོལ་བ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་བཅས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྙོམ་པ་མི་སྙམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཕྱེད་པ་ཉིད་ཚིག་དང་ཡི་གེ་རྣམ་ཀ་ག

༄༅། །བ་མེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ནི་གཞན་ལ་ཞེ་གཅོད་པའི་ཚིག་མི་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གཡོ་བའི་ཚིག་ནི་སུ་སྟེ་གསུང་ཙ་ན་ཡ་ཡོ་གས་པས་སྨྲ་བ་གོང་བར་མི་རྨུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གདུལ་བ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་སྟོན་པས་ན་ནི་གཡོ་བའོ། །བསྟོད་ཀྱང་འཕྱིང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་མི་རྒོད་པའོ། །སྨད་ཀྱང་ཞུམ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་ཚིག་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་ཚིག་གོ། །དེའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཙུན་པའི་ཚིག་གོ། །ཚིག་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་པ་ལ་ཞེས། མདོར་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པའི་ཚིག་གོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་བ་མེད་པའི་ཚིག་གོ། །ཚད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རིགས་པའི་ཚིག་གོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད། སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་འཕེལ་བར་བྱེད། འཕེལ་བ་རྣམས་ནི་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད། མཚང་བ་མེད་པའི་ཚིག་གོ། །དོན་བཟང་པོ་སྟོན་པས་ན་སྙན་པའི་ཚིག་གོ། །ཡི་གེ་བཟང་པོ་སྟོན་པས་ན་མཉམ་ཉིད་པའི་ཚིག་གོ། །ཇི་ལྟར་བབ་སྣང་ལ་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་ན་མ་སྨད་པའི་ཚིག་གོ། །འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་བཙན་དགོས་མི་ཟད་པར་ལོ་ར་རྣམས་སྡུད་པར་བྱེད་པས་ན་ཤེ་ཁྱུ་སྡུད་པའི་ཚིག་གོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པས་ན་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྔགས་པའོ། །ཞིང་མཐའ་ཡས་པས་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཁྲིད་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་པ་ཡེ་ཤིང་ཚིག་ངེས་པ་ལས་ཀྱིས་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚངས་པའི་སྒྲ་སྐད་ལ་ཏོག་ཙེ་ཕྱོགས་པ་རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཞེས་རྒྱ་བ་ཙམ་ཚང་བ་ལ་ཡི་ཤི་རྒྱ་ཚངས་པ་ཅན་དང་བ་ལ་ཁྱུ་སྐྱེས། དེ་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྐད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡམ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལམ་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ་ཞེས་སུ་བ་ལ་སོགས་པས། ཅང

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ང་ལ་ང་བའི་སྤོབས་པ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱུར་ནས་དབང་པོ་དང་མཐུན་མཐུན་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་དེ་བྱེད་པར་ཡང་དག་པར་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་བྱེད་པ་ནི། ཧྲ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་འཁྲིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚིག་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདྲེན་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བསྡུ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི་ཟད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །སློབ་པ་རྒྱུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞི་ཡང་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ངེས་པའི་དོན་དང་། ཆོས་རྟེན་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ར་ཡང་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཞིག་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །རྟེན་པ་བཞི་ནི་དོན་ཤེས་ཏེ། དོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་ཕོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཕྱུག་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་འགྱུར་བས། །རྟེན་པ་བཞིས་བསྡུས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐབས་ཤེས་པ་བསྟན་པར་སྦྱར་རོ། །སློབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། ཉན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྙིང་ལ་མི་འཛོག་པའོ། །ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཚོལ་བ་ནི་དབང་དུ་གྱུར་ནས། དེ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་གང་། ཆོས་གང་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་དྲུ་བ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་པ་ཤིང་བརྟེན་པར་བྱ་བ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་པ་པའི་ཚིག་རྣམས་ལས་འདས

༄༅། །ཕྱི་རོལ་གི་མཚན་ཉམས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་སྐྱོང་པའི་ཚིག་ནི་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཉམས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ངེས་པར་སྦྱར་ཏེ་མདོ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དག་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཆོས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལྷག་མ་ཞིག་ཅིང་འགྲེལ་པ་ལ་ནི་ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཤད་པ་དང་རབ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་ངེས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཚིག་ཟེར་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ་བཀའ་པ་ལ་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་ལ་སྨྲ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཁ་སྐྱེན་པ་དང་དལ་བ་དང་བཞིན་ཉེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དཔེས་ཚིག་སྒྲིན་པ་བརྟན་ཅིང་བཤད་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པར་སྡོམ་པ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ལ་འཚོད་པ་མི་བྱེད་པར་ངེས་པ་བསྟན་ཅིང་ཞི་བ་བཤད་པ་ནི་ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་པ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཆོས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ལས། ཆོས་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཚིག་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ལ་མ་ཡིན་ཀ་ཁ་ལ་སོགས་ཤིང་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཀ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཚིག་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་རེ་རེ་སྟེ་འཁོར་བའོ། །ཡི་གེ་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་འཆོར་བ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། ཐབ་དང་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དང་ལྡན་བསྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྒྲ་བསྒྲགས་ཤིང་འཆང་བ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ངོ་། དེའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དབང་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་ཉན་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནས་ཚིག་གཅིག་ཉམས་པ་ཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ལས་འདས་པའོ། །རྒྱུ་དང་ལྡན་པས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པ་ཤིང་བ་དེ་དག་ནས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷན་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་བརྗོད་པ་ནི་ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ

ཇོ 157

ཉེ་བར་མཁོ་བ་འདུ་ཤེས་བྱ་འི་གྲིབ་པ་སྒྲུབ་སྦྱུར་དང་། མ་འདྲེས་པ་ཡི་ནི་ལས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དང་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དུ་མི་རྟོགས་པའི་སྡེ་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་གེ་ཚོགས་པའི་ལྷུར་ལྡམ་པ་པར་གཞག་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆེས་པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་མཚན་ཉིད་མཐོང་བར་སྣང་ཉིད་ཅེར་འཆད་པ་ལས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དུ་གཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་མཚན་ཉིད་མཐོང་བར་འཆད་པའི་ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྙེད་ཆོས་ཐ་དད་པར་གཞག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་དམ་པ་རྩལ་གཅིག་པ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པར་འོད་དུ་ཆུད་ཅིང་ཤེས་པ་ནི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚེར་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་རྒྱུས་པ་རི་རྫས་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་རབ་སྟོན་ཅིང་བཤད་པ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཏོང་བ་པོ་དང་། གཏོང་བའི་དངོས་པོ་དང་། ལེན་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་ནོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཆོས་མི་ལེགས་སྤྱད་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མཆོག་ཏུ་ཞིང་བར་བསྟན་ཅིང་བཤད་པ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །དོན་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ངག་གིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐད་ནི་ཡང་ན་ཡང་ལེགས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །བསླབ་པའི་སྐྱོན་ནི་ཕྱོགས་གཅོད་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་པ་དང་། མི་ཕྱེད་པར་ལེན་པ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྨོད་པ་ཡས་སྐྱོན་ཅན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱའོ། །སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྔར་རི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སོ། །ཡོ་བྱད་ངན་ངོན་པ་ཉི་ཆུང་བ་ཐ་ནི་ཆོས་གོས་ཕྲོ་བ

༄༅། །སོགས་པ་མང་པོ་མི་འཛིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་དག་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་འཛེམས་ཞིང་བཟློག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཉེས་པ་བསྟན་བཞིན་བྱ་ལམ་བ ཀྱུར་འཛེམས་པ་ནི་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བའོ། །བཟོད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སེམས་མི་འཁྲུག་ཅིང་གནོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། སྤོབས་ཉིད་བཟོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའོ། །ངེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་ཅིང་བཤད་པ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་བ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དུ་རྒྱུད་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡེ་མི་སྐྲག་པ་ཐོབ་པ་ནི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྔོ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཐུང་ཞིང་བསྔོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྔོ་ན་ཡུལ་བཙལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ཅིང་བཤད་པ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བླང་བ་དང་དོར་བ་ལ་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་བླང་བ་ལ་ཡང་མི་གནས། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤང་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། བྱ་བ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་ལ་དོན་ཞེས་བྱའོ། །སྨོན་ལམ་པར་འཛུགས་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གིས་སྨོས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏེ་གང་ཡིན་པ་བཤད་པ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །ཆོས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་སྨོན་ལམ་པར་འཛུག་པ་མཛད་དུ་ཕྱུང་ཞིང་། །ཡོད་དུ་རྒྱུད་པའི་དོན་ཏོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཅིང་ཇི་ལྟར་མཉན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་ཚིག་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཉན་ལམ་ལས་འདས་ཤིང་སྨྲ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཞེས་པ་ནི་དོན་ཏོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། -བྱང

ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་བསྒྲུབ་པའི་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་འམ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྡུས་པ་རྒྱས་སུ་ཕྱུབ་པ་ལི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་ནོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པ་གསུམ་ལ་ཆད་ཅིང་བསྟན་པའི་ཚིག་འབྲུའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་ནོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་རིག་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ན་ཤི་ནི་བར་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བསྟན་ཅིང་འཆད་པ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །མ་རིག་པ་འགགས་པ་ཙམ་ན་ཤི་འགག་པའི་བར་དུ་འཁོར་བ་ལས་བཟློག་པའི་རང་བཞིན་ནི་དོན་ནོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ཏེ་ཟས་ལ་ཚོད་རིག་པ་དང་། འདུ་འཛི་མང་པོ་ཅན་ན་མི་གནས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བ་བཞི་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པར་བསྟན་ཅིང་བཤད་པ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པ་ལས་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ། འདི་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་རྣམ་པར་རིག་པ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཤེས་པར་བྱས། ཀུན་འབྱུང་ནི་སྤངས། ལམ་ནི་བསྒོམས། འགོག་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་ཟིན་པས། ཤེས་པར་བྱ་མི་དགོས། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་ཟིན་པས་སྤང་མི་དགོས། ལམ་བསྒོམས་ཟིན་པས་བསྒོམ་མི་དགོས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་པས་མངོན་དུ་བྱ་མི་དགོས་ཞེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་དོན་ནོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ

157

༄༅། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོ་མི་གཙང་བ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཅིང་ངེས་བཤད་པའི་ཚིག་འབྱུང་ངོ༌། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་འཁྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་ཉམས་པ་ནི་དོན་ཏོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས། སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཐོབ་པ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་བསྒྲིབས་པ་བསྟོ། །དེ་དག་གསལ་བར་ཏུ་ཞེས་བསྟན་ཅིང་དེ་ཡི་ཚིག་འབྱུང་ངོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། །ཀུན་ཉེ་ལ་ས་འཕེལ་བ་ཉིད་དོ། །ཚིག་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་ཉེས་ཏུ་བལ་ཞིང་ཁམས་པ་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ལས་རྣལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱན་ལ་བ་རབ་མཛད་ཉིད་བར་མཛད་པ། དགུགས་བ་བསྒྲུབ་པ་རབ་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ། ལམ་རིག་པ། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་རབ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་བསྔགས་པ་མཐའ་ཡས་པར་བསྟན་ཏུ་ཡོད་དོ། །དགེ་འདུན་པ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པའི་གནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་བསྔགས་པ་མཐའ་ཡས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཚིག་འབྲུའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་འདུན་པའི་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་འགག་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་དེ་སྐད

བརྗོད་པ་དེ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བར་མཐོང་བས་སོ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི་མ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་འབྲུ་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཚིག་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས། མཐར་ལས་ལས་རྒྱལ་སྲས་འཕྲུལ་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ངོ་བོ་བསྟན་ཅིང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་ལོ། །དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་གང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་དོན་ཏོ། །མདོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་ཚིག་འབྲུ་ཡི་གེ་ལ་ཡང་དག་པར་ན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་དོན་ལ་རྟེན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ། ཚིག་དང་བཤད་པ་ལྟར་ཚིག་དང་རྒྱུད་པའི་དོན་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། ཚིག་འབྲུ་ལ་མི་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ།། ། །བསམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་ལ་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ན། གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བརྟེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་བ་གནས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། གཟུགས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་དམིགས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གནས

༦༧

༄༅། །ཕར་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། །འདུ་ཤེས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་འདུ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་ཤུགས་ཆེ་བས་འདུ་ཤེས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའོ། །
འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་འོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོག་མ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དེའི་བྱ་བ་བཅུང་པར་དམིགས་ཤིང་རྩོལ་བའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོ་ཞི་ཞིང་འདུ་བྱེད་ཕྲན་རེ་དང་
གནས་པ་དེ་ལ་གཏན་ཅིང་གནས་པས་ན་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། གང་ཕུང་པོ་བཞི་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གོང་དུ་ཕུང་པོ་བཞི་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རྟོགས་དཀའ་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སའི་ཁམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྲ་བ་དང་ཤེ
པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཡང་ན་ཁམས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བཅས་པ་བཞི་པོ་ལ་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བཟང་ཕྱོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པས་སོ་སོར་དབྱེར་
མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཡང་ནང་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་དུ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་ལ

རྟེན་པ་ལ་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པས། ནང་གི་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་མི་རྟོག་ཅིང་། མཚན་མ་རྣམས་མི་འཛིན་སྟོན། ཕྱི་རོལ་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་མཚན་མ་རྣམས་མི་འཛིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་གཞན་ཡང་དམིགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་ན་དམིགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་སྟེ་འདིས་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ནས་ཡུལ་བ་ཡུལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་འབྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་སྟེ་འདིས་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །གང་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཅེས་རྟོག་པ་མེད་པས་ན་འཛིན་པ་མེད་པའོ། །བདག་གི་ཞེས་རྟོག་པ་མེད་པས་ན་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའོ། །འདི་ནི་གཟུགས་གཟུང་བའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་དམིགས་པའོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྟོག་པ་མེད་པས་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། བདག་དང་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་སམ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པས་ན་དེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྟོག་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ན་འདུས་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གང་འདུས་མ་བྱས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི

༦༧

༄༅། །ཇི་སྙེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་གང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འགག་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་ཡོད་དུ་རྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།། །།ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མདོ་སྡེ་གང་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ་རྣམས་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་རྣམས་ལས་འདས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་གང་ལས་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་བསྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་གང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མདོ་སྡེ་གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མདོ་སྡེ་གང་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་འབྱུང་བར། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ཉོན་མོངས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་པར་བྱ་བའི་ཐབས་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ

157

བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་གང་ལས་དང་བ་ཡོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོགས་རྣམས་སྟོན་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་གང་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མདོ་སྡེ་གང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་འཁོར་བ་སྤང་བར་ཡང་མི་བྱ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བླང་བར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མདོ་སྡེ་གང་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའི་དོན་དུ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲོས་པར་སྒྱུར་ཏེ། བསྟན་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་མཐོང་བར་དཀའ་བ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མདོ་སྡེ་གང་ཟབ་ཅིང་དང་ཚེ་ས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དམིགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བར་དཀའ་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་བར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པས་ན་མཐོང་བར་དཀའ་བའོ། །[illegible] ཞེས་པ་བརྟགས་པ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པས་ན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་བའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མང་དུ་སྤྲོས་ཅིང་[illegible]པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །མདོ་སྡེ་གང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་གང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་སྙིམས་པ་ཉུང་ངུ་ཙམ་ཏེ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་[illegible]

༄༅། །བཞི་ཤེས་པའི་དོན་ཀྱི་མདོ་དོན་ཏོ། །སྒྱུ་མ་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པ་བཤད་པའོ།། །།གཞན་གྱི་དྲི་ལ་མི་འཇོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་གནས་པ་རྟེན་ཅིང་ཆོས་ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་གཞན་ལ་གང་ཟག་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སློབ་པའི་གང་ཟག་དང་། མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་གོ། །དེ་ལ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་སློབ་པའི་གང་ཟག་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་ནི་ཆོས་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྣན་ཏེ་ཆོས་བཅུ་ལ་བརྩོན་པའོ། །ཆོས་ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་གོ། །གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་ལ་ནི་གང་ཟག་གི་སྐྱོན་པ་ཡང་དུ་ཞེ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་དང་། གང་ཟག་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་ཡོད་དེ་ཞེས་ལྟ་བ་གནས་ཏེ། གང་ཟག་དེ་སྤང་བ་དང་སྦྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བ་ནམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་བརྩམས་པའི་ཆོས་རྣམས་དེ་སྟོན་པ་ཉིད་པར་ཡོད་དུ་རྒྱུ་ཉིད། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྒོམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མཆོག་ཏུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གང་ཟག་གོ། །སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དེ་བསམ་ཉམས་པ་ཕྱིན་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དགེ་བའི་གང་ཟག་གོ། །ཆོས་ཀྱི་བསམ་པ་བ་པ་བང་པོ་ཟིན་ན་ཏེ་མི་གཞན་གྱིས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅེ་པ་ཀུ་སུ་ལུ་པ་ཡང་མི་རྒྱས་པ་ཞེས་བཟུང་བའི་གང་ཟག་གོ། །ཆོས་ཀྱི

བསགས་པ་དཔའ་བོ་རྣོན་པོ་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཕྱུག་སྟེ། གསུངས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གོ། །བརྒྱད་པའི་གང་ཟག་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་སྟེ།
གང་མཐོང་བའི་ལམ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་པ་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གོ། །གང་བསྒོམ་པ་པའི་ལམ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་བའི་གང་ཟག་གོ། །གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག་གོ། །སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཕྲ་ཆར་སྤོང་བ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གོ། །སངས་རྒྱས་
འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་གཞན་གྱི་ངག་མེད་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་རང་བྱང་ཆུབ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གོ། །མིག་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་བཅུ་ཐམས་ནས་ནས་བཞུ་མཚན་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱི་
དོན་གྱི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་གོ། །གང་ཟག་གཅིག་ཅེས་པ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་པ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཞིང་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡུལ་གྱི་ཕོ་ཉ་ནས་འཆི་འཕོ་བ་བསྟན་ཏོ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས
ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཕན་པ་བཞི་འདོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་འཁོར་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་པའོ། །ཕྱེད་བ་ཞེ་ཞེ་ཉེ་ལ་བའི་མཐའ་འཁོར་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱོང་བ་སྟེ་བཞི་བཞི་ཡི་རྟེན་སྐྱེ་ཞིང་ལམ་དབུས་སྤྱོད་པ་ཡང་། སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
དོན་ནི་སྐུ་དང་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞག་པའོ། །སྐྱོན་པའི་རི་བཀགས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཞི་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་གང་ཟག་ཅེས་ཀྱི་ཚིག་ཞེས་བུ་བཞི་བོ་ཏུ་བ་སྐད་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་ཚིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡི་ཆོ་ག་གི་གནས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཅེས་བསྒྲུབ་ཅེས་པ་

༄༅། །ཡང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ཅེས་གང་ཟག་གི་ཚིག་མ་བཏགས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་དང་དུ་མི་ཤེས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲངས་མང་པོའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། བཏགས་པ་ཙམ་ལ་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མངོན་པར་ཆགས་པ་དེ་དགག་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནམ་ཡང་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་གཡོ་བ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པ་དག་ལ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། གཅིག་པར་འདུ་བས་ན་མཉམ་པ་ལ་མཉམ་པའོ། །མི་མཉམ་པ་དག་ལ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཉམ་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བས་ན་མི་མཉམ་པ་དག་ལ་མཉམ་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་པར་འདུ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་འདྲ་བས་ན། མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་དག་ལ་མཉམ་པའོ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་ན་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་ན་རྩོལ་བ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་རྟོགས་པའོ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་པས་ན། ཤེར་ཕྱིན་ནམ་མཁའ་དང་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གང་དག་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་ཅིང་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་དག་ནི

མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མི་འཛིན་ཅིང་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་ནི་རྒྱུ་ལ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ལས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དོ། །རྒྱུ་ལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་པས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྫོགས་པ་བཞི་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཟུང་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་མི་ཟད་པ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡུལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པར་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པར་ཡང་ལྟ་རོ། །དེ་ལ་རྟག་པ་ཡོལ་བ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །རྟག་པར་ཡོལ་བ་མེད་པ་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས། གང་ལ་གང་། ཇི་ལྟར། གང་གི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །དེ་ལ་གང་སྦྱིན་པ་ནི། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་སྦྱིན་

༄༅། །མདོར། །གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི་འདོད་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའོ། །གང་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་། ཕན་པ་བཏགས་པ་ཡི་ཞིང་དང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ནི་རང་གི་ལག་ནས་དུས་སུ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་
པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ནི་མཆོད་པ་དང་ཕན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་བྱ་བ་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པོ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ལྡན་པར་གནས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་དང་། ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སློབ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ལ་གོམས་སྟེ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །བྱམས་པའི་
སེམས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་བྱམས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བའམ། བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་མིང་གིས་སྨོས་པ
ཡོ་བསྒྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་བཞེས་སུ་བཅུ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སམ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་པ
ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སོ། །དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་སྡིག་པ་བཤགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གིས་འདི་དང་ཚེ་རབས་དང་། ཞེས་སྨྲ་དང་། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས། །སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བཤགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚགས་སུ་བཅུག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སོ། །སེམས་དང་དོན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས། ས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །དུས་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཕགས་པ་དེ་དག་གིས་དུས་གསུམ་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་བྱས་པའོ། །དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་ནི་འཕགས་པ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྨོན་པ་བརྩམས་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མངའ་བ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོམ་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་སོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་མོས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ལྷག་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པར་གསོལ་བ་ནི་ཚིག་ལ་བཤད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་[illegible] གསོལ་བ་[illegible] སེམས་ཅན་[illegible] བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་[illegible] །ཆོས་[illegible] ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་[illegible] བསོད་ནམས་[illegible] །ཡང་དག་པར་[illegible]

༡༡། །ཡོད་མཐུས་དགེ་བ་ལ་བཞག་པའོ། །གཡོ་བ་མེད་པར་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་ནི་སྙིང་ཞེ་ཆག་པ་མས་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །མཐུ་ཆུང་བ་ལ་བཟོད་པས་བརྟེན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དམན་པ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སླར་གནོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་སྐྱེ་བའོ། །ལྷུང་བཟེད་མི་འཆལ་བ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ལས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པ་མཐོང་བའོ། །སྡིག་པ་འཆགས་པ་ནི་མཚམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་བྱས་པ་འགྱོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་འཆགས་པའོ། །བཞུགས་པ་ནི་དེ་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པའོ། །སྐུ་ཚེ་ལས་མ་འདས་པའི་སར་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཞུ་བ་མཛད་དུས་སྐུ་ཞལ་ལས་འདས་པའོ། །མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཟླ་བ་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་པས་མཆོད་པའོ། །རིམ་གྲོ་ནི་བསྐོར་བ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །སྟོན་པ་བཞིན་དུ་ཕལ་པ་པར་འཛིན་པ་ནི་ལྟོས་པ་ལས་ཕྱིན་པ་བཞེད་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པ་བཞིན་དུ་ཞལ་ཕན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་ཐང་སང་པར་བྱེད་པའོ། །རིན་པོ་ཆེ་ཡོལ་བ་ཀུར་ཏེ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཕ་བ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀུང་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་བཏོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣ་རིང་ཕྱོགས་ནས་ཚོལ་བ་ལ་འབད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཡི་གེ་ཕྱི་རིང་ངོ་ཤེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བཞུགས་བ་ཞེས་ཀྱང་ལ་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་ཀྱེ་རྒྱུས་བཞིན་དུ་ཞུས་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་རྒྱུས་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དྲང་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་པའི་ཆོ་ག་ཙམ་དུ་ནར་ཏེ་ཡུལ་ཀྱང་རིང་དུ་སོང་ཞིང་ཆོས་ཉན་པའོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་དགོས་པའི་ཚེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ལ་མ་ལུས་པར་སྟོན་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་ལ་མི་ཆགས་པར་ཆོས་སྟོན་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ལ་རིན་ཐང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ཅེས་ཀྱིས་ཕངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་གཅིག་ཅེས་ཀྱིས་ཕངས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞབས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞབས་ཏོག་པ་གནས་ལ་ཡིན་པས་ལྷམ་དང་བཙུན་པར་འཛིན་ཅིང་ཞབས་བཟླ་བ་དང་། དགེ

པ་ལ་སོགས་པས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །བྲལ་པ་གཞོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །བྱས་པ་ཚོར་བ་ནི་ཕན་བཏགས་པ་ཤེས་ཤིང་མི་བརྗེད་པའོ། །བྲལ་ནས་འཚོ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་ཀྱེ་པ་བྲལ་པ་རྣམས་བྲལ་ནས་ཁྱིམ་བྲལ་བ་ཉེས་སོ་ཞེས་འགྱོད་པ་མེད་པའོ། །བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་ངོམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མང་དུ་བསགས་པ་ལ་ཚོག་མི་ཤེས་པའོ། །ལུས་བསྡམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱིས་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྡམས་པས་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་ཡང་ལྡན་པ་འདྲ་བར་ཚུལ་འཆོས་པ་མེད་པའོ། །ངག་བསྡམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངག་གི་སྐྱོན་ནས་བརྫུན་དང་ཚིག་རྩུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྡམས་པས་བརྫུན་དང་ཀ་ཡོ་སྒྱུའི་ཚིག་སྣ་ཚོགས་མི་སྨྲ་བའོ། །ཡིད་བསྡམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་བརྣབ་སེམས་དང་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྡམས་པས་བརྣབ་སེམས་དང་གནོད་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུའི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རབ་ཏུ་འཛུགས་པས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་པ་དང་། བྱས་པ་ནས་ཀྱང་ཞིག་རལ་ན་གསོ་བར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་བྱས་ནས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་སྔོན་རབས་གཞིགས་པ་དང་བསྡུག་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དད་པ་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མི་གནས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མཆོད་རྟེན་ནི་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲུ་ཙམ། སྲོག་ཤིང་ཁབ་ཙམ། གདུགས་ནི་བ་ཀུ་ལའི་ལོ་མ་ཙམ་ཞིག་བྱས་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནང་དུ་བཅུག་ན་དེ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས

༄༅། །ཅང་དུ་གཏོང་བ་འདི་གཏན་ནས་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ནི། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གོང་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས། དད་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡང་ཐག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསགས་པས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ང་རྒྱལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་ཚེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཆུང་བའི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པས་འཕྲལ་དུ་ཡང་བྱེད་པའི་སྐུ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་ཅེས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་ལུས་མཛེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་ལུས་བརྒྱན་པའོ། །ངག་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་བྱ་བའི་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་པས། འཕྲལ་དུ་ཡང་ཚིག་སྒྲ་ཅན་མི་མཛེས་པ་མེད་པ་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དབྱངས་བརྒྱན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་མེད་པས་འཕྲལ་དུ་ཡང་གནོད་པའི་བསམ་པ་དྲི་མ་ཅན་མེད་དེ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་ཕ་ཕྱུང་མེད་པའི་སེམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ལ་བརྒྱན་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཉི་མ་འཆར་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་མང་པོ་བཤད་པ་དང་ལྡན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཻ་ཌཱུརྱ་ཡི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པ་མཛེས་པའི་དོན་ལ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་རྣམ་པ་ལས་འདས་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡོད་དང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་ཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་བཟང་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྨྲས་པའི་ཚིག་རྣམས་ལ་བདེན་རྫུན་དུ་སྐྱེ་ལ་པ་ནི་སྨྲ

མདོ། །མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀླུ་མ་ལ་དོན་རྟོགས་སྒྲོལ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཞེ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བཀོད། །དེ་སྐྱུ་མེད་དབང་བཅས་བཅས་ཀྱི་ཞལ་ཏོ་བརྒྱུད་གཡོ་མེད་པ་སྐྱུ་མེད་པ་བཅུ་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྐྱུག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་ན་འཁོར་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ལས་སྐྱུ་མེད་པར་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་བཀུག་པ་ལས་སེར་སྣ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ལ་བཀུར་བའི་སེམས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གསུང་བར་འགྱུར་བའོ། །ལེགས་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་གླུ་བའི་སྒྲ་གྲག་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་གསུང་རབ་བསྟན་པས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞུགས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ཐོབ་པ་ར་ཡང་དག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་བཤད་པ་རྟོགས་པས་སྦྱིན་པ་ཡུལ་ཀྱི་ཡིད་སྐྱབས་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའོ། །ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁ་ཐགས་པ་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེ། །ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་སྣང་སྣང་སྤྱུས་ཏེ་ཉན་པའི་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཡིན་ནོ། །དཀའ་ཐུབ་བསྒོམ་པའི་ཞིང་ལ་ཚལ་ཉི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཚལ་བོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་གི་རྒྱན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལགས་སམ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་རྒྱན་ནོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྨོན་ལམ་དུ་བསྔོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ལས་དང་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པས་པར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཉེ་བར་རྟོག་མེད་པ་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ནས་ཤི་འཕོ་བ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་ནི་འདི་རྣམས་ཉིད་དབང་པོ་འགགས་པའོ། །འཕོ་བ་ནི་འདི་རྣམས་མི་ཐབ་པ་གཞན་དུ་སྐྱོང་བའོ། །ཤིན་ཏུ་ཆེ་དང་ཕོངས་པའི་དོན་དེ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀྲེན་དང་དབུལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རེ་རིང་ཆེ་དང་། བྱང་ཆུབ་མ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་བའི་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་པར་བཏང་བས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་བའམ། ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བའོ། །ལག་རྟེ་ཉི

༄༅། །ཐར་པ་འཕྲིན་པའི་ཚོའ་དིར་སོ། །ཡོངས་སྨྲ་ཀྱི་ཟད་པའི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་མི་ཟད་པ་གྲོལ་བའོ། །འདོད་རྗེ་ར་མཉམ་པར་གཏོང་བའི་ཁྲམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཐབས་མ་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མཉམ་པར་འཕྲུ་བའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཐོབ་པ་ནི་གང་ལ་ཡང་བྱམས་པ་དང་ཞེ་སྡང་
མེད་པའི་སེམས་ཐོབ་པའོ། །མ་ལོབ་པ་ནི་བསླབ་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདོད་བཀོད་པ་གཏོང་བ་ཉིད་ནི་ཏོག་ལ་སྤྱལ་ལོག་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་ཆོ་ག་ལ་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བའམ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ···
བའམ) སྡིག་པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་བའོ། །མངལ་གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་ལུང་བ་ཚོས་པ་ཞི་ནད་དུ་གསོ་བར་བྱེད་ཀྱི་བླང་བར་མི་བྱེད་པས་རྟག་ཏུ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་པ་སྟན་པ···
ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་ལ་དབུ་གནས་པས་ལས་ལས་སུ་བྲུས་བཏམས་ཅད་དེ་ནི་ཡོད་དེ་རྒྱུད་ཐོས་པར་མ་གྱུར་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་དུ་རྒྱུད་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར་པའོ། །བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ
དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཇི་སྐད་དུ་ཅི་ག་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དེའི་དབང་དུ་འགྱུར་བའོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེ་རབས་དེ་དང་དེ་ཀ་ཏུ་བདག་གིས་སྨིན
པར་བྱེད་ཉིད་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བཀོད་པ་དེ་དག་པར་ཞུགས་པས་ཉམ་བདག་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་བཞུགས་བའི་སེམས་ཅན་ཡང་སྨིན་པ་ལ་གནས་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ཞལ་སྡུག་དང་ལྡན
པར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་མོ་དང་། ཕོ་ཞང་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པར་སྣང་བ་ཡང་བདག་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་མེད་པ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་

དོན་ཏུ་ལྷག་གོ། །ཕས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་བཞི་ཡུག་པའི་བསམ་པ་བསྡུ། །ལེགས་ཉེས་ཇི་འབྱུང་ཡང་བདག་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བར་ངེས་ན། ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཁྲོམ་པ་དང་། སྡང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའོ། །ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མི་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་མི་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོབས་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བསྒྲལ་བར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའོ། །དད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་པ་དང་ལྡན་ནོ། དད་པས་རྒྱུ་བྱས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཙལ་བས་ན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ། །སྨོན་ལམ་བཅས་པ་ཉམས་ལེན་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲལ་ལོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསླུ་བའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའམ། མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་ཆོས་བསོད་ནམས་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ལྡན་ན་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་རབ་ཤད་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱུ་གང་དང་རྐྱེན་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་གང་དང་གང་གིས་ནང་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་དང་དགེ

157

༄༅། །ཟུང་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་ཚེ་རབ་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བཅུ་བསྟན་ཅིང་མ་ལུས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ནམ། བསྐལ་པ་ཨ
བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་བཤད་དགོས་ལ་དེས་ཀྱང་རྫོགས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ
ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་འདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་བསྟན
ཏོ། །དེས་ཆོས་དེ་དག་ཐོས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྟེན་བསྟན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་བ་རབ་ཏུ་གྱུར་བའི་རྒྱུའི་ཆོས་ལ་ཡང་འདུན་པ་སྟེ། །གླེགས་བམ་འདྲི་བ་དང་།
ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུན་ཞིང་བརྩོན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཚོད་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ། ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པའོ། །རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ཞེས་ཚིག་རེ་རེ་དང་སྦྱར་རོ། །རྟག་ཏུ་བསྟེན་པ་ནི་ལུས་ཐམས
ཅད་དུ་དེའི་གན་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའོ། །རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པ་ནི་དེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མི་གཏོང་བའོ། །རྟག་ཏུ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའོ། །གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཅིང་ཞེས་བྱ

ཉི་ཤར་སངས་རྒྱས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ར་འབད་བས་བྱེད་ཀྱིན་ཐོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་བ་མི་བྱེད་པའོ། །བླ་མ་བཞིན་དུ་ཕུ་ཕངས་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་བསྙེན་ཞིང་ཕངས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡང་བསྙེན་ཞིང་ཕངས་པར་བྱེད་པའོ། །སྟོན་པ་བཞིན་དུ་ཕུ་ཕངས་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྙེན་ཞིང་ཕངས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡང་བསྙེན་ཞིང་ཕངས་པར་བྱེད་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དང་དེ་དག་གིས་སོ། །འདི་བསམ་པ་ཟབ་ཟབ་མོ་ཆོག་ཤ་པར་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་ཆོས་ཆོལ་བ་དེའི་བསམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཕྱུར་ཞ་ཁེ་དང་བཀུར་སྟི་ཙམ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ནས་ཆོལ་བ་བཞིམ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཆོལ་བ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚིག་གྲུང་ཚུམ་པ་གསུམ་སྟོན་ཏེ། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །འབྲེལ་པའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བས་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་བསྟན་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་བསྟན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོད་དུ་སྟོབ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་བསྟན་ཏེ། །ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་པ་བསྟན་པའི་སྣོད་ཡིན་པར་རིག་ནས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཙུག་ལག་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་དུ་སྟོན་པའོ། ། །དེས་ཆོས་དེ་དག་ཐོས་ནས་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཚོལ་བ་ཏེ་གང་ཟག་དེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཐོས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དེ་གསུམ་པོ་དང་ལྡན་ཅིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚུལ་རྩོམ་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྨྲ་བ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཚོལ་བའི་གང་ཟག་གསུམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྨྲ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་རྩོམ་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་དོན་ཉུང་ངུ་བ་ནི་བདག་གི་དོན་དུ་ཡོ་བྱད་མང་པོ་མི་ཚོལ་བའོ། །བྱ་བ་ཆུང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཚོང་དང་ཞིང་རྨོ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པའོ། །སྨྲ་བ་ཆུང་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཐམ་མང་པོའི་ཚོགས་པའི་ནང་དང་དུག་ཁམ་མི་བྱ་བ་བསྟན་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཆུང་ཟ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡོ་བྱད་ཆུང་བ་ནི་བདག་ལ་རྫ་མ་དགོས་པའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ལས་ལྷག་པ་མང་པོ་མི་འཆང་བའོ། །ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བ་ནི་དུས་དེ་གཉིས་སུ་ཡང་གཉིད་ཀྱིས་འཐིབས་པ་བསལ་བར་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཤིང་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་ཚུལ་ནས་ཆོས་གང་ཐོས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་ཅིང་སེམས་ཀྱི་རྩེ་གཅིག་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། །ཡང་དང་ཡང་ཚོལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱོད་པའོ། །སེམས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་དེའི་དུས་ན་སེམས་རྨོངས་ཤིང་མི་གསལ་བར་མ་གྱུར་པའོ། །ཡང་ན་སེམས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པས་སེམས་དང་བའོ། །སྒྲིབ་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སེལ་བ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་རྣམས་ནི་མི་ལྡང་བར་གནོན་ཞིང་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ལྟུང་བ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ནི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཚངས་པའམ་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའམ། གཉེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པའོ། །འགྱོད་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་མི་འགྱོད་པའོ། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སེམས་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །སྒྲུབ་པའི་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ལ་གཞོལ་བ་ནི་ཐོས་པའི་སྙིང

ཉེ་ཊི་ལྷུ་རབ་ཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་འབབ་པ་ཞི་སེམས་པ་འདི་ཕྱུལ་ནས་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉེ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་བབ་པ་ཞི་སེམས་པས་སྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟུལ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པའོ། །མགོ་དང་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལྷུར་ཏེ་སྤྱད་པའོ། །ཕྱི་ལ་ཆགས་པ་ནི་གོང་དུ་སྨྲོས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ལ་ལམ་ཆགས་པ་བར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་བ་འམ། ཟང་ཟིང་ལ་མ་ཆགས་པར་གནས་པའོ། །ཁྲིམས་མི་ཕྱུང་བ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱང་མ་ཉམས་པའོ། །བརྩོན་པ་མི་གཏོང་བ་ནི་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཙམ་ཀྱང་མི་འདོར་བའོ། །ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་ནི་ཤེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཕྱིར་ཞིང་ཆེ་རུ་སྐྱེས་པའོ། །འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བ་ནི་འགྲོ་བ་མང་པོའི་ནང་ན་གནས་པར་མི་སྤྲོ་བའོ། །གཅིག་པུར་དགའ་བ་ནི་གཅིག་པུར་གནས་པ་ལ་སྤྲོ་བའོ། །དགོན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི་དགོན་པའི་གནས་སུ་གནས་འཆའ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའོ། །འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པའོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་འདོར་བའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་དང་ཉེ་བར་མི་འཛིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྨྲ་བ་ཅིང་སྤྱོན་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱུན་དུ་དམིགས་པ་ཞིང་སེམས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སོམ་ཉི་བ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཉན་ཅིང་འཛིན་པའོ། །བརྗོད་པ་མེད་པ་ནི་མཉན་ཞིང་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཤིང་སྤྱོད་པའོ། །བློ་གྲོས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པ་ནི་བློ་འམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །བརྟན་པས་བསྒོམས་པ་ནི་སྒོམ་པ་གང་བླངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་མི་འགྱུར་བས་བརྟན་པར་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་སྒོམ་པའོ། །རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་

༨༡། །ཉམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ངོ་ཤེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བས་གསལ་བའོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པས་བརྒྱན་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཏག་ཏུ་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བལྟར་བྱེད་པ་ནི་རིག་སྒྲ
ངོ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྱུ་ཏུ་རིང་སྒྲུག་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའོ། །སྐྱེ་གཞི་ཅུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་རྒྱ་ཆེ་བ
ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་མ་ཞུམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་མ་ཕྱོགས་པས་སོ། །བློ་མ་འཁྲིས་པ་ཉིད་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ
མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པ་ནི་བདག་གིས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པའོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་མི་སྨྲས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི་ཕྲག་དོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་དགེ་བ་ཤ་སྟག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོད་པར་ལྟ་བའོ། །ལས་ཡོངས་སུ་དག
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་ནོ། །སྟན་ནི་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའོ། །བཀུར་སྟི་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་བསྟོད་པའོ། །ཆོས་བཤད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཡོ་མེད་པ་ནི་ཀུ་རེའི་བསམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ།།

ཇོ་བོ་བཞིན་དུ་སྲུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕངས་ཤིང་གཅེས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྲུང་བ་ཡང་ཕངས་ཤིང་གཅེས་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་སྲུང་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་སྲུང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་ཀྱང་ཆོས་སྨྲ་བ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱང་ནས་ཕངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་སྐྱོར་ཞིང་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་དང་ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྲུང་བ་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ཡུལ་དང་ལྗོངས་རྒྱ་པའི་ཚེ་དེ་ཕྱིར་གྱི་འཇིགས་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །མཐུན་པའི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཕན་ན་ཚོག་དང་སྦྱོར་ལ། གནོད་དོ་ཅོག་ལས་བཟློག་པའོ། །ཟང་ཟིང་གིས་ཉེ་བར་རྟེན་པ་ནི་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་གིས་ཕོངས་པ་མེད་པར་ཕན་འདོགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱིས་ཉེ་བར་རྟེན་པ་ནི་དེས་བཤད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉེ་བར་རྟེན་པ་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཤོམ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉེ་བར་རྟེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལོངས་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་སྟེ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ལྟ་རྒྱལ་བྱའོ། །ཐོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་པ་ཚོལ་བ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཆོས་ཉན་པ་ཚོལ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སེམས་ངེས་པར་སེམས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའོ། །ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཉན་པའི་དུས་ན་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའོ། །ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པར་མོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཞིང་ཉན་པ་དང་། སྒོམ་པ་དང་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ནི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བཙོལ་བ་ལ་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇལ་ཞིང་ངེས་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་བརྗོད་པ་དང་དེ་ནས་དུས་སུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཚོལ་བ་ལ་བཀའ་བ་དང་ཕས་ཆོས་ཚོལ་བའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་འཕྲུལ་བཏགས་ཤིང་མི་ལྡན་པར་སྤྱུ་རྣམས་བཅོས་པའོ། །དེར་དུ་བརྗོད

༄༅། །བཞི་ཀོ་ཁ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །ནད་སྤྲ་བ་ནི་དངོས་སུ་སྨྲ་བའོ། །མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡིས་ཇི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ལུག་བསྟུལ་བ་བཟོད་པའོ། །ཉན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་གཞུང་མང་དུ་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པའོ། །འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་ཉམས་ནས་དོན་ཚིག་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པའོ། །བསྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཇི་ལྟར་མཉན་ཅིང་བཟུང་བའི་ཆོས་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞན་ཏན་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མཉན་པ་དང་བཟུང་བའི་ཆོས་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །དབེན་པ་ནི་ལུས་དང་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་བཅོལ་བའོ། །རྩེ་གཅིག་པ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཆོལ་བའོ། །བསམ་གཏན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློམ་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཆོལ་བའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཆད་པ་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཆད་པར་མི་ལྟ་བའོ།། རྟག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་རྟག་པར་མི་འཛིན་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་འགལ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །བདག་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་ག་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་པའམ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་། མཐུན་

པའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གོ། །ས་རིམ་ནི་ཞེས་བཅུ་རྣམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཕྱིན་
པར་བྱེད་པས་ན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་ལམ་ལ་བྱའོ། །ཐོས་པས་མི་ངེས་པ་ནི་གྲོང་
མང་པོས་ཚིག་མི་ཤེས་པའོ། །བསྟན་པས་མི་ངེས་པ་ནི་གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་སྤྲོ་བ་མེད་ཅིང་ཚིག་མི་ཤེས་པའོ། །དཔྱོད་པས་མི་ངེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ལ་ཚིག་མི་ཤེས་པའོ། །ཤེས་པས་མི་ངེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཞིང་
དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་ཚིག་མི་ཤེས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཞི་ལྷག་བ་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
གཟུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་མ་སྤངས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་མ་སྤངས་ཀྱང་སྐྱོན་དག་ལས་འདའ་བ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་མཉམ་པ་སྟེ་མཐོ་ཆོར་ནི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བསྟན་པའོ། །སྙིང་
རྗེ་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཏེ། །འདི་དག་སྒོམ་པའི་ཚེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲི་བ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས

༄༅། །ཆད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྡོན་ཅུང་ཞིང་སྦྱ་བཅུང་བ་ལ་སོགས་པའི་གོང་དུ་སྨོས་པ་བརྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་དད་ཅུང་བ་ནས་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་བར་དུ་ནི་རྒྱུའི་སྟོམ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྷུར་བྱེད་པ་རྣམས་བརྩམས་ས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ཤེས་པའི་བར་དུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོམ་པའོ། །ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྟོམ་པ་སྟེ། མིང་གིས་སྨོས་པའི་སྟོམ་པ་དེ་དག་ཀུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་སུ་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྟོམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་རྟེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའམ། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྟེན་པའམ་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྨོན་ནས་གནས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་རྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ས་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ཞིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱ་བའི་སྐབས་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་དས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ས་དེས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ལས་མི་ཉམས་པ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མཛད་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཆོག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇི་བཞིན་ཙུ་ར་བྲུ་ཅིག

མེད་པས་བ་ཤད་དེ། རང་གི་གནས་དང་ཤིན་ཏུ་ཚོར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱུང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཐོབ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། མོས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། དད་པའི་མཆོག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཆོག་དང་། དྲན་པའི་མཆོག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་དང་། དད་པ་མི་ཚུགས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མི་ཚུགས་པ་དང་། དྲན་པ་མི་ཚུགས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་ཚུགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་མི་ཚུགས་པ་དང་། དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། དགའ་བ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། བག་ཡངས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཕྱུ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐུ་ཆེ་བ་དང་། བསྡུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་རང་གི་གནས་དང་། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་ཡང་མི་ཟད་པ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནས་སྟོབས་ལྔའི་བར་གྱིས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བསྡུས་པའི་དོན་སྦྱོར་བའི་ལམ་བསྟན་པར་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི

༄༅། །ཝོ་ད་ར་ཀྱུ་བ་ད་པ་ར་ན་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི་དྲན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྟེ། དྲན་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་བཞི་ཡོད་པས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་དག་བསྒོམ་པ་མི་ཟད་པ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ལ་རང་གི་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་ཞིག། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ལ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུལ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཕང་བོ་དེ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་གང་། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཉིད་གང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ལུས་ནི་རྣམ་པ་བསྡུས་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་གི་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དང་། དབང་པོས་ཟིན་པ་དང་། དབང་པོས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྱུང་བའི་ལུས་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལུས་དང་། མིང་གི་ལུས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་པ་དང་། ཡི་དགས་ཀྱི་ལུས་དང་། མི་ཡི་དང་། ལྷ་ཡི་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་། ནང་གི་ལུས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་དང་། ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དང་། སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་། མ་ནིང་གི་ལུས་དང་། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ལུས་དང་། དགྲ་བོའི་ལུས་དང་། ཐ་མལ་བའི་ལུས་དང་། ལུས་ཆེན་པོ་དང་། ལུས་ཆུང་ངུ་དང་། ལུས

བཟང་པོའི་ལུས་དང་། གཞོན་ནུའི་ལུས་དང་། ལང་ཚོའི་ལུས་དང་། རྒན་པོའི་ལུས་ཏེ། དེའི་རོ་ཞིག་ལུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དེས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་བཞིན་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད། རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད། རྗེས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ནི་དེས་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་གང་དག་གཟུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐོས་པའི་དོན་བསམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་དག་བསྒོམས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཚིག་འབྲུ་དང་། དོན་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་སེམས་ཀྱིས་མི་བརྗེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་བདག་གི་ཆོས་དེ་དག་ལེགས་པར་གཟུང་ངམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། ཞེས་རང་གིས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་མཐོང་ན་ཏེ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ལེགས་པར་རེག་པར་གྱུར་ཏམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་ཡང་དྲན་པས་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དྲན་པ་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་ནི་དྲན་པ་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་དང་། དྲན་པ་ལ་རྟག་འཁྲུལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་[illegible]ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་[illegible]ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་མཉམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་དང་། མངོན་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བསྲུང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་ཀུན་སྡོམ་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་ནི་དམིགས་པ་བརྒྱད་པ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་[illegible]ལུས་པོ་དེ་དག་གིས་དྲན་པ་ལེགས་པར་[illegible]པར་གཞག་པའི་

༄༅། །གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཟད་པ་ལ་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་ཤེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲིས་པའོ། །དྲིས་པའི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་དེ་རང་གི་ལུས་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་ལུས་ནི་ཕྱི་རུ་བྱ་བ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སོ། །གཞན་གྱི་ལུས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སོ། །ཡང་ན་རང་གི་ལུས་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཟིན་པའི་གཟུགས་སོ། །གཞན་གྱི་ལུས་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །ལུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ས་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །གནས་པ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཆོས་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོག་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དམིགས་པ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་ཡང་རྟོག་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཡི་མཐའ་ལ་ཡང་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། །ལུས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ནི་ལུས་དང་པོ་མ་ཟིན་པ་ལ་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཏེ། །དེ་ལ་ལུས་འདི་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྒྱུ་ཐུས་ཤིང་ཕ་མ་ཡི་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་བ་མེད་པ་མེད་པར་པོ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སོ་སོར་ལུས་པ་ཅེས་པ་འཚོལ་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཐར་ལ་རྟོག་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ནི་ཤི་བ་དང་འཆི་བའོ། །ལུས་འདི་མཐར་རྣམ་པ་ཤི་བ་འཆི་བ་དང་། །གང་རྣམས་ལ་སོགས་པ་བར་དོར་རོ་ཞེས་རྟོག་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱུང་བ་བཞི་ལ་སྐུར་དེ་ཉིད་སུ་གནས་པའི་ལུས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བསྐུ་བ་དང་མཉེ་བ་དང་བཟའ་བ་དང་། བགོ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་པའོ། །རྣམ་གསུམ་གྱི་ལུས་ལ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དེ་ནི་རྒྱུ་བ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལུས་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབུགས་དབྱུང་དབུགས་རྔུབ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དེ་དང་བཅས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབུགས་དབྱུང་དབུགས་རྔུབ་བསྟན་ཏོ། ལུས་འདི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིད་ལ་སྡུག་བསྔལ

བར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཐབས་མེད་པས། ཀྱེ་མའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནི་ཡི་ཆད་པ་དང་མི་དགའ་བའི་ཚིག་གོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་ཏེ། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །ཚོར་བ་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། ལུས་དེ་ནི་ནང་དུ་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། ལུས་ཉིད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་ནས་མི་ལམ་ན་སྣང་བ་ཙམ་དུ་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་རྟོག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔེ་བསྟན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཞིང་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་འདྲ་བའོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་གཡོ་བའམ། མི་གཙོད་པའམ། མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་མི་གཡོ་མི་གཙོད་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ལུས་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །དེ་ལ་རྟག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གཞན་ཡང་གནས་པའོ། །ཐེར་ཟུག་ནི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་ཕན་པའི་དངོས་པོས་ཕན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །མི་གཙོད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའོ། །མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་མི་འདྲ་བ་དུས་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་ནི་མི་གཡོ་བས་རྟག་པའོ། །མི་འགྱུར་བས་ན་ཐེར་ཟུག་པའོ། །ལུས་འདི་ལ་བདག་གིར་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལུས་འདི་ཞེས་སྨྲ་བའི་བྱུང་རྒྱུ

༄༅། །སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་བསྙེགས་སོ། །བདག་གིས་རི་མོ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དེ་ལ་བདག་གི་དོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཡང་ན་ལུས་དེ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་ན་ལུས་དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་པའོ། །
བདག་གི་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདིས་སྙིང་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བདག་གི་ལུས་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཕ་མའི་མི་གཙང་བ་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ལས་བྱུང་བ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྙིང་པོ་མེད་པའོ། སྙིང་
པོ་མེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྙིང་པོ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་པོའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་སྙིང་པོའི་ཆོས་ནི་སྐུ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །གང་འདི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བས་སྐུ་གསུམ་ཆར་ལ་བྱ་བར་འདོད་དོ། །བདག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུས་པ་རྣམས་ག་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་
བུར་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་ཡིན་པས་སོ། །རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པར་བསྟན་ཏོ། །རྡོ་རྗེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་སྐུ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཤིགས་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བ་བླ་བུར་ཀྱིས་མི་གཏོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བས་དུས

ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་བསྟན་ཏོ། །ནམ་ཀྱང་ཆད་པ་མེད་ཅིང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་བྱ་བས་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏོ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པ་ཉིད
ཐོས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་ལུས་ནི་ས་པ་དུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། བདག་གི་ལུས་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕ་མའི
མི་གཙང་བ་ལས་སྐྱེད་ཅིང་། སྐྱེ་ནས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡང་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བས
སྐྱོན་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བར་དྲང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སོ་སོར
རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་ལུས་སྤོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་སྙིང་པོ་མེད་པ་འདི་སྤྱད་ལེགས་ནས་ཚོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནམ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་མཐོང་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཆུ་མིག་སྣ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གསོས་སུ་[illegible]ཚོགས་ནས་ཕ་ཤད
པ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཏང་བར་སྦྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་ཇི་ཡོད་པ་རྣམས་བྱེད་པ་ལ་ལུས་འདི་ཟུང་བར་བྱ། །[illegible]བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །[illegible]ཚིག་ལ་ནི་[illegible]
ཅན་རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ནི་མོ་བ་དང་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སོ། །དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལ་ལས་ཧི་ར་དམིགས། ལ་ལས་ཧི་རར་དམིགས་པར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་[illegible]ནི་མོས་པ་དང་ཆེ་བ་ལ་སོགས

༄༅། །པ་ཡང་ལེ་ལ་ལས་ཇི་ལྟར་ལ་ལས་ཇི་ལྟ་ནོ། མི་ཚམ་སྟན་བ་ཏུམ་རང་ཏྲེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འཚེ་གི་གནས། །འཚེ་བ་གིས་བགོ་བ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ཉིད་བཟའ་བཏུམ་དང་། བཅུད་བ་དུམ་ཨི་དངོས་པོ་ཁྱེད་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ར་རྒྱུར་པ་ཉིད་གནས་ལ་སོགས་པ་ར་འགྱུར་པས་སོ། །ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་པ་ནི་ཟས་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཏུང་བ་ར་བ་རོ། །དེས་ན་དོན་ཀྱི་དབང་ཉི་མ་བཟོད་སྣས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟེན་བརྒྱུ་བ་སེམས་ན་དགའ་འདེགས་ལུས་དེ་ལ་གོད་དུ་བ་ཤད་པ་ལྷུ་བུའི་དོན་གྱི་དབང་མཐོང་ནས། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལུས་ལ་བརྒྱུག་བསྐྱལ་བར་ཡང་རྟོག་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་མི་ལུས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། འཆིང་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་དུམ་དང་ལྡན་པར་རྟོག་པའོ། །སེམས་ཅན་ལ་ལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱོ་བ་མེད་དོ། །ལུས་འདོར་བར་མི་བྱེད་ཅེ་ས་ལྟ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་སྡུག་བསྔལ་བར་རྟོག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོག་པའོ། །ལུས་ལ་མི་རྟག་པར་རྟོག་པ་ནི་ལུས་འདི་སྐྱེ་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། འཆིང་བར་ལྡན་པར་རྟོག་པའོ། །གཞི་འཛིན་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་ནི་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོངས་བསྐྱེད་ཅིང་འཆི་འཕོ་བསྟན་པས་ཀྱང་མི་སྐྱོའོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་ཡང་ཞི་གཏོང་པའོ། །ལུས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་འདི་ལ་བུ་སྣེ་གས་ཀྱི་ལ་བ་རྟགས་པའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་མེད་བ་ཡང་དག་དང་ལྡུ་ཅིང་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་བདག་དང་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཡང་རྟོག་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྐྱོ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉམས་པར་མི་གཏོང་ངོ་། །ལུས་ལ་ནི་བར་རྟག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་འདི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་བོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལུས་ནི་བའི་ཕྱིར་ཁ་དང་སྣ་རྣམས་སུ་ཡང་མི་ཕྱུང་

ཐའམ། ལུས་དང་སེམས་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་སུ་ཡང་མི་འཛིན་པའོ། །དེ་ནི་པར་ཡང་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དབེན་ལ་ཀ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་ཁྲུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལ་མི་གནས་ཤིང་རྟེན་པ་མཐོན་ཞུམ་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །སྨྲ་བ་དང་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཤམ་བ་ཤད་དོ། །ཚོར་བ་མེད་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཚོར་བ་པོ་མེད་པའོ། །བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའོ། །བདག་པོ་མེད་པ་ནི་ཉེར་འཛིན་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པའོ། །ལུས་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདག་ལུས་ལ་ཕྱིན་ཅིས་བརྟན་པ་མེད་པས་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ལུས་དབྱེར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་སོ། །ལུས་ངོ་གཅིག་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་སོ། །ལུས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་རང་བཞིན་དུ་ཕྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་ལས་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །མི་ལྡང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་ཆོས་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ། །ལུས་ཐུས་དང་སྙིང་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་ན་ལུས་འདི་ལ་ཐུས་ཡོད་པ་དང་། སྙིང་པོ་ཡང་པར་མི་མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་ཐུས་ཡོད་པར་མི་མཐོང་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་མཐོང་བའོ། །སྙིང་པོ་ཡོད་པར་མི་མཐོང་བ་ནི་མཆོག་དང་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་མཐོང་བའོ། །དེ་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཞིང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ནང་གི་ལུས་ནི་བདག་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་སོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་ཕོ་ང་ནད་བཞུར་བདག་གི་ལུས

༄༅། །ཡེ་ཤེས་རང་གྲོལ་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་དང་ཀྱཻ་རྡོར་རོ། །གཞན་བཞི་ནི་དེ་ཡི་ཡོ་ག་ཏྲུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའོ། །ཤ་ཟམ་པ་གཞིས་གྲུ་བརྩིགས་ནས་པ་ཧེ་གྲི་བཞིན་བྲུ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་མཉེས་གྲུབ་རང་སྐྱུར་རོ། །སྣང་བ་ནམ་པ་འདི་ཉིད་ཉམས་མྱོང་བ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣ་བས་མི་འབྱེད་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུམ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ཉམས་མྱོང་བ་བརྟན་པས་སྐྱེ་བའི་སྐྲག་པ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཞན་ཁྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ཏུ་ག་སྐོམ་པ་བཞིན་ཞུགས་སོ། །ཡུམ་གྱི་རྣམ་བསྐྱེད་པའི་སྦོང་མ་བཞི་ཉིད་དུ་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དང་སོང་བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་རང་ལྷ་བའོ།། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཉམས་མྱོང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ལས་རྒྱུ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ཉམས་ལ་བབས་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཉམས་པ་བཅམ་ནས་ཡིད་ཡས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡུལ་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་ཞིང་བྱ་བའི་དོ་ལྟར་ཉིད་ཉམས་པ་བའི་དགའ་དང་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་བས་སྤྲོད་བ་བའི་དགའ་བའི་ཚོགས་མི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་པའོ། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ནང་ནས་ཆེ་མཆོག་ལེགས་པ་བར་བ་རྒྱུ་བ་ཡི་ཡུལ་སྒྲོན་ཞིང་བྱ་བའི་དང་ཀོ་གི་ནང་ན་ཡང་མཆོག་ཉམས་ཅན་ཆེ་མངའ་བས་བཙུན་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་བའི་ཡུལ་སྒྲུབ་པའོ། །མདོ་ཉིད་ཞུ་བ་དང་འདོད་པ་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་ཡི་དེ་ཡི་ནང་ནས་སྒོམ་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་ཆགས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོ་དང་བུ་ཤ་དང་བ་ལྟ་ར་རོ། །ཡུལ་དྲན་པ་ནི་ཞར་ཞིག་བསྒོམ་པ་མི་ཟད་པ་བ་ཤ་དང་ཞེན་ཏོ།། །།རབ་ཏུ་ཆོས་རབ་གཏད་ཞེས། གང་ཆེ་བ་དྲན་པ་ནི་བར་གཞན་ནུ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཕྱག་པ་སྤྲུལ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཕྲོ་བ་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རབ་དགེ་བ་ཞིག་བ་ཡང་ཆེར་བར་བྱེད་པའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཐུབ་ཆེན་བསམས་དགའ་བའི་ཆོས་རབ་ཏུ་ཞིབ་སུ་ལྟ་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞར་བཤད་དོ། །ཐུབ་ཀྱི་བསྲེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལ་བཅོམ་ཏུ་ཅི་ང་བཀྲ་མ་པ་རབ་ཏུ་བའི་ཆོས་རབ་ཉི་ཀྲུང་རྒྱུ་བསེམས་དགའ་བའི་ཆོས་རབ་འོ། །ཆོས་རབ་རྣམས་ནི་བདེ་བ་དང་འཕྲུལ་བ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཞེ་ནི་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རབ་རྣམ་བ་གསུམ་ལ་འོ། །འདི་རྣམ་པ་སྐྱོམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་ཏེ་གཟུགས་སྟེ

༢༡ ཤེ

ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཚོར་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་དངོས་སྡུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྒོམས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བསྐྱེད་པ་ཕན་འདོགས་སོ། །ཚོར་བ་ཤེས་རྒྱུ་རྟོགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བ་དེ་ངོ་བོ་མེད་པ་ལམ། ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པར་ཕྱིན་ཅི
མ་ལོག་ཅིང་ལེགས་པར་རྟོགས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་དབང་བསྐོར་རྒྱུད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བས་རྟོགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པའོ། །
བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཡང་བདེ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཚོར་བར་བྱེད་པའམ། བདེ་བ་འགྲོ་བའི་ཚོར་བ་ཉིད་མྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་བག་ལ་ཉལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་དུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
དེས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་དུ་ཟད་པས་དེ་བའི་ཚོར་བས་ཀྱང་དེ་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བས་རེག་པ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་བཟོད་དཀའ་བར་གྱུར་པ་ཡང་། ཡི་མུག་པ་དང་ཞེ་སྡང་བར་དཀའ་བ་འདི་རེ་ཞིག་མ་ཡིན
བར་རིག་ནས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེའི་རྐྱེན་ལས་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
ལ་ལ་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡང་འགྲོ་བ་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེའི་རྐྱེན་ལས་གཏི་མུག་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཚོར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚོར་བ་གསུམ་བསྒོམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི

༄༅། །ཏོ་ཏོ། །ཚོར་བ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་བསྒོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨོས་པའི་ཚོར་བ་དེ་སྔར་དང་བྲལ་བ་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོགས་པར་བསྒོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟ་ཆོག་གོ། །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བ་བདག་གི་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྒྱུན་སེམས་དཔའ་རང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོར་བ་འདི་རང་བཞིན་ཡོད་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བརྟེན་པའོ། །ཚོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཚོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ལ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །བདག་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ལྡན་པའི་ཚོར་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བས་ཚོར་བ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཚན་དཔའི་ཐབས་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བ་ལ་མ་པོ་དང་རྒྱུ་ཅན་ལ་མཁས་པ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྱུར་བ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་དོན་ཡོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལས་བྱུང་བའི་དགོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཟབ་གཞན་པ་དང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མ་རྟོགས་པའི་ཚོར་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བ་སྤྱོད་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཚོར་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བ་སྤྱོད་ཡུལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཚོར་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཚོར་བ་ཚོར་བར་མེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་བརྟགས་པ་རྣམ་པ་ཉིད་མེད་དོ། །སྙིང་རྗེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཅིང་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ཡོ་ལེགས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཚོར་བ་སྤྱོད་སྦྱུ་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་མཐོང་བ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ང་དགག་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐོང་བ་ཞེན་པའི་ཉིད་དགའ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ཞིང་ཆགས།

པའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་བར་འཛིན་པའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་རྟོག་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་དམིགས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་ཡོད་པར་རྟོག་པའོ། །ལྟ་བ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་བསྙོ། དེ་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་ལམ། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་བའོ། །མིག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཆོ་ར་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བས་མིག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཆོ་ར་བའོ། །ཡང་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོ་ར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་ཆོ་ར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཆོ་ར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལེན་པ་ཉིད་ཆོ་ར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དམིགས་པ་ནི་ཆོ་ར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོ་ར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོ་ར་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་གྲངས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཚིག་ནས་སྨོས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ཀྱང་མིང་ཐ་དད་ཀྱི། དོན་དུ་གཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །ཆོ་ར་བ་གཅིག་པུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གང་དེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ། གང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན་ཉིད་ཆོ་ར་བ་ཡིན་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ར་བའོ། །ནང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ར་བ་ནི་ནང་གི་ཆོ་ར་བའོ། །ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ར་བ་ནི་ཕྱི་རོའི་ཆོ་ར་བའོ། །ཆོ་ར་བ་གསུམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་ཆོ་ར་བའམ། དངོས་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ར་བའོ། །ཁམས་བཞི་ནི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞིའོ། དེ་རྣམས་རིག་པ་ཉིད་ཆོ་ར་བའམ། དེ་དག་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ར་བ་སྟེ། ཡུལ་བཞི་ཡོད་པས་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ར་བ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིར་གཞག་གོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིད

༄༅། །ཕྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱང་སོ་ལྷུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཚོར་བ་འམ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཚོར་བ་འམ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །ཚོར་བ་ནི་བརྒྱད་སྟེ། །གང་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བདུན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བདུན་ནི་ལུས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་། ལུས་སྣ་ཚོགས་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་། ལུས་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་། ལུས་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱང་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་རིས་གསུམ་རྣམས་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ལུས་སྣ་ཚོགས་ལ་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མི་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རིས་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཐོག་མ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལུས་ཀྱི་ཆེ་ཕྲ་བ་བཟང་ངན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་སྣ་ཚོགས་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་དང་པོར་བྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལུས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཚངས་པ་བསྐྱེད་པ་པོར་འདུ་ཤེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ལ་ལུས་གཅིག་པ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིས་སྟེ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཆེ་ཕྲ་བ་བཟང་ངན་ཁྱད་པར་མེད་ལ་ཡིད་སྐྱོང་བ་ཙམ་དུ་གཅིག་ལ། མེའི་བསྐལ་པ་བབས་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་འཚིག་པའི་ཚེ་ཁ་ཅིག་འཇིག །ཁ་ཅིག་མི་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དོ། །ལུས་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་ཚོར་བས་ཕྲོགས་པ་སྟེ་འདུ་ཤེས་གཅིག་གོ། །ལུས་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡང་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པ་གསུམ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས

མཐར་ཡས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །མི་དང་ལྷ་རིགས་མིང་གིས་སྨོས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བརྟེན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ངན་སོང་གསུམ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ག་ཡེ་ན་བསྐྱོད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟེན་པར་མི་གནས་པས་དེར་མི་བགྲང་ངོ། །ངང་ཉེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ནས་ཅིག་ཅར་ཏུ་ངེས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་བརྟེན་པར་མི་གནས་སོ། །ཆོ་རབ་ལ་བརྒྱད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་རབ་བརྒྱད་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། སྲོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཕྱེ་རྒྱུ་ཀུ་ལྟ་བ་དང་། ནད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཤིད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཤིད་པ་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །ཡང་ན་ཡོག་པ་བརྒྱད་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དེ། དེ་དག་གི་ཆོ་རབ་ལ་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་ནི་འོག་མ་འདྲི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་གཉིས་བསྣན་པའོ། །མི་དགེ་བ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ལྕུ་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་འབྲས་བུ་ཆོ་རབ་ཡང་བཅུ་རུ་གཞག་གོ། །འདི་ནི་ཆོ་རབ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་རབ་འདམ། ཆོ་རབ་འདི་དངོས་པོ་ནི་མེད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོ་རབ་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་ཤིང་རྣམ་གྲངས་སུ་ཕྲབ་ཀྱང་དུ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ཡ་གི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དམིགས་པ་དེ་སྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོ་རབ་མི་ཟད་པ་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་སྙེད་དོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཇི་སྙེད་པ་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཆོ་རབ་ཡང་དེ་སྙེད་དེ། དེ་བས་ན་ཆོ་རབ་ཚད་མེད་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་རབ་ཚད་མེད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་ཞིག་གནས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སོ། །ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་པ་ལ་འཇིག་པར་

༧༡

༄༅། །ཞེས་པ་དང་། གནས་པ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུའོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་རབ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པའི་ཚིག་སྐྱེ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དང་ལྡན་ནོ། །དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རབ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རབ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པའོ། །ཆོས་རབ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྒོམ་པ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་ཞེ་ན་ཞེས་གང་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡང་བྲོ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སེམས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡང་གཟིགས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམས་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བརྗེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་དག་གི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཐ་བ་དག་གི་སེམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཀྱིས་དྲན་པས་མི་བརྗེད་
པ་དང་། དྲན་པ་ཉིད་འཛིན་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་དང་། བསྲུངས་པ་ཉིད་དགེ་བ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་གཡོ་བར་སྐྱེད་པ་ནི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་དེ་ཡི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་འཚམས་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་སེམས་ལ་འདི་ཇི་ལྟར་
རྟོག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡང་དེ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བརྗེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་དེ་ཡིན། །སེམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལའོ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ཀྱིས་

བྱ་བཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་ལོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་ར་རྟོག་པའོ། །ཇི་ལྟ་ར་རྟོག་ཅེ་ན། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ནི་སྐྱེས་ནས་ཞིག་ཅིང་འཇིག་སྟེ་མི་གནས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ནི་སེམས་ཉིད་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །སྐྱེས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུའོ། །ཞིག་ཅིང་འཇིག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་སྟེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞིག་པའོ། །མི་གནས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འདུག་པའི་མཐུ་མེད་པ་སྟེ་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ནང་ན་ཡང་མི་འདུག་ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མི་འཕྲོས། གཉིས་ག་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དེ་སྐད་ཅིག་མ་འདི་རང་བཞིན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་ཅིང་དངོས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། ཞིག་ནས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་གནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡང་མ་འཕྲོས། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་མི་དམིགས་སམ་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གོང་དུ་བཤད་པར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལྟར་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །སྐྱེས་པ་ནི་འདས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་ཟིན་ཏོ། །ཟད་ཅིང་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་དོན་གཅིག་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་པར་སྟོན་པའོ། །ཟད་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པའོ། །འགགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའོ། །ཡལ་བ་ནི་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་གང་དུ་ཡང་གནས་པར་མ་གྱུར་ཏེ་དེ་བས་ན་མེད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་དུ་རྫོགས་ནས་མི་སྣང་ཏེ་དེའི་གདགས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཟད་ཅིང་འགགས་པ་སྟེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། ཡལ་ཞིང་མེད་པར་གྱུར་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་། ཕྱོགས་ན་མི་གནས། མིང་དང་མཚན་མར་གདགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྔོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཟད་ཅིང་འགགས་ཏེ་ཡལ་ཞིང་མེད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སེམས་གང་དག་གིས་ཞེས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ

༄༅། །བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བས་པ་ཅི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒྲུབས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་བཟོད་དུ་སྨོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡལ་ཞིང་མེད་པར་འགྱུར་བས་སེམས་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་བྲལ་བས་ན་མི་གནས་ཤིང་མེད་དང་མཚན་མར་གདགས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་གང་དག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་གང་གིས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འགྱུར་
སྒྱུར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་དོན་དུ་ལེན་པ་མ་གྱུར་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གོ། །དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་
དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་འདྲ་བར་ཟད་ཅིང་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ཞིང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡུལ་དང་བྲལ་བས་ན་མི་གནས་ཤིང་གདགས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་
ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་སྒྱུར་བ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་མ་འོངས་པར་མི་འཕོ་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་མཚན་མར་མི་སྒྱུར་བའོ། །དེ་ལ་གང་སེམས་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མདོར་ན་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཐོག་མ་དང་སྨོན་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟགས་ན་ནི་གང་ཡང་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་གཞན་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དེའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་མ་ལྟར་སྣང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆུད་མི་ཟ་བར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གཅིག་ཡོད་ན་ངེས་པས་མི་མཐུན་པ་དེ་མི་འཐད་པ་དག་ལ་ལས་ཉི་ཚེ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དོན་དམ་པར་སེམས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་དང་ཞིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་ན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་བལ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྱུ་སྣང་ཙམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྒྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བས་ན་རྒྱུ་གང་དང་གང་གིས་འགྲུབ་བྱ་གང་དང་གང་བསྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པས་བདག་གིས་ཀྱང་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་འདི་ཡང་མི་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་མི་སྟོང་བའམ། དེ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །སེམས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །དེ་བས་ན་གང་ཟག་འདི་ལ་བདག་གིས་དངོས་པོ་གཏོང་བར་སྣང་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་ནི་བཻ་ཌཱུརྱ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་དངོས་པོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ་གཞུང

༄༅། །འདང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཟླུམ། པདྨ་ར་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་ཕྱིས་སྐྱོང་བའོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སློབ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་བསླབ་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟོད་མ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྔུམ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཧྲིལ་པོར་གཅིག་ཡོ་ར་ཕྱིས་བརྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟར་ངང་ངོ་བོ་སྣང་བའི་ཚུལ་ཉིད་ཡང་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བས་སེམས་ལ་འདི་ཡང་ཐོག་མ་ནས་རང་བཞིན་མེད་ཅེ་ན་སྐྱེས་པའོ། །བཟོད་པ་ཞི་གཞན་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །ངེས་པ་ནི་སླར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་བསྒྲུབས་པ་ཤེས་བྱ་བར་སྒྱུར་རོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྔོ་བའོ། །ཤེ་ནཱུ་ར་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིག་རྒྱུ་ཆུས་སྣང་དགུ། དཔེ་དམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སྐྱོང་དེ་སྐྱེ་དཔེ་བཞིན་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྔོ་བ་བ་ལ་ཞེ་ན་མ། སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྲ་རབ་ཅན་དང་འཇའ་ཚོན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའོ། །ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་བ་ལ་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིད་དང་དེའི་འཛིན་ནོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིད་དེའི་འཛིན་ནོ། །གཟུང་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རིག་བྱུང་ལས་ལྡང་བ་དགོས་པ་རམ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་དུ་མེད་པ་ནི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །གནས་མེད་པ་ནི་གཟུགས་དང་དབང་པོ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་བའི་ཚིག་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པ

གཞན་ཕྱིན་དྲིས་པའོ། །དཔེ་བརྟན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྲོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའི་ཤུ་ནས་ཤེས་རབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མི་ཡོད་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། རྟེན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལས། སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་པར་སེམས་མི་སྐྱེའོ། །ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །གང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་ནས་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དམིགས་པའོ། །རྒྱུ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་མེད་པར་སེམས་མི་སྐྱེ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའོ། །ཕུལ་རྟག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་རྟག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་མི་སྐྱེ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ནི་ཡུལ་ནི་སྐྱོང་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་ནི་ཡུལ་ཏེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་རྣམས་སོ། །སེམས་ནི་བརྟགས་པ་ནི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །སེམས་ནི་སྤྱོད་པར་རབ་ཏུ་ཞེས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའོ། །མི་སྐྱོ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྟར་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་མི་ཡིན་གྱི། ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་གཅོད་དེ

༄༅། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཟད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པ་ནི་ཕུང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཤེས་པ་དེ་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་དེ་སྒོམ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །དེས་མ་བྱུང་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་དབང་དུ་མ་བྱུར་ལ་ཞེན་སྤོང་དང་། ངང་སངས་རྒྱས་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བའོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པ། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་འཇིགས་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རང་རྒྱུད་ལ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུན་སེམས་ཅན་དམ་པར་བཀོད་ཅེས། གང་ཆོས་སྟོན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་སྐྱོར་བ་དང་། འཆེ་ངལ་བ་དང་། བཀའ་ལ་ཉན་པ་དང་། ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡང་ཐོབ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྒོང་བར་རྟོག་པའོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཅིང་དེ་ལ་སྤྱི་ཅིག་ཏུ་འཛོག་པའོ། །གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་དོན་པ་གང་ཡིན་པ་འདྲི་བའོ། །དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་སྟོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར

སྐྱོན་ཏོ། །མཐོང་བ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་གནས་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ལ་དུ་སྣང་ངམ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྟོང་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཧྲུང་རབ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཆུང་རབ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མི་མཐོང་སྟེ། དེར་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཚོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་མཐོང་བའོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐུས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་མི་མཐོང་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡང་སྐྱེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པས་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཤེས་པ་པས་སམ། སྟོང་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་དམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་ཤོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་ཐར་བ་དང་དག་དང་ལས་འདས་པ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཆོས་གཡལ་བ་བརྟེན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ལུང་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར

༄༅། ། བྱ་བའི་ཚིག་ནི། དེའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །གང་ལས་བྱང་ཆུབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ལམ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལམ་ནི་ས་བཅུ་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐར་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པ་མེད་པའི་རྒྱུར་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བ་ཤེས་པའོ། །ཡང་ན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བ་འམ་གྲོལ་བ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། །དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་སྟོང་པར་ཤེས་པས་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ལ་ཞུགས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་སྒོ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འམ། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལ་བྱའོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པའོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཙམ། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་དེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་དང་

འབྲས་བུར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཞེས་པ་སྨོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་ཞེས་སྨོན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འདི་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཆོས་འདི་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ཞི་འདུ་ཤེས་སྤོང་བ་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིབ་ཆ་གོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ལྟར་ནི་འོག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་གི་མཚན་དེ་དག་གོ། །ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལ་རྟེན་པ་ནི་ཆོས་གང་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་པ་གོ་དང་ཉེ་སྨུལ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟེན་པ་འམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟེན་པ་སྟེ། ངེས་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཀྱང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ལ། ཕུང་པོར་འགྱུར་བ་འང་མེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་རྟོགས་པ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་ཞེས་སུ་མི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་ཀོང་ལྷུམས་པའི་ཚུལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་ངོ་བོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་སྟེ། དེས་ན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་དབྱེར་གཅིག་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀུན་དང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ཀྱང་ཅི་ལ་ཡང་བཅེ་བར་མི་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་འཛིན་པ་གི་མཚན་མའི་སྒོ་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་མི་འཛིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཙམ་དུ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་འཛིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གང་ཡང་ཉེ་བར་འཛིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཉེ་བར་མི་འཛིན་པ་ཉིད་ནས་པའི་དུས་ན་ཉེ་བར་མི་འཛིན་པའོ། །ཡང

༄༅། །ཀུ་མི་འཛོག་པ་ནི་སེམས་པའི་དུས་ན་ཉེ་བར་མི་འཛོག་པའོ། །རྣམ་པར་མི་འཛོག་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་སེམས་ལ་མི་འཛོག་པའོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་གནས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡེ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལྷུར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྟོན་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་ལ་རྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་ནུ་ཐུབ་དང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱེད་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཟད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཤེས་བྱ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་དང་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཤེས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཟད་པར་མི་བྱེད་པ་མེད་པར་མི་ལྟ་བའོ། །ཡང་ན་བདག་མེད་པར་གོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་ལ། །ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉེ་བ་མ་དོན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་གཏོང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་སུ་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་དུ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པ་ཡང་སྐྱེད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བའི་མཐར་ཡང་མི་ལྟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་ནས་མཐོང་བ་ཡང་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷག་པ་ཡང་བསྐྱེད་དེ། དེ་སྐྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་འགག་པ་ཞིག་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་དོན་བསྡུ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན་པར་མངོན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་ནས་མིང་གིས་སྨོས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དྲན་པ་དེ་ལ་གནས་པས་ན་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པའི་དོན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་ཡང་དྲན་པ་དེས་མི་བརྗེད

ཞ། [illegible]

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་མཐར་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་ཇི་སྲིད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རྟོགས་པ་འདི་དྲན་པ་དེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ཞེས་ཚིག་ཕྱི་མ་དང་སྦྱར་རོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཚད་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚིག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་ནི་ཚད་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚད་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་དང་བཤད་ལ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་མདོར་ན་དྲན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཚད་མེད་དེ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་ཡང་དྲན་པ་དེ་མི་བརྗེད་ཅིང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཀུན་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲན་པ་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་དམིགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་ཉིད་དྲན་པ་དེར་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིམ་པ་རབ་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིས་སེམས་ཅན་དང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཕམ་པར་བྱེད་པ་ནི་བདུད་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པའོ། །རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་རིག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཚིག་དེ་ནི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་མི་ཟད་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་ལ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

།།བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་བསྲུངས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཐོབ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་ཡང་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ར་ཡང་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་

༄༅། །རིག་ཅན་ཀྱི། བཞི་པ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཞིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མཐུ་བ་ཡན་ཆད་ནི་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་མན་ཆད་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཞིབ་ཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ནང་པ་ཡང་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་སྤོང་བ་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་ཞེས་ཇི་
ལྟར་བཀག་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་གདགས་པ་ནི་རིགས་པ་འདྲ་མོད་ཀྱི། དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་དང་། བསྐྱེད་ཅིང་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ།
བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་གཅིག་པོར་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་ཆ་བ་སེམས་དཔའ་བ་ཞེ་ན། གང་ཡང་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སྤྲོ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཆོས་གང་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཚུལ་བཞིན་དུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདུན་པ་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །དེ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ནི་གཞང་ངེ་དོན་བར་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་སྔ་བར་སྤྱོད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྡུས་པ་དང་། དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཆོས་དེ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་ཉེ་བར་མ་གྱུར་པའོ། །མི་སྐྱེད་པ་ནི་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཉེ་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་དག་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ཞི་གནས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་མི་

གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་འདིག་ནི་ན་ཡོ་ཉི་ཚེ་སྨོས་པ་རབ་ཕྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུས་བསྡུད་པ་བཞིན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ། འདིར་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར་ངར་མི་གཏོང་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེ་བས་ན་འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །དེ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། གང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་འབད་དོ། །མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཞིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཞིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་ཅེས་བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཞིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཚེ་ཞུམ་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། དེ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་གཟུང་བར་བྱ། །གཟུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རིག་ནི་ན་ཡོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མ

༄༅། ཀཀཱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམས་ནས་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བསྐྱོད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ས་ཀུ་ར་ཛོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ནང་དུ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཞག་ཅིང་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་རྒྱུ་ཉིད་འདྲི་བ་སྟེ། འདུན་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཞབ་དེ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལས་དང་པོ་ཚུལ་བཞིན་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། ལུས་པ་དང་ཚེ་དང་ཡིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་རྣམས་ནི་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་གོ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ནི་ཚུལ་བཞིན་གྱི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །དེ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་ཞེ་ན། གང་བསླབ་པ་གསུམ་མཐར་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཞེས་ཏེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཉིད་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སོ། །གང་དག་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་བཅུ་སྟེ། དང་པོ་ནས་ལེགས་པར་མ་བླངས་པ་དང་། ཧ་ཅང་བསྐྱེད་པ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། ལོག་པར་སྨོན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་སྤྲོ་བ་དང་། ཡི་དམ་བླངས་པ་ཉམས་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་དང་པོ་ནས་ལེགས་པར་མ་བླངས་པ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཡིས་འཇིགས་པས་སམ། རྐུན་པོས་འཇིགས་པས་སམ། འཚོ་བ་མེད་པའམ། དེ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་གྱི

ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲོན་པར་འགྱུར་བ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ནམ་ཀྱང་དེ་ཚེ་མེད་པ་དང་། འགྲོད་པ་རྒྱུ་བ་དང་། བསླབ་པ་རིག་ནས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་གསོག་པར་འཛིན་པ་བགད་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་ཡིན་པ་ལ་འཇོག་པར་
སྨྲ་ར་ཅེ་རྒྱུད་པ་དེས་དགོས་བའི་བར་འདུག་ཅེ་པ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལ་ལ་དག་ཏུ་ལོངས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅའ་བ་མེད་ཅེ་ཉེས་པ་བྱུང་ནས་ཡང་སླར་ཆོས་བཞིན་གསོ་བར་མི་བྱེད་པ། ཉལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་
རྣམས་ལྷུར་ལེན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ལོག་པར་སྨོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལམ་འདུལ་ཞུགས་ནས་སམ། དཀའ་ཐུབ་འདིས་ལྷ་འམ། ལྷ་གང་ཡང་རུང་བའམ། སྐྱེ་བ་དང་བ་སྒྱུར་སྐྱོང་ལྟ་བུར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་
ལམ་དང་། འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་དང་། འདུལ་བ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་འདུལ་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་འཚོ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཚོ་ག་མི་ཤེས་པ། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། གཡོ་
དགའ་བ་བགད་དང་དགའ་བ་བསྒྲེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཚོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་པའི་བསོད་སྙོམས་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་ནས། འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལ་ལ་དག་ཚེ་རྣམས་ལ་གཉན་ལ་ཆ
བ་དང་། ཐལ་བའི་ཉེན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་དཀའ་ཐུབ་མི་བཟད་པ་པར་འཛིན་བར་འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཀུ་ཆུང་བར་མི་སྤྱོད་པ་ཞེ་ན། ལ་ལ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལམ་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ཉིད་དམ། བརྟུལ་ཞུགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་བ་དང་། གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་
ལྟ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡི་དམ་བླངས་ཏེ་ཉམས་པ་ཞེ་ན། ལ་ལ་དག་ཐམས་ཅད་དམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོད་མེད་ཅིང་སྲོག་གཅོད་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོལ་འབྱེད་པ་ལ་མི་འཛེམ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཅིག་པའི་ཆོས་ཅན་བཅོད་དུ་རུང་བ། ལུང་བོང་ལྟར་རྒྱུ་ཏུ་སྤྱོད་པ། དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་དགེ་སློང་དུ་ཁས་འཆེ་ལ་ཀྱེ་ཆེ

༄༅། །ཀུན་ནས་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ཧེ་ཏེ་དེ་ན་ཞེན་ཆགས་པ་པོ། །ཀྱང་དག་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་ཏྲི་ཀྲི་ཏི་ཞེ་ལ་སྐྱེ་མས་ལས་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ག་ཡེང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་བཟའ་བ་དང་། ཤུགས་ལྡན་ཤར་བ་དང་། ཁྲུས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། འདུ་འཛི་མང་པོ་རི་ནང་ན་གནས་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཆད་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤྱོབས་ང་རྒྱལ་གྱིས་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་ལས་བུ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །གང་འདི་ལྟར་ན་མས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྟག་པར་མཆན་ཅན་པ་རྣམ་ཐར་འགྱུར་བའོ། །གང་དག་གཞན་གྱི་སྔ་བ་ལ་སྐྱེ་མས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྔོན་སོང་བའི་སྒྲས་ཕ་ཞེ་གཅིག་ཀྱང་དག་ལས་མི་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལས་རྣམ་པར་མཐོང་བས་ཕ་མཐའ་རྒྱུ་བསྟན་བ་དང་། གྲིབ་བ་དང་རྩེ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གོ་དང་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་འབྲུ་བསྡུས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞེས་པ་ཐབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཆད་ལ་སྤོམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡིན་བ་ཏུ་ཕྲན་ཅན་དག་དང་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་སོ། །སྐྱེས་པ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཕོངས་པ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཞེས་ཀྱི་ཕུང་བའོ། སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཞེ་ན། །དེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཅི་ནི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་སེམས་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་ཏེ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ལ་བཅིངས་ཤིང་ཕྱུང་ངོ་ཞིང་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཕྱི་ནས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་མཚན་མར་གདགས་པ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཞེས་བྱའོ། །ཀ་ལ་དེ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་དེ་དག་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་

དཔལ་མེད་པས་སྤྱད་པའི་ཉོན་ཡབ་མི་དགོས་སོ། །ཐུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་ཉོན་པ་ཡང་ཧི་ལྟར་ཕུན་སུམ་པ་ལ། །སྟོབས་མེད་དགེ་བའི་ཚོགས་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པའི་ཚིག་མ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཞེས་པ་འདི་སྣང་བ་ཞེས་བའོ། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་དུ་མི་གནས་པ་ཡང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ནི་རྟེན་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་འདི་བ་གཅིག་ཆ་བ་ཅན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ལོ་ལ་སྐྱེ་བས་ན་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ཕྱུག་པའི་རྣམ་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཀུན་དང་མི་མཐུན་པ་བག་ཆགས་ཀྱང་དང་མི་མཐུན་པ་བྲལ་ནས་ཐུབ་པ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ཞི་རྣམ་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཅི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དང་དམིགས་པ་བཅས་པའོ། །འདི་དག་ཅེས་བྱ་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྔགས་བཞག་ནས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ན་དེ་ལ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། །སྤོང་བར་བྱེད་པ་གཉིས་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་པ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཉིད། འཕགས་པ་འདི་ལ་ཞེས་ཀྱིས་མ་དོན་སུམ་དུ་ཕྱུར་པ་ས་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་སྐྱེ་གས་ཏེ། ཤེ་ན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བསྡན་ནས་སྦྱིན་པ་བའི་ཕྱིར་ཀྱང་སེམས་ཅན་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་དག་པ་ཞིང་གསུམ་པ་ལ་འབར་བ་གཞན་ལུགས་པ་བ་སྔོ། །དགེ་བའི་ཚོགས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤྲིན་བའི་སྦྱོམ་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱོམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་འདི་ལྟར་དང་ལྡན་པ་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཉེ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་བསླབ་པ་གསུམ་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཚང་བ་གསུམ་རྒྱུ་ར་བའོ། །བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཉོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཙི་ཅི་ཕྱིར། ཚད་མེད་པའི་ཚིག་གི་མཇུག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དགེ་བའི་ཆོས་བཞི་སྤྲིན་པ་གཞན་བ་སྟེ་ཟས་བའོ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སོ། །འདུན

༄༅། །ཡིད་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེད་མེད་དོ། དེ་ལྟ་བ་ལས་འདྲ་བ་ཡང་ཚད་མེད་པས་རྟེན་པས་ན། ཇི་ཙམ་མེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བརྟན་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི་འདུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་འདུན་
ཞིང་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ལ་འགྱུར་བས་ན། འདུན་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་ཅིང་ཉམས་པར་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ལས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་མོས་ཤིང་ཚད
ཤིང་རྟོག་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་ལྡང་བ་ནི་བ་ལས་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྐྱེ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་གནས་གང་ཡང་དགེ་བའི་
ཆོས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་སུ་ཡང་མེད་ཏེ། གནས་པ་ནི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡལ་བ་ལས་དེ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །བསྒོམ་པ་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་བ་ལ་པ་ཡང་ཆུང་ངུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དཀའ་བ་ཡང་དེ་ཉེས་པ་ཡང་དམིགས་པ་བར་སྐྱེད་པའོ། །ཕྱིར་ཡང་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་སྒྲུ
བའི་ཕྱིར་ཆུང་ངུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་ཡང་སྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱུ་ཞེས་པ་དང་དཔེར་ན་ལས་པར་མི་འགྱུར་བ་དོན་གཅིག་སྟེ། སྐྱེས་པ་རྣམ་པར་ཞིག་པས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་ཅུང་ཟད་ཀ་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཉམས་པ་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་བརྗེད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ནི་བ
འཕེལ་བ་ཐམས་ཅད་དམ་པར་སྤེལ་ཞིང་ཅི་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱ་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེད་པས་ན། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་ཅི་ཕྱིར་བྱུང་ཞེ་ན་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཐར་ཕྱུག་པ་ནི་བདུད་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི
སྙིང་པོ་མཆོག་གི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆུད་མི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པར་མི་འགྱུར། ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱ་ཆེར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ། ༄བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི

བར་དུ་མཐར་མ་ཕྱུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོ་རྩེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟབ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ནུས་པ་བཞིས་བྱུང་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར་དེ་ཚེས་བྱ་བའི་ཐིག་ཆོགས་སོ། །ཡོངས་སུ་ཟད་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་འགྱུར་པའི་ཚོགས་དེ་དག་ཉིད་ཐྲས་བུ་ཆས་པ་པར་སྨིན་པ་སྦྱོང་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་དག་པའི་སྦྱོང་བ་བཞི་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།འདུན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་པ་ཤར་རྡུ་ནི་ཐུག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་འདུན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྡུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་བསྟུན་པ་འམ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བཤད་པའོ། །རྐང་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའམ་གཞིའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་། གཞི་དང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤོང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་རྩ་བའི་ཏིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་སེམས་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཡང་དག་མཐོང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞི་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ནམ་མཁའི་མཐར་ཕྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་ཀང་གྲུས་པ་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། དད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི། གང་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ནི་གང་ཚེ་རབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚེ་འདི་ལ་སེམས་ནི་སྔོན་གྱི་སེམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། མྱུར་དུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་ཅེས་ཉམས

༄༅། །ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པ་ལས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་གི་རྩ་བའི་རྟེན་དང་གནས་ནི་ཤེས་བྱ་བ་ལ་དེ་དག་ཉིད་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཀ་གམ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་གི་རྩ་བ་རིག་བཞིན་མ། ཉེ་བར་ལྷུར་པ་ཉིད་ཚད་མེད་པ་བཞི་དག་གོ། །དེ་དེ་ལ་རྩེ་བའི་སྐྱུ་ཉི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དང་གནས་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྒོམས་དགོས་པས་སོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་ལྷུར་ནུ་རྩ་བའི་རྟེན་དང་གཞི་ར་འགྱུར་…སྐྱུམ་པ་ལ། དེ་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསྒོམས་ན་ནི་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཤེས་བྱ་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་བསྒོམས་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །བསྟན་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །བསྒོམ་པ་ནི་དེ་རི་ནོ་གཏུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །མང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའོ། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་སུ་བཙུད་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ནི་མ་རུང་བ་ཐོག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་བཞི་ཐམས་ཅད་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཡང་བ་ཐོབ་པའོ། །རང་གི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱུར་དུ་འཇུག་ཏུ་བཏུབ་ཅིང་གཞིད་དང་སྙོམ་པ་དང་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པའོ། །སེམས་ལ་ཡང་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྔར་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་འཇུག་ཏུ་བཏུབ་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་མཐོན་པར་ཕྱུག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་པའོ། །འདུན་པ་ལས་སམ་བརྩོན་འགྲུས་ལས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་བསྒོམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ཉིད་ལ་བྱ་བར་འདོད་དོ། །ཡང་ན་འདུན་པ་ལས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚིག་དེ་བཞིན་ནི་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡི་གནས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན

ཏོ། །ཁང་པ་ནི་འདིར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གནས་ལྟ་བུར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་འདུན་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་གང་ཆོས་དེ་དག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཞེས་
བྱ་བས་འདུན་པའི་ཉིད་དེ་བརྗོད་ཏམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། འདུན་པ་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་པ་ཞིང་མོས་པ་དང་དད་པ་བྱེད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བརྩོན་འགྲུས་ནི་གང་ཆོས་དེ་
དག་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་སྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་པའོ། །སེམས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ནི་གང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་གསུམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ནི་གང་ཆོས་དེ་དག་ལ་རྟོག་པའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་ནི་གང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་ཞེས་འཇོག་པ་བསམ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའོ། །དཔྱོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ནི་གང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔྱོད་པ་ནི་གང་ཆོས་དེ་དག་ལ་
མཁས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔྱོད་ན་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་བསྒོམ་པ་ལ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདུན་པ་ནི་ནམ་ཞིག་ན་བདག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སྙམ་ཞིང་། སྒོམ་
པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིག་གྲུ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །རྩོལ་བ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བའོ། །དད་པ་ནི་སྦྱོར་བ་འམ་བཏང་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་དད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་དགའ་བ་བསྐྱེད། ཡིད་དགའ་
བར་གྱུར་པའི་རིམ་གྱིས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བའོ། །དྲན་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཟིན་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །སེམས་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་། མཐུན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་། མཐུན་པའི་ཞུགས་པ་དང་དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་ནམ་སློང་

༄༅། །བཞོ༔ །བཏང་སྙོམས་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དགའ་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་སྒྲུབ་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པས་ནི་མཐར་དང་ཕྱུང་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །དཔྱོད་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་དགའ་དང་ངང་ག་བྱུང་བ་མངོན་པར་བྱེད་པའོ། །སོས་པ་ལས་བྱུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དངོས་པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་རྣམས་ཉི་དེ། ཚོན་མ་རྟོགས་པས་དངོས་པོ་འདི་ལྟར་སྤྲུར་ཅིག་ཅེས། མངོན་ལུས་དང་མ་ཕྱུར་པ་ལ་སེམས་ཀྱིས་མོས་པ་བསྐྱེད་ནས་བརྩལ་བ་ལས་འགྲུབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ཐུས་པ་རྣམས་གདོན་སྒོ་ཙི་དང་འབད་པ་དང་བརྩལ་མི་དགོས་པར་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་སེམས་པ་སྐྱེད་པས་དབང་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྫི་ཙམ་ཉམ་པ་ར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱུ་ཆེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་འདི་ལྟར་ཕྱུར་ཅིག་ཅེས་མ་ཕྱུང་རང་ངང་གི་སེམས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་ཐུབ་པ་རང་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་ནི་མཐར་ཕྱུང་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་པའོ། །ལྷ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཡ་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པ་འམ། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ཕུབ་ལ་གནས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཐུབ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའོ། །སྐྱེ་དམ་པ་བཞིན་ཏུ་ཐོགས་པ་ཡོད་པའི་རྫུ་དམ་ར་ངན་འདྲུབ་པར་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ། །ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་དང་འདྲ་བར་ཕྱི་མ་ཞི་མཐའི་བར་དུ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ

ཀྱི་རྟོན་པ་བཞི་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ||དད་པའི་མཆོག་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཆོག་དང་། དྲན་པའི་མཆོག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་མི་ཟད་པ་ཡང་དད་པར་བྱ་བ་ཆོས་དང་རྟོགས་པ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དང་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །འདི་ཡང་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ནི་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དད་པ་མཆོག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དད་པའི་དབང་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དད་པ་མཆོག་དམ་པ། ཁྱད་ཞུགས་པ། བླ་མར་གྱུར་པ། བླ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དད་པའི་མཆོག་ལ་ཡིད་ལྟ་བ་དང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་གི་བར་དུ་སྦྱར་རོ། །དད་པ་ཉིད་དད་པ་དང་པོ་ཡིན་པས་ན་དད་པའི་དབང་པོ་སྟེ། དབང་པོའི་དོན་ནི་ཕྱིས་བཤད་དོ། །དད་པ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། སེམས་དང་བདང་། ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་པ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་བཞི་ལ་འདོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་འཁོར་བ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྔོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་སྲིད་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡན་ཆད་ཆོས་གཅིག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་དད་པས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐེག་པ་གཞན་ལ་འདོད་པ་མི་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཆོས་གཉིས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཀག་ཀྱང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ནི་ཆོས་གསུམ་མོ། །སྤྱོད་པ་དང་མི་ཟད་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ངེས་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་བཞིའོ། །[illegible]

༄༅། །པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ལྟ་བས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོད་པར་ལྟ་བ་དེ་ལ་དད་པའོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་དད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྟེན་པ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོད་པར་ལྟ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་དད་པ་སྤྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་དང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པའོ། །སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་མཐིམ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །ནུས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞུགས་པ་ཕན་ཆད་དོ། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་འདོད་པ་མི་སྐྱེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་དོན་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ངེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་དད་པའོ། །དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའོ། །ངེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ཉིད་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་བའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་ཆེན་ལས་འབྱུང་བས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བགག་པ་ཉམས་ཆམས་པ་མི་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤོང་བ་པར་མི་བྱེད་པའོ། །སྤོབས་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྤོབས་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྙེགས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཆོག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དད་པར་བསྒྱུར་བ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བསྒྱུར་བའོ། །དྲན་པའི་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་དྲན་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་དྲན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་མི་གཅོད་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་པར་མི་བྱེད་ཅིང

འཇུག་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པས་ནི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་གི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་རྟོགས་པའོ། །གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཤེས་པའོ། །སོ་སོ་རང་གིས་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །[illegible]ཅིག་གཞན་གྲོགས་ལ་[illegible]པ་ཡི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ཚིག་གཅིག་གིས་ཐོས་ནས་ལས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཕྱིར་བསྟན་པ་ནི་སེམས་རང་ཡང་གཞི་གཏོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་ན་ནི་བསྙེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་མངོན་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་[illegible]དུ་མཆོད་ཞིང་། ལ་སྔགས་པ་བར་འཚོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ངེས་པ་རྣམ་པར་འདུས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་འདུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་ནི་དབང་པོའི་དོན་ཏེ། དད་པའི་དབང་པོས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དད་པས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་ནི་མཐུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དྲན་པའི་དབང་པོས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེས་ནི་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོས་ནི་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །དབང་

༄༅། །ཡོ་ལྔ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཉི་ཤུ་པ།། །།དད་པ་མི་ཆུགས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མི་ཆུགས་པ་དང་། དྲན་པ་མི་ཆུགས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་ཆུགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་མི་ཆུགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་འབྱུང་བ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་འདི་ཉིད་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དབང་པོའི་ཚེ་ན་ཉིད་དང་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་མཐོང་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྨན་པར་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དབང་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ་མཐུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆུགས་པ་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་དེ་དག་གིས་དང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པས་དེ་ལ་དང་བར་བྱེད་པ་མི་ཟད་པའམ། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་དད་པ་ཟད་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན་མི་ཟད་པའོ། །དད་པ་མི་ཆུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དད་པའི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པ་ཞིང་། མ་དད་པ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་གསུངས་ནས། དེ་ལ་དད་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དད་པ་མི་ཆུགས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་མི་ཆུགས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྦྱར་རོ། །སེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲ་བ་པ་དང་ཞི་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། བྱ་བར་འདོད་པའོ། །དད་པ་ནི་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སེམས་དང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པའོ། །མི་བརྗེད་པའི་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ནི་དེ་མི་ཆུགས་པ་དང་། དེ་ནི་དད་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདུད་སྡིག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན

ཏོ། །ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གང་ལ་སེམས་པའི་མོས་པ་དང་དང་པོའོ། །འགྲེལ་བར་སྨྲེ་ང་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་དང་དུ་འཇུག་པའོ། །འདུན་པ་ལྡོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་ལྟ་ཚོགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་གཞན་ཉམ་ལ་འཇུག་པར་སྐྱེད་པའོ། །བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ནི་མོས་པ་ལས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཡང་ན་ཉེན་པའི་ངེས་ནས་མོས་པ་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་ནི་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་པའོ། །སེམས་པའི་ཉེས་ན་དང་པ་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་ནི་བསྐྱུམ་པར་མི་ནུས་པའོ། །བསྒོམ་པའི་ཉེས་ན་དང་པ་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་ནི་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་མི་རྩོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་པ་གང་དང་ངང་རྩོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་ཀྱང་བསྟན་པ་གང་དང་ནང་དགོས་དགེ་བ་གང་ལ་རྩོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དགེ་བའི་ཆོས་གང་དང་གང་ལ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་དང་གང་བྱེད་པ་སྟེ། རྩོམ་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྩོམ་པར་བྱེད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དེ་ཕན་ཆད་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྩོམ་པ་ཉིད་སྦྱོར་བ་དང་དེ་ལའོ། །སྟོབས་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུ་སྐྱེད་པའོ། །སྲ་བ་བརྟན་ཕྱོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་ཞིང་མི་ཟློག་པ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྟོབས་སྐྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུ་སྐྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གནས་དེ་ལས་མ་བརྟལ་གྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གནས་དེ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷ་རབ་ཙལ་པའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕམ་པ་མི་ཚུགས་ཀ་ཞེས་གང་དྲན་པའི་སྟོབས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་དྲན་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའོ། །ཆོས་ཞིག་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་དང་[illegible] །དྲན་པའི་གནས

༄༅། །གང་དང་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཀ་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ནི་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ནི་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པའི་དྲན་པ་བདེ་ལ་སོགས་སོ། །ཉེན་མོང་ཀ་བ་གང་ལ་ཡང་རྡུང་བས་སྐྱོང་བར་མི་ནུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། བཞི་དང་། རྨུགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་མི་ཐེབ་པར་ཕྱིར་ཞིང་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་ནུས་པའོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དྲན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི་དྲན་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའོ། །འཛེམས་པ་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའོ། །མི་བཟི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་ཉམས་པ་ཉིད་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཤེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །[illegible] ཐམས་ཅད་[illegible] ཤེས་ནས་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་སྟེ། །འདི་ལ་ཡང་དེ་སྔོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་སོ། །[illegible] ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་དུ་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲ་ཅི་ཙམ་ཀྱི་ཉམས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ། །དེའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཉམས་པ་ཀར་ཐོས་ཀྱང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅི་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་ཅི་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དབང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་མི་ཚུགས་པ་ནི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ་དེའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་བས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ

ཤེ།

ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་སོ། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་དགའ་བ་དང་མཐུ་བ་ཡང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགའ་བ་དང་མཐུ་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་དེ་ནི་དོན་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་སོ། །ཆོས་ལ་དགའ་ཞིང་མཐུ་བ་ལ་ཡང་སྤྱོད་མོད་ཀྱི། དགའ་བ་ཞིང་མཐུ་བ་དེ་བསམ་གཏན་དེ་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཏང་སྙོམས་ཀྱི་མི་འཇིགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་དེ་ནི་དོན་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡང་ཞུགས་སོ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་གནས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕམ་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་དེ་ནི་དོན་གྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལ། བསམ་གཏན་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་ཅ་ཅོ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་དང་། དགའ་ཞིང་མཐུ་བ་དང་། གཏང་སྙོམས་[illegible]ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕྲོག་ཅིང་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་འདི་ཉིད་ནས་ཀྱང་མི་གཏོང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་དེ་དག་གི་དབང་དུ་འགྱུར་ནས། [illegible]ཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཞིག་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སླར་འདོད་ཁམས་སུ་ཡང་བབས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་མི་ཆུགས་པས་ཞིག་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དང་རྗེས་ཞུགས་ནས། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལ་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

༄༅། །ཀ་སུ་ར་ས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ནི་རིག་པའི་གནས་བཞི་འོ། །བཟོ་དང་། གསོ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། སྒྲ་རིག་པ་རྣམས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་ནང་རིག་པ་སྟེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། །མི་མཐུན་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྒྲིབ་ཅིང་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པའོ། །ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཤེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚེ་རབས་ཚེ་རབས་སུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་རུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ། །གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡམས་ཏེ། རིགས་སུ་རྫོགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཚེ་རབས་ཚེ་རབས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་དང་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེས་ཤི་ཚེ་བརྒྱུད་ལས་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི། །བཟོའི་ལས་ནི་རྟ་བ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་ཏེ། བཟོ་རིག་པ་དང་གསོ་མི་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །རིག་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་རིག་པ་འདི་དག་ནི་ལྷག་མ་གསུམ་བསྡུས་ཏོ། །སྨྲ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ངག་གི་སྒོ་མ་ནོར་བ་དང་། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སོ། །སྨོན་ལ་ནི་མཚོན་ཆ་འཕེན་པ་དང་། སློང་ཕྱིར་འདེགས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩེ་བའོ། །མངོན་དུ་ཕྱུང་ཕྱུར་བ་ཅི་ཤེས་པར་ཕྱུར་བའོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཡས་སུ་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཚ་ཡང་ཤུ། བྱ་དཀའ་བ་བཞིན་བསྒྲུབ་ཅིང་ཤེས་པར་བྱ་དཀའ་བའོ། །བཟོད་པར་དཀའ་བ་ནི་དངོས་སྦྱིན་པ་ན་སྒྲུབ་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་དཀའ་བའོ། །ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ནི་ཕྲུས་སུ་ཐོབ་པ་རྒྱུད་དཀའ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དང་གང་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དངོས་པ་ཐོབ་པ་མ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཤེས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལ་

ཞེས་བྱ་བ་འཁྲིགས་མེད་དང་བདུད་ཀྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྐུས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་བརྗེ་བ་ནི་དེ་དག་གི་ཤེས་པས་མི་ཐུབ་པའོ། །ཕྱིབས་ཡུ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་། དགའ་བ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། བག་ཡངས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་བསྡུས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པར་ཡང་དགུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཟད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལ་བྱའོ། །དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འམ། གྲོགས་ཡིན་པས་ན་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཞེ་ཕྱིར་བཤད་དོ། །དེ་དག་མི་ཟད་པ་ཡང་ཐུན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའོ། །དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་ཉམས་པ་འོག་ཏུ་ཆུད་ཅིང་། དྲན་པ་ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་[illegible]་པ་སྟེ། དེ་རིང་པང་དྲན་ནས། དེ་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན། བཏང་སྙོམས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བར་དུ་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་བཞིན་[illegible] །ཆོས་རྣམ་པར་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་སེམས་ལ་གཞན་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་[illegible] །ཆོས་རྣམས་[illegible] དེ་ལས་རྟོགས་པ་དང་། ལམ་ཏེ་སྟོན་པའི་ལམ་ཤེས་རྟོགས་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །སོ་སོ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་[illegible] །ཆོས་རྣམས་ལ་[illegible]

༄༅། །དེའི་ལམ་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་འོད་དང་ལྡན་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་བགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ལམ་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། ལམ་དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྟོགས་པ་པ་སེམས་པ་ལ་རྟོགས་ལ་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བས་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་ཏེ། ནས་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ནི་དྲན་པའོ། །རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་གཞི་དང་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པས་སོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གང་དང་གང་། གང་གི་ཚད་དང་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སུ་རུ་དེ་ནི་སྣ་དང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དཔེར་ན་བྱང་བའི་ཆོས་ནི་དེ་དང་དེ་དག་ལ་འདི་ནི་འདི་ཡི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་དང་གང་གི་ཆ་ལ་གཏོགས་པ་ཞེས་ཤིང་། ཚ་ཚ་རང་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་པའོ། །ཁ་དོན་དང་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་པ་སྣང་དང་དག་ཏུ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ལ་བུ་སྟེ། ངེས་པའི་དོན་རྣམས་རྣམ་པར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ཀྱི་ཆོས་གང་དང་གང་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་དེ་དག་སོ་སོའི་སྐད་ཆ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་པར་ཞེས་པའོ། །ཁ་སྟོན་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་རྟེན་པ་བཞི་བ་སྟོན་འཕྲུལ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། དེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་སྟོན་འཕྲུལ་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ་དང་བསྟན་པ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆོས་དེ་དགོངས་ལ་ཟེར་བ་ཞི་བརྗོད་པ་རབ་འཛིན་པ་བསྟེ། ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་བཙམ་པ་ཙ་དང་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི

བའི་ཆོས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །ཕྱིབས་ནི་ཡི་ལོ་རི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །བཏུལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཚུགས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་པ་དེ་ནི་ཁོ་བ་བསྒྲུབ་བཞིན་དུ་ངོ་བའོ། །འདུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ཆེས་ཉམས་ཆུང་བའོ། །མཐུ་ནི་བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་རྫོགས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་མི་ཕྱེད་ངང་བའི་བསྒོམ་པ་རྒྱུན་དུ་བྱ་བ་མི་གཏོང་བའོ། །ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། ས་བཅུའི་ལམ་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །ཕྱི་ནི་དེ་དག་གི་དོན་ཏེ་དུས་མ། ཆེ་དང་ལྡོ། །བརྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཤེས་བྱ་བ་ཞི་ལ་ཡང་དག་པ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱ་བའི་ཕྱིར་ཆེ་ག་གོ། །དགའ་བ་ནི་ཁྱུ་འཕྱེལ་བའི་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་དགའ་བ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དགའ་བ་ཡིད་སྒྲ་ཏུ་གང་གིས་ཤ་གང་ལ་བསྙུགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་མཐུན་པ་སྣང་བ་པའི་དགའ་བ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ཞི་སྐྱ་སྦྱང་ཉིད་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐོབ་པར་དགའ་བ་ཡི་དགའ་བས་སོ། །ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་གྱི་ཐབས་རྣམ་དོ། །དེ་ལ་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། སེམས་རབ་ཏུ་མོས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་བའོ། །མ་འོངས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས། སེམས་ལ་མོས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས། སེམས་ལ་མོས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའོ། །དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱུང་ནས་སེམས་ལ་ཤུགས་ལ་ངར་སྦྱངས་པ་བརྒྱུར་བ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་མགོ་ང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ལ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་མགོ་ང་བ་ཞི་མི་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཞུམ་ཞིང་དཔྱག་ལ་བ་མི་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཁ་ཅིག་འདྲེན་པ་ནི་དགའ་བ་སྐྱེད་ངང་ངེས་ཏུ་ཁྱབ་ནས་ལུས་སྦྱངས་ཤིང་ལྷུག་པ་པར་འདུག་པ་སེམས་ཀྱང་ཆེས་པ་འདི། །གང་ཞིག་སྦྱང་བ་ནི་དགའ་བ་བདེ་བ་དེ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་བསྐྱེད་པ་བསྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཤུགས་དྭངས་སེམས་ལ་སྐྱ་རྫ་ཞིང་བ་བསྐུལ་བས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལུས་ལས་ལྡང་ཞུ་བ་ཞིང་ནི་རྣམ་པས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྟེན་དུ་སྐྱུར་ན་ཉེས་ཉིད་བསྒྱུར་བའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེན་གྱི་ཤེས་ཀྱི་མཐུན་པ་སྐྱུན།

༄༅། །པའོ། །སེམས་ཀ་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཉམས་པ་དང་། ཐོད་པའི་ཐབ་དང་རྨུ་མཁྲུ་རོལ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་བརྫོན་རྟོགས་ཤིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་པའོ། །དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་དགར་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནས། མཐོང་ནས་ཀྱི་ཡ་མ་ཁབ་རྡུ་ཏུ་ཆོད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་ལ་འཆི་ཚོ་ཡོད་པ་བཀྲམ་ས་ལེབ་གཞིས་ཏུ་བབ་བསྒྲུར་ཏོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པའི། གང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན་ཞེས་གསུ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་གང་ཟག་གཉིས། དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཅིས་འགྱུར། །གང་གིས་སྨྲས་ན། གཞུང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ངང་ལ་ཞེན་མས་ལས་སུ་རུང་བ་ལས་སྤྲང་ངོ་ཞོ། །གང་སྦྱངས་པ་རྩེ་དེ་ཉིད་ལམ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱུང་ངོ་ཞོ། །དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་སྐྱེས་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་འཇུག་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཞི་བའི། ཞི་གནས་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སྦྱར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པའི། གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ལ་དབའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་ལས་ཆེད་དུ་བཞེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་སུ་ཡང་ཡི་ལ་ལྡན་ཏེ། ཐེད་ཀྱི་སེམས་སུ་མི་ཡེང་བའི་རྒྱུ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆེས་འགྱུར་རོ། །སེམས་གནས་པ་ན་བཏང་སྙོམས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་ཐག་ཤུ་ཆེས། །ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འཚང་བ་ཐོབ་པར་མཐོང་རྒྱུད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། སོང་བ་རབ་བསྒོམ་ས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་བའི་ཚེ་མི་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་གཞོལ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་དེ་དག་མཚོན་པ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མ་འདོམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི། སྤྱོད་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཆོག་སྟེ

ཚིག་དེ་དག་ནི་སོ་སོ་རེ་སྐྱེ་བོ་རེ་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའོ། །ཁམས་ཐོས་པ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་རབ་ཙམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་རིག་ཅི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཀྱི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་དང་། ཐ་དད་མེད་པར་ཤེས་ནས་དེ་གཉིས་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བས་ན་ཁྱུར་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱུར་འབྲེལ་པ་ནི། གང་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱུགས་པ་བསྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་གང་གི་དབང་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཆགས་པ་དང་། ཡོངས་གྲོལ་ལས་སེམས་ཀུན་ཏུ་མི་ཟིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྙེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་མཐོ་བར་མི་སེམས། མ་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་དམའ་བར་མི་སེམས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་མི་སྐྱོད་པའི་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །གནོད་པ་མེད་པ་ནི་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་གནོད་པར་མི་ཚོར་བའོ། །འཛེམས་པ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་འགྲས་པ་མེད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལམ་དང་མཐུན་པས་ནི། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་སྟེ། བཏང་སྙོམས་པ་ལས་འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་རབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ཡང་། དེ་ལ་དྲན་པ་ནི་རྟེན་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བས། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེས་ཧྲིལ་དཔར་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ར་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དེས་རྒྱུད་ཡི་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། །དེ་ལ་ཤིན

༄༅། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཉེས་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྔོན་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ངང་གིས་འབེབས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་ཐོགས་པ་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། དབུལ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བྱུར་བ་དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐུ་ཆེ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྨྲས་པའི་
ཐབས་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ལ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པས་ནི་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་སྦྱོར་བ
ལམ་བསྟན་པར་སྦྱར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་ཡང་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཟད་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་དག་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ནི
བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །སྟོབས་རྣམས་ནི་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ལམ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བ་ལས་བཟློག་པས་ན་ཡང་དག་པའོ། །རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡོངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་སྟེ།
ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། [illegible] མེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཕྱིར། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་[illegible]ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

འདག་ཆུ་ལྷུ་བ་ལམ་ཕྱུང་བཞིན་སྦྱངས་པས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཡང་མཚན་མར་ལྟ་བ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་ཡིན་པའོ། །འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཇི་ཙམ་དུ་མཚན་མར་ལྟ་བ་དེ་ཙམ་ཉེས་པ་ལས་འབྱུང་བས་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ལྟ་ན། དངོས་པོར་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་སྤོང་བ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་བཀག་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དག་ལ་མི་རྟོག་པ་བས། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པས་མི་སྐྱེད་པའོ། །རྨོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པ། འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིན་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་བཀག་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བདག་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་གདུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་རྗེས་བདག་དང་གཞན་ནང་དང་ཆགས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །མི་གནོད་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་སེམས་དང་ལུས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་འདྲ་ནི་ཚེ་ལམ་དང་མཐུན་པའོ། །མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་ངོ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིག་དང་སྨོས་པ་སྟེ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མི་གནོད། འཕགས་པ་དེ་ལ་མ་དེ་སྦོན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྲུགས་པ་བཙལ་སྤྱོད་ལམ་པ་མི་དགས་ནས། མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་ཞེས་བྱ་རོ། །ཞི་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་འབྱུང་བ། འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིན་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐར་འཇུག་ཅེས་ལ་

༄༅། །ཁལ་སོ་ཕན་པ་པ་གསུངས་སོ། །ལས་གནག་པ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ། །ལས་དཀར་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་པོ། །ལས་དཀར་གནག་ནི་དགེ་བ་བཅུ་མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པའོ། །ལས་གཞན་མི་གནག་མི་དཀར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཐེག་པ་མེད་པ་ལ་ཁམས་ལ་ཕོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་འགྱུར་བ་མ་འོངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལས་ལ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཉེ་དང་རྗེས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པར་ཡང་མི་རྟོག་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བར་བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་ན་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བས་བསྡུས་པ་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་པ་བསྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་འདིར་མ་བཤད་པའོ། །དགེ་སློང་བ་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་དང་གནས་མལ་དང་ནད་ཀྱི་སྨན་གྱིས་ཕོངས་པའོ། །གསོ་སྦྱོང་བའི་དུས་ནང་རྩེ་མ་ཀྱི་ལ་ཚེས་པ་པའོ། །ཚིག་གཏང་བ་བཟང་པོའི་དང་རྩུལ་ཚ་ཚ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་པའི་ཚིག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བཅོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དག་པའོ། །ཁྱིམ་ཐབ་མེད་པ་ཉིད་ནི་བཟའ་ཟླ་ཡང་མེད་པའོ། །འཕགས་པས་བསྔགས་པའི་ཡོ་དང་བཤད་པ་ལ་བྱ་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚེ་བ་དེ་འཕགས་པས་བསྔགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྩོལ་བ་གང་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྩོལ་བ་གང་ཕྱིར་ཞེ་ན་བརྩོལ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་བདེན་པ་བཞི་དང་མཐུན་པ་ལ་ཁྱིམ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་ཞི་ལམ་དུ་གཏོང་བའི་རྩོལ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དང་མཐུན་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ཐོབ་པ་བསྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ཅིག་ཏུ་གཞག་པའོ། །མི་བསྙེལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་པའོ། །དྲན་པའི་ཡང་དག

པའི་ཕྱུག་བ་དང་མཐུན་པས་སོ། །ཀྲུ་ཀྲུ་མེད་པའི་ཡོན་པའི་ལྷུན་སྤུངས་བས་སོ། །བའོར་བའི་སྐྱུར་ཀྱི་ཤེས་དམིགས་པ་ལ་ལྟ་བའི་ཉི་ཚེ་མོང་ས་པ་རྒྱ་ཤེལ་སོགས་པ་ལས་རྟོག་པའོ། །འདྲེན་པ་ཞིག་སྐྱེ་ངན་ཡས་འདས་པའི་ཡིད་མ་ལ་འཛུག་པའོ། །རྒྱན་བཅིན་པ་ཤད་པ་ཡི་ཚིག་གི་ཚོགས་མ་པ་རྫུ་པའོ། །ཁ་ཀུན་ས་བཅི
བ་ཤད་པའི་ཚིག་གི་དོན་མ་བརྗོད་བའོ། །བཞག་པ་བཞི་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐུན་པའི་ཚོས་མ་བརྗོད་པ་བརྙན་པའོ། །མཐུ་ཆེ་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་བ་ཞེས་པ་དཔའ་ཟབ་གཞན་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་རི་ཧྲུ་བརྗོད་པས་བཀོད་པར་འབྲས་བུ། དེའི་དང་དང་པོ་བུ་ཀྱི་བས་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཉིད་དེ་ལ་རྗེས་བཟུང་ཞེན
ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བ་གསུངས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིད་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་མ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། སྙིང་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ཡང་དག་པའི་ཉིད་དེ་ལ་རྗེས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་
པའི་ཕྱིར། ཉིད་དེ་ལ་རྗེས་བཟུང་བ་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་ཞེས་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བ་ཐལ་ལས་ནང་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཀྱི་མ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུ་དང་མ་ལུས་པ་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ཞེས་པ་སྟེང་ན་ཡོ
འཇུག་པའི་དོན་མ་བའི་དེ་དང་རྟོགས་པ་བཏུབ་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མི་ཤེས་སྐུ་གཅོད་པའི་ཡིན་ལ་གཏུགས་སོ། །དེས་ཉིད་ལྟར་གྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་ལ་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་སྔོན་པ་ཉི་ག་སྟེ་བར་འབྱེད་པའི་ཡིན་ཏུ་ཤེས། དེས་ཉིད་སྤྲུལ་མ་ཉིད་དུ་རྟགས་པ་ལས་ཀྱི་བར་བསྐྱེད་པའི
ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་བཞི་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དང་། ཐལ་བཅས། ལོ་ཉེ་བ་གསུམ་མི་ཡུན་ཉི་ཤུ་བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱུ་ཉིད་པའི་ཡིན་ཏུ་ཤེས་ལྟ། དེ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་ཡང་ལུགས་ཉེ་བ་སོགས་ཏུ་མ་པར་དག་པ་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཚེ་བ་བཞིན་ཉིད་རྩམ་མོ་ཆེན་དུ་ཐུབ་ལ་ཆེས་པ་ཡང་སྒྲོ་བ་འདོགས་པ་བར་འདོད་བཅས་པ་ཡིན་པ་བ
མི་ཤེས་གཞན་ཡི་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ། །ཡང་དག་པའི་ཡིན་བཅུ་བདུན་ཅིང་བའི་ཚིག་ཀུན་གྲུབ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཡང་བར་རྟོགས་ལ་གྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཡི་ཚིག་བ་ཚེ་བ་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཚེ་ལ་བ་ཉིད་ཀྱི། འདི

༄༅། །བཟུམ་པར་དགའ་བར་ཡིད་ཆེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་བཞི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེས་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་མ་མ་བརྗེད་པས་ཞུམ་པ་དང་། རྒོད་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེས་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།བསྡུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་དང་། སྨོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་མི་ཟད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་ཟད་པས་ན། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །བསྡུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་སྦྱོར་བ་དང་མཐོང་བ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་གནས་ལ་ཡང་བཅུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེའི་བར་དུ་བྱུང་ནས། དེ་ལ་ཞི་གནས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཞི་གནས་མི་ཟད་པ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཉིད་མི་ཟད་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཉེ་ལམ་གང་སེམས་ས་ཞི་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ། བཏང་སྙོམས་ལ་སྤྲོམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཤེས་ཡ་མ་ཏྲ་ཁང་ཕོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞག་བསྟུ་ཡས་ཏེ་དྲག་པོ་འདི་དེ་བཞིན་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཚོགས་དང་། གཙོ་བོའི་ཚོགས་སོ། །གཙོ་བོར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་ཞི་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཅང་དུ་སེམས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མང་བ་དེ་ཉིད་སེམས་ཞི་བའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་མི་དགའ་བ

ཉི་རབ་ཏུ་ཞི་བའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉེས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་རྣམ། གཉིད་དང་རྨུགས་པ་མེད་པས་ན་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །འདུ་ཤེས་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལགས། རྣམ་པར་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱོད་པ་མེད་དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལགས། དགའ་བོ་ལེགས་པར་བསྒོམས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉེས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་ན་མི་ཆོད་པ་དང་མི་འགྱུར་བའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱུ་ནི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་མང་པོ་ལ་མི་འཇུག་པས་ན་ཙུ་ཙོ་ར་མི་སྨྲ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་འབབ་དང་མི་འབྱུར་བས་ན་ཡལ་བ་ཡང་དབེན་པ་ཡིན་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་པ་བས་ན་མི་འཁྲུགས་པའོ། །གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཚེ་བ་ཞེ་སྡང་བའི་སེམས་མེད་པས་ན་ཞི་དེས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པར་སྡོམ་པས་ན་བསྲུངས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་ན་ཚད་ཤེས་པའོ། །གཉིད་དང་རྨུགས་པ་མེད་པས་ན་བསམ་པ་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བས་ན་རྩེ་གཅིག་པའོ། །གཅིག་པུར་གནས་པར་མོས་པས་ན་ཚོགས་པའོ། །འགྲོ་བ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པས་ན་འདུ་འཛི་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའོ། །སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་དབེན་པར་དགའ་བའོ། །གཅིག་པུ་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཏུ་འདོད་སྤྱོད་པས་ན་ལུས་དབེན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པས་སེམས་དཀྲུགས་པ་མེད་པས་ན་སེམས་མ་བསླད་པའོ། །རིང་དུ་བྲལ་བ་ཕྱུག་པ་ལ་ཡིད་བཅགས་པ་རབ་ཏུ་བསལ་བར་སེམས་མཛེན་པར་འདུ་ཁྲིད་པས་ན་རབ་ཏུ་བགོད་པས་མཚན་ཉིད་གཉིས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚིག་ཚོགས་དང་ལྡན་བཟང་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཚོ་ཐུམ་འཆར་བ་ཐམས་ཅད་འདོར་བ་ཞུང་བའོ། །དེ་ལས་ལྷག་པར་མི་འདོད་པས་ན་འདོད་པ་མེད་པའོ། །རྙེད་པ་ཆོག་པར་འཛིན་པས་ན་འདོད་ཆེན་མེད་པའོ། །བཟང་པོ་མི་ཚོལ་བ་ལས་ན་ཆོག་ཤེས་པའོ། །ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཚོ་བ་མེད་པས་ན་ཆུང་ངུས་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དགའ་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་ན་ཚོགས་པ་སྦྱང་སྦྱང་ཚིགས་པའོ། །སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོ་མོང་བ་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པས་སྤྱོད་ལམ་བསྒྲུབས་པའོ། །དུས་དང་ཚོད་དང་། དུས་མིན་ཤེས་པས་ན་ཞི་ཚུར་བ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ལྡན་པའོ། །བཟའ་བ་མང་དུ་ཡང་མི་བཟའ་ཉུང་ངུ་ཡང་མི་ཟ་ན་ཕྱེད་པར་དཔྱད་པས་ན་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པའོ། ། །རྒྱུན་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཚེ་ག

༄༅། །ཤེས་པ་རང་རྡོན་པས་ནང་བགག་སྣང་བོ་དང༌། གསོ་སྦྱང་བའོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པའི་རྟོག་པ་ཀྱིས་མི་མཐོང་མི་དམྱལ་བཞེས་བྱུང་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུག · ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པས་མཐོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར།

སྣང་བ་ལ་སོགས་པས་ངེས་པར་བར་མི་འགྱུར་བོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་ཡིན་པའི་ལམ་མཆོག་གོ། །དེ་ནི་སྒོམ་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་དོ། །གཞི་དེ་ལ་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞི་ལམ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་

བསྒོམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་དག་འཇོག་པ་མཚན་པ་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱོད་

དང་བཅས་པ་དང༌། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་བཞིན་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒོམ་པའོ། །བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་མཚན་པ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མེད་པ་གཞན་ལ་སྤྲུལ་ཏེ་སྐྱེ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཉམས་པ་ལ་གཞག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི

ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འཆུག་པ་ནི་དེ་ལ་འཆགས་ཅིང་ཞེན་པ་ལ་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་ཅེས་བྱ་ཞིང་མཚན་མ་ལ་བསམ་པས་ཆགས་པ་བརྟན་པའོ། །དགའ་ཞིང་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་བཞི་བསྡུ་བ་ཡུལ་བྱེད་པའོ། །ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སེམས་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་བོ། །མཐར་གྱིས་སྒོམས་པར

འཇུག་པ་དང་རྣམ་པའི་ཚེ་ན་ཞིང་གི་ནང་ནས་གཞན་པ་ལ། །ཞིག་ནས་ཀྱི་ཚོགས་ཞི་ཚེ་མ་ཡེ་དཔེ་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ། ཞིག་ནས་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉམས་ཞག་གི་དང་ཚད་མ་བའོ། །ཞིག་ནས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དགའ་བ་དགའ་བ་ཞི་གནས་སྐྱེ་བ་ཡི་ཚད་ཞི་ཞིག་ནས་ཚོགས་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན།

ཞིག་ནས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་གསུངས་སོ། །སྨོན་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་འཕགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ གང་ལ་མ་ངང་ནག་ཉིད་ན་ལྷག་མཐོང་བ་ཡིན་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས

བཀའ་སྩལ་པ་སོ། །གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་རི་ཡ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་ཡོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་འདིར་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་ལ། བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་ལ་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མི་གཡོ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པའོ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། བདག་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པར་མཐོང་བའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱུ་གང་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ཉིད་དུ་བདེ་ཞེས་མཐོང་བ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་རྟོག་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པའོ། །ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་སོ་ཞེས་མཐོང་བ་ནི། ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་སྙེད་པ་དང་།

༄༅། །སྨིག་རྒྱུ་ཙམ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མཐོང་བའོ། །ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བའོ། །ཆོས་རྣམས་གཞན་ནམ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་དེ་ཁོ་ན་གཞན་མེད་པར་མཐོང་བའོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དཔེ་ཉེ་བར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་མཐོང་བའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཡང་མི་མཐོང་བའོ། །མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པའི་རང་བཞིན་དང་ངོ་བོར་ཡང་མི་མཐོང་བའོ། །དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་། དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚན་མ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཡང་མི་མཐོང་བའོ། །དེ་མཐོང་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པོ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་རི་རྒྱུལ་དུ་མཐོང་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ཡོད་པའི་རྣམ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཚེ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་མཐོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་རྟོགས་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན། མ་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་དུས་ན་དངོས་པོ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བས་ན་མ་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བས་ན། མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་བས་ན། མ་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག

རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་མཐོང་ཡང་མངོན་དུ་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ར་མི་ལྟུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་དམ་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུར་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་མཐོང་ལ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཡང་མི་ལྟུང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་རྫོགས་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་
མི་ལྟུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡུལ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མ་རྫོགས་པར་དུ་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ
གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དོན་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་གཉིས་མི་ཟད་པར་ཡང་གཟུངས་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། སྤོབས་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པས་ན་ཟད་ཟད་བར
བྱེད་པ་དང་། འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་པ་མི་བརྗེད་པ་དང་། མཚོན་པ་བརྗེད་པའོ། །ཚིག་པ་མི་བརྗེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གསུངས་པ་སོ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡི་ཞལ་ནང་དུ་ཐུབ་ནས། དེ་ལ་གཟུངས་ཞེ་མི་བརྗེད་པ་གང་
ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་གང་གིས་མི་བརྗེད་པ་དང་། གང་མི་བརྗེད་པ་དང་། མི་བརྗེད་པ་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་གིས་མི་བརྗེད་པ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཡལ་བ་ཡལ་བའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གང་མི་བརྗེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི
སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདི་ནི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །མི་བརྗེད་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་བསྐལ་པ་གཞན་གྱི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྐྱེ་རབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ན་ཡང་མི་བརྗེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྔོན་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས
བསགས་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་སྨིན་པའི་དྲུང་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ལ་སོ། །འཛིན་པ་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ། །ཀུན་འཛིན་པ་ནི་ཚིག་རྣམས་སོ། །མི་བརྗེད་པ་ནི་ཕྱིས་ཀུན་ལ་ཡི་གེ་མི་བརྗེད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །ཤེས་པས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་དོན་

༄༅། །མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་གཟུངས་ཀྱི་གསུང་རབ་འཇིག་རྟེན་དུ་བཤད་དེ་གཞག་པ་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འཕྲུལ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དང་། ཨོཾ་ག་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །རྟུ་ར་ཐ་བ་ར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་དང་དོན་ཛྙ་ན་པའི་ཡི་ཤེས་དེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །བརྗེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཁ་ཅིག་དྲན་པ་ཁ་ཅིག་མི་དྲན་པ་སྟེ། དྲན་པ་དྲི་མ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཐོས་པ་འདོད་དག་གང་ཞེ་ན། གང་སྤོབས་པ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་བར་དུ་ཕྱུལ་ནས། དེ་ལ་སྤོབས་པ་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གང་ལ་ཡང་བརྟེན་མི་དགོས་པར་བརྗོད་པས་ན། ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པའོ། །བསྐལ་པ་ཁྲམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་སྟོན་པས་ན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་སྤོབས་པའོ། །བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་ན་ཅི་ཉམས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས་ན་མི་འཕྲོགས་པའི་སྤོབས་པའོ། །ཆོས་དང་དོན་མི་བརྗེད་པས་ན་མ་ཉེས་པའི་སྤོབས་པའོ། །དྲིས་པ་རྣམས་ལ་ལན་ལྡོན་པས་ན་མྱུར་བའི་སྤོབས་པའོ། །གང་དང་གང་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་དང་བ་ཡོལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཟབ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་སྤོབས་པའོ། །གཞན་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པ་ཆེན་པོར་དུ་སྤོབས་པའོ། །ཇི་ལྟར་བབས་ལྷུངས་པ་ལས་བསྒྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་བཅད་པར་བྱེད་པ་ནས་མི་འགྱུར་བའི་སྤོབས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་པས་ན་ཟབ་པའི་སྤོབས་པའོ། །ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན་མཆོག་གི་སྤོབས་པ་སྟེ། འདི་ནི་[illegible]སྤོབས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བ་ཕྲེ་རོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤོབས་པ་དེའོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ན་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤོབས་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བསྐུལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲིས་པའི་ལན་གདབ་པ་དང་། བཤད་པ་ལ་སོགས

པ་རྫོགས་ཀ་ར་ཤི་ང་མ་ཐུམ་པ་བར་སྟོན་པ་འཛམ་བུ་ར་ཅན་གྱི་ཞེ་རྒྱམས་པ་མེད་པར་སྟོན་རྫུ་འཕྲུལ་བའོ། །འབྲས་བུ་ཡོང་དང་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་དང་གང་གི་ཕྱིར། ཆོས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་དང་། དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེ་ནན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡུམ་དུ་བསྒོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོབས་པ་བས་ཆོས་ལ་བཤད་པ་རྣམས།
ཀྱི་དོན་ལས་འདས་པ་པ་ཐོབ་པ་བར་སྐྱེ་པའི་ཡུལ་མ་དང་མཐུན་པ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོབས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའོ། །དེ་ལྟར་སྤོབས་པ་བཟུང་ལུམ་མཚན་གས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕོ་ཉ་དུ་བཤད་པ་ལྷ་བུར་ནས་སྤོབས་པ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཟུགས།
སུ་སྣང་བ་རྗེས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཆོས་རྗེས་སྤྱོད་པ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་ཀྱིས་ཞིབ་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཚིགས་ལ་བཙན་དང་དེ་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པར་སྨྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་སྤོབས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་དང་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏེར
དེ་དང་དེ་དག་ཏུའོ། །དེའི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྤོབས་པ་རྩོལ་བ་དང་འབད་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དད་པ་ནི་དང་ག་ཧེ་ལྟར་འདོད་པའོ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མ་རྣམས་སོ། །ཆོས་སྤོབས་པ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱུང་
ཞི་དང་བ་དང་། དགའ་བོ་དང་མཐུན་མཐུན་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ཞལ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྤོབས་པ་མི་ཟད་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོད་ཅིང་མ་དང་། བསྐལ་པ་དུ་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་འདས་པའི་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལས་མི་ཉམས་ཞེ་ར་བས་མ་ཞི
རྟོགས་པ་ར་ཆོས་སྟོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཆོས་བསྟན་པ་དེས་གྲང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྤོབས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་ཀ་ལ་ཉུལ་ལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་ཏེ
ཐུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་ཚོན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པ་དང་། ཞི་བའི་ཚུལ་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དག་པ་ན་ཏེ།

༄༅། །བརྩོན་པ་ཞར་[illegible]ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་བཞི་ནི་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་འཕྲུལ་པའི་དོན་ནི་ཕྲིན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་ཆུབ་དང་། ངེས་མ་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཕའི་མཛོད་ལྟ་བུ་ཉིད་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཞེས་བྱའོ། །མི་ཟད་པ་ནི་དོན་བསྡུ་བ་རྒྱུ་བའི་ངེས་ཆུབ་དང་ངེས་མ་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་ཟད་མི་ཤེས་པས་ན་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཡང་བསྟན་པ་དང་ཞུ་བ་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །གཞི་གང་ཞེ་ན་དེ་ཡི་སྤྲོས་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་བསྡུས་ཏེ། མི་ཟད་པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆ་ཅང་དེ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལའོ། །དེ་ལ་ཚང་ཐུགས་མ་རྣམས་ཅིག་བཤད་པའི་རྒྱུ་ལའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མི་ཟད་པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་འོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་འཇུག་པ་བསྟེ། མི་ཟད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་མི་ཟད་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེས་པ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ངང་དབྱེར་ཉམས་དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མེད་པའི་དོན་དང་། འཇིག་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པར་དགོངས་པས་སོ། །མེད་པའི་དོན་ལ་མི་རྟག་པའི་དོན་དུ་དགོངས་ཀྱི་འཇིག་པའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མེད་པའི་དོན་དང་མི་ཆགས་པའི་དོན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མེད་པའི་དོན་ནི། དོན་དམ་པར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེད་པའོ། །དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་དོན་ཏོ། །མི་ཆགས་པའི་དོན་ནི་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་པ་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་མི་རྟག་པར་གྲགས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལས་ཞིག་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་བས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ

མ་ཡིན་ཕྱི་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་མེད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་དོན་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དེ་རྟག་ཏུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་དེ་ལ་འཇིག་པ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་གང་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་སྟོང་བ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་དོན་ཏོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་བསྟན་པའི་ངང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་དགའ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དང་དགའ་བ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དང་། དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། ཕྲ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྡུང་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་དགའ་བ་བཅོམ་དང་བའི་དོན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་དགའ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྟན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ནི་དགའ་བ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་དགའ་བ་བ་ཅན་ཏུ་མཆོག་ལ་ལ་རྗེས་སུ་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་མེད་དེ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ཏོ། །དགའ་བ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ཏེ་ཞེས་བྱུང་བས་དགའ་བ་དང་བྲལ་བའི་དོན་བསྟན་ཏེ། དགའ་བའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བས་སྐྱོ་བ་དང་ཆགས་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ཏོ། །ཡིན་བ་མེད་པའི་དོན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ཏེ་ཞེས་བྱུང་བས་དགའ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བསྟན་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྱུ་མ་ཙམ་ཅིང་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ཏོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕྲ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱུང་བས་ཕྲ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ནི་སོ་སོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་བརྗོད་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཏེ་ཉུང་ངུ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཁུལ་ཀྱི་དེ་དང་བོ་ན་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ནམ་མཁའ་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་ནི་ཞེས་བྱུང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུང་བའི་དོན་བསྟན་ཏེ། གང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བསྔལ་བ་ཡིན། ནམ་མཁའ་ལ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་བརྗོད་པའི་དོན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པའི་དེ་བ་དང་སྦྱར་ནས་དེ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བདག་ནི

༄༅། །གཞི་རྟེན་བཅས་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་རབ་སྤངས་བའོ། །བདག་མེད་ཉིད་ལ་བདག་གི་དོན་ལ་ཡོད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་མེད་པའོ། །གང་བདག་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་མེད་དེ་སྤྲོས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གསོལ་
དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །སྟོང་དོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་གསོབ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཨི་ག་གིས་བརྟགས་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་གསོག་གོ། །སྣང་བཙན་མཐའ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཡ་མ་བརླའོ། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཀུན་ལ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པའི་དོན་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
དེ་ལས་འདས་པ་དང་ཚོས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ནམ་ཡང་ཉིད་ཅིང་བདག་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞི་བ་ཉི་རྒྱུ་མེད་པའི་ངང་དུ་བྱུང་ནས། དེ་ལ་ཞི་བའི་དོན་མཐའ་ཞི་བ་ལས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཞི་བ་ཉིད་ཞི་བས་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞི་བ་ཉིད་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བས། མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལ་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་དེ་རི་རང་བཞིན་ཉིད་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཞི་བ་དང་སྦྱོང་བར་བྱས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ནས་ཞི་ཞིང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །མཉམ་པ་ཡང་ཞི་བས་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཞི་བ་དང་སྟོང་པ་རྟོགས་ནས་ཞི་ཞིང་མེད་པར་བྱས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཀྱང་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཞིང་ཞི་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞི་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་སྟེ་མེད་པ་དེ་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་བ་དོན་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕུང་པོ་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྐྱེད་ཞི་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་མི་ཟད་པ་ཟ་ཤ་ང་ཉི་ནོ།། །།ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་ལ་ཤ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀ་ཅིག་སྤྱོད་འགྲོད་པའི་ལམ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདིས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །།ཞེན་ལམ་ལ་ཡི་སྐྱུས་པར་བདག་གཅིག་བུ་ལ་ཕན་མེད་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གཅིག་ཕྱུང་བ་བསྒྲུབས་པ་སྟེ། །གང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ། །མི་ཟད་པ་ཡང་འགྲོ་ན་ཆེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་དང་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མི་གཡོ་བ་དང་། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་གཡོ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བདག་འབའ་ཞིག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པས་སོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་པུ་བགྲོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གཅིག་པུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་པའི་ལམ་སྟེ། ལམ་དེ་ལ་སློབ་པར་བྱ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མི་རྟེན་པར་བདག་གཅིག་པུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་ལམ་དོན་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་གོ་ཆ་གྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་གིས་རྩོམ་པར་འགྲུས་ལ་ཞི་ཀོ་བ་འབྱེད་པ་ལ་སེམས་སྐྱོ་བའོ། །མཐུ་ནི་བདུད་ལ་སོགས་པ་བས་བར་ཆད་བྱེད་མི་ནུས་པའོ། །སྟོབས་ནི་ཉེ་ལོག་ལ་མི་རྒྱུག་ལ་པའོ། །ཁྱབ་ཞིང་ཀྱིས་སྐྱབས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱིས་གྲོགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་གི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་རབ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་གི་མཐུ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པ་སེར་སྣ་ཆགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དང་། བཞི་གཉིས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའོ། །ཀ་རབ་བགའ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ལ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་གོ། །ཤེས་པ་ལ་བཤས་རྒྱུན་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ཡང་ཁྱི་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ [illegible] བསྐྱེད་པ་ [illegible] ཐབས་པས་སྟོ་པ་རིམ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་དེ་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་དེ་ལྟར་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ

༄། །ཕྱོ། །སྙོད་པ་ཚོགས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་དཔང་དུ་ཁུངས་ནས། སྒྲོན་པ་ཉི་ཤ་དག་གི་གྲོགས་མ་ཡིན་ཀྱི་ཉེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་གིས་བདག་བསྐྱབ་ཅིང་ལས་སུ་རུང་བར་སྦྱང་བས་ཡིན་གྱི། རང་གིས་དེ་དག་བསྒྲུབ་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་བསྡུས་པ་སྟེ། དེའི་དཔང་དུ་ཁུངས་ནས། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གི་ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ལྟོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པ་བཞིན་བདག་གཅིག་ཕུལ་བ་བཟླས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྩོམ་པ་ཡིན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བགེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཇོམས་པ་སྟེ། དེའི་དཔང་དུ་ཁུངས་ནས། གང་དང་ཉ་བུའི་ཆོས་ལ་གྲོགས་མ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཅིག་པུ་བགྲོད་པའི་ལམ་མི་ཟད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། །ཐབས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྙིང་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཅིང་ཡིད་སྲུང་བ་ཉིད་རྒྱུ་བའི་ཐབས་ཞེས་བྱའོ། །འཇུག་པ་ནི་སྒོ་སོ་སོར་བརྒྱུད་པའི་ཐབས་ཞེས་པའོ། །གཙོ་བོ་ནི་དྲང་བའི་ཐབས་ཞེས་པའོ། །འདོགས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཐབས་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དཔང་དུ་ཁུངས་ནས། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མི་ཟད་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདིས་བསྟན་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཐབས་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་བསྟན་ཏོ། །ཐབས་མི་ཟད་པ་ཡང་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་མི་ཟད་པའོ། །ཐབས་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ངང་རྒྱས་

ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བ་སྟེ་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་མ་གྲུབ་པ་འམ། མ་སྐྱེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་འམ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །གྲོལ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་རྣམས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ནི་ཐབས་ནོ། །ཆོག་འདི་ནི་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་བཤད་པའོ། །ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གཞེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ནི་ཡུ་དང་མི་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་པ་འམ། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་བདེན་པར་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་ནས་ཡང་རབ་ཞེ་ཐབས་པའི་དོན་ཏོ། །སྦྱོར་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་དག་གིས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྦྱོར་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡང་སྟེ་ཉུང་ཀུ་ཏུ་འབབ་པའི་ཆོས་ལ་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སེམས་ཐག་པ་ནས་དང་བའི་དོན་ཏོ། །ཐབས་ནི་སྦྱིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་ལྷག་མ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེ་ཐབས་ཏེ། དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་སྦྱིན་པས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཐོ་རིས་སུ་ངེས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་མཐོ་རིས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ངོ། །ཐབས་ནི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས། ལུས་བཟང་བ་དང་། ཁ་གསལ་བ་དང་། སེམས་དང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་དང་ངག་ཡིད་དང་བ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚོགས་ཁ་དད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར། །ལུས་དང་ངག་དང་སེམས

༄༅། །ཁྲི་ཕྲན་ཅེས་བྱ་བོ། །ཙོན་འཕྲུལ་གྱི་འདུག་པ་དང་། གནས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། འདུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གནས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཚིག་གཉིས་དང་སྦྱར་རོ། །ཕྱི་མ་འདུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་པོ་རྩོམ་པའོ། །གནས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་བསམ་གཏན་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁམས་པོ་ངམ་རྐྱུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཐབས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་རྟོགས་ཀྱང་། ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མི་གནས་ཤིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པའོ། །བྱམས་པས་ཀྱང་གཉེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱང་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཉེན་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱེ་འགྲོ་དང་བྲལ་བ་ར་གྲོལ་བ་བཞིན་དེ་བ་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཉིད་ཞབས་སོ། །སྐྱི་རྗེས་ལ་བོར་བ་ལ་མི་སྟོང་ཅེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྙིང་རྗེས་ལ་བོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བའི་གནས་ཡིན་ཡང་སྐྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཐབས་སོ། །དགའ་བས་རོལ་ར་དང་མི་དགའ་ར་བ་ལ་ཡི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ལ་ཞིར་བའི་རང་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཞིང་མི་དགའ་བ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལ་ཡི་མི་སྨྲ་བ་ཉིད་ཐབས་སོ། །བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་སྙོམས་ཞེས་བྱ་བ། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྟོགས་ཀྱང་མི་སྐྱོང་བ་ཡིན་པ་ལས། ཐབས་ཀྱི་དབང་གིས་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཐབས་ཀྱང་སྙོམས་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། །ལྷའི་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷའི་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཐབས་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཐབས་ནི་སེམས་ཅན་དག་གི་བསམ་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཐབས་སོ། །ཐབས་ནི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ཡང་

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་མ་པ་ཞེས་པ་སྤྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཚ་གདུང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཞི་བ་ཉེ་ཐབས་སོ། །རྐྱལ་ནས་ཉ་ཕྲུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པས་གོང་མ་རྣམས་སུ་ཕྱིན་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་རང་གིས་དེ་ནས་སླར་ལྡོག་ཅིང་ངེས་ཚིག་མ་ངེས་ཏུ་འཇོག་ཅིང་སྐྱོང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་བྱ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་བཞག་སྐྱོང་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཕྱུར་བོར་བགས་ཕྱུར་སྤྲེ་རབ་བཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཞི་ཕྱུར་བོར་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་ཕུང་པོ་འི་ཕྱུར་ཞེན་པའོ། །ཚད་ཡོད་པ་བཙད་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཚད་ཡོད་པ་དག་ལས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པར་སྟོན་ཅིང་འཆད་པའོ། །ཚད་མེད་པ་ཚད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་ཡར་ཕྱུང་ཚིག་ཁྲིམ་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པའོ། །དང་པོ་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ལ་གསལ་བ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དང་པོར་ཕྱུང་ལ་ཐེ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོན། མཁས་པ་ལ་དེ་ཐབས་ཀྱིས་དོན་དམ་ཀ་ལ་རྣམས་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་འམ། དབང་པོ་རྣོན་པར་བྱེད་པའོ། །རྨོངས་དང་རྨོངས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ནི་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའོ། །ལམ་ནས་ལམ་རྩེ་པར་འགྲོ་བའི། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ལམ་དུ་ཡང་འགྲོ་བའོ། །སྤྲུལ་པས་མང་པོ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཆུང་དུ་ཡང་ཐབས་མཁས་པ་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བས་མང་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་བྱེད་པའོ། །མང་པོ་ལས་ཚད་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བསྔོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཚད་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཕྱི་བ་ངེས་ཐམས་ཅད་རྣམས་ལ་ཆུང་ངུ་བར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཕན་བཏགས་ཕྱིར་བདང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་སྦྱར་བ་ཕྱུར་བ་རྣམས་འདུས་པ་ར་བྱེད་ཅིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་འབྲིང་དང་རབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་གསུམ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཅིང་སྟོན་པའོ། །སྤྱོད་ནམས་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བྱས་བ་ལྟ་བུ་སའི

༄༅། །རིགས་པར་ལྷུང་བ་ཞི་སྐྱོང་ཞབས་ལས་འདུན་པར་སྒྱུར་བའམ། སྤྱོད་པས་ཀྱང་ཞབས་ལས་འདུན་ལ་བཙོན་བ་ཀྱང་། དེ་ཉི་མི་གནས་པར་འཁོར་བ་ཡང་སྤྱོད་ཅེས་འབྲུག་པའོ། །རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་སྣ་བས་འདི་རྣ་སྤྱོར་བ་འམ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱའོ། །ཕར་པ་ལས་བཅིངས་པ་ཚོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པར་སྟོན་པའོ། །ཤེས་བྱ་ཟད་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཟད་པར་ཡང་མི་ལྡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཟད་ཅིང་སྟོང་བར་རྟག་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཡང་མི་ལྡང་བའོ། །སྤྱོད་པ་མ་ཐམས་ཅད་འཁྲུག་པ་རབ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མི་ཉམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལམ་ལ་ངེས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་ལས་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའོ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་འཇིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མ་ཡིན་པ་མི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཐབས་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ཚུལ······ཁྲིམས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐོང་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་མི་ལྟའོ། །བསྡུ་བས་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྤྱོད་པས་ཞི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྡུ་ཞིང་དྲང་བའི་ཕྱིར་དོན་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ཐུགས་འདུལ་ཞིང་དྲང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལྟ་བ་ཡང་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ལྟ་བ་ངན་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །སྒྲ་འབྱིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲ་དང་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་སྤྱོད་ཡུལ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐབས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའོ། །

འཕགས་པ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འདྲེས་ཀྱི་འཕགས་པ་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་མ་འདྲེས་པའོ། བདག་ཉིད་རང་འཕགས་པ་རུ་གྱུར་ཀྱང་འཕགས་པ་པའི་ཞིང་ན་མི་གནས་པར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཞིང་ན་གནས་ཤིང་སྤྱོད་པའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་གྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་འཁོར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མི་གནས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཕྱོགས་ཤིང་སྤྱོད་པའོ། །བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟོན་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ན་འདུག་ཀྱང་འདོད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དེ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞི་བ་ལ་མཁས་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཤེས་ཤིང་འབྱུང་བར་ཡང་ནུས་ལ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ལས་ཀྱང་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི། །ཐབས་མི་ཟད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།ཞང་སྦྱོང་བ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་དམ་བཅས་པ་ཅན་དང་། མི་བཟོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་དམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཅན་ནི་གང་སྟོབས་བཅུ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཁྱུ་མཆོག་གི་གནས་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དང་། འཁོར་དུ་སེང་གེའི་སྒྲ་ཡང་དག་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དམ་བཅས་པ་ནི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཁས་ཕྱེས་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་བ་ཡང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ། གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ། །མི་བཟོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཞན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ······

༄༅། །ཉམས་ཀྱི་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཐབས་ཀྱི་འཕར་དུ་ཕྱིན་ཏོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་རྣམས་ས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་མི་ཟད་པ་ཡང་རྟག་ཏུ་དགེ་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཉམས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མི་གཏོང་བ་དང་། བདག་གི་ལས་
བྱེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མི་ཟད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ལ་རྟག་ཏུ་དགེ་བས་མི་ཟད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་དགེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་རྒྱུན་མི་འཆད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཉམས་པ་ནི་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྲི་ཞིང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མི་གཏོང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འམ། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའོ། །
བདག་གི་ལས་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་དམིགས་པ་འམ་བྱ་བ་ཀ་ཡིན་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའོ། །རྟག་པར་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ།
འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའོ། །རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མི་ཟད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དམིགས་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་ཟད་པས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་ཆད་
པའོ། །དོན་དམ་པར་མི་ཟད་པ་ནི། དོན་དམ་པར་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ནམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པའོ། །མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐའ་ཆད་བསྟན་པ་རྫོགས་པས་དོན་བསྡུ་ཅིག་བསྟན་ཏེ། བསྟན་
པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། སྟོན་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྔོད་པ་དང་། སྟོན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། བསྟན་པ་ལ་དྲིན་གཟོ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཅེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་པ་བསྲུང་

བར་དམ་བཅས་པ་དང་། བསྟན་པ་བཀོད་པ་དང་། འགལ་བ་སྤོང་བ་ལ་བཞེད་པར་གསོལ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་དང་། བསྡུ་ན་དགུ་བའོ། །དེ་ལ་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བརྗོད་པ་ཐོབ་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིབ་དག་ཉིད་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོར་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མི་ཟད་པ་འདི་དང་ལྡན་པ་རབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདིག་རྟེན་ཕྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་གནས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དགའ་བ་འདི་དག་བཀོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་པ་ལ་དྲིན་གཟོ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་ཀླུས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དཔལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བཀའ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འབའ་ཆད་དབ་ཕྱིར་དུ་མི་མཆིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པ་བསྲུང་བར་དམ་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པ་གཏད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཕྱིར་འདུ་བའི་སློབ་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། འགལ་བ་སྤོང་བ་ལ་བཞེད་པར་གསོལ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདི་དེ་ལྟ་བུར་ག་བྱུང་བར་བགྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས

༄༅། །མཚན་དྲི་བ་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞུ་བསྙེ་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཚན་དུ་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་སྒྲ་འདི་ལས་མི་
ཟད་པར་གཏོགས་པའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ནི་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་། གཟི་བས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་འདི་སྐད་དུ་སྨྲས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་ཟད་པའི་རྣམ་པས་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཟད་པའི་ཚུལ
གྱིས་བསྟན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པའོ། །ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་སྨྲས་པ་ནི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞེ་ན་མི་ཟ་བ་དང་གཞན
མ་ཡིན་པའོ། །གཏན་མི་ཟ་བ་ནི་ངེས་པར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་གསུངས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་དེ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པ་གསུངས་སོ། །ལེགས་པར་སྨྲས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ
ལོག་པར་བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསོལ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གསོལ་བའོ། །མཆོད་རྟེན་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་བསྐོར་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོབས་པ་མི་ཟད་པའིའོ། །ཡང་དག་པ་ནི་ཡོ་ཀྟ་ན་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པའོ། །ལྷ་བའི་ཤ་བའི་མིག་གིས་སོ། །ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ལུས་འདུད་པའོ། །མཆོད་པ་ནི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་སོ། །བསྙེན
བཀུར་ནི་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཉན་པ་ནི་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཉན་པའོ། །སེམས་པ་ནི་སེམས་ནས་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་གཞུང་ཐམས་ཅད་གླེགས་བམ་དུ་འབྲི་བའོ། །འདོན་པ་ནི་ཡི་གེ་དང་དོན་གཉིས་སེམས་ཀྱིས་ཀློག་པའོ། །འཆད་པ

157

ནི་ཇི་ལྟར་རབ་བྱུང་ནས་འཛིན་པ་རབ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཀྱི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཛིན་པར་འཆད་པའོ། །ལྷག་པའི་ཉེ་བར་མི་འཛིན་པར་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཕྱིར་ཞིང་ཡི་གེ་ལྟ་ཞིང་སྐྱོག་པའོ། །སྟོན་པའི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་འཆད་པའོ། །ཀུན་ཆུབ་པ་རབ་བྱེད་པ་ཞིག་ཟུང་བ་དང་འཆང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་། ཀློག་པ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་མགོ་འབྱུག་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི། དོན་དང་ཚིག་དག་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ལ་ལྡན་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་གནས་པ་ནི་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་པའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་བརྩོན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བརྗེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའོ། །བསྒྲུབ་པ་རབ་མི་ནུས་པ་ནི་བཟོད་པ་དེ་དཀྲུགས་ཤིང་མེད་པར་བྱར་མི་ནུས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཟད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་མཐུན་པར་བཟོད་པའོ། །སྤྱོར་བ་ནི་སེམས་པའོ། །ངེས་པར་སེམས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །མི་ག་ཡེང་བ་ནི་ག་ཡེང་བ་མེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་ཤེས་པ་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཤེས་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བསྒྲུབས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་བསྲུང་བ་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འཆད་པ་ལ་བར་ཆད་སྲུང་བར་བསྲུང་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བཏགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱིར་རྒོལ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཡ་སོར་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སོ། །བསྲུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྲུང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ཅི་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར། །ཉེ་བར་མཐོང་བའི

༄༅། །ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལས་ནི་འབྱུང་བའོ། །སྨིན་ནས་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལས་ནི་བསྐྱབ་པའོ། །ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལས་ནི་སྐྱེ་བའོ། །ཡང་དག་གནོད་པ་གཉིས་འབྱུང་ངོ། །རང་གི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གྲངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའོ། །བདག་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལས་ནི་འབྱུང་བའོ། །སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གྲངས་ཀྱི་གནོད་པ་བསྐྱུད་དང་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་བསྐྱབ་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་གནོད་པ་བརྡེག་པ་དང་བཅིང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བའོ། །སྙིང་ལས་རྒྱུད་དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྐྱོན་མ་འབྱུང་བ་ད་མི་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དམ་པའི་ཆོས་བཟུང་བ་འཛིན་ཏེ་ཉེ་རིང་དུ་གནས་ཤིང་མི་ནུབ་པར་བྱའོ། །སྟོད་མའི་དུས་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་། འགྲིབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་རྣམ་མི་འི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བ་བཅུའི་བར་དུ་ནི་འཕེལ་བའི་དུས་ཏེ། ལུས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྩལ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་འདས་ནས་དེའི་ཕྱི་མའི་ལྔ་བརྒྱ་ནི་འགྲིབ་པའི་དུས་ཏེ། ལུས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྩལ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཤིང་བྲིན་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལ་ཐུག་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དུས་ནི་ལོ་སྟོང་ཞིག་ཏུ་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་གནས་སོ། །དེའི་ཕྱེད་དུ་བགོས་ཏེ་ལྔ་བརྒྱ་སྔ་མ་ནི་འཕེལ་བའི་དུས་སུ་གཞག་གོ། །ལྔ་བརྒྱ་ཕྱི་མ་ནི་འགྲིབ་པའི་དུས་སུ་གཞག་གོ། །འཕེལ་བ་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བཞུགས་ནས་མ་འདས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་ཕྱུགས་བཅུ་ནས་དགེ་བ་ཅི་ཙ་བསྐྱེད་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་མཆན་ཨཱ་ཙཱ་རྱ་ནཱ་ག་རྫུ་ན་ཞུགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ། ཟ་ཧོར་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་བཀའ་བསྟན་ཅིང་མཛད་ནས་ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་བསྒྲོལ་བས་ལྷག་པར་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའོ། །དེ་ནས་ལས

ཀྱུ་མ་སྨྲ་ངེ་ལམ་ལ་འདས་ནས་ཀྱང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་ཀྱི་བར་དུ་ཉི་ཟླ་ཆུ་བ་སེམས་དང་པའི་དང་། ཤ་ཞིག་ཙམ་ཆེ་ན་ཡང་དག་པར་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནུབ་པ་ལས། ཞི་ནི་ཏུ་འཛིན་ཞིག་ཆེ་ང་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་ཁྱབ་པར་གྲགས་མང་དུ་གནས་ནས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཞིན་ཏུ་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་དང་། ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱས་ནས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལ་ཆེ་གྲགས་མང་དུ་འཛིན་པ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལྷུ་ཡི་གཟུགས་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་རྒྱས་ཀྱི་ཞུ་ནན་པ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་བསྒྲལ་ཏེ། ཇི་སྐད་ཅེས་བསྒྲལ་བ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལས་པར་རང་གི་བར་དུ་ཡང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་ངེས་བརྟུན་ཀྱང་བསྟུན་ཏེ་དེ་དགེ་སློང་དེ་ཡོངས་སུ་ཡིག་ཚེ་བ་ཤིག ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་པ་འདི་ཆོ་དེ་ཞེ་ཤད་དུ་བསྟན་ཏུ་ཅིག་འདོད་པ་ལས་མཆོ་རབ་ཏུ་མགོ་ལ་མི་ཧྲག་གི་ཁྲིམ་ན་བཀག་ནས། །ཏེ་ནས་དགེ་སློང་དེས་ཀྱང་ཆོ་རི་ཏེ་བདུད་ཏེ་ལ་གདུལ་བ་འདི་བསྒྱུར་བས་ལྷུང་དོ་མྱུ་ཡང་ནས། ཕྱི་རོལ་བསྟུ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྨྲལ་ཏེ་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མི་ཏེ་རབ་ཏུ་གསལ་ནས། བདུད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་མྱུར་བ་བསྒྲུབ་གྱིས་བསླབས་སོ། །ཏེ་ནས་བདུད་དེ་རང་གིས་ཏེ་མ་ཐུབ་ནས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཏེ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཀྱང་གྲོགས་མ་ཐུབ་སོ། །ཏེ་ཆོ་ངེས་པ་འཕྲིན་དུ་ཕྱིན་ཏེ། གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཡང་ཆོ་ངེས་ལས་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་ཏེ། ཐམས་ཅད་དགེ་སློང་གི་མགོ་ལ་མེ་ཏོག་བབ་པ་ལས་ཉི་མ་ཚེ་ཞེས་དགེ་སློང་གི་ཁྲིམ་ཏུ་བཏང་ངོ་། །ཏེ་ནས་དགེ་སློང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཡི་སོལ་བ་བཏབ་ནས། དགེ་སློང་ལྷ་ཡུ་ཕ་གཏུ་སྟོན་ནས་ཏེ་ལྷ་རྒྱལ་མ་མཐོང་བ་དེ་བདུད་ཀྱིས་ཟས་ལས་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷ་ཡུ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཅིག་སྐྱུལ་ཏེ་བསྟུན་ནས་ཀྱི་རོ་ལྡོག་པ་བར་ཏེ་མ་བཅས་ཏེ་ཁྲི་རོ་བཏག་ལྷུགས་ལ་ཕབ་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣ་སྤྱལ་ནས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལྔ་བྱུང་། །དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཉི་ལུ་བ་ཐང་པ་ལྡོ་སྟེ་ལ་ཉིང་ནས་བྱུང་བ་རྨྨུས་པ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱིས་ཞེས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མོ་དགེ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་མ་ཡི་ཆུས་དེ་ཡང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ་ཉི་ཟླ་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་འདང་དེ་ནས་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་གྲངས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞིག་གནས་ནས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཞིན་ཏུ་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་དང་། ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱས་ནས་ཏེ་འགྲུབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་བྱུང་ངོ་། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་ཕྱིས་ཀྱི་དེ་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་པའི་ཚུལ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱི་མ་ཞེས

༄༅། །སློབ་དེ། ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་མའི་མགོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམ་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་མེད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་སུ་བསྡུའོ། །ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་མ་འདི་དང་པོ་རྒྱུན་ཆད་དང་ལྡན་པར་གཞག་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་ནི་རྟོགས་ལྡན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དུས་ངན་པའི་ཡང་དེ་ཉམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་སློལ་པའོ། །ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་མའི་ལོ་འདས་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཆོས་མི་ཁྲིབ་བར་དུ་ལྷག་ཙམ་པ་ཞིག་ཡང་དེ་ན་པར་གཞག་མོད་ཀྱི། དེའི་ཚེ་ན་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན་ཉམས་ནས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་ལ་འཚམ་འདྲིག་ཏེ་ན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་གྲོལ་ན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་བས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འགོག་པ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པ་མེད་པའོ། །རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་སྟོན་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དམ་པ་ཉིད་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །མ་ཆགས་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་པས་ཁྱད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །མིང་ཅི་ལགས་ཞེས་པ་ནི་བདག་གི་དོན་དྲིས་པ་སྟེ། བདག་གི་མིང་ཅི་ལྟར་འཚལ་བར་བགྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དྲིས་པ་སྟེ། བདག་གིས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་འཆད་ཅིང་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་འཛིན་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་དག་ལ་འགྲེལ་པར་སྦྱོར་བའི་ས་ལས་བསྟན་ཏེ་དེ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བྱའོ། །འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། ‥ ||